

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Της φοιτήτριας: Τσιάρα Βικτώριας.

ΘΕΜΑ

***« Η ΡΟΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ
ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1980-2014.»***

Επιβλέπων καθηγητής: Αθανάσιος Γκότοβος.

Ιωάννινα

2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελ.
Εισαγωγή.....	6
Δομή Πτυχιακής Εργασίας.....	7
Συντομογραφίες και συμβολισμοί.....	8
Κατάλογος πινάκων.....	9
Κατάλογος γραφημάτων.....	11
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
1.1 Γενικά στοιχεία.....	14
1.2 Το Ευρωπαϊκό πλαίσιο.....	15
1.3 Εξέλιξη της δημόσιας χρηματοδότησης.....	15
1.4 Οι ξένες γλώσσες στα ελληνικά σχολεία.....	17
1.4.1 Η Σημαντικότητα της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στην εκπαίδευση.....	19
1.5 Η διδασκαλία γλωσσών στα σχολεία της Ευρώπης.....	20
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
2.1 Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο: Εφαρμοζόμενες πολιτικές της Ε.Ε.....	22
2.2 Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα Διδασκαλίας των Ξένων Γλωσσών στην Ελλάδα.....	24
2.2.1 Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Ηλικία (ΠΕΑΠ).....	26
2.2.2 Υφιστάμενα προβλήματα επάρκειας διδασκαλίας.....	28
2.2.3 Δημόσιο σχολείο – Ιδιωτικά φροντιστήρια.....	29
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	
3.1 Ελληνικά πανεπιστημιακά τμήματα ξένων γλωσσών.....	32
3.2 Καθηγητές ξένων γλωσσών.....	33
3.2.1 Εκπαίδευση/ Κατάρτιση καθηγητών ξένων γλωσσών.....	34
3.3 Αξιολόγηση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών	35
3.4 Καθεστώς προσλήψεων προσωπικού για τις ξένες γλώσσες.....	36
3.4.1 Διαδικασία πρόσληψης.....	39
3.5 Ευρωπαϊκά δεδομένα.....	48
3.5.1 Ανοιχτές προσλήψεις – διαγωνισμοί.....	49
3.5.2 Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς.....	50
3.6 Γενικά Στοιχεία Ερευνών Εκπαιδευτικών Ξένων Γλωσσών.....	51
3.7 Προσλήψεις εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών, δύο τελευταίων ετών.....	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4° ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	σελ.
4.1 Ερευνητικά Ερωτήματα.....	60
4.2 Μεθοδολογία της Έρευνας.....	60
4.3 Αποτελέσματα και Ανάλυση.....	62
4.3.1 Σύνολα Μαθητών, Διδακτικού Προσωπικού και Σχολικών Μονάδων σε Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια διαχρονικά.....	63
4.3.2 Απόφοιτοι Λυκείου και πλήθος εισακτέων.....	72
4.3.3 Απόφοιτοι Τμημάτων Ξένων Γλωσσών και Απορρόφηση	78
4.3.4 Μορφές Απορρόφησης Εκπαιδευτικών διαχρονικά	83
4.3.5 Γεωγραφική Απεικόνιση των Μορφών Απορρόφησης Εκπαιδευτικών για τα έτη 1980-2014.....	94
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5° ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
5.1 Υφιστάμενη Κατάσταση.....	111
5.2 Επίδραση στις προσλήψεις.....	113
5.3 Μελλοντικές εκτιμήσεις.....	114
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6° ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	
6.1 Συμπεράσματα.....	118
6.2 Προτάσεις.....	119
 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	121
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	124
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ	129

Εισαγωγή

Ο κλάδος της εκπαίδευσης (όλων των βαθμίδων) έχει αποτελέσει κατά καιρούς και εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο ποικίλων μελετών και ερευνών. Πρόκειται για ένα τομέα που επηρεάζεται από τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις κάθε χώρας και ταυτόχρονα όμως τις επηρεάζει.

Είναι ένας τομέας που προσελκύει το ενδιαφέρον μεγάλου ποσοστού πολιτών ως κύρια απασχόληση, καθώς στους κόλπους του περιλαμβάνει ένα σύνολο εκπαιδευτικών αντικειμένων και ειδικοτήτων. Τα μαθηματικά, η φυσική, η χημεία, η βιολογία, η φιλολογία, οι ξένες γλώσσες είναι ορισμένα μόνο από τα αντικείμενα αυτά που καλούνται οι εκπαιδευτικοί να διδάξουν στα παιδιά.

Οι διαδικασίες πρόσληψης των πτυχιούχων στα σχολεία κατά καιρούς αλλάζουν. Άλλοτε μέσω εξετάσεων, άλλοτε μέσω ειδικής λίστας, άλλοτε μέσω αιτήσεων και συγκέντρωσης μορίων, γίνεται η επιλογή των εκπαιδευτικών στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ο κλάδος των πτυχιούχων ξένων γλωσσών είναι αναμφισβήτητα ένας εξ' αυτών που αντιμετωπίζει διαχρονικά σημαντικά προβλήματα.

Στην Ελλάδα υπάρχουν πανεπιστημιακά τμήματα ξένων γλωσσών αλλά και ιδιωτικά εκπαιδευτήρια απ' όπου ετησίως αποφοιτεί σημαντικός αριθμός πτυχιούχων. Η ροή των πτυχιούχων αυτών στη δημόσια εκπαίδευση επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις απαιτούμενες ώρες διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στα σχολεία, που ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα τελευταία έτη αυξομειώνονται, βάσει πολιτικών αποφάσεων.

Το βέβαιο είναι πως η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι πολύ σημαντική και για τις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης και ο αριθμός διδασκαλίας αυτών εξαρτάται ουσιαστικά από τους στόχους της εκπαίδευσης.

Δομή Διπλωματικής Εργασίας

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αναπτύσσεται συνολικά σε έξι κεφάλαια, μέσα από τα οποία γίνεται εκτενής ανάλυση του θέματος που πραγματεύεται.

Κύριο θέμα του πρώτου κεφαλαίου είναι η δημόσια εκπαίδευση, από την οπτική γωνία της ανανέωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού. Εδώ αναφέρονται γενικά στοιχεία για τον τρόπο που λειτουργεί στην Ελλάδα και την Ευρώπη, καθώς και τον τρόπο που προσλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί σε αυτήν. Παράλληλα γίνεται μελέτη του ρόλου των ξένων γλωσσών στα ελληνικά σχολεία και της σημαντικότητάς τους.

Το πολιτικό πλαίσιο που ορίζει γενικά τις κατευθυντήριες γραμμές στην εκπαίδευση και ειδικότερα στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών είναι θέμα του δεύτερου κεφαλαίου. Τα στοιχεία που αναλύονται στην ενότητα αυτή αφορούν τόσο την Ελλάδα όσο και την Ευρώπη.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται αποκλειστικά στους πτυχιούχους ξένων γλωσσών. Εδώ αναλύονται ζητήματα σχετικά με: την κατάρτιση και αξιολόγηση τους, το υφιστάμενο καθεστώς προσλήψεων, τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, καθώς και ποικίλα σχετικά ερευνητικά και στατιστικά δεδομένα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα της Διπλωματικής εργασίας καθώς και η μεθοδολογία της έρευνας που περιγράφει τις πηγές, τα μέσα και τις μεθόδους συλλογής όλων των απαραίτητων δεδομένων. Έπειτα παρουσιάζονται τα στοιχεία της έρευνας που αφορούν τους εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών, τόσο αναφορικά με την κανονιστική τους διάσταση (νόμοι και λοιπά κανονιστικά κείμενα), όσο και με τη πραγματολογική τους διάσταση (ροές εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση). Στην τελευταία υπό-ενότητα του κεφαλαίου αυτού, παραθέτονται και κάποιες εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις του κλάδου των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών, τις προσλήψεις και γενικότερα την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Η υφιστάμενη κατάσταση και η επίδραση της οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση και τις προσλήψεις των εκπαιδευτικών (γενικά) και των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών ειδικότερα παρουσιάζεται στο πέμπτο κεφάλαιο.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας παραθέτονται τα συνολικά συμπεράσματα που προέκυψαν από την εξέταση του εν λόγω θέματος, καθώς και ορισμένες προτάσεις κυρίως για μελλοντικές έρευνες.

Συντομογραφίες και συμβολισμοί

Α.Ε.Π.....	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Α.Μ.Σ.....	Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού
Α.Π.....	Αναλυτικό Πρόγραμμα
Α.Π.Θ.....	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Α.Σ.Ε.Π.....	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
Ε.Α.Ε.Π.....	Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Ε.Ε.....	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Κ.Π.Α.....	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΛ.ΣΤ.Α.Τ.....	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
Ε.Τ.....	Εθνικό Τυπογραφείο
Κ.Ε.Π.Α.....	Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς
Κ.Ξ.Γλ.....	Κέντρα Ξένων Γλωσσών
Κ.Π.Σ.....	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
Μ.Κ.Ο.....	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
Ν.....	Νόμος
Ο.Κ.Π.Ε.....	Ομοσπονδία Καθηγητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Ο.Ο.Σ.Α.....	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης
Π.Δ.....	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.....	Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
Π.Ε.Α.Π.....	Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Ηλικία
Π.Ι.....	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Σ.Δ.Ε.Ν.Π.....	Σχολεία Δοκιμαστικής Εφαρμογής Νέων Προγραμμάτων
Σ.Ι.Φ.Ξ.Γ.....	Σύλλογος Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών
Υ.Κ.....	Υπαλληλικός Κώδικας
Υ.ΠΑΙ.Θ.....	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (παλαιότερα ως ΥΠΕΠΘ & ΥΠΟΠΕΘ)
Φ.Ε.Κ.....	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
Ω.Π.....	Ωρολόγιο Πρόγραμμα

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.	Ποσοστό επί του Α.Ε.Π δημοσίων δαπανών Ευρωπαϊκών Χωρών για την εκπαίδευση (έτη 2002 – 2011)	σελ.16
Πίνακας 2.	Δείκτες ποιότητας	σελ.23
Πίνακας 3.	Κέντρα Ξένων Γλωσσών, Εκπαιδευτικοί και μαθητές που φοιτούν σε αυτά ανά ξένη γλώσσα.	σελ.29
Πίνακας 4.	Κέντρα Ξένων Γλωσσών, Εκπαιδευτικοί και μαθητές που φοιτούν σε αυτά ανά ξένη γλώσσα και Περιφέρεια.	σελ.30
Πίνακας 5.	Γραπτοί Διαγωνισμοί του ΑΣΕΠ	σελ.40
Πίνακας 6.	Βαθμός ικανοποίησης από τις σπουδές	σελ.51
Πίνακας 7.	Κατάσταση απασχόλησης (έτος 2007)	σελ.52
Πίνακας 8.	Αντιστοιχία σπουδών και απασχόλησης	σελ.52
Πίνακας 9.	Επιθυμητή εργασία	σελ.52
Πίνακας 10.	Βασικοί δείκτες (έρευνα απορρόφησης αποφοίτων 1998-2000)	σελ.53
Πίνακας 11.	Επαγγέλματα (ΣΤΕΠ 1992)	σελ.54
Πίνακας 12.	Σύνολο διδακτικού προσωπικού Ξένων Γλωσσών	σελ.55
Πίνακας 13.	Επάρκεια του διδακτικού προσωπικού για το έτος 2008	σελ.56
Πίνακας 14.	Αντιστοιχία σπουδών με τη σημερινή απασχόληση	σελ.57
Πίνακας 15.	Προσλήψεις Πτυχιούχων Ξένων Γλωσσών	σελ.58
Πίνακας 16.	Αναπληρωτές Ξένων Γλωσσών ανά ειδικότητα, για τα έτη 2001-2014	σελ.58
Πίνακας 17.	Δημόσια Δημοτικά Σχολεία, Μαθητές και Διδάσκοντες	σελ.63
Πίνακας 18.	Δημόσια Γυμνάσια, Μαθητές και Διδάσκοντες	σελ.66
Πίνακας 19.	Δημόσια Λύκεια, Μαθητές και Διδάσκοντες	σελ.69
Πίνακας 20.	Απόφοιτοι Λυκείου και Εισακτέοι	σελ.72
Πίνακας 21.	Εισακτέοι ανά τμήμα ξένη γλώσσας και φιλολογίας και διδακτικό έτος	σελ.74
Πίνακας 22.	Προσφερόμενες Θέσεις ΑΕΙ, Τμημάτων Ξένων Γλώσσων ανά έτος.	σελ.75

Πίνακας 23.	Απόφοιτοι Ξενόγλωσσων Τμημάτων ΑΕΙ	σελ.78
Πίνακας 24.	Διορισθέντες καθηγητές ξένων γλωσσών	σελ.80
Πίνακας 25.	Λόγος διορισθέντων προς απόφοιτους τμημάτων ξένων γλωσσών ανά κλάδο	σελ.81
Πίνακας 26.α	Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ05	σελ.82
Πίνακας 26.β	Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ06	σελ.82
Πίνακας 26.γ	Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ07	σελ.82
Πίνακας 27.α	Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ05 διαχρονικά	σελ.84
Πίνακας 27.β	Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ06 Α/ΘΜΙΑΣ διαχρονικά	σελ.85
Πίνακας 27.γ	Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ06 Β/ΘΜΙΑΣ διαχρονικά	σελ.86
Πίνακας 27.δ	Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ07 διαχρονικά	σελ.87
Πίνακας 28.	Εγγεγραμμένοι στους Πίνακες Αναπληρωτών.	σελ.93
Πίνακας 29.	Βάσεις & ποσοστά επιτυχίας στα Τμήματα Ξένων Γλωσσών	σελ.116

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1	Δαπάνες για την παιδεία (έτος 2011)	σελ.16
Γράφημα 2	Επιθυμία για διδασκαλία ΠΕΑΠ	σελ.27
Γράφημα 3.α	ΠΕ05 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008	σελ.40
Γράφημα 3.β	ΠΕ06 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008	σελ.41
Γράφημα 3.γ	ΠΕ07 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008	σελ.41
Γράφημα 4.α	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 1998 (Προκήρυξη 2/1998)	σελ.42
Γράφημα 4.β	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2000 (Προκήρυξη 12/2Π/2000)	σελ.43
Γράφημα 4.γ	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2002 (Προκήρυξη 25/1Π/2002)	σελ.44
Γράφημα 4.δ	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2004 (Προκήρυξη 25/1Π/2004)	σελ.45
Γράφημα 4.ε	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2006 (Προκήρυξη 10Π/2006)	σελ.46
Γράφημα 4.στ	Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2004 (Προκήρυξη 3Π/2008)	σελ.47
Γράφημα 5	Σύνολο διδακτικού προσωπικού Ξένων Γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση για τα έτη 2001 έως 2013	σελ. 55
Γράφημα 6	Αναπληρωτές Ξένων Γλωσσών ανά ειδικότητα, για τα έτη 2001-2014	σελ. 59
Γράφημα 7	Μαθητές Δημοσίων Δημοτικών Σχολείων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 64
Γράφημα 8	Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Δημοτικών Σχολείων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 65
Γράφημα 9	Μαθητές Δημοσίων Γυμνασίων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 67
Γράφημα 10	Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Γυμνασίων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 68
Γράφημα 11	Μαθητές Δημοσίων Λυκείων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 70
Γράφημα 12	Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Λυκείων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.	σελ. 71
Γράφημα 13	Ποσοστό Αποφοίτων Λυκείου που εισάγεται σε Ξενόγλωσσα Τμήματα	σελ. 73
Γράφημα 14	Εισακτέοι ανά τμήμα ξένης γλώσσας και φιλολογίας και διδακτικό έτος	σελ. 74
Γράφημα 15	Προσφερόμενες Θέσεις ΕΚΠΑ, Τμημάτων Ξένων Γλωσσών ανά έτος.	σελ. 76
Γράφημα 16	Προσφερόμενες Θέσεις ΑΠΘ, Τμημάτων Ξένων Γλωσσών ανά έτος	σελ. 77
Γράφημα 17	Απόφοιτοι Ξενόγλωσσων Τμημάτων ΑΕΙ	σελ. 79
Γράφημα 18	Μορφές Απορρόφησης 1980-2014	σελ.88

Γράφημα 19	Μορφές Απορρόφησης 1980-2014 ανά Κλάδο	σελ.89
Γράφημα 20	Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Γαλλικής Γλώσσας (ΠΕ05)	σελ.90
Γράφημα 21	Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06)	σελ.91
Γράφημα 22	Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Γερμανικής Γλώσσας (ΠΕ07)	σελ.92
Γράφημα 23	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	σελ.95
Γράφημα 24	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΑΤΤΙΚΗΣ	σελ.96
Γράφημα 25	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	σελ.97
Γράφημα 26	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	σελ.98
Γράφημα 27	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	σελ.99
Γράφημα 28	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΗΠΕΙΡΟΥ	σελ.100
Γράφημα 29	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	σελ.101
Γράφημα 30	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	σελ.102
Γράφημα 31	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	σελ.103
Γράφημα 32	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ	σελ.104
Γράφημα 33	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	σελ.105
Γράφημα 34	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	σελ.106

Γράφημα 35	Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	σελ.107
Γράφημα 36	Γεωγραφική Απεικόνιση Διορισμών Εκπαιδευτικών συνολικά και ανά κλάδο για τα έτη 1980 - 2014	σελ.109
Γράφημα 37	Ποσοστά Απορρόφησης ΠΕ05, ΠΕ06 & ΠΕ07 επί των συνολικών εξεταζόμενων κλάδων. για τα έτη 1980 - 2014	σελ.110
Γράφημα 38	Κατανομή αναπληρωτών έτους 2013	σελ.114

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1.1 Γενικά στοιχεία

Ο όρος *εκπαίδευση* προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα παιδεύω και έχει την έννοια του μορφώνω και διαπαιδαγωγώ. Περιλαμβάνει ένα σύνολο δραστηριοτήτων, που στόχο έχουν να επιδράσουν στη σκέψη, τη συμπεριφορά και τη σωματική αγωγή ενός ατόμου. Μέσω των ποικίλων εκπαιδευτικών διαδικασιών, τα άτομα αποκτούν γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και αξίες όπως ηθική, αίσθηση του δικαίου, υπευθυνότητα κ.α. Η εκπαίδευση επιτυγχάνεται με συγκεκριμένες μεθόδους, με ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα και βάσει συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων.

Η εκπαίδευση ως δημόσιο αγαθό είναι επιβεβαιωμένη εδώ και πολλά χρόνια. Πολλές μελέτες υποστηρίζουν πως το εύρος και η ποιότητα της καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική εξέλιξη μιας χώρας. Γενικά η εκπαίδευση ωφελεί τόσο το άτομο που τη λαμβάνει όσο και την κοινωνία μέσα στην οποία εντάσσεται και δραστηριοποιείται (Μαραβέγιας, 2014).

Για πολλές χώρες η δημόσια εκπαίδευση αποτελεί αγαθό υψηλής ποιότητας μέσω του οποίου επιτυγχάνονται – βάσει του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) - υψηλά ποσοστά κοινωνικής κινητικότητας. Σε κάποιες άλλες χώρες συνυπάρχουν δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση. Το ζήτημα της δωρεάν εκπαίδευσης και της ποιότητας της έχει τεθεί ως βασικό θέμα συζήτησης πολλές φορές μέχρι σήμερα. Σε χώρες όπως την Ελλάδα η δημόσια εκπαίδευση δεν είναι απόλυτα δωρεάν, καθώς το κόστος ποικίλων μορφών υποστηρικτικής διδασκαλίας είναι αρκετά υψηλό. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της εκμάθησης ξένων γλωσσών η ιδιωτική και υποστηρικτική εκπαίδευση κατέχει τα σκήπτρα (Μαραβέγιας, 2014).

Αναμφίβολα όμως τα τελευταία χρόνια η υφιστάμενη οικονομική κρίση που πλήττει τις χώρες διεθνώς, και ιδιαίτερα την Ελλάδα, έχει επηρεάσει την ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών και έχει προκαλέσει πολυάριθμα οικονομικά, διοικητικά και οργανωτικά προβλήματα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα κάθε χώρας. Συγκεκριμένα, η λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος πραγματοποιείται με περικοπές περίπου 50% και οι αμοιβές των εκπαιδευτικών έχουν μειωθεί κατά περίπου 40%.

Παρόλα αυτά, πολλές σύγχρονες μελέτες έχουν αποδείξει πως οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται σε δημόσια σχολεία έχουν πολλά προσόντα, σημαντική εμπειρία και υψηλή κατάρτιση. Τα δημόσια σχολεία μπορούν να στηρίξουν πλήθος δραστηριοτήτων και

χαρακτηρίζονται για την πολυποικιλότητα τους λόγω του αριθμού και των χαρακτηριστικών των μαθητών που φοιτούν σε αυτά.

1.2 Το Ευρωπαϊκό πλαίσιο

Η εκπαίδευση αποτελεί για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) κύριο μέσο προώθησης πολιτικών και πολιτιστικών στόχων. Βάσει των αποφάσεων που πάρθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας στις 23-24/3/2000, στρατηγικός στόχος τέθηκε για τα κράτη μέλη η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και δυναμικότητας της οικονομίας, της γνώσης στο πλαίσιο της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και της βελτίωσης της κοινωνικής συνοχής. Βάσει αυτού, απαραίτητη κρίθηκε η επένδυση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Ειδικότερα το συμβούλιο της Στοκχόλμης ανέδειξε τρεις βασικούς στόχους:

- τη βελτίωση του συστήματος εκπαίδευσης ως προς την ποιότητα και αποδοτικότητα του.
- τη διευκόλυνση των διαδικασιών πρόσβασης όλων των πολιτών στο εκπαιδευτικό σύστημα.
- το άνοιγμα της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλο τον πληθυσμό.

Αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην Ανοικτή Μέθοδο Συντονισμού (Α.Μ.Σ.) που στηρίζει τη συνεργασία των κρατών μελών της Ε.Ε. Πρόκειται για ένα μέσο στρατηγικής του Συμβουλίου της Λισσαβόνας (2000), στο πλαίσιο σύγκλισης των πολιτικών των κρατών προς επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Ειδικότερα σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση, η Α.Μ.Σ. αναδεικνύει τη σημαντικότητα της προώθησης εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων όχι σε εθνικό αλλά σε ευρωπαϊκό πια επίπεδο.

Ο ρόλος των επενδύσεων στην εκπαίδευση, μέσω της μελέτης των εισροών και εκροών αυτής είναι καθοριστικός. Η δημόσια χρηματοδότηση, η υλικοτεχνική υποδομή, το απασχολούμενο ανθρώπινο δυναμικό είναι ορισμένοι μόνο παράγοντες που επιδρούν στο τελικό αποτέλεσμα και συνδράμουν στην πρόοδο, την σύγκλιση καθώς και τη συνοχή των συστημάτων εκπαίδευσης.

1.3 Εξέλιξη της δημόσιας χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση της εκπαίδευσης περιλαμβάνεται στο πλαίσιο των εισροών και επενδύσεων αυτής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα (2000) πρότεινε την αύξηση των επενδύσεων για την εκπαίδευση, κατάρτιση και βελτίωση των δεξιοτήτων των πολιτών.

Η διαχρονική εξέλιξη αναφορικά με τη δημόσια χρηματοδότηση της εκπαίδευσης (για όλα τα επίπεδα) του έτους 2007 για διάφορα κράτη μέλη της Ε.Ε. παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα 1.

Πίνακας 1. Ποσοστό επί του Α.Ε.Π δημοσίων δαπανών Ευρωπαϊκών Χωρών για την εκπαίδευση (έτη 2002 – 2011)

Χώρα / Έτος	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Μεταβολή δεκαετίας
Αυστρία	5,68	5,53	5,48	5,44	5,4	5,33	5,47	5,98	5,91	5,8	2.11%
Βέλγιο	6,09	6,02	5,95	5,92	5,98	6,00	6,43	6,57	6,58	6,55	7.55%
Βουλγαρία	3,94	4,09	4,4	4,25	4,04	3,88	4,44	4,58	4,1	3,82	-3.05%
Γαλλία	5,9	5,92	5,8	5,67	5,61	5,62	5,62	5,9	5,86	5,68	-3.73%
Γερμανία	4,72	4,74	4,62	4,57	4,43	4,49	4,57	5,06	5,08	4,98	5.51%
Δανία	8,44	8,33	8,43	8,3	7,97	7,81	7,68	8,74	8,81	8,75	3.67%
Ελβετία	5,57	5,72	5,55	5,52	5,28	4,88	4,95	5,36	5,22	5,28	-5.21%
Ελλάδα	3,57	3,56	3,83	4,09	3,11	3,08	3,2	3,27	3,63	3,00	-15.97%
Εσθονία	5,47	5,29	4,92	4,88	4,7	4,72	5,61	6,03	5,66	5,16	-5.67%
Ηνωμένο Βασίλειο	5,06	5,21	5,12	5,31	5,38	5,29	5,28	5,56	6,15	5,98	18.18%
Ιρλανδία	4,27	4,35	4,66	4,72	4,73	4,92	5,67	6,43	6,41	6,15	44.03%
Ισλανδία	6,79	7,7	7,47	7,59	7,55	7,36	7,56	7,81	7,6	7,36	8.39%
Ισπανία	4,25	4,28	4,25	4,23	4,26	4,34	4,62	5,02	4,98	4,82	13.41%
Ιταλία	4,6	4,72	4,56	4,41	4,67	4,27	4,56	4,7	4,5	4,29	-6.74%
Κροατία	3,71	3,93	3,87	3,98	4,04	4,02	4,32	4,42	4,31	4,21	13.48%
Κύπρος	6,6	7,37	6,77	6,95	7,02	6,95	7,45	7,98	7,92	7,87	19.24%
Λάτβια	6,6	5,58	5,12	5,14	5,13	5,07	5,71	5,59	4,96	4,96	-24.85%
Λιθουανία	5,81	5,14	5,17	4,88	4,82	4,64	4,88	5,64	5,36	5,17	-11.02%
Λίχτενσταϊν	2,96	2,46	2,43	2,29	2,05	1,92	2,05	2,9	2,68	2,53	-14.53%
Λουξεμβούργο	3,79	3,77	3,87	3,78	3,41	3,15	:	:	:	:	-
Μάλτα	4,22	4,48	4,66	6,58	6,45	6,18	5,72	5,32	6,74	7,96	88.63%
Νορβηγία	7,58	7,55	7,42	6,97	6,49	6,66	6,4	7,24	6,87	6,66	-12.14%
Ολλανδία	5,22	5,47	5,5	5,53	5,5	5,32	5,5	5,95	5,98	5,93	13.60%
Ουγγαρία	5,39	5,91	5,44	5,46	5,44	5,29	5,1	5,12	4,9	4,71	-12.62%
Π.Γ.Μ.Δ	3,35	3,3	:	:	:	:	:	:	:	:	-
Πολωνία	5,41	5,35	5,41	5,47	5,25	4,91	5,08	5,09	5,17	4,94	-8.69%
Πορτογαλία	5,33	5,38	5,1	5,21	5,07	5,1	4,89	5,79	5,62	5,27	-1.13%
Ρουμανία	3,51	3,45	3,28	3,48	:	4,25	:	4,24	3,53	3,07	-12.54%
Σλοβακία	4,31	4,3	4,19	3,85	3,8	3,62	3,61	4,09	4,22	4,06	-5.80%
Σλοβενία	5,76	5,8	5,74	5,73	5,72	5,15	5,2	5,69	5,68	5,68	-1.39%
Σουηδία	7,36	7,21	7,09	6,89	6,75	6,61	6,76	7,26	6,98	6,82	-7.34%
Τουρκία	2,82	2,96	3,12	:	2,86	:	:	:	:	4,07	44.33%
Τσεχία	4,15	4,32	4,2	4,08	4,42	4,05	3,92	4,36	4,25	4,51	8.67%
Φιλανδία	6,22	6,43	6,42	6,3	6,18	5,9	6,1	6,81	6,85	6,76	8.68%

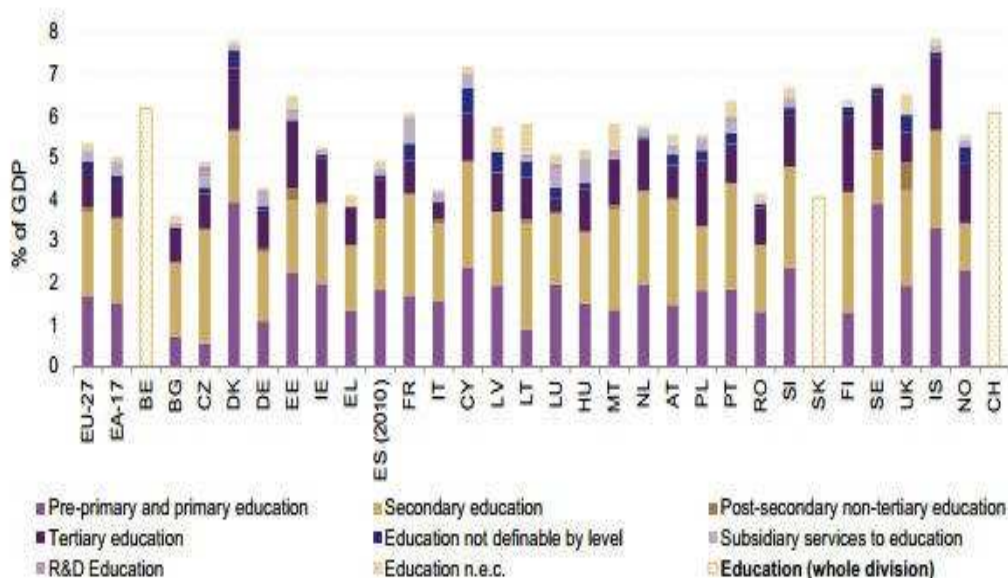
Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος των δαπανών της εκπαίδευσης ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) για το χρονικό διάστημα 2002-2011 ήταν 5,00%. Θα πρέπει να σημειωθεί πως οι χώρες που παρουσίασαν ποσοστά δαπανών χαμηλότερα εκ του μέσου όρου ήταν η Βουλγαρία, η Ελλάδα, το Λίχτενσταϊν, η Ρουμανία, η Σλοβακία, η

Τουρκία και η Τσεχία. Συγκεκριμένα για την Ελλάδα αν λάβει κανείς υπόψη του το γεγονός ότι το Α.Ε.Π έχει υποστεί μείωση κατά 25% από το 2009 έως το 2014, η χρηματοδότηση σε απόλυτο αριθμό έχει υποστεί σοβαρότατο πλήγμα.

Αντίστοιχα η έκθεση της Eurostat για το έτος 2011, παρουσιάζει την κατανομή των δημοσίων δαπανών στην εκπαίδευση στις χώρες της Ε.Ε. και τα αποτελέσματα αυτής απεικονίζονται στο ακόλουθο γράφημα 1.

Γράφημα 1 Δαπάνες για την παιδεία (έτος 2011)

Figure 1: General government expenditure on education, % of GDP, 2011

(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-13-012/EN/KS-SF-13-012-EN.PDF)

1.4 Οι ξένες γλώσσες στα ελληνικά σχολεία

Οι ξένες γλώσσες που διδάσκονται στα ελληνικά δημόσια σχολεία είναι κυρίως τρεις: τα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά. Εξ' αυτών στο δημοτικό σχολείο διδάσκεται η αγγλική γλώσσα, η καθιέρωση της οποίας έγινε στις αρχές της δεκαετίας του '80. Αξίζει να σημειωθεί πως βάσει της υπ' αριθμ. 7/2001 Πράξης του τμήματος της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας αρχίζει από την τάξη της Γ' Δημοτικού - 3 ώρες εβδομαδιαίως (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο). Η ξένη γλώσσα δεν προβλέπεται προς διδασκαλία μόνο στα 1θέσια, 2θέσια και 3θέσια σχολεία που κατά μεγάλο ποσοστό εντοπίζονται σε απομακρυσμένες περιοχές ή δυσπρόσιτες (Τοκατλίδου, 1999).

Η αγγλική γλώσσα διδάσκεται συνολικά σε 3.448 δημοτικά σχολεία της χώρας, έναντι 2.789 που αποτελούν τα ολιγοθέσια κατά το σχολικό έτος 1999 - 2000. Αυτό αποδεικνύει τον υφιστάμενο αποκλεισμό μέρους του μαθητικού πληθυσμού που θεωρείται λιγότερο προνομιούχος από την εκμάθηση ξένης γλώσσας (Τοκατλίδου, 1999).

Βέβαια αξιολόγη είναι η προσπάθεια του ΥΠΑΙΘ που μελετά και προωθεί σχετικό πρόγραμμα εξ' αποστάσεως διδασκαλίας της ξένης γλώσσας για τα ολιγοθέσια δημοτικά, στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ). Επίσης σημαντικές δράσεις που βρίσκονται ακόμη σε πιλοτική φάση είναι οι ακόλουθες:

- 1) εισαγωγή διδασκαλίας αγγλικής γλώσσας στις δύο πρώτες τάξεις του δημοτικού.
- 2) εισαγωγή διδασκαλίας δεύτερης ξένης γλώσσας –γαλλικών ή γερμανικών- στις υπόλοιπες (μεγαλύτερες) τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Υπ' αριθμ. 52/354/48265/Γ1/17-05-05 Εγκύκλιος).

Γενικά σύμφωνα με στοιχεία της EUROSTAT, η Ελλάδα πρωτοπορεί στην Ευρώπη στη γνώση ξένων γλωσσών, ως αποτέλεσμα της δυναμικής που παρουσιάζει η κοινωνία στο να συλλαμβάνει τις προκλήσεις των καιρών και ανάλογα να ανταποκρίνεται.

Καταγράφοντας τις σημαντικότερες αλλαγές και καινοτομίες που έγιναν διαχρονικά και σχετίζονται με τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα σχολεία, θα πρέπει να παραθέσουμε τα ακόλουθα:

- 1) Δεκαετία 1850-60: θέσπιση της Γαλλικής γλώσσας για διδασκαλία στα Ελληνικά Σχολεία.
- 2) 1945: εισαγωγή των Αγγλικών ως ξένη γλώσσα στα Γυμνάσια με Π.Δ.
- 3) 1987: με Π.Δ. μπορούσε να γίνεται διδασκαλία 2 ή 3 ξένων Γλωσσών στα Δημοτικά. Πειραματικά Σχολεία.
- 4) 1987: με Π.Δ. πραγματοποιήθηκε εισαγωγή των Αγγλικών στις τάξεις Δ, Ε & ΣΤ του Δημοτικού Σχολείου.
- 5) 1997: δημιουργία ενιαίου Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π) για τα Αγγλικά από Δ' Δημοτικού έως και Γ' Γυμνασίου.
- 6) Σχολική χρονιά 1993-94: πραγματοποιήθηκε εισαγωγή της Γερμανικής Γλώσσας ως δεύτερη υποχρεωτική ξένη γλώσσα επιλογής μαζί με τα Γαλλικά. Έως τότε η διδασκαλία της Γερμανικής Γλώσσας γινόταν στα κλασσικά και πειραματικά Σχολεία.
- 7) 1996-97: εισαγωγή 2-3 ξένων Γλωσσών στα Γυμνάσια και τα Λύκεια.
- 8) 2003 μέχρι σήμερα: υποχρεωτική η διδασκαλία των Αγγλικών στην Γ' Δημοτικού.

- 9) 2005-06: πειραματική εισαγωγή των Γαλλικών και των Γερμανικών στις Ε' και ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού.
- 10) 2006-07: υποχρεωτική η διδασκαλία του μαθήματος επιλογής της Γαλλικής ή της Γερμανικής γλώσσας στην Ε' Δημοτικού των 6/θέσιων και άνω Δημοτικών σχολείων.
- 11) 2007-08: επέκταση της διδασκαλίας της Γαλλικής ή της Γερμανικής γλώσσας και στη ΣΤ' Δημοτικού, με ταυτόχρονη αναδιάρθρωση του αναλυτικού προγράμματος (Α.Π.).

1.4.1 Η Σημαντικότητα της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στην εκπαίδευση

Η χρήση της γλώσσας δεν είναι απλά μια αναγκαιότητα αλλά αποτελεί μια κοινωνική πράξη. Πρόκειται για ένα βασικό εργαλείο της επικοινωνίας, βάσει του οποίου ο άνθρωπος εκφράζει και μεταδίδει τη σκέψη του, τα πιστεύω του και τα συναισθήματά του. Είναι στοιχείο που ξεχωρίζει και προσδιορίζει κάθε άτομο, καθώς δίνει μια σαφή εικόνα για την προσωπικότητα και την εκπαίδευση του (Διαμάντη, 2008).

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού που διδάσκει την ξένη γλώσσα είναι πολύ σημαντικός, καθώς είναι αυτός που οδηγεί ουσιαστικά τους μαθητές να ανακαλύψουν και να οικειοποιηθούν τη γλώσσα ή την ξένη γλώσσα, μέσα από κατάλληλες μεθόδους και τεχνικές, που δε διαχωρίζουν τη γλώσσα από την κουλτούρα, αλλά συνδυάζουν τη διδασκαλία του πολιτισμού και της κουλτούρας με την εκμάθηση της. Κατά τον Germain Cl. (1993), η διδασκαλία μίας γλώσσας χωρίς τη διδασκαλία της αντίστοιχης κουλτούρας, σημαίνει διδασκαλία στοιχείων χωρίς ουσιαστική έννοια που οδηγούν σε εσφαλμένες γνώσεις.

Η γλώσσα αποτελεί το βασικό κλειδί κάθε πολιτισμού. Εάν δεν υπήρχε γλώσσα, δε θα ήταν γνωστός κανένας εκ των υφιστάμενων πολιτισμών. Σύμφωνα με την Kramsch (1993), δεν είναι δυνατό να διδαχθούν χωριστά η γλώσσα και η κουλτούρα. Ειδικότερα ως προς τις ξένες γλώσσες, αυτό καθίσταται μια αναγκαιότητα. Η γνώση μίας ξένης γλώσσας δεν είναι μόνο το μέσο επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών χωρών, αλλά και το μέσο για γνωριμία της διαφορετικής κουλτούρας και του πολιτισμού άλλων χωρών. Είναι δηλαδή ένας τρόπος προσέγγισης του τρόπου ζωής και σκέψης των κατοίκων διαφορετικών χωρών. Κατά τον Mounin (1984), για να κατορθώσει κανείς να διεισδύσει σε μια διαφορετική κουλτούρα είναι απαραίτητο να γνωρίζει καλά τη γλώσσα και να επιδιώκει την εξοικείωση του με την κοινωνική κουλτούρα. Συνεπώς γλώσσα και πολιτισμός οφείλουν να διδάσκονται μαζί και αυτό γίνεται εφικτό μόνο από άτομα που είναι κάτοχοι ανάλογων πτυχίων και διαθέτουν τα απαραίτητα γνωστικά προσόντα.

Είναι καθοριστικής σημασίας λοιπόν, ο εκπαιδευτικός να αναφέρεται στις διαφορές και στις ομοιότητες μεταξύ των γλωσσών, αλλά και στους διαφορετικούς πολιτισμούς, σε μια προσπάθεια να κεντρίζει το ενδιαφέρον των μαθητών για ανακάλυψη του διαφορετικού πολιτισμού. Η σύγκριση των πολιτισμών και της κουλτούρας πραγματοποιείται επιτυχώς μέσω της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών και τη χορήγηση πληροφοριών των διαφορετικών κοινωνιών.

1.5 Η διδασκαλία ξένων γλωσσών στα σχολεία της Ευρώπης

Κυρίως το διάστημα των τελευταίων τριάντα ετών, η διδασκαλία και εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ως βασικό και υποχρεωτικό μάθημα στα σχολεία είναι μια βασική τάση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Σε μεγάλο ποσοστό των ευρωπαϊκών χωρών, η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας είναι υποχρεωτική και ξεκινάει στη στοιχειώδη εκπαίδευση. Τα παιδιά δηλαδή αρχίζουν την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας στην ηλικία των 8-10 ετών. Βέβαια θα πρέπει να επισημανθεί πως σε κάποιες χώρες, η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ξεκινάει και σε μικρότερες ηλικίες (τριών ετών), όπως για παράδειγμα στις αυτόνομες κοινότητες της Ισπανίας, στη γερμανική κοινότητα του Βελγίου κ.α..¹

Έτος σταθμό αποτέλεσε το σχολικό έτος 2006-2007, όπου η υποχρεωτική διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας στο σχολείο εφαρμόστηκε στο σύνολο των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δια βίου μάθησης της Ε.Ε., με εξαίρεση μόνο την Ιρλανδία και τη Σκωτία. Πλέον περίπου οι μισοί μαθητές δημοτικού μαθαίνουν τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα.

Εκ των ξένων γλωσσών που διδάσκονται τα παιδιά, το 90% των μαθητών σε ολόκληρη την Ευρώπη μαθαίνει αγγλικά. Συγκεκριμένα, σε 13 χώρες της Ε.Ε. τα αγγλικά αποτελούν πρώτη –υποχρεωτική– ξένη γλώσσα. Ακόμη και στην περίπτωση δυνατότητας επιλογής, μαθητές και γονείς προτιμούν κατά πλειοψηφία τα αγγλικά, λόγω του ότι είναι η πιο ευρέως διαδεδομένη γλώσσα.

Έτσι σήμερα το 90% εκ του συνόλου των ευρωπαίων μαθητών διδάσκεται και μαθαίνει την αγγλική γλώσσα σε κάποιο στάδιο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στις περιπτώσεις διδασκαλίας και δεύτερης ξένης γλώσσας αυτή συνηθίζεται να είναι τα γαλλικά ή τα γερμανικά.

1

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας και της εκμάθησης ξένων γλωσσών στο σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών, λίγες είναι αποδεδειγμένα οι χώρες που ενθαρρύνουν και ενισχύουν την κινητικότητα των εκπαιδευτικών με στόχο την εκπαίδευσή τους, που θα τους δώσει ακόμη ένα πλεονέκτημα προσόντων. Γενικά, η εκμάθηση γλωσσών στο δημοτικό γίνεται από εκπαιδευτικούς –συνήθως- γενικής εκπαίδευσης και όχι ειδικούς εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών. Στη μέση εκπαίδευση, ο βαθμός ειδίκευσης των εκπαιδευτικών παρουσιάζει σε μεγάλο βαθμό ποικιλία από χώρα σε χώρα. Στις περισσότερες χώρες οι εκπαιδευτικές αρχές υποστηρίζουν πως η κατάρτιση των εκπαιδευτικών συνεπάγεται μια σειρά μαθημάτων ή και δραστηριοτήτων, που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς στο να διδάξουν ορθά ξένες γλώσσες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

2.1 Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο: Εφαρμοζόμενες πολιτικές της Ε.Ε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο την ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης σε διεθνές επίπεδο, στήριξε το θέμα της γνώσης γλωσσών, ορίζοντάς το ως έναν κύριο παράγοντα για την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου. Σε αυτό το πλαίσιο ανέθεσε ουσιαστικά στα εκπαιδευτικά συστήματα ένα σύνολο δράσεων προώθησης της εκμάθησης ξένων γλωσσών.

Αρμόδιοι και κατάλληλοι για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι φυσικά οι εκπαιδευτικοί/ πτυχιούχοι ξένων γλωσσών. Ενώ ο κύριος στόχος όμως τέθηκε από την Ε.Ε. και τις ακολουθούμενες πολιτικές της, όπως ήδη επισημάνθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, κάθε χώρα έχει το δικαίωμα και τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός δικού της συστήματος εκπαίδευσης με στόχο τη μετάδοση γνώσεων ξένων γλωσσών και την εκμάθησή τους. Στο πλαίσιο αυτού του συστήματος εκπαίδευσης, η επιλογή των εκπαιδευτικών γίνεται για κάθε χώρα με διαφορετικά κριτήρια.

Αυτό που εξάλλου ενδιαφέρει την Ε.Ε. είναι η καθ' εαυτού επίτευξη του στόχου και όχι σε μεγάλο βαθμό οι διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού, δείχνοντας έτσι εμπιστοσύνη στις ακολουθούμενες μεθόδους κάθε χώρας βάσει των παραδόσεων και της κουλτούρας της.

Αξίζει βέβαια να αναφερθεί πως στο πλαίσιο της Συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε έκθεση στην οποία παρουσιάζονται 16 δείκτες ποιότητας της εκπαίδευσης. Οι δείκτες αυτοί παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα 2, με τις ξένες γλώσσες όπως προκύπτει να περιλαμβάνονται στην κατηγορία των επιδόσεων.

Πίνακας 2. Δείκτες ποιότητας

Κατηγορία	Δείκτες
Επιδόσεις	Μαθηματικά
	Αναγνωστικές ικανότητες
	Θετικές επιστήμες
	Τεχνολογίες Πληροφοριών & Επικοινωνιών
	Ξένες γλώσσες
	Ικανότητα του μαθητή
	Αγωγή του πολίτη
Επιτυχία και μετάβαση	Εγκατάλειψη σχολείου
	Ολοκλήρωση β' κύκλου Β/θμιας εκπαίδευσης
	Συμμετοχή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
Παρακολούθηση σχολικής εκπαίδευσης	Αξιολόγηση & οργάνωση σχολικής εκπαίδευσης
	Συμμετοχή γονέων
Πόροι & Δομές	Εκπαίδευση & Κατάρτιση εκπαιδευτικών
	Συμμετοχή στην Προσχολική Εκπαίδευση
	Εκπαιδευτική δαπάνη/ μαθητή
	Αριθμός μαθητών ανά ηλεκτρονικό υπολογιστή

(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2008)

Στο Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010, η βελτίωση της διδασκαλίας ξένων γλωσσών αποτελεί έναν στρατηγικό στόχο που προσεγγίζεται μέσω:

- α) της συνειδητοποίησης της σημασίας της εκμάθησης και ενθάρρυνση αυτής.
- β) της προώθησης της χρήσης αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας και κατάρτισης.

Με στόχο τη βελτίωση της εκμάθησης γλωσσών στην Ε.Ε., οι συστάσεις της ευρωπαϊκής επιτροπής που απευθύνονται στις εθνικές αρχές των ευρωπαϊκών κρατών, αποτελούν τους βασικούς άξονες παρακολούθησης προόδου κάθε κράτους μέλους. Οι συστάσεις αυτές επικεντρώνονται στα ακόλουθα (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2008):

- 1) προώθηση της σημαντικότητας της πολυγλωσσίας και της γλωσσικής ποικιλίας.
- 2) διατύπωση σαφών στόχων για τη διδασκαλία των γλωσσών.

3) συνοχή μεταξύ Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών.

4) θέσπιση συστημάτων πιστοποίησης των απαιτούμενων προσόντων των εκπαιδευτικών.

Γενικά στις χώρες της Ε.Ε., οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων ξένων γλωσσών εξαρτώνται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα κάθε χώρας και τους φορείς που αναλαμβάνουν την προσαρμογή των εθνικών επιδιώξεων στις ιδιαίτερες συνθήκες τους (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2008).

2.2 Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα Διδασκαλίας των Ξένων Γλωσσών στην Ελλάδα

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, οι διαδικασίες σύνταξης και αναμόρφωσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων μεταβλήθηκαν διαχρονικά. Τα Ωρολόγια Προγράμματα (Ω.Π.) αποτυπώνουν την αξιοποίηση του σχολικού χρόνου και την κατανομή του γενικά ανά διδακτικό αντικείμενο. Βάσει παιδαγωγικό-διδακτικών αρχών και δομών, το Ωρολόγιο Πρόγραμμα αποτελεί παράγοντα υλοποίησης του Α.Π. (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2008).

Για την προώθηση της γλωσσομάθειας στο ελληνικό σχολείο, στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση από το σχολικό έτος 2003-2004 η διδασκαλία της Αγγλικής αρχίζει από τη Γ' αντί της Δ' Τάξης και από το 2006-2007 εισάγεται και δεύτερη ξένη γλώσσα –κατ' επιλογήν- τα Γαλλικά ή τα Γερμανικά. Η διδασκαλία της δεύτερης αυτής ξένης γλώσσας απευθύνεται στις τάξεις της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού για δύο ώρες εβδομαδιαίως. (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2008).

Στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου διδάσκονται η Αγγλική γλώσσα ως υποχρεωτική και η Γαλλική, η Γερμανική, η Ιταλική και η Ισπανική ως κατ' επιλογήν. Στην ανώτερη βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, την υποχρεωτική διδασκαλία της Αγγλικής συνοδεύει η κατ' επιλογήν διδασκαλία της Γαλλικής ή Γερμανικής και συμπληρώνει η πιλοτική διδασκαλία της Ιταλικής ή Ισπανικής.

Γενικά τα τελευταία χρόνια, η ξενόγλωσση εκπαίδευση στα σχολεία έχει συρρικνωθεί σημαντικά. Το μάθημα της Αγγλικής, της Γερμανικής και της Γαλλικής γλώσσας είναι περιορισμένο ως προς τις ώρες διδασκαλίας και αντίστοιχα περιορισμένες είναι και οι θέσεις των εκπαιδευτικών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών αναπτύχθηκε ουσιαστικά βάσει των επιπέδων γλωσσικής επάρκειας που προτείνονται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ). Κύριος στόχος είναι μια ενιαία και κοινή προσέγγιση στο πλαίσιο της διδασκαλίας και εκμάθησης

της Αγγλικής γλώσσας (ως κύριας) στη Μέση Εκπαίδευση, ώστε να καθορισθεί μια ομαλή συνέχιση και ροή της εκμάθησης της γλώσσας από το δημοτικό σχολείο στο γυμνάσιο και ακολούθως από το γυμνάσιο στο λύκειο.

Μετά τη μεταπολίτευση η ανάγκη για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στην εκπαιδευτική πολιτική ήταν μεγάλη. Το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) ανέλαβε αυτό το έργο το 1976, με το Νόμο 399/1976 επήλθαν αλλαγές τόσο στα αναλυτικά όσο και στα ωρολόγια προγράμματα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Με μία σειρά προεδρικών διαταγμάτων (Π.Δ 831/1977, Π.Δ 373/1978, Π.Δ 845/1978, Π.Δ 374/1978, Π.Δ 784/1979) για τα έτη που ακολουθούν μέχρι και το 1979 καθορίζεται ο αριθμός ωρών διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στα γυμνάσια και λύκεια. Και οι τρεις τάξεις του γυμνασίου διδάσκονται το μάθημα της ξένης γλώσσας (Αγγλικά ή Γαλλικά) για τρεις ώρες την εβδομάδα, ενώ στο εσπερινό γυμνάσιο οι ώρες διδασκαλίας της ξένης γλώσσας αντίστοιχα ορίζονται σε δύο ώρες την εβδομάδα. Το 1978 αναμορφώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του λυκείου και οι ώρες του μαθήματος της ξένης γλώσσας (Αγγλικά και Γαλλικά), ανέρχονται στις τρεις εβδομαδιαίως. Την ίδια περίοδο στα εσπερινά λύκεια το μάθημα της ξένης γλώσσας διδάσκεται δύο ώρες την εβδομάδα. Στα Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια το μάθημα της ξένης γλώσσας είναι τρεις ώρες για την Α' τάξη και δύο για την Β' και την Γ' τάξη.

Με την ψήφιση του Ν. 1566/1985, για τη δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προβλέπεται η εισαγωγή της ξένης γλώσσας στα δημοτικά σχολεία. Το διδακτικό έτος 1987-1988 ωστόσο, είναι η πρώτη φορά που διδάσκονται πιλοτικά τα Αγγλικά σε 124 δημοτικά σχολεία (Μαλιβίτση, 2017). Το μάθημα της ξένης γλώσσας διδάσκονται μαθητές των τριών τελευταίων τάξεων των δημοτικών Σχολείων Δοκιμαστικής Εφαρμογής Νέων Προγραμμάτων (ΣΔΕΝΠ) για τρεις ώρες την εβδομάδα. Παρόλο που σύμφωνα με το Ν. 1566/1985 προβλέπεται η διδασκαλία δύο ξένων γλωσσών, Αγγλικά – Γαλλικά, το 1993 εισάγεται σε όλα τα δημοτικά σχολεία της χώρας μόνο το μάθημα των Αγγλικών για τις τάξεις Δ', Ε', ΣΤ' και για τρεις ώρες την εβδομάδα. Το μάθημα των Αγγλικών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση διδάσκεται από καθηγητές που προέρχονται από την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναπληρωτές ή ωρομίσθιους.

Την ίδια περίοδο εισάγεται η δεύτερη υποχρεωτική ξένη γλώσσα στο γυμνάσιο και με το Προεδρικό διάταγμα 451/1993, αποφασίζεται η εισαγωγή της Γερμανικής γλώσσας στην Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το διδακτικό έτος 1993-1994 στην Α' τάξη, το 1994-1995 στη Β' τάξη και στη Γ' τάξη γυμνασίου το 1995-1996 με δύο ώρες την εβδομάδα (ΠΔ 198/1993).

Αργότερα, το 1996 τροποποιείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των γυμνασίων όπου στην Α' τάξη προστίθεται μία ώρα διδασκαλίας στο μάθημα των Αγγλικών. Με νέα υπουργική απόφαση, το επόμενο έτος αναμορφώνεται και το ωρολόγιο πρόγραμμα των ενιαίων λυκείων (Γ2/6353/01-12-1997). Ως πρώτη ξένη γλώσσα οι μαθητές διδάσκονται τα Αγγλικά τρεις ώρες την εβδομάδα στην Α' τάξη και δύο στην Β' και Γ' τάξη του Λυκείου.

Ως δεύτερη ξένη γλώσσα και μάθημα επιλογής εντάσσονται τα Γαλλικά ή τα Γερμανικά με δύο διδακτικές ώρες την εβδομάδα για όλες τις τάξεις.

Το 2005 με την απόφαση 52/354/48265/Γ1/17-05-2005, καθιερώνεται η διδασκαλία των Γερμανικών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Οι μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης του δημοτικού σχολείου διδάσκονται το μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας που επιλέγουν, Γαλλικά ή Γερμανικά για δύο ώρες την εβδομάδα.

Συνδυαλιστικά όργανα ενώσεων καθηγητών όπως, η Ομοσπονδία Καθηγητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΟΚΠΕ) πιέζουν για την εισαγωγή της Αγγλικής γλώσσας στην Γ' τάξη του δημοτικού το 2003.

Το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Ηλικία (ΠΕΑΠ), εισάγεται το 2010 σε 800 δημοτικά σχολεία στα οποία εφαρμόζεται το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ) σε πιλοτική βάση. Στα σχολεία αυτά διευρύνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα και αυξάνονται οι ώρες διδασκαλίας των Αγγλικών. Οι μαθητές της Α' και Β' τάξης του δημοτικού διδάσκονται Αγγλικά για δύο ώρες την εβδομάδα ενώ για τις υπόλοιπες τάξεις, οι ώρες από τρεις γίνονται τέσσερις. Τα σχολικά έτη 2011-2012 & 2012-2013 το ΕΑΕΠ εφαρμόστηκε σε 960 δημοτικά σχολεία και το 2013-2014 επεκτάθηκε και σε άλλα 370, δηλαδή 1330 στο σύνολο.

2.2.1 Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Ηλικία (ΠΕΑΠ)

Το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής Γλώσσας στην Πρώιμη Ηλικία (ΠΕΑΠ), αποτέλεσε ένα καινοτόμο αποδεδειγμένα σχέδιο. Εφαρμόστηκε πρώτη φορά το σχολικό έτος 2010-2011 συνολικά σε 800 12θέσια Δημοτικά. Για τα σχολεία αυτά το Υπουργείο Παιδείας είχε αποφασίσει να εισάγει ένα ειδικό σχολικό πρόγραμμα ώστε να λειτουργήσουν ως ολοήμερα, με τα αγγλικά ως πρόσθετο μάθημα.

Μεγάλο μέρος των εκπαιδευτικών - άνω του 70% - που δίδαξαν στο ΠΕΑΠ, στο πλαίσιο της αρχικής πειραματικής εφαρμογής του, ήταν εκπαιδευτικοί μόνιμοι στο δημόσιο. Πολύ μικρό ποσοστό περίπου 15% ήταν αναπληρωτές και ένα επίσης μικρό ποσοστό ήταν ωρομίσθιοι (0,4%). Τα στοιχεία αυτά αποδείχθηκαν σημαντικά για το Έργο και κυρίως για

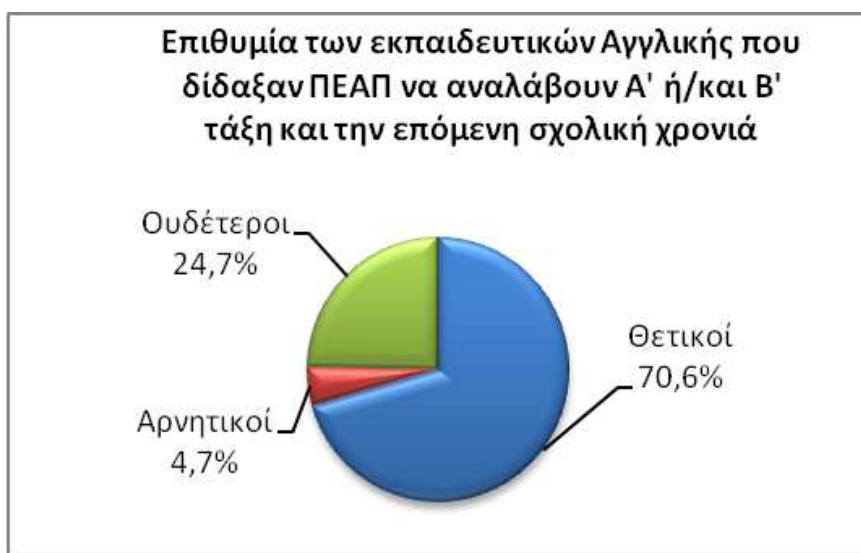
την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Η επένδυση που αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας με στόχο να αποκτήσουν τις απαιτούμενες γνώσεις ώστε να διδάξουν μαθητές μικρής ηλικίας δεν προκύπτει ανταποδοτική, στην περίπτωση που επιμορφωθούν εκπαιδευτικοί που ενδεχομένως να μην ξανά επιθυμήσουν να διδάξουν στο εν λόγω πρόγραμμα².

Η αποτελεσματική επένδυση για επιμόρφωση αποτελεί μείζον θέμα και για τους εκπαιδευτικούς που είναι μόνιμοι στο δημόσιο όμως δεν έχουν οργανική θέση στο σχολείο εφαρμογής του ΠΕΑΠ για το έτος 2010-2011. Χαρακτηριστικά εκ των εκπαιδευτικών που δίδαξαν ΠΕΑΠ, ποσοστό 33,4% είχε οργανική θέση στο σχολείο.

Η δημιουργούμενη ασυνέχεια που διαμορφώνεται είναι υψηλής σημασίας. Αξίζει να επισημανθεί πως οι εκπαιδευτικοί στο τέλος της σχολικής χρονιάς υποστήριξαν σε μεγάλο ποσοστό πως θα ήθελαν να διδάξουν ξανά σε Α' και Β' Τάξη Δημοτικού βάσει του ΠΕΑΠ την επόμενη σχολική χρονιά. Το γράφημα 2. αποτυπώνει τα προαναφερόμενα.

Οι τάξεις ΠΕΑΠ αποτελούνται κυρίως από μαθητές που κατηγοριοποιούνται σε διαφορετικές συνθήκες μάθησης. Συγκεκριμένα ποσοστό 62,5% των εκπαιδευτικών υποστήριξε πως στην αρχή της σχολικής χρονιάς στην Α' Τάξη είχε από 1-5 μαθητές που παράλληλα παρακολουθούσαν μαθήματα της Αγγλικής γλώσσας και σε ιδιωτικό κέντρο ξένων γλωσσών.

Γράφημα 2. Επιθυμία για διδασκαλία ΠΕΑΠ

² <http://rcel.enl.uoa.gr/peap/steps/teyxos-1-ioynios-2012/profil-ton-sxolikon-takseon-me-peap?cis=39>

2.2.2 Υφιστάμενα προβλήματα επάρκειας διδασκαλίας των ξένων γλωσσών

Η χορήγηση επάρκειας προσόντων για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών έχει αποτελέσει κατά καιρούς αντικείμενο ποικίλων συζητήσεων μεταξύ των επιστημονικών ενώσεων των αντίστοιχων κλάδων και του Υπουργείου Παιδείας. Οι επιστημονικές αυτές ενώσεις έχουν καταθέσει προτάσεις σχετικά με τη μη κατοχύρωση άδειας διδασκαλίας σε άτομα που είναι απλά κάτοχοι ενός πιστοποιητικού άριστης γνώσης μιας ξένης γλώσσας.

Είναι σημαντικός ο καθορισμός ειδικών κριτηρίων που θα διαμορφωθούν μετά από συζήτηση με εκπροσώπους των Τμημάτων Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών των ΑΕΙ. Ο Νόμος 2545 του 1945 είναι πλέον αναχρονιστικός και ακατάλληλος για την παρούσα εποχή, καθώς δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα στους Πτυχιούχους ΑΕΙ Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών και συγκεκριμένα στην επαγγελματική τους απορρόφηση και αποκατάσταση στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Το ζήτημα που αναδεικνύεται ως εξαιρετικά σημαντικό πλέον είναι πως οι μόνοι κατάλληλοι για την διδασκαλία ξένων γλωσσών είναι οι προαναφερόμενοι απόφοιτοι, καθώς διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις:

- δομής και λειτουργίας της ξένης γλώσσας.
- λογοτεχνίας.
- πολιτισμού - ιστορίας.
- διδακτικής και παιδαγωγικής μεθοδολογίας.
- ψυχολογίας.

Η χορήγηση ενός πιστοποιητικού άριστης γνώσης μιας ξένης γλώσσας δεν συνεπάγεται και διδακτικές γνώσεις και φυσικά δεν συνεπάγεται παιδαγωγική επάρκεια διδασκαλίας. Η παιδαγωγική επάρκεια είναι ένα θέμα πολυσύνθετο που κανένα μικρής ή μεγάλης διάρκειας σεμινάριο (από φορείς σχετικούς ή άσχετους με το αντικείμενο) δεν μπορεί να καλύψει και να κατοχυρώσει. Η πανεπιστημιακή φοίτηση και διδασκαλία των φοιτητών δεν αντικαθίσταται σε καμία περίπτωση.

Φυσικά η επιτυχία ή η κατοχύρωση καλής βαθμολογίας σε μια εξέταση τριών περίπου ωρών αναφορικά με γνώσεις ξένης γλώσσας, από φορείς μη πιστοποιημένους από την ελληνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεν είναι δυνατό να αποτελέσει πιστοποίηση επάρκειας.

Αξίζει να επισημανθεί πως σε προηγούμενα έτη, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας έδωσε άδεια σε οποιονδήποτε να μπορεί να εκδίδει πιστοποιητικά προσόντων

χωρίς όμως επαρκή έλεγχο (Ν. 4250/2014, άρθρο 5, παρ. 3), παρακάμπτοντας τον αρμόδιο οργανισμό αναφορικά με την πιστοποίηση φορέων.

2.2.3 Δημόσιο σχολείο – Ιδιωτικά φροντιστήρια

Τις τελευταίες δεκαετίες οι ξένες γλώσσες που διατίθενται προς διδασκαλία στο δημοτικό, τα παιδιά και φυσικά οι γονείς τους εν τούτοις συνεχίζουν να εμπιστεύονται τα ιδιωτικά κέντρα ξένων γλωσσών. Έρευνα που διεξήχθη πρόσφατα στους νομούς Φωκίδας και Φθιώτιδας, έδειξε πως το 90% των μαθητών παρακολουθεί μια ξένη γλώσσα εκτός των σχολικών μονάδων. Το ποσοστό αυτό φαίνεται πως παραμένει το ίδιο και για άλλους ελληνικούς νομούς και περιφέρειες της χώρας, δίνοντας μια σαφή εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης. Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία παρουσιάζονται στους Πίνακες 3 & 4.

Πίνακας 3. Κέντρα Ξένων Γλωσσών, Εκπαιδευτικοί και μαθητές που φοιτούν σε αυτά ανά ξένη γλώσσα.

Διδακτικό Έτος	Σύνολο Κ.Ξ.Γ	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Σύνολο Μαθητών	Καθηγητές με Πτυχίο Παν/μιου	Καθηγητές με Επάρκεια	Μαθητές Αγγλικών	Μαθητές Γαλλικών	Μαθητές Γερμανικών
2011-2012	6564	76079	21837	510575	8187	13650	448822	21136	27976
2012-2013	6619	71699	20019	472423	7595	12424	421220	15794	24557

(Πηγή: <https://www.minedu.gov.gr/idiwtikh-ekpaideysh/2012-2013/9608-sugentrwtika-xenwn-glwswn>)

Πίνακας 4. Κέντρα Ξένων Γλωσσών, Εκπαιδευτικοί και μαθητές που φοιτούν σε αυτά ανά ξένη γλώσσα και Περιφέρεια.

		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ													
Διαδικτικό Έτος	Μετρήσιμο Στοιχείο	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΗΠΕΙΡΟΥ	ΚΡΗΤΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
2011-2012	Σύνολο Κ.Ξ.Γ	2137	298	364	432	741	1140	220	338	237	443	129	205	150	6564
	Αριθμός Τμημάτων	31502	2619	3940	3934	4370	11584	2488	3897	2159	4474	1564	1194	1554	76079
	Αριθμός Διδασκόντων	10224	655	995	902	1088	3401	600	1033	515	1280	333	453	358	21837
	Σύνολο Μαθητών	213438	17476	27108	26074	30181	82030	15914	20998	14275	29824	9000	14348	9909	510575
	Παν/μιου	4058	228	297	213	458	1368	128	363	219	455	114	414	145	8187
	Καθηγητές με Επάρκεια	6166	427	698	689	630	2033	472	670	296	825	219	312	213	13650
	Μαθητές Αγγλικών	183313	15729	23618	22854	27570	75472	14697	17781	12404	26669	7492	12858	8365	448822
	Μαθητές Γαλλικών	13091	755	1284	1194	551	1089	378	529	269	931	467	282	316	21136
Μαθητές Γερμανικών	10710	817	1517	1566	1304	3974	695	1897	1149	1770	729	1030	818	27976	
2012-2013	Σύνολο Κ.Ξ.Γ	1799	301	521	476	602	1092	211	352	267	483	127	231	157	6619
	Αριθμός Τμημάτων	25548	2691	4781	4291	5058	10974	2288	3845	2491	4507	1433	2163	1629	71699
	Αριθμός Διδασκόντων	8157	667	1239	947	1318	3103	561	1023	590	1206	321	516	371	20019
	Σύνολο Μαθητών	173447	17049	31343	26892	34872	73147	14637	23239	15972	28813	7911	14933	10168	472423
	Καθηγητές με Πτυχίο	3414	248	423	232	563	1218	136	382	234	304	117	170	154	7595
	Καθηγητές με Επάρκεια	4743	419	816	715	755	1885	425	641	356	902	204	346	217	12424
	Μαθητές Αγγλικών	152043	15624	28220	23966	31726	67245	12987	20451	14162	26075	6749	13377	8595	421220
	Μαθητές Γαλλικών	9289	576	1219	1012	834	105	325	438	226	759	419	300	292	15794
Μαθητές Γερμανικών	8263	736	1335	1573	1696	3505	730	1742	1133	1450	561	989	844	24557	

(Πηγή: <https://www.minedu.gov.gr/idiwtikh-ekpaideysh/2012-2013/9608-sugentrwtika-xenwn-glwswn>)

Τόσο η προαναφερόμενη έρευνα όσο και άλλες σχετικές, αποτύπωσαν την άποψη των μαθητών πως οι παρεχόμενες γνώσεις ξένων γλωσσών από το δημόσιο σχολείο είναι ελλιπείς έναντι των αντίστοιχων που προσφέρονται στα ιδιωτικά φροντιστήρια. Εκ της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δύο προαναφερόμενους νομούς, το 70% των μαθητών υποστήριξε πως τα φροντιστήρια υπερτερούν στον τομέα αυτό. Παράλληλα το 90% των μαθητών υποστήριξε πως τα φροντιστήρια διενεργούν ορθότερες διαδικασίες προετοιμασίας για τη λήψη κάποιου ξενόγλωσσου πτυχίου.

Ως κύρια πλεονεκτήματα των ιδιωτικών φροντιστηρίων αναδείχθηκαν η χρήση οπτικοακουστικών μέσων και ο περιορισμένος αριθμός των μαθητών στα τμήματα. Κύριος όμως τομέας όπου το σχολείο υπερτερούσε ήταν το περιβάλλον. Η χρήση των νέων τεχνολογιών είναι επίσης ένα βασικό πλεονέκτημα καθώς βοηθά στην εκμάθηση ξένων γλωσσών και υποστηρίζει το έργο των εκπαιδευτικών.

Αναμφίβολα οι έρευνες αποδεικνύουν τη σημαντικότητα της ηλικίας από την οποία ξεκινάει η εκμάθηση των ξένων γλωσσών και ο χωρισμός των μαθητών σε τμήματα βάσει

του επιπέδου γνώσεων τους. Αναφορικά με τις γνώσεις και το επίπεδο των καθηγητών/ εκπαιδευτικών δεν υπήρξαν επαρκή αποτελέσματα για την εξαγωγή κατάλληλων συμπερασμάτων. Κι όμως αυτό είναι ένα καθοριστικής σημασίας στοιχείο που ορίζει την ποιότητα της προσφερόμενης εκπαίδευσης και δίνει παράλληλα πολλά στοιχεία για τις επαγγελματικές προτιμήσεις των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών.

Βέβαια σημαντική διαφορά μεταξύ εκπαιδευτικών δημόσιων σχολείων και εκπαιδευτικών ιδιωτικών φροντιστηρίων είναι τα διαφορετικά κριτήρια αξιολόγησης των καθηγητών, που προσδιορίζουν ανάλογα το εκπαιδευτικό έργο. Ακόμη και ποικίλα ενδοσχολικά προβλήματα είναι δυνατό να μειώνουν την αξία των ξένων γλωσσών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

3.1 Ελληνικά πανεπιστημιακά τμήματα ξένων γλωσσών

Στην Ελλάδα λειτουργούν τα ακόλουθα τμήματα ξένων γλωσσών στη βαθμίδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης:

- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
 - Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1858)
 - Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1954)
 - Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1977)
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
 - Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1951)
 - Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1954)
 - Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (έτος ίδρυσης: 1960)

Τα προαναφερθέντα τμήματα βρίσκονται στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Οι πτυχιούχοι που προκύπτουν από τα παραπάνω τμήματα, ανήκουν στους ακόλουθους συλλόγους:

1. Πανελλήνιος Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Αποφοίτων. Πανεπιστημίου.

http://www.pasykaga.gr/?page_id=84&lang=el

2. Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου.

<https://www.aplf.gr/>

3. Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Γερμανικής Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

<https://www.pdv.org.gr/>

4. Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Αγγλικής Δημόσιας Εκπαίδευσης.

<http://www.pekade.gr/gr/>

5. Σύλλογος αποφοίτων και μεταπτυχιακών τμήματος αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας Α.Π.Θ.

<http://www.enl.auth.gr/graduates.asp>

3.2 Καθηγητές ξένων γλωσσών

Η διδασκαλία ξένων γλωσσών τόσο στην Ελλάδα (κυρίως από το 1975 και έπειτα), όσο και σε άλλες χώρες διεθνώς έχει εξελιχθεί σημαντικά.

Στην Ελλάδα, στον ιδιωτικό τομέα η διδασκαλία ξένων γλωσσών είναι ένα "άνοιχτό επάγγελμα". Βάσει ενός απαρχαιωμένου νόμου του 1940, άδεια διδασκαλίας ξένης γλώσσας μπορεί να χορηγηθεί σε οποιονδήποτε είναι κάτοχος επάρκειας προσόντων για τη διδασκαλία ξένης γλώσσας. Με τον όρο προσόντα θεωρούνται (Κουρή, 2001):

- 1) η τριτοετής φοίτηση (χωρίς λήψη πτυχίου) σε ένα εκ των Ξενόγλωσσων Τμημάτων των ελληνικών πανεπιστημίων.
- 2) πιστοποιητικό σπουδών –όχι απαραίτητα ανωτέρου επιπέδου- όπως το Michigan ή Cambridge, Proficiency, Sorbonne II κ.α.

Συχνά παρατηρείται στα Κ.Ξ.Γλ. να διδάσκουν και άτομα που εξασκούν παράλληλα άλλο επάγγελμα τις πρωινές ώρες και απλά κατέχουν επάρκεια προσόντων διδασκαλίας μιας ξένης γλώσσας. Και η ίδρυση όμως ενός Κ.Ξ.Γλ. είναι σχετικά εύκολη διαδικασία, καθώς τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση του Υπουργείου Παιδείας για άδεια ίδρυσης φροντιστηρίου ξένων γλωσσών είναι: επικυρωμένη επάρκεια προσόντων για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, πιστοποιητικό πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, αντίγραφο ποινικού μητρώου και ένα παράβολο (Κουρή, 2001).

Αξίζει επίσης να επισημανθεί πως τα στελέχη των Κ.Ξ.Γλ. έχουν διδάξει την ξένη γλώσσα περίπου στο 85-90% των φοιτητών που σπουδάζουν στα ξενόγλωσσα Τμήματα των ελληνικών Πανεπιστημίων.

Έτη ορόσημα για τους καθηγητές ξένων γλωσσών στην Ελλάδα (στη δημόσια εκπαίδευση) αποτέλεσαν τα ακόλουθα (Κουρή, 2001):

- 1975: Πραγματοποίηση των πρώτων εκπαιδευτικών σεμιναρίων καθηγητών.
- 1980: Ίδρυση TESOL GREECE, επιστημονική μη κερδοσκοπική ένωση καθηγητών αγγλικής γλώσσας, με έδρα την Αθήνα.
- 1984: Οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης καθηγητών από ιδιωτική εταιρεία.
- 1986: Ίδρυση και άλλων ιδιωτικών εταιρειών και οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης εκπαιδευτών.
- 1989: Οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης εκπαιδευτών από ιδιωτική εταιρεία.
- 1990: Συστηματική οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης καθηγητών και εκπαίδευσης εκπαιδευτών από τον Σ.Ι.Φ.Ξ.Γ. Αττικής.

- 1993: Ίδρυση TESOL MACEDONIA – THRACE, επιστημονική μη κερδοσκοπική ένωση καθηγητών αγγλικής γλώσσας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

3.2.1 Εκπαίδευση/ Κατάρτιση καθηγητών ξένων γλωσσών

Στο πλαίσιο της πολιτικής δια βίου μάθησης είναι απαραίτητη η συνεχής επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών, με στόχο να ανταποκριθούν επαρκώς στις αλλαγές που διαμορφώνονται στις σύγχρονες κοινωνίες. Βέβαια διαχρονικά οι αντιφάσεις που έχουν καταγραφεί σε πολιτικό επίπεδο είναι εμφανείς, με σημαντικότερες τις ακόλουθες (Πρόσκολλη, 2001):

- 1) πολιτικές δηλώσεις υπέρ της πολυγλωσσίας από τη μια και από την άλλη επιβολή πρακτικών όπως διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας στο δημοτικό, δύο ξένων γλωσσών στο γυμνάσιο (με υποχρεωτική την αγγλική), επιλογή δεύτερης ξένης γλώσσας στο λύκειο και μιας υποχρεωτικής ξένης γλώσσας στην τεχνικό-επαγγελματική εκπαίδευση.
- 2) αποσπασματικός σχεδιασμός πολιτικών κινήσεων και αποφάσεων ως προς τη διδασκαλία ξένων γλωσσών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ευρύτερες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις.
- 3) ασυνεχής ο χαρακτήρας της γλωσσικής πολιτικής.
- 4) έλλειψη συναίνεσης και συνεργασίας.
- 5) αναντιστοιχία μεταξύ θεωρητικής προσέγγισης και ιεράρχησης της σχολικής γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών.
- 6) φαινομενική αντιπαραβολή μεταξύ μεθοδολογικής και παιδαγωγικής προσέγγισης, πρόωρης διδασκαλίας και δια βίου εκπαίδευσης κ.α.
- 7) αντιπαράθεση μεταξύ των ρόλων των πρωταγωνιστών διδασκαλίας/ εκμάθησης ξένων γλωσσών (καθηγητή – μαθητή).

Με στόχο μια πιο ολοκληρωμένη προετοιμασία στην εκπαίδευση εκπαιδευτών ξένων γλωσσών απαιτούνται (Πρόσκολλη, 2001):

- 1) σχέδια προβλεψιμότητας.
- 2) απόκτηση νέων δεξιοτήτων.
- 3) καθορισμός νέων σχεδίων δράσης για την διεύρυνση των επιστημονικών δεξιοτήτων.
- 4) ανάπτυξη συνεργατικότητας.
- 5) απόκτηση τρόπων προσαρμογής στις ποικίλες κοινωνικό-οικονομικές αλλαγές.

3.3 Αξιολόγηση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών έχει θεωρηθεί αναπόσπαστο τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αναμφίβολα οποιοδήποτε σύστημα αξιολόγησης προσδιορίζεται από το υφιστάμενο ή το προτεινόμενο εκπαιδευτικό σύστημα και από τους κοινωνικό-πολιτικούς όρους που το προσδιορίζουν.

Στην Ελλάδα ο Νόμος 1304/1982 εξασφάλιζε τη συμμετοχή του σχολικού συμβούλου στη διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Το Π.Δ. 214/1984 δεν αναιρούσε αυτή τη ρύθμιση. Ακολούθως ο Ν. 1566/1985 προέβλεπε τη συμμετοχή του διευθυντή στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών του σχολείου (Μαυρογιώργος, 1993).

Σήμερα βάσει του Π.Δ. 152/2013 καθορίζεται ο σκοπός της σύγχρονης αξιολόγησης. Κύριος στόχος είναι η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου προς όφελος τόσο των εκπαιδευτικών, όσο και των μαθητών και της κοινωνίας. Η επίτευξη του στόχου αυτού ορίζεται από ένα σύνολο επιμέρους στόχων, που μεταβάλλουν και διευρύνουν τους ρόλους εκπαιδευτικών και μαθητών. Ορισμένοι εξ' αυτών παραθέτονται παρακάτω. Η συνεχής επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών πραγματοποιείται μέσα από (Ματσαγγούρας, 2014):

- Την άμεση ανατροφοδότησή και καθοδήγησή τους από ειδικό επιμορφωτή.
- Τη συστηματική τους συμμετοχή σε ποικίλες διδακτικές δραστηριότητες εναλλακτικών προσεγγίσεων καθώς και αναστοχασμού.
- Τη συνεργασία με συναδέλφους τους αναφορικά με θέματα τάξης (π.χ. κοινός προγραμματισμός, δράσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων της εκπαιδευτικής δομής κ.α.).
- Την κριτική εξέταση των προσωπικών τους πρακτικών αναφορικά με διάφορους παράγοντες του πλαισίου της τάξης, του σχολείου ή του κοινωνικό-πολιτισμικού συγκείμενου.
- Τη σύνδεση της αξιολόγησης με διάφορες επιμορφώσεις, βάσει συγκεκριμένων αναγκών των εκπαιδευτικών.
- Πρόσδοση επιπλέον βαρύτητας στην ενεργό εμπλοκή των μαθητών.
- Διασφάλιση προϋποθέσεων ισότητας και σύνδεση της ισότητας των εκπαιδευτικών ευκαιριών με τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

3.4 Καθεστώς προσλήψεων προσωπικού για τις ξένες γλώσσες

Το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανήκει στην κατηγορία των πολιτικών υπαλλήλων του κράτους και αποτελεί τον εκπαιδευτικό κλάδο. Ως προς τον διορισμό τους ακολουθείται ειδική διαδικασία που διέπεται από ξεχωριστή νομοθεσία (Κωτσίκης, 2000).

Τα Π.Δ., οι Εγκύκλιοι και οι Νόμοι που καθορίζουν τα προσόντα και το σύνολο των κριτηρίων διορισμού των εκπαιδευτικών παραθέτονται αναλυτικά στην ενότητα αυτή.

Έως το 1997, όσοι κατείχαν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, είχαν το δικαίωμα εγγραφής σε πίνακες διοριστέων βάσει του Ν.1566/1985. Πρόκειται για τις λεγόμενες επετηρίδες. Βάσει αυτού, οι διορισμοί των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνονταν μόνο με γνώμονα τη σειρά εγγραφής τους στους πίνακες αυτούς. Ουσιαστικά το σύστημα διορισμού των εκπαιδευτικών μέσω της επετηρίδας ακολουθήθηκε καθώς θεωρήθηκε ότι αποτελεί μια αδιάβλητη διαδικασία διορισμού.

Τα τελευταία χρόνια όμως το σύστημα της επετηρίδας αποδείχθηκε αναχρονιστικό γι' αυτό και προχώρησαν οι διαδικασίες αντικατάστασης του για τους ακόλουθους κυρίως λόγους (Κωτσίκης, 2000):

- α) μεγάλος ο αριθμός των υποψήφιων εκπαιδευτικών που εγγράφονταν ετησίως στην επετηρίδα και συνεπώς μεγάλο το χρονικό διάστημα έως το διορισμό τους.
- β) διορισμός των εκπαιδευτικών βάσει της σειράς εγγραφής τους στην επετηρίδα, χωρίς προσμέτρηση άλλων κριτηρίων επιλογής.
- γ) μη πραγματοποίηση ελέγχου της απαραίτητης παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών.

Γενικά η συγκεκριμένη μέθοδος διορισμών έδρασε καθοριστικά στην επαγγελματική πορεία των εκπαιδευτικών διαμορφώνοντας πολλές φορές μια λανθασμένη νοοτροπία. Ορισμένα αρνητικά δείγματα αυτής είναι (Ανθοπούλου, 1999):

1. καταστροφική η λίστα αναμονής για την ψυχολογία του εκπαιδευτικού.
2. ανακοπή κάθε προσπάθειας βελτίωσης και απόκτησης νέων προσόντων.
3. διαμόρφωση ενός κλίματος στατικότητας.
4. αδράνεια στο πλαίσιο της επαγγελματικής εξασφάλισης και της μονιμότητας.

Το σύστημα της επετηρίδας ουσιαστικά σταμάτησε στο πλαίσιο των αλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στην εκπαιδευτική πολιτική και της πραγματοποίησης μεταρρυθμίσεων. Βάσει αυτών, στο άρθρο 6 του Ν. 2525/1997 ορίζονται οι εξής εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις:

- 31/12/1997 κλείσιμο πινάκων διοριστέων βάσει των διατάξεων του άρθρου 6 του Ν. 2525/1997.

- διορισμοί των νέων εκπαιδευτικών βάσει διαγωνισμών.

Απαραίτητο προσόν για το διορισμό των εκπαιδευτικών είναι το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Οι διορισμοί σε θέσεις των κλάδων εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πραγματοποιούνται βάσει σχετικής απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (άρθρο 15 του ν.1566/1985).

Από το 1998 μέχρι και σήμερα το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) είναι αυτό που προκηρύσσει και διενεργεί διαγωνισμό για την κατάρτιση πίνακα διοριστέων εκπαιδευτικών κατά κλάδους και ειδικότητες που ισχύει για μία διετία (άρθρο 3 του ν. 2525/1997). Και οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών εντάσσονται φυσικά σε αυτό το καθεστώς διορισμών.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως η πλήρωση των θέσεων ορίζεται από τις αρχές της ίσης ευκαιρίας συμμετοχής, της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της διαφάνειας και της δημοσιότητας (άρθρο 12, του Υπαλληλικού Κώδικα - Υ.Κ.).

Ο συνολικός αριθμός των θέσεων των εκπαιδευτικών που απαιτείται προς πρόσληψη, υπολογίζεται από το Τμήμα του Υπουργείου Παιδείας και κατόπιν ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ανακοινώνει στο Α.Σ.Ε.Π. τη διεξαγωγή διαγωνισμού (άρθρο 1, παράγραφος 3 του ν. 2834/2000).

Η κύρωση των απαιτούμενων θέσεων για το διορισμό του εκπαιδευτικού προσωπικού πραγματοποιείται με υπουργική απόφαση βάσει των όσων ορίζονται στο άρθρο 11 του Ν. 1966/1991. Απαραίτητη προϋπόθεση πριν από κάθε διορισμό είναι η εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων.

Οι επιτυχόντες στους διαγωνισμούς πρέπει να έχουν φυσικά τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού (ανάλογο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βάσει της ειδικότητας) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν.1566/1985. Παράλληλα πρέπει να διαθέτουν και Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, το οποίο χορηγείται από τα Α.Ε.Ι. (άρθρο 6, παράγραφος 4, του ν. 2525/1997).

Θα πρέπει να επισημανθεί βέβαια πως βάσει του άρθρου 138 του Ν. 2725/1999, δόθηκε το δικαίωμα σε όσους ήταν εγγεγραμμένοι στους πίνακες διοριστέων του Ν. 1566/1985 έως 31/12/97 και ήταν προσωρινοί αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι στα δημόσια

σχολεία, με την προϋπόθεση ότι είχαν συμπληρώσει προϋπηρεσία 16 μηνών έως τις 30/06/98, να ενταχθούν σε ενιαίο πίνακα διοριστέων ανάλογα με την προϋπηρεσία τους έως τότε. Πρόκειται για τον αποκαλούμενο πίνακα των 16μηνιτών, βάσει του οποίου προσλαμβάνονται (κατά προτεραιότητα) εκπαιδευτικοί ως προσωρινοί αναπληρωτές μέχρι το διορισμό τους σε κενές οργανικές θέσεις.

Βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1α του Ν. 3027/2002, από το έτος 2003 και έπειτα, οι διορισμοί εκπαιδευτικών στις κενές οργανικές θέσεις γίνονται κατά 75% από αυτούς που επιτυγχάνουν στο Α.Σ.Ε.Π ανάλογα με τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν και κατά 25% βάσει του πίνακα αναπληρωτών του άρθρου 138 του Ν. 2725/1999 και της σειράς εγγραφής τους. Εφόσον εξαντληθούν οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί της β' προαναφερθείσας περίπτωσης, οι κενές θέσεις καλύπτονται από αυτούς που περιλαμβάνονται σε ενιαίο πίνακα αναπληρωτών εκπαιδευτικών, που συντάσσεται ετησίως βάσει του συνόλου των μορίων των εκπαιδευτικών. Στον υπολογισμό των μορίων συνυπολογίζονται τα μόρια εκ της προϋπηρεσίας και εκ της βαθμολογικής βάσης που πέτυχαν στον τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

Με το Ν.3255/2004 συστήνεται ο ενιαίος πίνακας διορισμών στον οποίο εντάσσονται οι επιτυχόντες του ΑΣΕΠ και όσοι έχουν αποκτήσει διδακτική προϋπηρεσία. Τα ποσοστά διορισμού από κάθε κατηγορία είναι 60% και 40% αντίστοιχα. Ωστόσο, όσοι εκπαιδευτικοί ανήκουν στην ειδική κατηγορία των πολυτέκνων, δύνανται να διορισθούν και χωρίς να έχουν λάβει μέρος στο κάποιο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ. Ο τελευταίος γραπτός διαγωνισμός του ΑΣΕΠ διεξήχθη το 2008. Εκτός των επιτυχόντων – διορισθέντων του διαγωνισμού, η κυβέρνηση με το Ν. 3687/2008 και το αρ.5 παραχωρεί δικαίωμα διορισμού σε άλλες δύο κατηγορίες του ενιαίου πίνακα διορισμών. Όσοι έχουν 30 ή 24 μήνες προϋπηρεσίας και επιτυχία σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ έχουν την ευκαιρία να διεκδικήσουν θέση μόνιμου εκπαιδευτικού στο Ελληνικό δημόσιο σχολείο.

Ουσιαστικά τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών για την πρόσληψη τους είναι:

- ακαδημαϊκά.
- κοινωνικά.
- διδακτική προϋπηρεσία.
- τελική βαθμολογία στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

Τα πτυχία που απαιτούνται από όσους εκπαιδευτικούς ενδιαφέρονται για τη διεκδίκηση μιας θέσης σε δημόσια σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης παραθέτονται ακολούθως.

ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Πτυχίο Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής ή Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Κύπρου. Συγκεκριμένα για τα πτυχία της Κύπρου πριν την πλήρη ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε. (1/5/2004) δεν απαιτείται αντιστοιχία (Π.Δ. 299/1997 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 367/2001), ενώ για τα πτυχία με χρόνο κτήσης μετά την ένταξή της στην Ε.Ε. απαιτείται ισοτιμία και αντιστοιχία.

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Πτυχίο Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Πτυχίο Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής.

3.4.1 Διαδικασία πρόσληψης

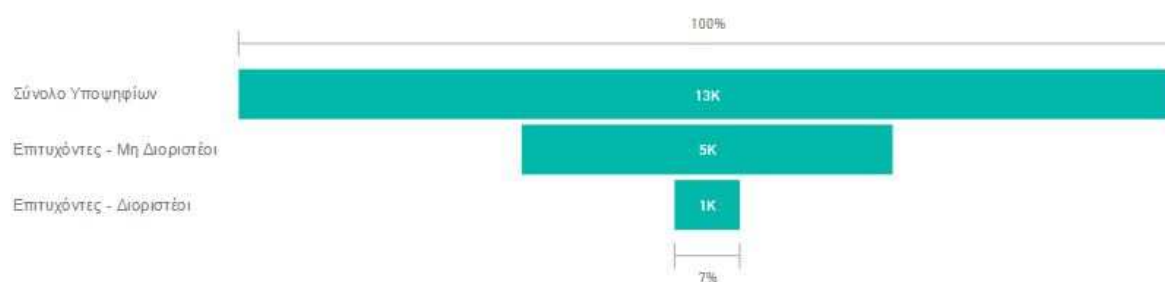
Το έτος 1998 διενεργήθηκε ο πρώτος γραπτός διαγωνισμός εκπαιδευτικών, από τότε ακολούθησαν ακόμη πέντε διαγωνισμοί τα έτη 2000, 2002, 2004, 2006, 2008. Όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα ο αριθμός των συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς είναι πολύ μεγάλος σε σχέση με τις θέσεις που προκηρύσσονται. Συνεπώς, είναι προφανές πως ενώ οι απόφοιτοι των Τμημάτων Ξένων Γλωσσών που αναζητούν μία θέση εργασίας στο δημόσιο σχολείο αυξάνονται και σωρεύονται, οι θέσεις που προσφέρονται είναι πολύ λίγες τον αριθμό ώστε να καλύψουν τη ζήτηση.

Πίνακας 5. Γραπτοί Διαγωνισμοί του ΑΣΕΠ

Προκήρυξη	Έτος Διαγωνισμού	Κλάδος	Επιτυχόντες - Διοριστέοι	Επιτυχόντες - Μη διοριστέοι	Μη Επιτυχόντες	Σύνολο Υποψηφίων
3Π/2008	2008	ΠΕ05	144	1466	955	2421
		ΠΕ06	228	2960	899	3859
		ΠΕ07	144	987	450	1437
10Π/2006	2006	ΠΕ05	240	1291	1255	2546
		ΠΕ06	313	2508	1148	3656
		ΠΕ07	396	1519	303	1822
25/1Π/2004	2004	ΠΕ05	119	1007	1541	2548
		ΠΕ06	905	3788	560	4348
		ΠΕ07	84	906	656	1562
25/1Π/2002	2002	ΠΕ05	149	637	1197	1834
		ΠΕ06	637	2962	346	3308
		ΠΕ07	33	506	557	1063
12/2Π/2000	2000	ΠΕ05	55	626	2043	2669
		ΠΕ06	152	1371	1898	3269
		ΠΕ07	44	381	729	1110
2/1998	1998	ΠΕ05	222	260	1077	1337
		ΠΕ06	114	615	700	1315
		ΠΕ07	29	126	451	577

Στα παρακάτω γραφήματα μπορεί κανείς να διακρίνει το πόσο μικρό είναι το ποσοστό απορρόφησης. Συγκεκριμένα για τη δεκαετία 1998 έως 2008 ο αριθμός των συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ είναι δυσανάλογος με το πλήθος των προσφερόμενων θέσεων. Το ίδιο ισχύει και για τους τρεις κλάδους (ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07).

Γράφημα 3.α ΠΕ05 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008.

Γράφημα 3.β ΠΕ06 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008.

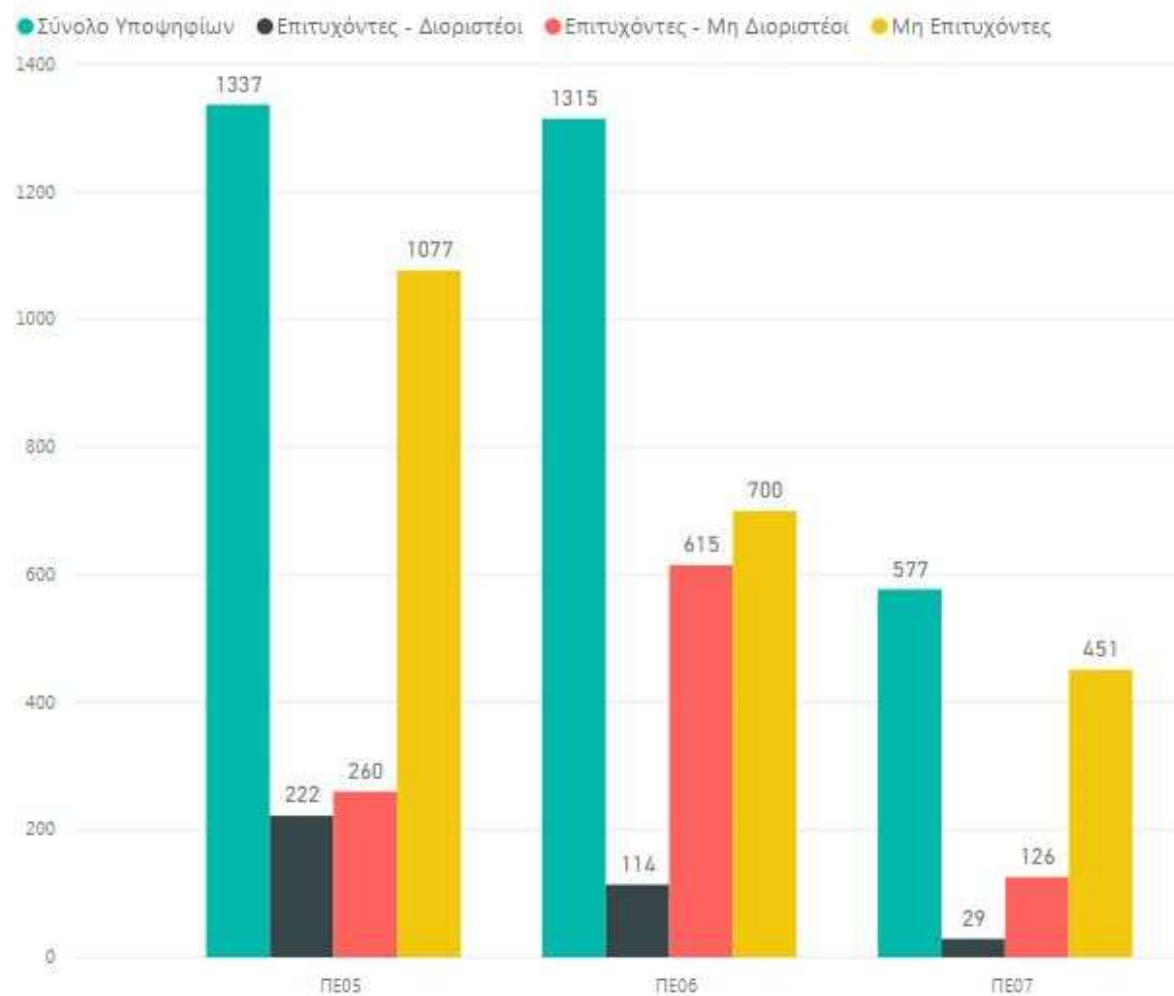

Γράφημα 3.γ ΠΕ07 Ποσοστό επιτυχίας επί του συνόλου συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ ετών 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008.

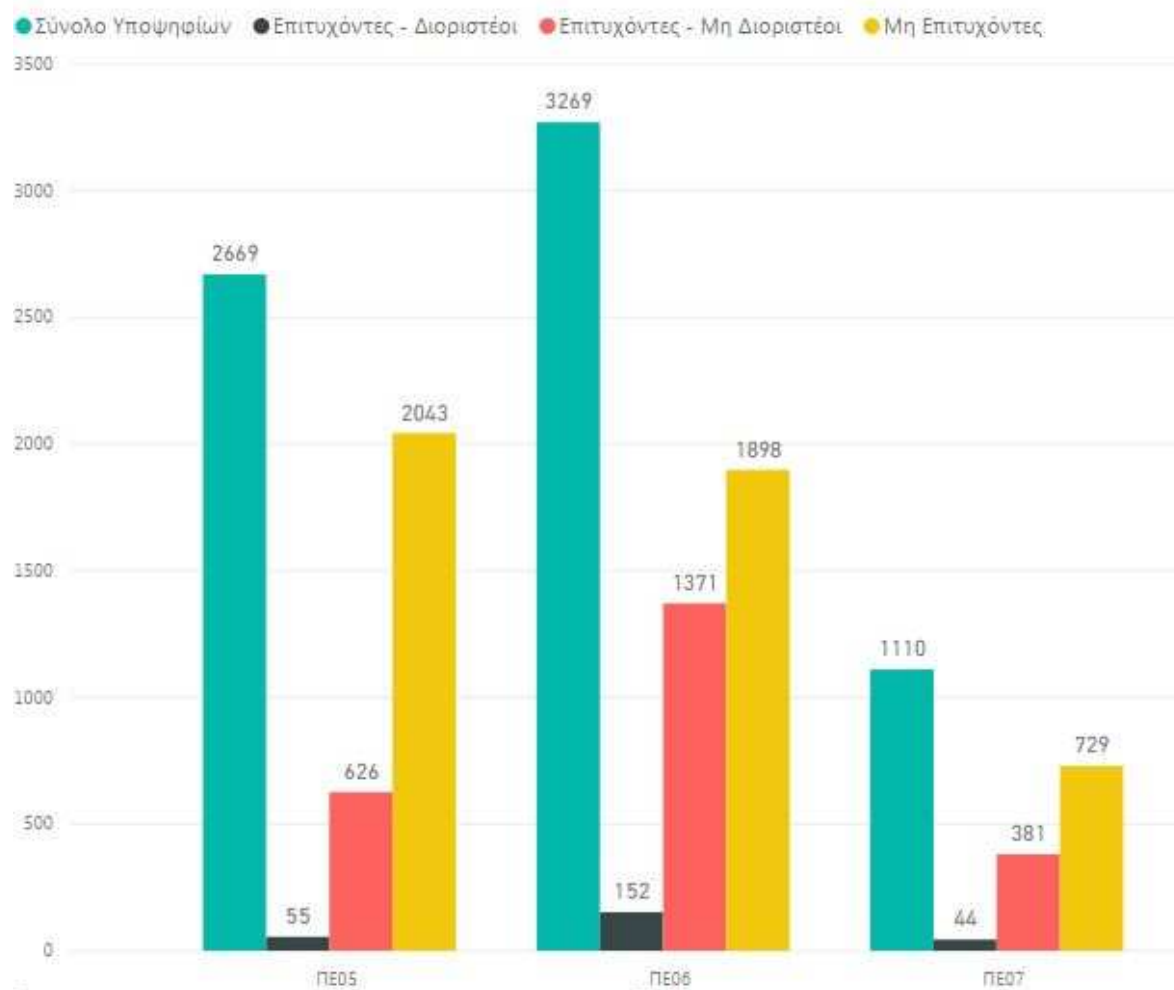

Τα γραφήματα που ακολουθούν απεικονίζουν για κάθε ένα γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ που έχει διενεργηθεί από το έτος 1998 έως και 2008, το πλήθος των συμμετεχόντων, των επιτυχόντων – διοριστέων, των επιτυχόντων – μη διοριστέων και των μη επιτυχόντων, για τους κλάδους Γαλλικών (ΠΕ05), Αγγλικών (ΠΕ06) και Γερμανικών (ΠΕ07).

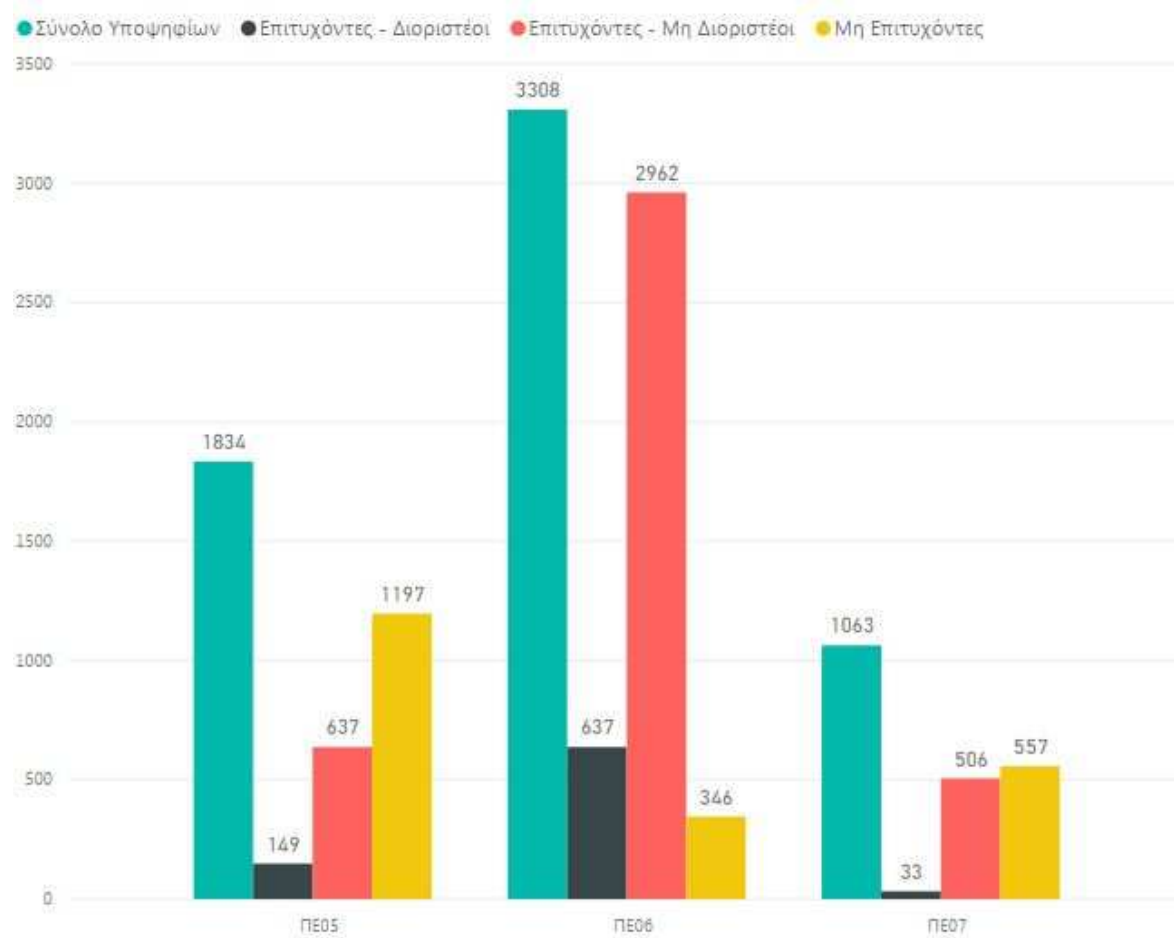
Γράφημα 4.α Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 1998 (Προκήρυξη 2/1998)

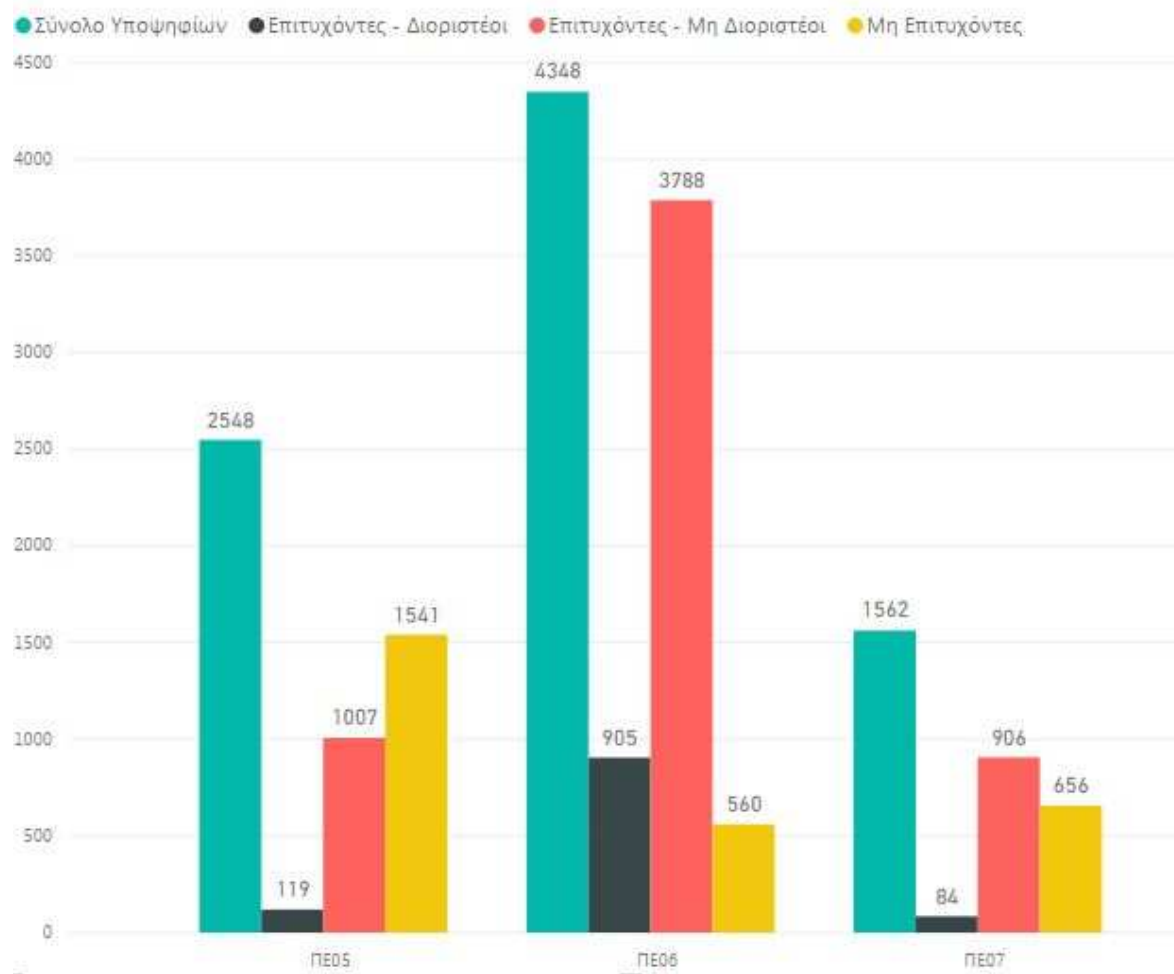
Γράφημα 4.β Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2000 (Προκήρυξη 12/2Π/2000)

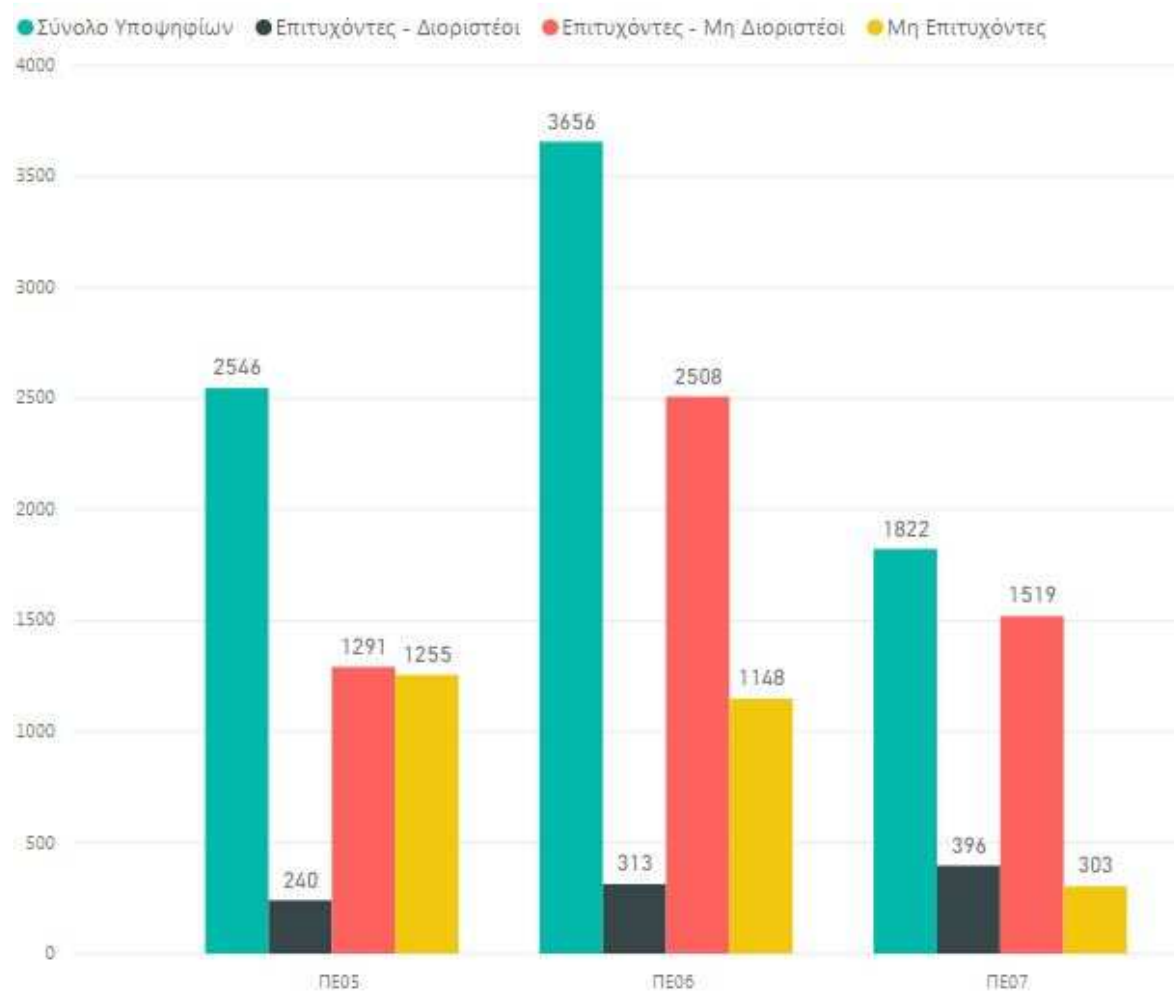
Γράφημα 4.γ Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2002 (Προκήρυξη 25/1Π/2002)

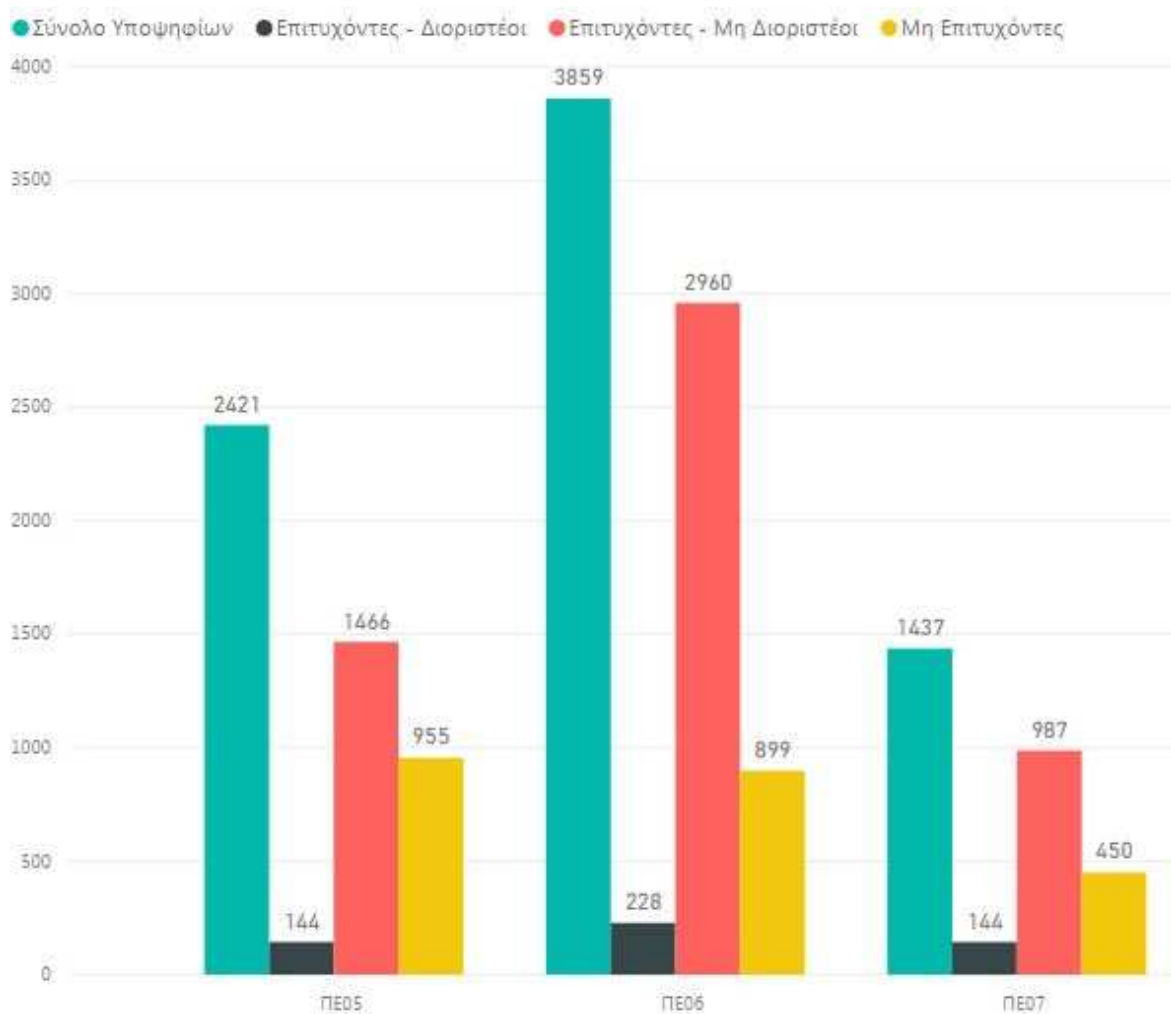
Γράφημα 4.δ Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2004 (Προκήρυξη 25/1Π/2004)

Γράφημα 4.ε Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2006 (Προκήρυξη 10Π/2006)

Γράφημα 4.στ Γραπτός Διαγωνισμός ΑΣΕΠ 2004 (Προκήρυξη 3Π/2008)

Η διαδικασία που απαιτείται και ακολουθείται πριν τη διοργάνωση του διαγωνισμού πρόσληψης περιγράφεται ακολούθως:

- 1) Δημοσιοποίηση του αιτήματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- 2) Ορισμός της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π.
- 3) Καθορίζεται ο τρόπος διεξαγωγής του διαγωνισμού.
- 4) Ορίζονται τα γνωστικά αντικείμενα του διαγωνισμού.
- 5) Προσδιορισμός της εξεταστέας ύλης κατά κλάδο ή ειδικότητα.
- 6) Προσδιορίζεται ο τρόπος επιλογής των θεμάτων.
- 7) Καθορίζεται ο χρόνος ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων.

Ακολούθως πραγματοποιείται ανάρτηση της Εγκυκλίου Διορισμών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με θέμα: «Κάλυψη θέσεων και λειτουργικών αναγκών». (Εγκύκλιος Διορισμών Πρωτοβάθμιας & Εκπαίδευσης). Η εγκύκλιος αυτή κάνει συγκεκριμένη αναφορά σε κλάδους, κενές προς κάλυψη θέσεις και λειτουργικές ανάγκες. Φυσικά απαραίτητη προϋπόθεση είναι η κατοχύρωση από τους ενδιαφερόμενους βαθμολογίας πάνω από τη βάση στο διαγωνισμό. Επίσης προσδιορίζεται η ακριβής προθεσμία υποβολής των αιτήσεων.

3.5 Ευρωπαϊκά δεδομένα

Σε πολλές χώρες παγκοσμίως για πολλά χρόνια υπήρχε δέσμευση των κυβερνήσεων, για απορρόφηση των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα στο πλαίσιο του δημόσιου τομέα εργασίας. Με την παγκοσμιοποίηση όμως και τις συνεχείς ανακατατάξεις στο πολιτικό σκηνικό και τις οικονομίες, οι προτεραιότητες και τα εκπαιδευτικά σχέδια άλλαξαν.

Αυτό που έντονα επιδιώχθηκε τα τελευταία κυρίως χρόνια είναι η μέγιστη εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα με το ελάχιστο συγχρόνως δυνατό κόστος. Βάσει του νεοφιλελεύθερου καπιταλιστικού συστήματος, πολλά κράτη ακολούθησαν τις ίδιες ή παρεμφερείς πολιτικές, ενώ άλλα έμειναν προσκολλημένα σε πιο παραδοσιακά σχήματα.

Μελετώντας τις διαδικασίες επιλογής και πρόσληψης εκπαιδευτικού προσωπικού και συγκεκριμένα εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών σημειώνεται μια ποικιλία συστημάτων (Eurypedia, 2013). Χαρακτηριστικά, κάθε κρατίδιο της Γερμανίας ακολουθεί δικό του τύπο πρόσληψης βάσει της προσφοράς και της ζήτησης. Γενικά λίγες ευρωπαϊκές χώρες έχουν κατάλληλους κεντρικούς μηχανισμούς, για να ελέγχουν τον αριθμό των εκπαιδευτικών που προσλαμβάνονται. Στην πλειοψηφία των χωρών λειτουργεί ένα σύστημα ανοιχτών προσλήψεων δηλαδή "open recruitment". Το πλεονέκτημα του συστήματος αυτού είναι η παροχή αυτονομίας στους εκπαιδευτικούς, σχετικά με τις επιλογές ως προς τη σταδιοδρομία τους. Έτσι διαμορφώνεται μια πιο ευέλικτη ανταπόκριση στο περιβάλλον ζήτησης (Eurydice, 2000).

Βέβαια γενικά μεγάλη ποικιλία υπάρχει και στο βαθμό συγκεντρωτισμού ή αποκέντρωσης των συστημάτων που σχετίζονται με την πρόσληψη των εκπαιδευτικών. Βάσει αυτού διαμορφώνονται τρία επίπεδα: το ανώτερο, το ενδιάμεσο και το κατώτερο (Σαϊτης, 2000).

Ανώτερο επίπεδο ορίζεται αυτό του Υπουργείου Παιδείας. Χαρακτηριστικά, στη Γερμανία την ευθύνη των προσλήψεων έχουν οι υπουργοί των 16 κρατιδίων. Αντίστοιχα στο Βέλγιο, η αρμοδιότητα αυτή βαρύνει τους υπουργούς των 3 γλωσσικών κοινοτήτων, ενώ στην Ισπανία αρμόδιες είναι οι κυβερνήσεις των αυτόνομων κοινοτήτων. Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπεύθυνοι είναι οι υπουργοί Αγγλίας, Ουαλίας, Β. Ιρλανδίας και Σκωτίας. Στην Αυστρία υπεύθυνες είναι οι κυβερνήσεις των 9 κρατιδίων σε σχετική συνεργασία τους με το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Πολιτισμού.

Το ενδιάμεσο επίπεδο ορίζεται από τις τοπικές κυβερνήσεις ή τοπικές διοικητικές διαιρέσεις που υπόκεινται όμως στην ευθύνη της ανώτατης αρχής. Έτσι στη Γαλλία υπεύθυνοι των προσλήψεων είναι τόσο η ανώτατη αρχή -το υπουργείο ορίζει τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων προς διαγωνισμό και ποιοι μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτόν- όσο και η ενδιάμεση αρχή. Η αρμοδιότητα τοποθέτησης των επιλεχθέντων στις εκπαιδευτικές θέσεις ανήκει στον προϊστάμενο εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων κάθε περιοχής. Βέβαια σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία) καθώς και τις σκανδιναβικές χώρες, καθοριστικός είναι ο ρόλος των τοπικών αρχών και των κατά τόπους δημοτικών συμβουλίων.

Το κατώτερο επίπεδο δεν είναι άλλο από αυτό της σχολικής μονάδας. Η εξουσία ασκείται από την ηγεσία του σχολείου και την σχολική επιτροπή. Σε περιοχές όπως η Αγγλία, η Ουαλία, η Β. Ιρλανδία και η Ολλανδία, την αρμοδιότητα για τις προσλήψεις εκπαιδευτικών έχουν αποκλειστικά τα σχολεία, με μια ορισμένη εμπλοκή των τοπικών αρχών. Βέβαια στην Αγγλία και την Ουαλία, οι σχολικοί διευθυντές είναι υπόλογοι στους οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα για τη σχολική οργάνωση. Στους οργανισμούς αυτούς βάσει του σχετικού Νόμου μεταρρύθμισης της εκπαίδευσης του 1988, δίνεται η αρμοδιότητα διορισμών και απολύσεων των εκπαιδευτικών, με την τοπική αρχή εκπαίδευσης (LEA) να ορίζεται ως ο επίσημος εργοδότης.

3.5.1 Ανοιχτές προσλήψεις - διαγωνισμοί

Οι ανοιχτές προσλήψεις αφορούν μεθόδους προσλήψεων όπου η ευθύνη δημοσιοποίησης των κενών θέσεων, υποβολής των αιτήσεων και μεθόδου επιλογής είναι αποκεντρωμένη. Οι σχολικές μονάδες σε συνεργασία κάποιες φορές με τις τοπικές αρχές είναι υπεύθυνες και αρμόδιες για τις προσλήψεις.

Στο πλαίσιο των ανοιχτών προσλήψεων, οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ενδιαφέρον για τις κενές θέσεις που επιθυμούν. Ακολουθώντας κάθε σχολείο διενεργεί το σύνολο των

διαδικασιών που απαιτούνται για την επιλογή και πρόσληψη των εκπαιδευτικών. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν υιοθετήσει το σύστημα των ανοιχτών προσλήψεων. Ορισμένες εξ' αυτών των χωρών είναι: οι Σκανδιναβικές χώρες, η Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία κ.α. (Eurydice, 2008).

Αντίθετα από τις ανοιχτές προσλήψεις λειτουργούν οι διαγωνιστικές εξετάσεις. Ο όρος αυτός αναφέρεται συνήθως σε δημόσιους κεντρικά οργανωμένους διαγωνισμούς.

Σε πολλές χώρες όπως στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, τη Μάλτα και τη Ρουμανία διοργανώνονται διαγωνιστικές εξετάσεις. Σε ορισμένες μάλιστα, οι εξετάσεις αυτές διενεργούνται πριν την τελική φάση πιστοποίησης της διδακτικής επάρκειας (π.χ. Γαλλία, Λουξεμβούργο).

Θα πρέπει να επισημανθεί πως δεν πραγματοποιείται όμως σε όλες τις χώρες η πρόσληψη των επιτυχόντων εκπαιδευτικών. Κύριο ρόλο παίζουν οι διαθέσιμες θέσεις (π.χ. Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία). Αντίστοιχα σε χώρες όπως την Γαλλία, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα και τη Ρουμανία, υπεύθυνοι για την εναρμόνιση προσφοράς και ζήτησης είναι οι οργανωτές του διαγωνισμού και άλλες υπηρεσίες της κεντρικής ή της τοπικής κλίμακας.

Στη Γαλλία όσοι επιτυγχάνουν στο concours και πιστοποιούνται εξασφαλίζουν σίγουρα μια θέση εργασίας. Ανάλογα θέσεις εξασφαλίζονται και για τους επιτυχόντες εκπαιδευτικούς στο Λουξεμβούργο. Στη Μάλτα υπεύθυνοι είναι το Υπουργείο Διά Βίου Εκπαίδευσης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων για την οργάνωση και το Υπουργείο Επιχειρήσεων. Στη Ρουμανία, ο διαγωνισμός οργανώνεται από την Περιφερειακή Σχολική Επιθεώρηση, η οποία είναι και είναι υπεύθυνη για την κατανομή των θέσεων επί των σχολικών μονάδων (Eurydice, 2008).

Χώρες όπως η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γερμανία και η Κύπρος ακολουθούν το σύστημα της λεγόμενης επετηρίδας, δηλαδή οι προσλήψεις γίνονται βάσει ενός καταλόγου υποψηφίων.

3.5.2 Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (CEF) αποτελεί έκδοση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για μια κοινή βάση ορισμού γλωσσικών σκοπών, καθώς και μεθόδων διδασκαλίας και αξιολόγησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Χρησιμοποιείται ουσιαστικά για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών, των Προγραμμάτων Διδασκαλίας

των ξένων γλωσσών, των διαδικασιών εξετάσεων, των διδακτικών βιβλίων και των προγραμμάτων κατάρτισης/ επιμόρφωσης των καθηγητών ξένων γλωσσών στην Ευρώπη.

3.6 Γενικά Στοιχεία Ερευνών

Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αθηνών το έτος 2007, η απορρόφηση των πτυχιούχων (τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) ξένων γλωσσών δεν παρουσίαζε σημαντικά προβλήματα. Αυτό αποδεικνύεται εύκολα και από τα ακόλουθα αριθμητικά στοιχεία.

Συνολικά στην προαναφερόμενη έρευνα συμμετείχαν 74 απόφοιτοι ξένων γλωσσών (19 Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, 20 Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας και 21 Γερμανικής Γλώσσας). Οι απόφοιτοι Τμημάτων Ξένων Γλωσσών σε ποσοστό 87,4 % πέτυχαν σε σχολές των πρώτων επιλογών τους. Ως προς το βαθμό ικανοποίησης τους από τα τμήματα που αποφοίτησαν, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα 6.

Πίνακας 6. Βαθμός ικανοποίησης από τις σπουδές

Πολύ ευχαριστημένος	13,8 %
Ευχαριστημένος	43,6 %
Ούτε ευχαριστημένος/ ούτε δυσαρεστημένος	25,8 %
Δυσαρεστημένος	12,6 %
Πολύ δυσαρεστημένος	4,3 %

(Βασιλόπουλος, κ.α. 2007)

Θετικά είναι τα αποτελέσματα της έρευνας για το επίπεδο της απασχόλησης, καθώς όπως προέκυψε το 89,6% των αποφοίτων ανήκουν στην κατηγορία των απασχολουμένων (Πίνακας 7). Αντίστοιχα θετική είναι και η αντιστοιχία των σπουδών των αποφοίτων με το αντικείμενο της κύριας απασχόλησης τους (Πίνακας 8)

Πίνακας 7. Κατάσταση απασχόλησης (έτος 2007)

Απασχολούμενοι	89,6 %
Άνεργοι	4,6 %
Μη ενεργοί	5,8 %

(Βασιλόπουλος, κ.α. 2007)

Πίνακας 8. Αντιστοιχία σπουδών και απασχόλησης

Καθόλου	17,5 %
Λίγο	10,8 %
Αρκετά	18,2 %
Απόλυτα	53,5 %

(Βασιλόπουλος, κ.α. 2007)

Αξιόλογα είναι και τα αποτελέσματα της έρευνας που αποτυπώνουν τις επιθυμίες των αποφοίτων για επαγγελματική αποκατάσταση. Ο Δημόσιος Τομέας συγκεντρώνει το ενδιαφέρον της πλειοψηφίας των ερωτώμενων (Πίνακας 9).

Πίνακας 9. Επιθυμητή εργασία

Δημόσιος Τομέας	76,1 %
Ιδιωτικός Τομέας	10,1 %
Δική μου επιχείρηση	13,8 %

(Βασιλόπουλος, κ.α. 2007)

Προγενέστερη πανελλαδική έρευνα σχετικά με τους αποφοίτους των ετών 1998-2000 και την απορρόφηση τους στην αγορά εργασίας, είχε αναδείξει επίσης πολύ σημαντικά στοιχεία. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή, ο κλάδος των ξένων γλωσσών ήταν πλήρως γυναικοκρατούμενος (92% οι γυναίκες). Σε διάστημα 5-7 ετών μετά την αποφοίτησή τους, οι πτυχιούχοι ξένων γλωσσών εργάζονταν με μικρά ποσοστά ανεργίας. Γενικά ο εν λόγω κλάδος είχε υψηλά ποσοστά προσωρινής και μόνιμης απασχόλησης ιδίως στον ιδιωτικό τομέα, αλλά χαμηλές απολαβές συγκριτικά με το μέσο όρο των μισθωτών και συμβασιούχων. Ορισμένα εκ των αριθμητικών δεδομένων που καταγράφηκαν στην έρευνα αυτή παραθέτονται στους ακόλουθους πίνακες 10 και 11 (Καραμεσίνη, 2008).

Πίνακας 10. Βασικοί δείκτες (έρευνα απορρόφησης αποφοίτων 1998-2000)

	Άνδρες (%)	Γυναίκες (%)
<u>Εργασιακή Κατάσταση</u>		
Απασχολούμενοι	89,3	88,9
Άνεργοι	3,6	4,2
Μη ενεργοί	7,1	6,9
<u>Μορφή εργασίας</u>		
Μισθωτός/ Συμβασιούχος έργου (ιδιωτικός τομέας)	50	55,1
Μισθωτός/ Συμβασιούχος έργου (δημόσιος τομέας)	44	38,6
Αυτοαπασχολούμενος	6	6,3
<u>Είδος απασχόλησης</u>		
Σταθερή	28,3	42,6
Προσωρινή	71,7	57,4
<u>Αποδοχές απασχόλησης</u>		
Καθαρές μηνιαίες > 1100 €	21,4	14,6
Καθαρές μηνιαίες < 900 €	64,3	52,4
<u>Ικανοποίηση από την απασχόληση</u>		
Ευχαριστημένος -η	55,4	66,2
Ούτε ευχαριστημένος/ ούτε δυσαρεστημένος	19,6	13,7
Δυσαρεστημένος -η	25	20,2

(Καραμεσίνη, 2008)

Πίνακας 11. Επαγγέλματα (ΣΤΕΠ 1992)

	Άνδρες (%)	Γυναίκες (%)
Μέλη βουλευόμενων σωμάτων, ανώτερα στελέχη	4	3,7
Επιστημονικά, καλλιτεχνικά επαγγέλματα	88	81,2
Καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	22,7	27,1
Δάσκαλοι Δημοτικών Σχολείων	13,6	15,2
Διδακτικό προσωπικό ιδιωτικών φροντιστηρίων-σχολών	34,1	34,8
Γλωσσολόγοι, μεταφραστές, διερμηνείς	11,4	8,9
Άλλα επιστημονικά, καλλιτεχνικά επαγγέλματα	18,2	14,1
Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί	4	7,6
Υπάλληλοι Γραφείου	2	6,5
Άλλα επαγγέλματα	2	1,1

(Καραμεσίνη, 2008)

Ειδικότερα την τετραετία 2004-2008, το διδακτικό προσωπικό ξένων γλωσσών ανά βαθμίδα δημόσιας εκπαίδευσης αποτυπώνεται στα στοιχεία καταγραφής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε έργο με θέμα ‘‘Οικονομικά στοιχεία για τις Ξένες Γλώσσες στην Ελλάδα’’³.

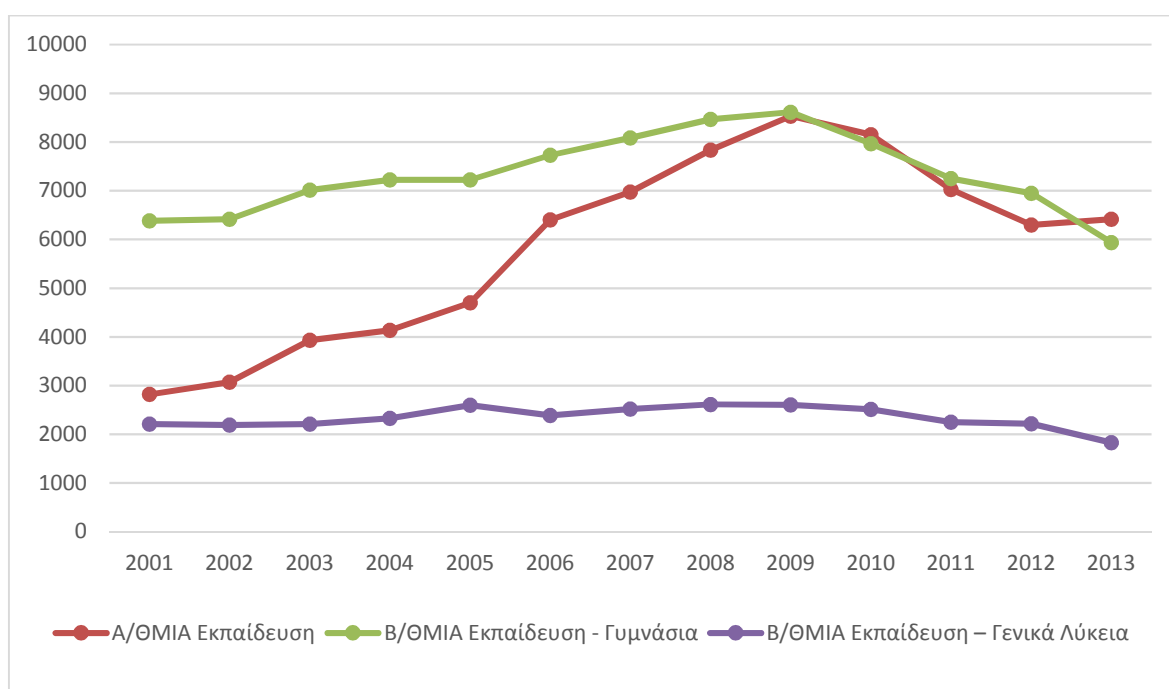
³ http://elp.enl.uoa.gr/fileadmin/elp.enl.uoa.gr/uploads/Oikonomika_stoicheia_gia_tis_X.G..pdf

Πίνακας 12. Σύνολο διδακτικού προσωπικού Ξένων Γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση για τα έτη 2001 έως 2013

Διδακτικό Έτος	Α/ΘΜΙΑ Εκπαίδευση	Β/ΘΜΙΑ Εκπαίδευση - Γυμνάσια	Β/ΘΜΙΑ Εκπαίδευση – Γενικά Λύκεια
2001	2819	6385	2211
2002	3071	6415	2187
2003	3932	7015	2213
2004	4133	7225	2329
2005	4704	7225	2597
2006	6402	7730	2385
2007	6977	8085	2516
2008	7839	8469	2613
2009	8535	8615	2607
2010	8150	7970	2511
2011	7027	7250	2248
2012	6301	6946	2216
2013	6420	5937	1828

(πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Γράφημα 5. Σύνολο διδακτικού προσωπικού Ξένων Γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση για τα έτη 2001 έως 2013

(πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Ακολουθώς στον πίνακα 13 παραθέτονται στοιχεία σχετικά με την επάρκεια του διδακτικού προσωπικού για το έτος 2008.

Πίνακας 13. Επάρκεια του διδακτικού προσωπικού για το έτος 2008

Σχολεία	Εκπαιδευτικοί πλήρους ωραρίου	Εκπαιδευτικοί μη πλήρους ωραρίου	Περιφερειακές διδασκτικές ώρες	Απαιτούμενες διδασκτικές ώρες
Δημοτικά	3249	3429	82037	99007
Δείκτης επάρκειας 82,9 %				
Γυμνάσια	6057	662	113677	67524
Δείκτης επάρκειας 168,3 %				
Λύκεια	1946	193	36567	29560
Δείκτης επάρκειας 123,7 %				
ΤΕΕ	549	74	10399	3616
Δείκτης επάρκειας 287,6 %				

Τέλος, δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τον Αύγουστο του 2014 υπό το καθεστώς της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης που πλήττει πολλές ευρωπαϊκές χώρες, δείχνουν μια τελείως διαφορετική εικόνα σχετικά με την απορρόφηση των αποφοίτων ξένων γλωσσών. Ο κλάδος των εκπαιδευτικών αντιμετωπίζει τα μεγαλύτερα προβλήματα απορρόφησης. Συγκεκριμένα οι καθηγητές ξένων γλωσσών έχουν τη μεγαλύτερη ανεργία, που ανέρχεται στο 50%, με μόνη εξαίρεση τους καθηγητές Αγγλικής Φιλολογίας των οποίων η ανεργία φτάνει μόλις το ποσοστό του 17%. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως οι κάτοχοι διδακτικής επάρκειας Proficiency είναι σε θέση να κατοχυρώσουν ένα καλό εισόδημα με κατάλληλες και στοχευμένες κινήσεις (Ατλάσης, 2014).

Πίνακας 14. Αντιστοιχία σπουδών με τη σημερινή απασχόληση⁴

Αντιστοιχία σπουδών με τη σημερινή απασχόληση των αποφοίτων		
Επιστημονικός κλάδος	Καθόλου/Λίγο (%)	Αρκετά/Απόλυτα (%)
Φιλολογίας - Φιλοσοφίας	33,3	66,7
Επιστήμες Αγωγής	16,4	83,6
Ψυχολογίας	29,1	70,9
Ιστορία Αρχαιολογία	43,8	56,3
Ξένες Γλώσσες	31,1	68,9
Θεολογία	68,2	31,8
Νομικής Επιστήμης	17,2	82,8
Οικονομικής Επιστήμης	32,8	67,2
Πολιτικής Επιστήμης	50,0	50,0
Μαθηματικά - Φυσική - Χημεία	31,8	68,2
Γεωλογία - Φυσιογνωσία	60,0	40,0
Βιολογία	21,8	78,2
Μηχανικοί Υπολογιστών και Συστημάτων	6,3	93,8
Ιατρική Οδοντιατρική	5,6	94,4
Φαρμακευτική	33,3	66,7
Νοσηλευτική	31,7	68,3
Επιστήμες Επικοινωνίας	32,3	67,7
Καλές Τέχνες	32,3	67,7
Φυσική Αγωγή - Αθλητισμός	47,1	52,9
Σύνολο	35,1	64,9

3.7 Προσλήψεις των δύο τελευταίων ετών (2012 – 2013)

Τα δύο τελευταία χρόνια έχει περιοριστεί σημαντικά ο αριθμός των προσλήψεων των εκπαιδευτικών ξένων φιλολογιών (ως μονίμων) στη δημόσια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα οι προσλήψεις των τελευταίων δύο ετών (2012-2013) είναι μηδενικές. Χαρακτηριστικά βάσει δημοσιευμένων στοιχείων, το σχολικό έτος 2012-2013 δεν υπήρξε κανένας διορισμός στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αναπληρωτών καθηγητών της γερμανικής γλώσσας. Τα αριθμητικά δεδομένα του πίνακα 13. αποδεικνύουν το προαναφερόμενο γεγονός (Καλόγηρος, 2013).

⁴ <http://www.aoth.edu.gr/index.php/24-aoth/articles/283-anergia-krisi>

Πίνακας 15 Προσλήψεις Πτυχιούχων Ξένων Γλωσσών

Σχολικό έτος	Αριθμός μόνιμων διορισμών	Ειδικότητα
2012-2013 2013-2014	0	Αγγλικής φιλολογίας
	0	Γαλλικής φιλολογίας
	0	Γερμανικής φιλολογίας

(Καλόγηρος, 2013)

Οι ειδικότητες στην εκπαίδευση είναι:

- ΠΕ06 Αγγλικής Γλώσσας
- ΠΕ05 Γαλλικής γλώσσας
- ΠΕ07 Γερμανικής γλώσσας

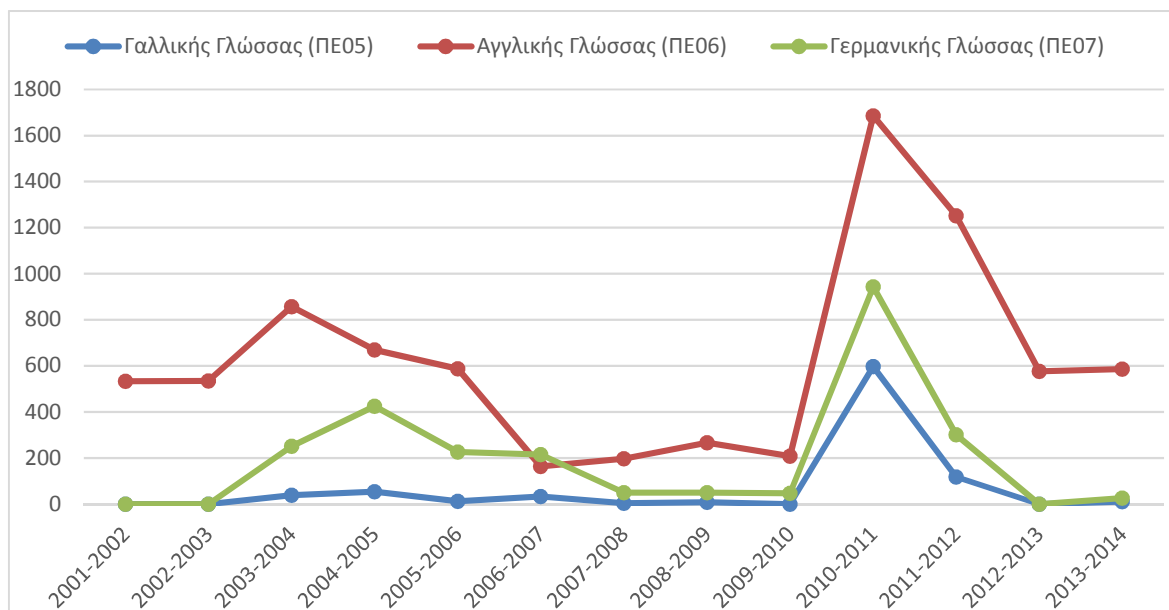
Ο αριθμός των αναπληρωτών που διορίστηκαν από το Υπουργείο Παιδείας παρουσιάζεται για τις εξεταζόμενους κλάδους (Γαλλικής (ΠΕ05), Αγγλικής (ΠΕ06), Γερμανικής (ΠΕ07)) στον παρακάτω πίνακα 16.

Πίνακας 16. Αναπληρωτές Ξένων Γλωσσών ανά ειδικότητα, για τα έτη 2001-2014

Διδακτικό Έτος	Γαλλικής Γλώσσας (ΠΕ05)	Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06)	Γερμανικής Γλώσσας (ΠΕ07)
2001-2002	0	533	0
2002-2003	0	535	0
2003-2004	39	857	252
2004-2005	55	670	425
2005-2006	13	588	226
2006-2007	33	164	215
2007-2008	4	198	50
2008-2009	9	267	50
2009-2010	0	209	48
2010-2011	597	1686	943
2011-2012	118	1252	301
2012-2013	0	577	0
2013-2014	11	587	26

(Σημείωση: Οι προσλήψεις αναπληρωτών διενεργούνταν έως και το 2001 από τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας – Διευθύνσεις Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ εκπαίδευσης για αυτό απουσιάζουν τα δεδομένα για τα προηγούμενα έτη).

Γράφημα 6. Αναπληρωτές Ξένων Γλωσσών ανά ειδικότητα, για τα έτη 2001-2014

(Σημείωση: Οι προσλήψεις αναπληρωτών διενεργούνταν έως και το 2001 από τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας – Διευθύνσεις Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ εκπαίδευσης για αυτό απουσιάζουν τα δεδομένα για τα προηγούμενα έτη).

4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Ερευνητικά Ερωτήματα

Στόχος της συγκεκριμένης έρευνας είναι να απαντηθούν τα κάτωθι ερευνητικά ερωτήματα:

1. Ποιο είναι το καθεστώς προσλήψεων και ποιες οι μορφές διορισμού των καθηγητών ξένων γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση για το χρονικό διάστημα 1980 έως 2014.
2. Ποια είναι η σχέση ζήτησης και προσφοράς εργασίας για τους καθηγητές ξένων γλωσσών για το χρονικό διάστημα 1980 έως 2014.
3. Ποιες περιοχές της Ελλάδας παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη απορρόφηση καθηγητών ξένων γλωσσών για τα έτη 1980 έως 2014.
4. Ποιες είναι οι εισροές φοιτητών στα ξενόγλωσσα Πανεπιστημιακά τμήματα της Ελλάδας για την περίοδο 1980 έως 2014.
5. Ποιες είναι οι εκροές – πτυχιούχοι των Πανεπιστημιακών τμημάτων ξένων γλωσσών, και ο ρυθμός απορρόφησής τους από τη δημόσια εκπαίδευση κατά το διάστημα 1980 έως 2014.
6. Ποιες είναι οι επιδόσεις των υποψηφίων ξένων γλωσσών στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ από το 1998 μέχρι το 2008 και κατά πόσο διαφοροποιούνται τα ποσοστά επιτυχόντων ανά ξένη γλώσσα.

Τα ερευνητικά ερωτήματα απαντήθηκαν στο σύνολό τους, με τη μόνη παρατήρηση ότι δεν κατέστη δυνατή η συλλογή μικρού μέρους των απαιτούμενων στοιχείων λόγω απουσίας τους από όλες τις διαθέσιμες επίσημες πηγές, οι οποίες και αναλύονται στο κεφάλαιο της μεθοδολογίας 4.2. Αυτό δεν αποτέλεσε τροχοπέδη για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων όπως αποκαλύπτεται και στην ανάλυση των αποτελεσμάτων παρακάτω στην υποενότητα 4.3.

4.2 Μεθοδολογία της Έρευνας

Για να καταστεί δυνατή η απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων που τέθηκαν στην υποενότητα 4.1, θα πρέπει πέραν των ποιοτικών στοιχείων που έχουν παρατεθεί βιβλιογραφικά, να γίνει και μία εκτεταμένη συλλογή όλων των ποσοτικών δεδομένων.

Θέλοντας να υπάρξει μία όσο το δυνατόν πληρέστερη κατανόηση των ερευνητικών ερωτημάτων που θα οδηγήσει στην απάντησή τους συλλέχθηκαν δεδομένα από μία πληθώρα πηγών.

Από την ιστοσελίδα της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛΣΤΑΤ) στα αναρτημένα δεδομένα ανά έτος που αφορούν στοιχεία εκπαίδευσης, καθώς και από τις ετήσιες εκθέσεις της Στατιστικής της Εκπαίδευσης, συλλέχθηκαν αριθμητικά στοιχεία αναφορικά με το πλήθος των μαθητών, το πλήθος των διδασκόντων και το πλήθος των σχολικών μονάδων. Τα δεδομένα αυτά αφορούν όλες τις βαθμίδες της δημόσιας εκπαίδευσης για τα έτη 1980 – 2014.

Πληροφορίες για το πλήθος των εισακτέων από τα αντίστοιχα τμήματα ξένων γλωσσών (Γαλλικής, Αγγλικής και Γερμανικής Φιλολογίας) για τα έτη 1980 – 1986* και 2004 – 2014 συγκεντρώθηκαν από το τμήμα Γ – Τεκμηρίωσης και Διασφάλισης Ποιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ. Για το πλήθος των αποφοίτων των ξενόγλωσσων τμημάτων για τα έτη 1980 - 1986* και 2004-2014 συλλέχθηκαν δεδομένα από τις ετήσιες εκθέσεις της Στατιστικής της Εκπαίδευσης καθώς και από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

Για τα έτη 1980 έως 2000 συγκεντρώθηκαν έντυπα ΦΕΚ από το αρχείο του Εθνικού Τυπογραφείου. Αντίστοιχα για τα έτη 2001 έως 2014 συλλέχθηκαν δεδομένα από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Για την επεξεργασία τους απομονώθηκε το τεύχος Γ' που αφορά της υπηρεσιακές μεταβολές στο δημόσιο τομέα. Τα δεδομένα αυτά αφορούν τους διορισμούς μονίμων καθηγητών ξένων γλωσσών (Γαλλικής, Αγγλικής και Γερμανικής Γλώσσας) στο Ελληνικό δημόσιο σχολείο.

Από το Ανώτατο Συμβούλιο Προσωπικού (ΑΣΕΠ), συλλέχθηκαν δεδομένα που αφορούν τους έξι γραπτούς διαγωνισμούς εκπαιδευτικών που έχουν διενεργηθεί κατά τα έτη 1998 έως 2008. Τα στοιχεία αυτά παρέχουν πληροφορίες για τον αριθμό των συμμετεχόντων, επιτυχόντων - διοριστέων, επιτυχόντων – μη διοριστέων και αποτυχόντων.

Επιπρόσθετα από τη γενική Διεύθυνση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Τμήμα Α' Διορισμών) του Υ.ΠΑΙ.Θ συλλέχθηκαν δεδομένα που αφορούν το πλήθος των διορισθέντων αναπληρωτών για το χρονικό διάστημα 2001 έως 2014 για όλους τους εξεταζόμενους κλάδους (Γαλλικής ΠΕ05, Αγγλικής ΠΕ06 και Γερμανικής ΠΕ07).

** Τα στοιχεία για τα έτη 1987 έως 2004 δεν υπήρχαν διαθέσιμα σε καμία από τις προαναφερθείσες πηγές. (ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστική της Εκπαίδευσης, ΥΠΑΙΘ, Τμήματα Ξένων Γλωσσών ΑΕΙ)*

Όλοι οι Νόμοι, τα Προεδρικά Διατάγματα και οι Υπουργικές Αποφάσεις που ορίζουν το πλαίσιο και τους κανόνες λειτουργίας της δημόσιας εκπαίδευσης ανακτήθηκαν από το ηλεκτρονικό Αρχείο του Εθνικού Τυπογραφείου.

Η ανάγκη συλλογής όλων των παραπάνω δεδομένων προέκυψε διότι, δεν υπήρχε βιβλιογραφικά καμία επίσημη μελέτη ή έρευνα που να τα αποτυπώνει αριθμητικά στο σύνολό τους, και πόσο μάλλον να εξετάζει τις ροές απορρόφησης των αποφοίτων Πανεπιστημιακών ξενόγλωσσων τμημάτων από τη δημόσια εκπαίδευση σε σχέση με τους εισακτέους σε αυτά. Αντίστοιχα απουσιάζει κάποια έρευνα ή μελέτη που να αποτυπώνει γεωγραφικά την απορρόφηση αποφοίτων ξενόγλωσσων τμημάτων από τη δημόσια εκπαίδευση.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την καταγραφή, επεξεργασία και αποτύπωση των δεδομένων είναι:

- Φυλλομετρητής δεδομένων (Microsoft Office – Excel)
- Εργαλεία Επιχειρηματικής Νοημοσύνης (Microsoft Power BI, Tableau)

4.3 Αποτελέσματα και Ανάλυση.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, για κάθε ένα διδακτικό έτος από το 1980 έως και το 2014, αφορούν τις προσλήψεις καθηγητών Αγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής Γλώσσας και πλην της αριθμητικής καταγραφής έγινε και καταγραφή της γεωγραφικής κατανομής αυτών σε Πανελλαδική κλίμακα. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται κάποια συγκεντρωτικά γραφήματα και πίνακες των προαναφερθέντων. Τα πλήρη δεδομένα καθώς και όλα τα γραφήματα και πίνακες παρατίθενται αναλυτικά στα Παραρτήματα Πινάκων και Γραφημάτων. Από τα στοιχεία αυτά μπορεί να μελετηθεί η απορρόφηση των καθηγητών ξένων γλωσσών, ο τρόπος πρόσληψής τους καθώς επίσης και η διακύμανση του πλήθους των διορισθέντων ανάλογα με τις εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό και τις αλλαγές στην εκπαιδευτική πολιτική της χώρας.

Θέλοντας κανείς να έχει μια πλήρη εικόνα της ροής από την πρωτοβάθμια έως και την αγορά εργασίας θα πρέπει να εξετάσει τα εκάστοτε πλήθη σε κάθε μία κατηγορία αντίστοιχα.

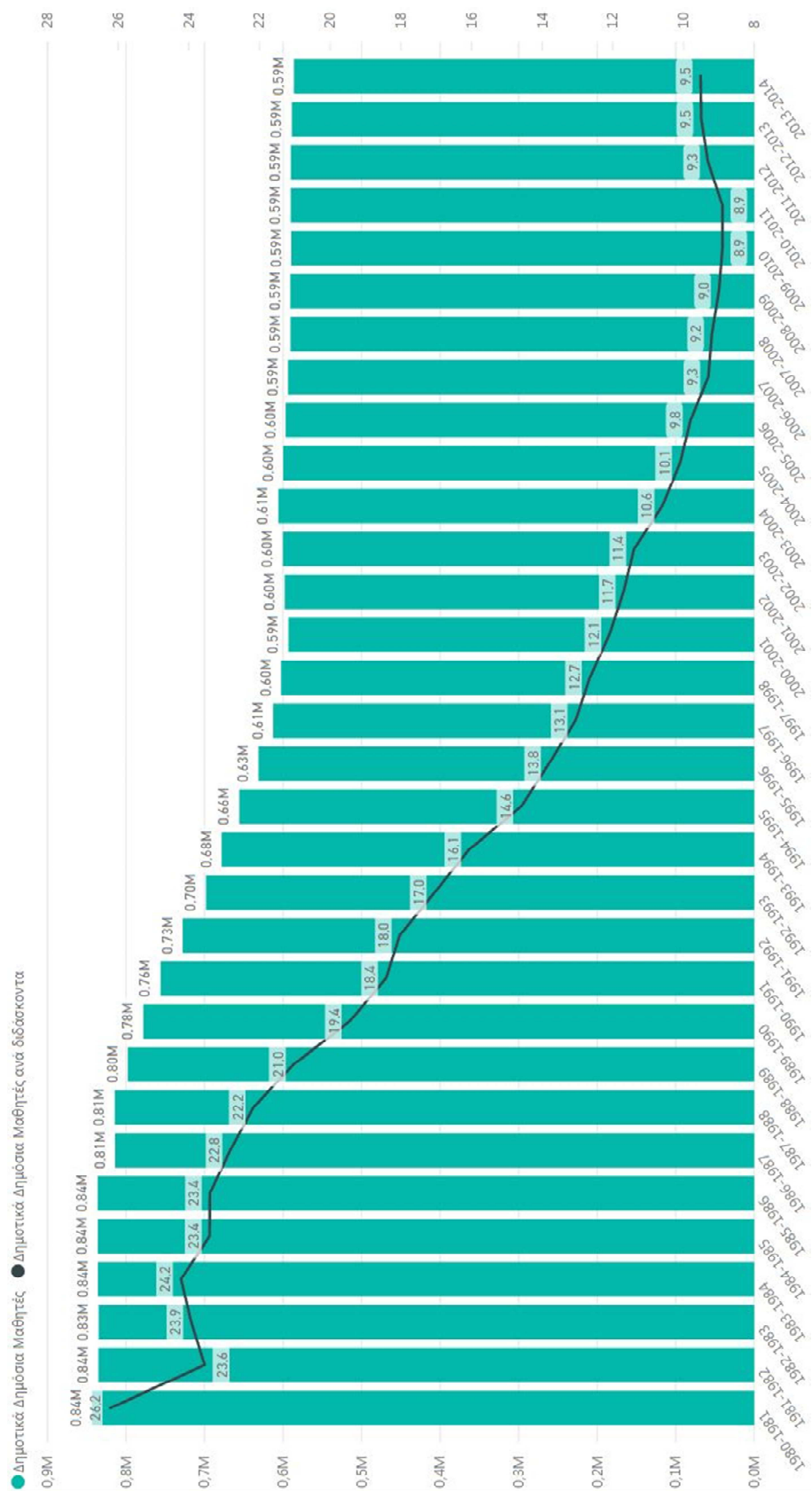
4.3.1 Σύνολα Μαθητών, Διδακτικού Προσωπικού και Σχολικών Μονάδων σε Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια διαχρονικά.

Πίνακας 17. Δημόσια Δημοτικά Σχολεία, Μαθητές και Διδάσκοντες

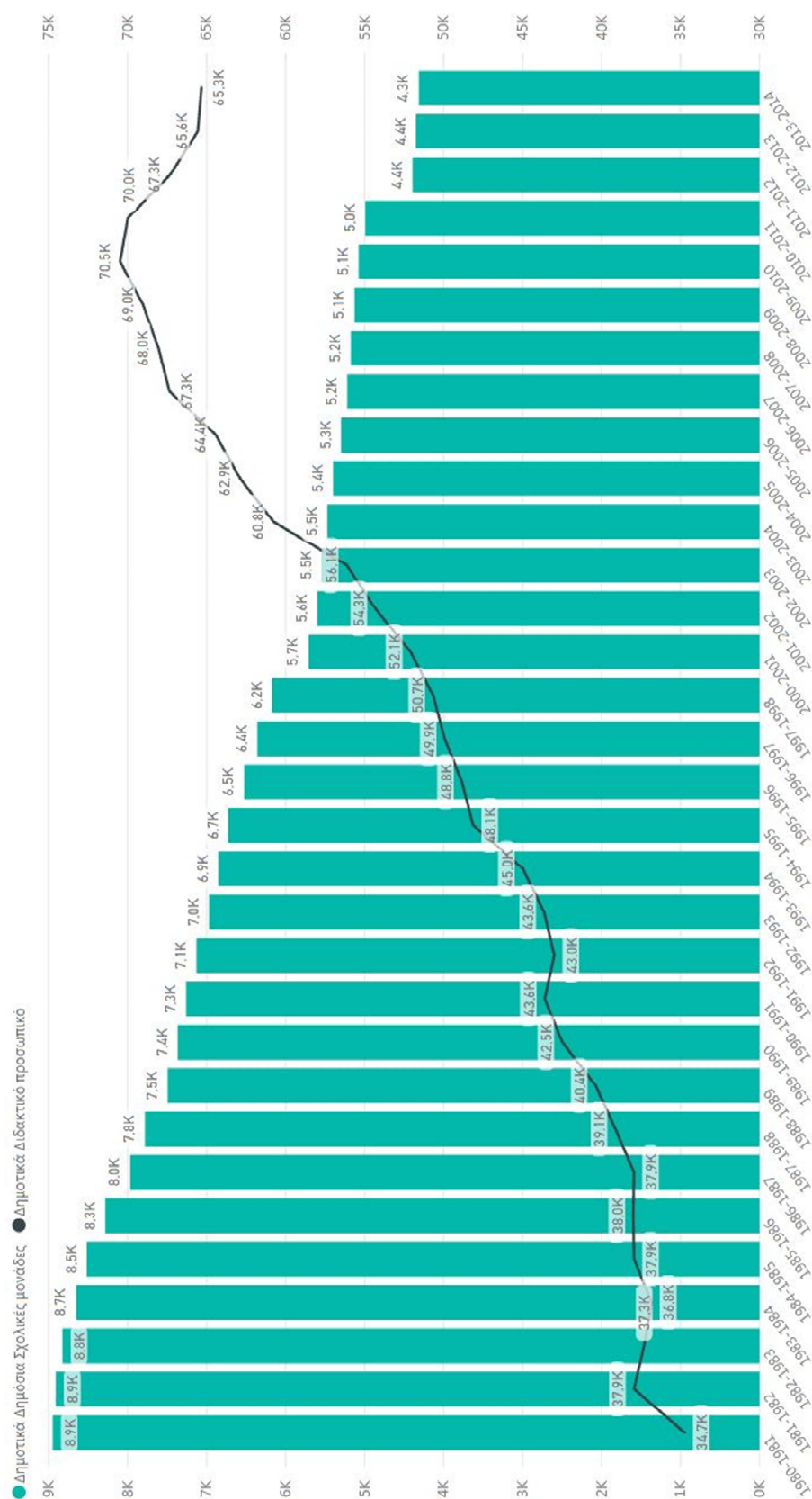
<i>Διδακτικό Έτος</i>	<i>Σχολικές μονάδες</i>	<i>Διδακτικό προσωπικό</i>	<i>Μαθητές</i>	<i>Μαθητές ανά διδάσκοντα</i>
1980-1981	8.948	32.165	843.227	26,2
1981-1982	8.909	35.458	835.039	23,6
1982-1983	8.825	34.884	834.787	23,9
1983-1984	8.650	34.506	835.738	24,2
1984-1985	8.517	35.709	835.932	23,4
1985-1986	8.282	35.722	836.061	23,4
1986-1987	7.967	35.658	813.898	22,8
1987-1988	7.781	36.730	814.258	22,2
1988-1989	7.493	37.926	797.582	21,0
1989-1990	7.365	40.005	777.925	19,4
1990-1991	7.259	41.035	755.903	18,4
1991-1992	7.128	40.361	727.775	18,0
1992-1993	6.968	40.951	698.040	17,0
1993-1994	6.851	42.207	678.145	16,1
1994-1995	6.727	44.924	655.715	14,6
1995-1996	6.524	45.714	631.237	13,8
1996-1997	6.357	46.916	612.620	13,1
1997-1998	6.172	47.609	602.419	12,7
1998-1999				
1999-2000				
2000-2001	5.708	48.872	593.094	12,1
2001-2002	5.600	50.986	597.847	11,7
2002-2003	5.541	52.775	600.254	11,4
2003-2004	5.471	57.305	605.961	10,6
2004-2005	5.398	59.387	599.843	10,1
2005-2006	5.297	60.814	596.652	9,8
2006-2007	5.220	63.513	593.583	9,3
2007-2008	5.174	64.058	590.491	9,2
2008-2009	5.127	64.977	590.640	9,0
2009-2010	5.075	66.409	589.578	8,9
2010-2011	4.991	66.018	590.203	8,9
2011-2012	4.392	63.396	590.070	9,3
2012-2013	4.350	61.726	588.832	9,5
2013-2014	4.313	61.582	586.111	9,5

(Πηγή: Στατιστική της Εκπαίδευσης & Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Γράφημα 7. Μαθητές Δημοσίων Δημοτικών Σχολείων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.

Γράφημα 8. Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Δημοτικών Σχολείων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.

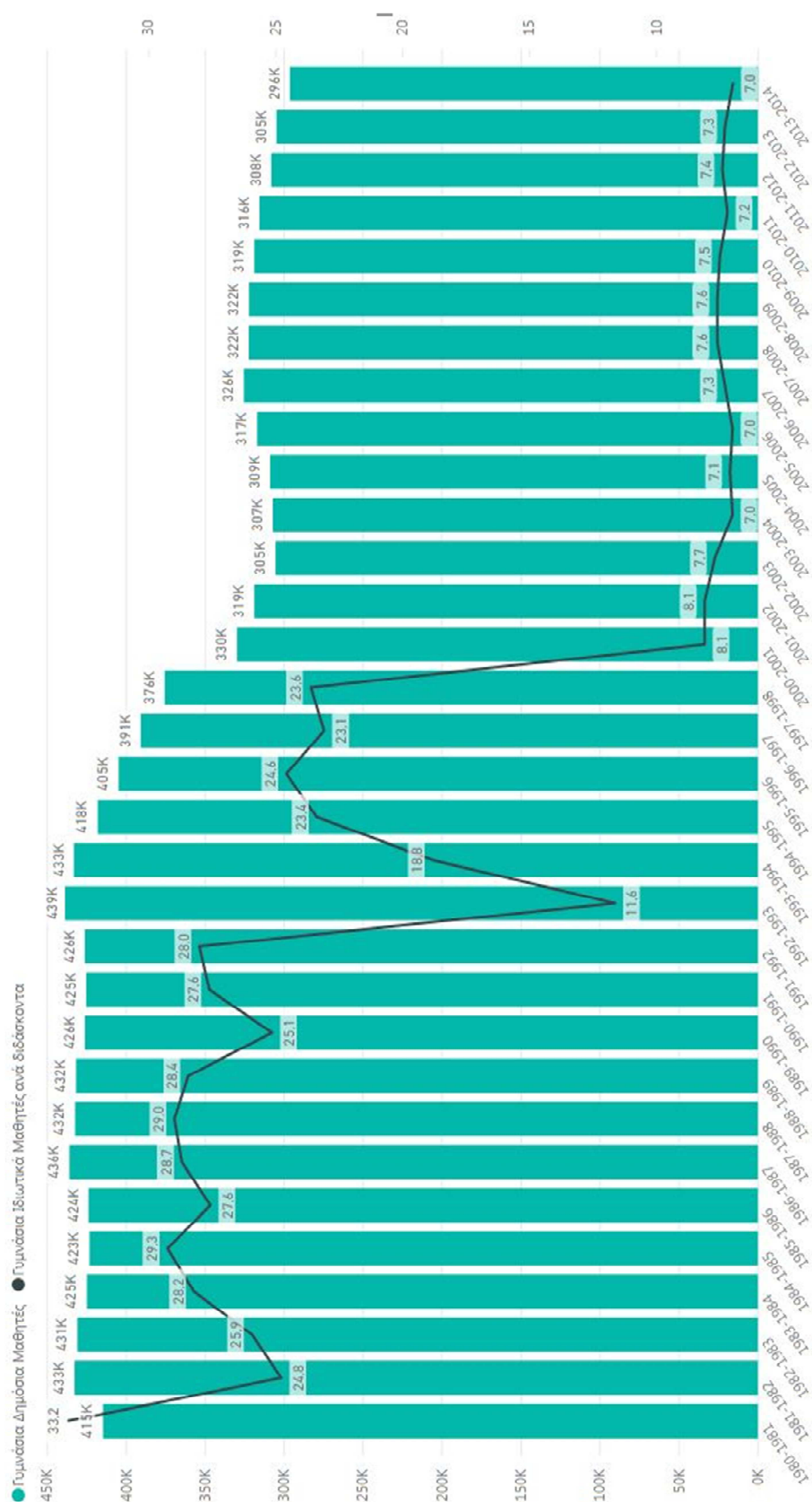

Πίνακας 18. Δημόσια Γυμνάσια, Μαθητές και Διδάσκοντες

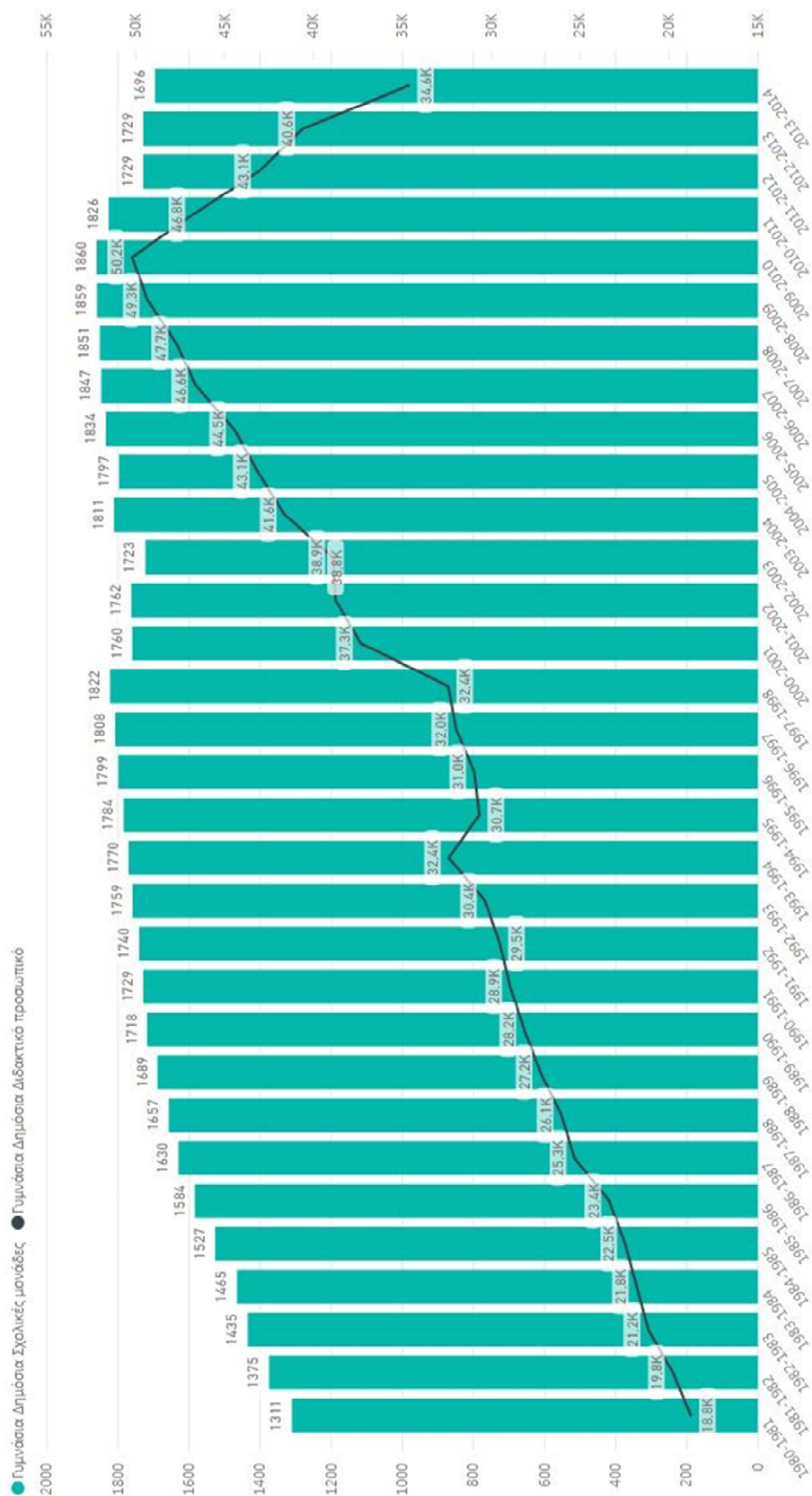
<i>Διδακτικό Έτος</i>	<i>Σχολικές μονάδες</i>	<i>Διδακτικό προσωπικό</i>	<i>Δημόσια Μαθητές</i>	<i>Μαθητές ανά διδάσκοντα</i>
1980-1981	1.311	18.778	414.704	22,1
1981-1982	1.375	19.784	432.759	21,9
1982-1983	1.435	21.166	430.928	20,4
1983-1984	1.465	21.816	424.918	19,5
1984-1985	1.527	22.471	423.249	18,8
1985-1986	1.584	23.366	423.912	18,1
1986-1987	1.630	25.323	435.979	17,2
1987-1988	1.657	26.052	432.409	16,6
1988-1989	1.689	27.237	431.760	15,9
1989-1990	1.718	28.154	426.197	15,1
1990-1991	1.729	28.939	425.361	14,7
1991-1992	1.740	29.520	426.254	14,4
1992-1993	1.759	30.356	438.791	14,5
1993-1994	1.770	32.390	433.188	13,4
1994-1995	1.784	30.670	418.051	13,6
1995-1996	1.799	30.957	404.803	13,1
1996-1997	1.808	31.977	390.848	12,2
1997-1998	1.822	32.420	375.654	11,6
1998-1999				
1999-2000				
2000-2001	1.760	37.340	329.842	8,8
2001-2002	1.762	38.757	318.897	8,2
2002-2003	1.723	38.892	305.448	7,9
2003-2004	1.811	41.627	307.218	7,4
2004-2005	1.797	43.137	308.861	7,2
2005-2006	1.834	44.477	317.091	7,1
2006-2007	1.847	46.606	325.514	7,0
2007-2008	1.851	47.727	322.391	6,8
2008-2009	1.859	49.335	322.242	6,5
2009-2010	1.860	50.208	318.875	6,4
2010-2011	1.826	46.762	315.606	6,7
2011-2012	1.729	43.071	308.185	7,2
2012-2013	1.729	40.585	304.863	7,5
2013-2014	1.696	34.635	296.347	8,6

(Πηγή: Στατιστική της Εκπαίδευσης & Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Γράφημα 9. Μαθητές Δημοσίων Γυμνασίων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.

Γράφημα 10. Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Γυμνασίων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.

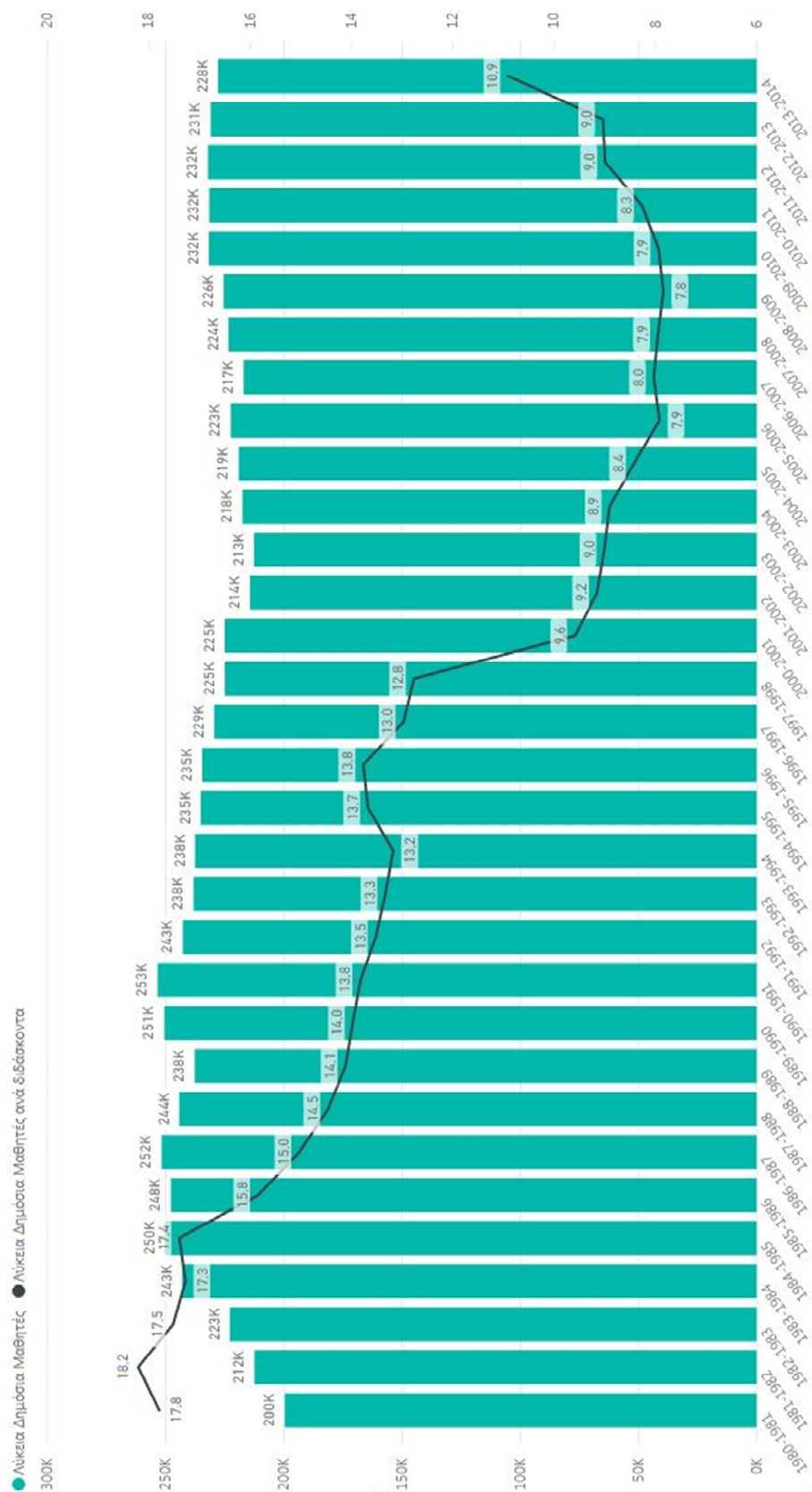

Πίνακας 19. Δημόσια Λύκεια, Μαθητές και Διδάσκοντες

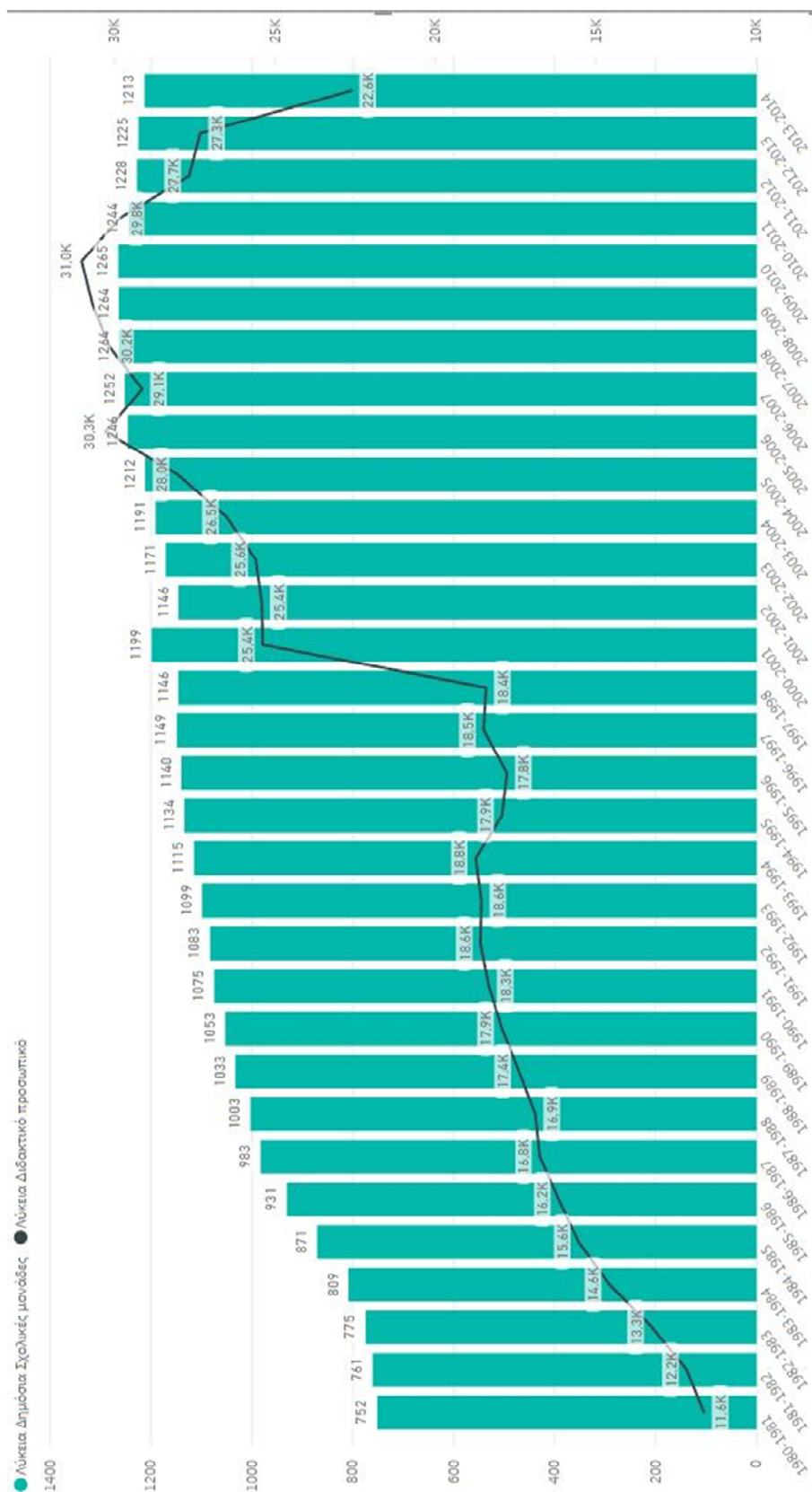
<i>Διδακτικό Έτος</i>	<i>Σχολικές μονάδες</i>	<i>Διδακτικό προσωπικό</i>	<i>Δημόσια Μαθητές</i>	<i>Μαθητές ανά διδάσκοντα</i>
1980-1981	752	11.217	199.631	17,8
1981-1982	761	11.669	212.488	18,2
1982-1983	775	12.724	222.920	17,5
1983-1984	809	14.072	243.111	17,3
1984-1985	871	14.110	250.373	17,4
1985-1986	931	15.644	247.821	15,8
1986-1987	983	16.752	251.766	15,0
1987-1988	1.003	16.895	244.328	14,5
1988-1989	1.033	16.841	237.760	14,1
1989-1990	1.053	17.932	250.602	14,0
1990-1991	1.075	18.340	253.481	13,8
1991-1992	1.083	17.959	242.790	13,5
1992-1993	1.099	17.873	238.271	13,3
1993-1994	1.115	18.034	237.609	13,2
1994-1995	1.134	17.205	235.246	13,7
1995-1996	1.140	17.042	234.613	13,8
1996-1997	1.149	17.691	229.477	13,0
1997-1998	1.146	17.627	225.019	12,8
1998-1999				
1999-2000				
2000-2001	1.199	23.484	225.057	9,6
2001-2002	1.146	23.420	214.361	9,2
2002-2003	1.171	23.605	212.628	9,0
2003-2004	1.191	24.428	217.530	8,9
2004-2005	1.212	26.014	219.134	8,4
2005-2006	1.246	28.099	222.519	7,9
2006-2007	1.252	27.028	217.061	8,0
2007-2008	1.264	28.122	223.527	7,9
2008-2009	1.264	28.756	225.507	7,8
2009-2010	1.265	29.197	231.766	7,9
2010-2011	1.244	28.015	231.593	8,3
2011-2012	1.228	25.817	232.145	9,0
2012-2013	1.225	25.567	230.998	9,0
2013-2014	1.213	20.905	227.933	10,9

(Πηγή: Στατιστική της Εκπαίδευσης & Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Γράφημα 11. Μαθητές Δημοσίων Λυκείων και Αναλογία Μαθητών ανά διδάσκοντα, έτη 1980 έως και 2014.

Γράφημα 12. Διδακτικό Προσωπικό Δημοσίων Λυκείων και Σχολικές Μονάδες, έτη 1980 έως και 2014.

Από τη μελέτη των παραπάνω στοιχείων, παρατηρείται ότι ο μαθητικός πληθυσμός έχει πτωτική τάση (9% από 2007 έως 2014). Επίσης μείωση παρουσιάζεται και στο πλήθος των διδασκόντων, η οποία όμως είναι πιο έντονη παρουσιάζοντας πτώση της τάξης του 21% για την αντίστοιχη περίοδο, γεγονός που οδηγεί σε δυνητικά χαμηλότερο επίπεδο προσφερόμενης εκπαίδευσης λόγω της αύξησης του αριθμού των μαθητών ανά διδάσκοντα. Βέβαια δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τους εξεταζόμενους κλάδους ΠΕ05, ΠΕ06 & ΠΕ07 καθώς συμπεριλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων.

4.3.2 Απόφοιτοι Λυκείου και πλήθος εισακτέων

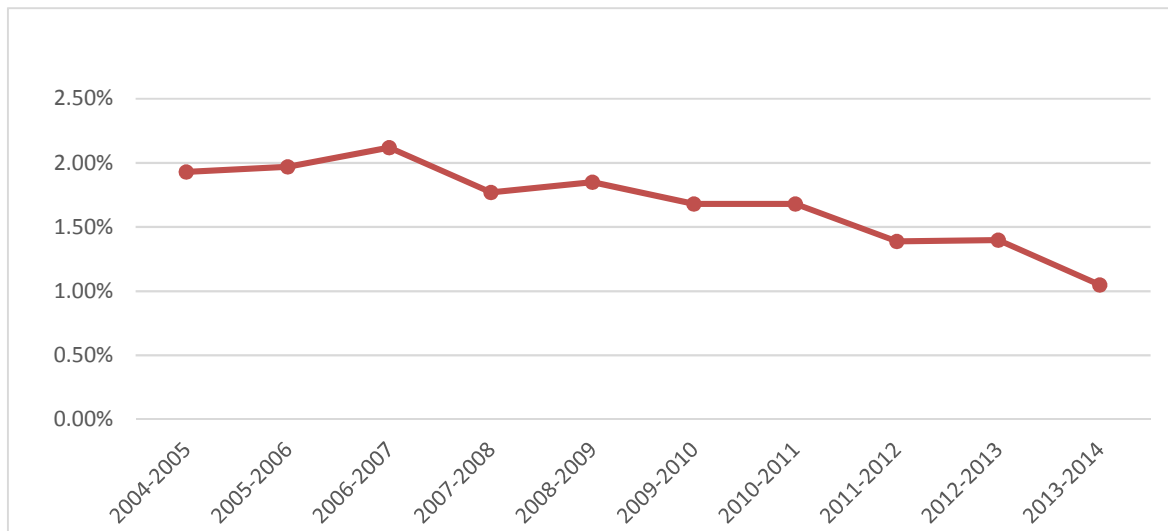
Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα διαθέσιμα στοιχεία για το πλήθος των μαθητών του αποφοίτησαν ανά διδακτικό έτος. Παράλληλα γίνεται παρουσίαση του αριθμού των εισαχθέντων στα τμήματα ξένων γλωσσών του ΕΚΠΑ και ΑΠΘ.

Στον πίνακα 20 φαίνεται ο αριθμός των αποφοίτων λυκείου καθώς επίσης και ο αριθμός των εισακτέων σπουδαστών που ορίζεται από το Υ.ΠΑΙ.Θ ανά διδακτικό έτος.

Πίνακας 20. Απόφοιτοι Λυκείου και Εισακτέοι

Διδακτικό Έτος	Απόφοιτοι Λυκείου	Εισακτέοι	Ποσοστό Αποφοίτων σε σχολές Ξένων Γλωσσών
2004-2005	68067	1315	1.93%
2005-2006	72913	1440	1.97%
2006-2007	68004	1440	2.12%
2007-2008	68942	1220	1.77%
2008-2009	65770	1220	1.85%
2009-2010	72075	1210	1.68%
2010-2011	71837	1210	1.68%
2011-2012	73221	1020	1.39%
2012-2013	72290	1010	1.40%
2013-2014	76289	800	1.05%

Γράφημα 13. Ποσοστό Αποφοίτων Λυκείου που εισάγεται σε Ξενόγλωσσα Τμήματα

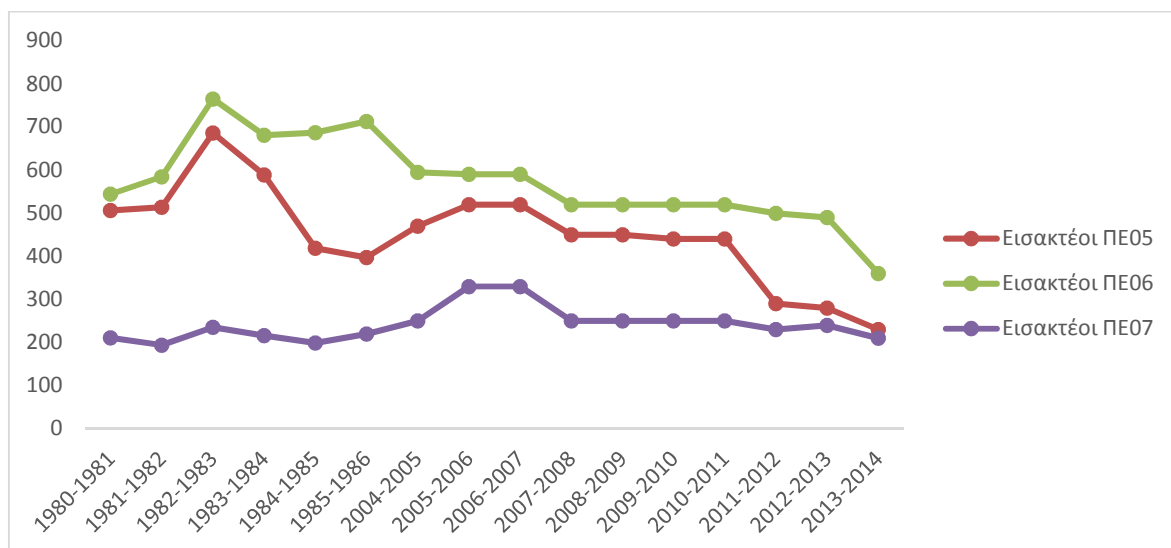
Για τη δεκαετία 2004-2014 το σύνολο των μαθητών που αποφοιτούν παρουσιάζει αύξηση ενώ παράλληλα οι θέσεις που μπορούν να διεκδικήσουν στα τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών τείνουν να μειώνονται. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό εισακτέων προς αποφοίτους το διδακτικό έτος 2004-2005 προσέγγιζε το 2%, ενώ για το διδακτικό έτος 2013-2014 έχει διαμορφωθεί περίπου στο 1%. Παρουσιάζεται δηλαδή μία συνδυαστική μείωση της τάξης του 100%. Η μείωση αυτή εντείνεται από το 2010 και έπειτα.

Οι πτωτικές τάσεις αυτές επεκτείνονται σε όλα τα τμήματα ξένων γλωσσών όπως μπορεί κανείς να διακρίνει εύκολα στον Πίνακα 21 που ακολουθεί. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι αυτή η πτωτική τάση δεν αποτελεί ένδειξη της ζήτησης των τμημάτων από τους αποφοίτους λυκείου διότι οι προσφερόμενες θέσεις στα ΑΕΙ είναι προκαθορισμένες από το Υ.ΠΑΙ.Θ.

Πίνακας 21. Εισακτέοι ανά τμήμα ξένη γλώσσας και φιλολογίας και διδακτικό έτος

Διδακτικό Έτος	Εισακτέοι ΠΕ05	Εισακτέοι ΠΕ06	Εισακτέοι ΠΕ07
1980-1981	506	544	211
1981-1982	514	584	194
1982-1983	686	765	235
1983-1984	589	681	216
1984-1985	419	687	199
1985-1986	397	713	220
2004-2005	470	595	250
2005-2006	520	590	330
2006-2007	520	590	330
2007-2008	450	520	250
2008-2009	450	520	250
2009-2010	440	520	250
2010-2011	440	520	250
2011-2012	290	500	230
2012-2013	280	490	240
2013-2014	230	360	210

Γράφημα 14. Εισακτέοι ανά τμήμα ξένη γλώσσας και φιλολογίας και διδακτικό έτος

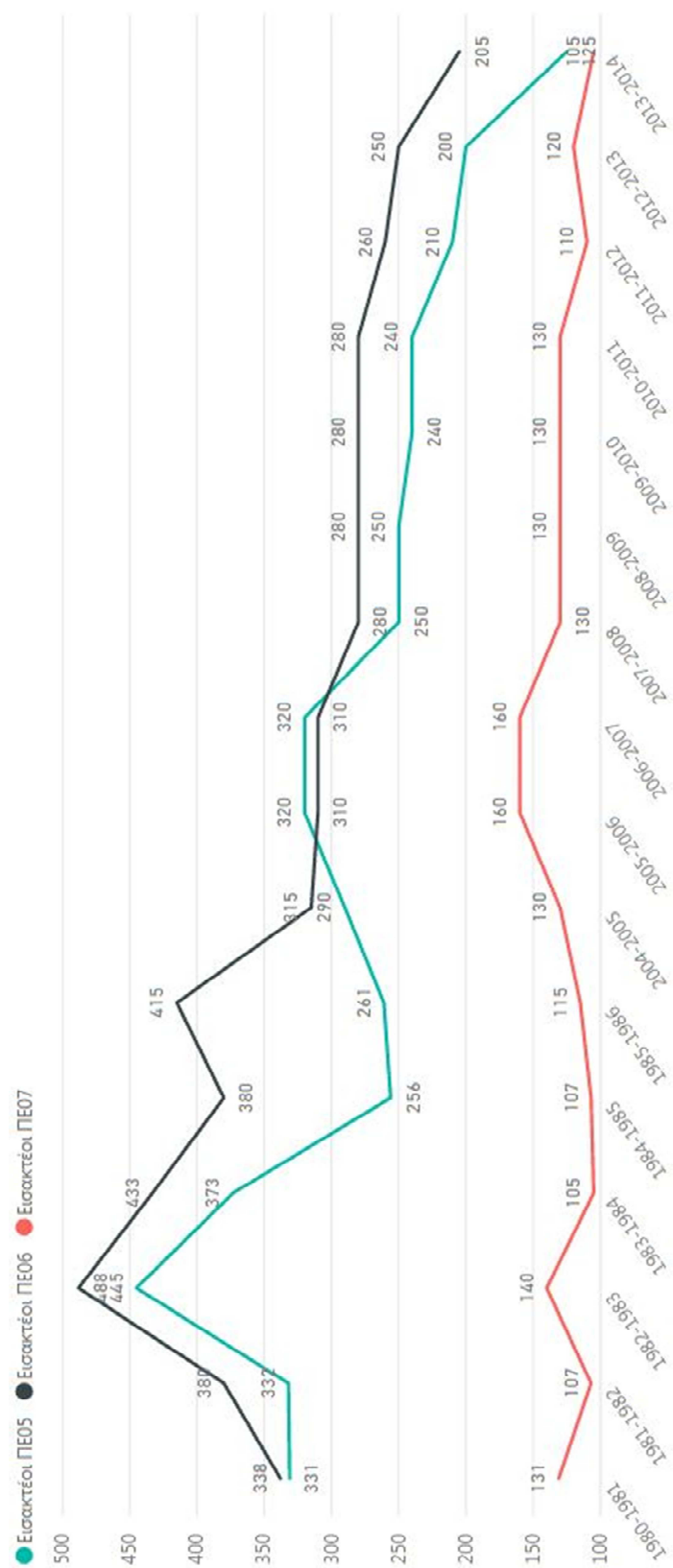

Επιπροσθέτως, για λόγους αφενός πληρότητας παρουσίασης των συλλεχθέντων δεδομένων, και αφετέρου παρουσίασης της προαναφερθείσας μείωσης παρατίθενται στον Πίνακα 22 αναλυτικά οι προσφερόμενες θέσεις ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα και τμήμα ξένης γλώσσας ανά διδακτικό έτος.

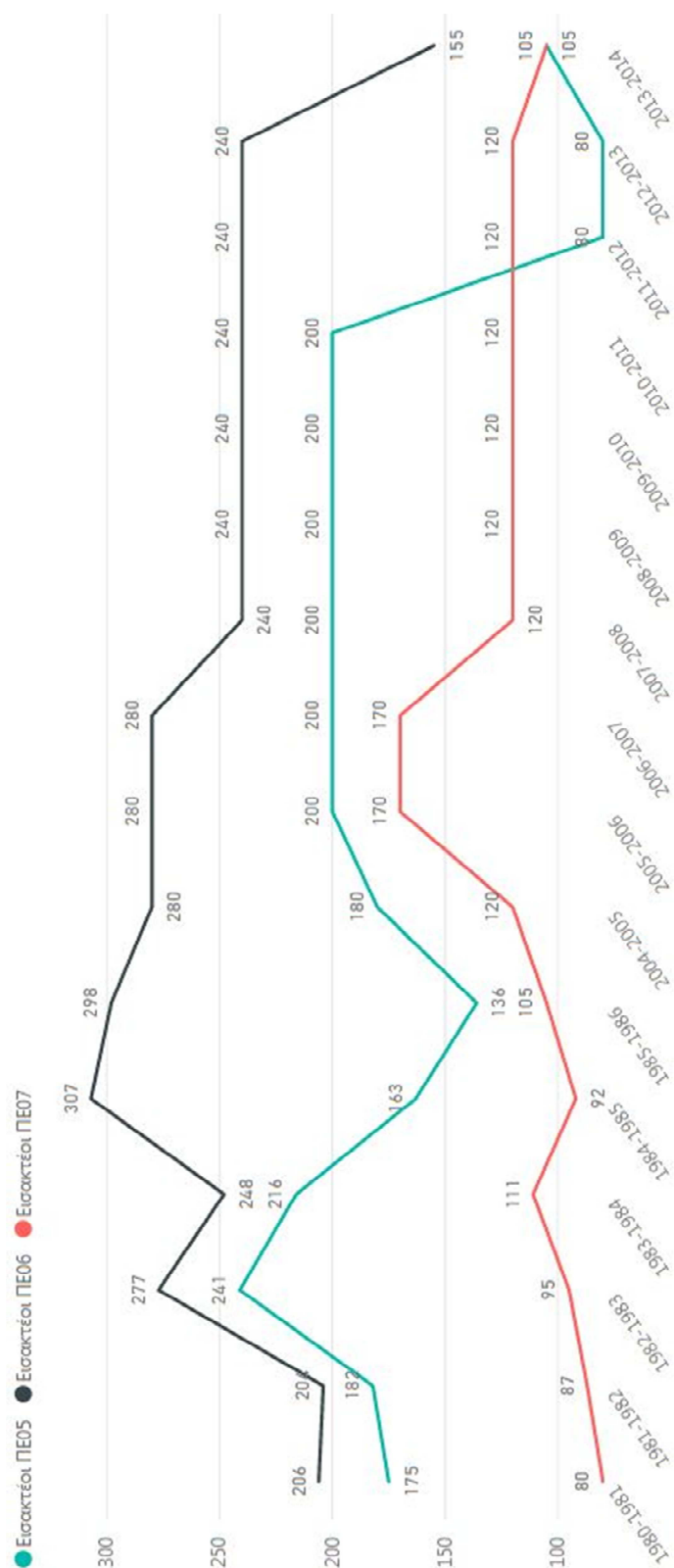
Πίνακας 22. Προσφερόμενες Θέσεις ΑΕΙ, Τμημάτων Ξένων Γλωσσών ανά έτος.

Διδακτικό Έτος	Εκπαιδευτικό Ίδρυμα	Εισακτέοι ΠΕ05	Εισακτέοι ΠΕ06	Εισακτέοι ΠΕ07
1980-1981	ΕΚΠΑ	331	338	131
1980-1981	ΑΠΘ	175	206	80
1981-1982	ΕΚΠΑ	332	380	107
1981-1982	ΑΠΘ	182	204	87
1982-1983	ΕΚΠΑ	445	488	140
1982-1983	ΑΠΘ	241	277	95
1983-1984	ΕΚΠΑ	373	433	105
1983-1984	ΑΠΘ	216	248	111
1984-1985	ΕΚΠΑ	256	380	107
1984-1985	ΑΠΘ	163	307	92
1985-1986	ΕΚΠΑ	261	415	115
1985-1986	ΑΠΘ	136	298	105
2004-2005	ΕΚΠΑ	290	315	130
2004-2005	ΑΠΘ	180	280	120
2005-2006	ΕΚΠΑ	320	310	160
2005-2006	ΑΠΘ	200	280	170
2006-2007	ΕΚΠΑ	320	310	160
2006-2007	ΑΠΘ	200	280	170
2007-2008	ΕΚΠΑ	250	280	130
2007-2008	ΑΠΘ	200	240	120
2008-2009	ΕΚΠΑ	250	280	130
2008-2009	ΑΠΘ	200	240	120
2009-2010	ΕΚΠΑ	240	280	130
2009-2010	ΑΠΘ	200	240	120
2010-2011	ΕΚΠΑ	240	280	130
2010-2011	ΑΠΘ	200	240	120
2011-2012	ΕΚΠΑ	210	260	110
2011-2012	ΑΠΘ	80	240	120
2012-2013	ΕΚΠΑ	200	250	120
2012-2013	ΑΠΘ	80	240	120
2013-2014	ΕΚΠΑ	125	205	105
2013-2014	ΑΠΘ	105	155	105

Γράφημα 15. Προσφερόμενες Θέσεις ΕΚΠΑ, Τμημάτων Ξένων Γλωσσών ανά έτος.

Γράφημα 16. Προσφερόμενες Θέσεις ΑΠΘ, Τμημάτων Ξένων Γλωσσών ανά έτος.

4.3.3 Απόφοιτοι Τμημάτων Ξένων Γλωσσών και Απορρόφηση

Έχοντας εξετάσει τη ροή του μαθητικού πληθυσμού μέχρι και την εισαγωγή του στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση ένα σημείο που αξίζει να σταθούμε στην πορεία της έρευνας είναι, ο λόγος των διορισθέντων προς το πλήθος των αποφοίτων τμημάτων ξένων γλωσσών ανά έτος. Αυτό θα αποκαλύψει εάν υπάρχει κάποια τάση στη σχέση ζήτησης και προσφοράς θέσεων στα δημόσια σχολεία καθώς και ποια είναι αυτή η τάση και αν μπορεί να προβλεφθεί η δυναμική της αγοράς εργασίας για το μέλλον.

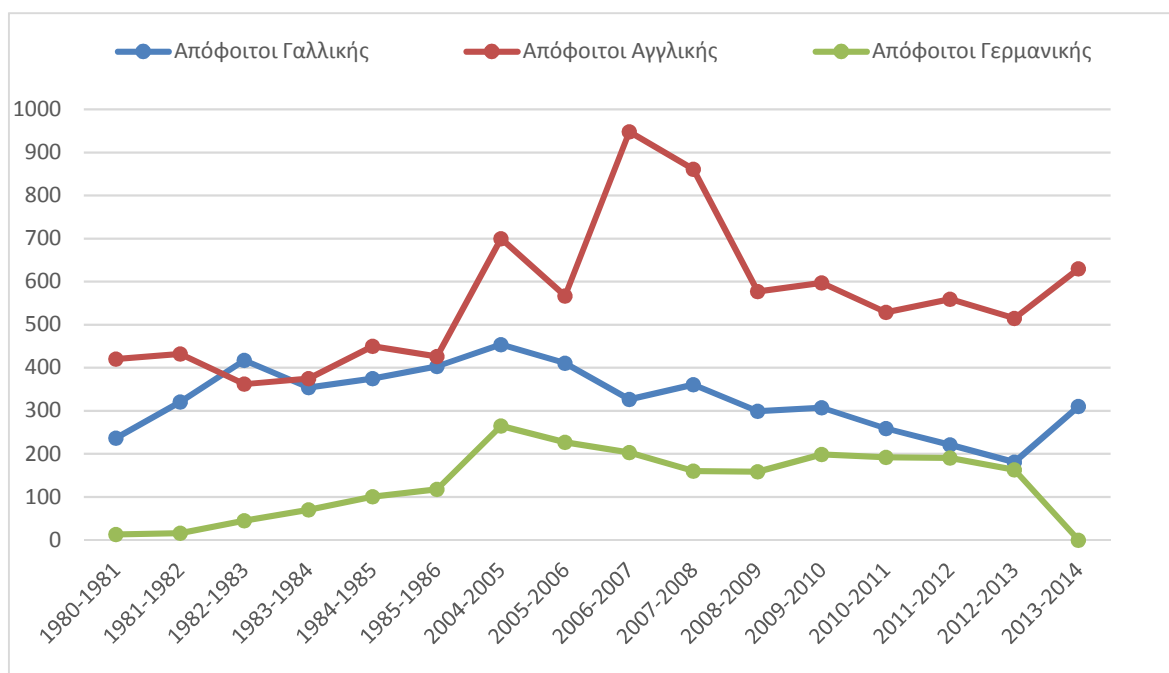
Για να μπορέσουν να εξαχθούν συμπεράσματα για τα παραπάνω, συλλέχθηκαν δεδομένα αφενός για τους αποφοίτους και αφετέρου για τους διορισθέντες ανά διδακτικό έτος. Τα στοιχεία παρουσιάζονται στους Πίνακες 23 και 24 αντίστοιχα.

Πίνακας 23. Απόφοιτοι Ξενόγλωσσων Τμημάτων ΑΕΙ

Διδακτικό Έτος	Απόφοιτοι ΠΕ05	Απόφοιτοι ΠΕ06	Απόφοιτοι ΠΕ07
1980-1981	237	420	13
1981-1982	321	432	16
1982-1983	417	362	45
1983-1984	354	375	70
1984-1985	375	450	101
1985-1986	403	426	118
2004-2005	454	700	265
2005-2006	411	567	227
2006-2007	327	948	203
2007-2008	361	861	160
2008-2009	299	577	159
2009-2010	307	597	199
2010-2011	259	529	192
2011-2012	221	559	191
2012-2013	181	515	163
2013-2014	310	630	237

* Τα δεδομένα για τα διδακτικά έτη 1986-1987 έως και 2003-2004 δεν είναι διαθέσιμα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστική της Εκπαίδευσης, ΥΠΑΙΘ, Τμήματα Ξένων Γλωσσών ΑΕΙ)

Γράφημα 17. Απόφοιτοι Ξενόγλωσσων Τμημάτων ΑΕΙ

Πίνακας 24. Διορισθέντες καθηγητές ξένων γλωσσών

Διδακτικό Έτος	Διορισθέντες ΠΕ05	Διορισθέντες ΠΕ06	Διορισθέντες ΠΕ07
1980-1981	110	156	0
1981-1982	275	415	0
1982-1983	287	592	0
1983-1984	62	263	0
1984-1985	45	153	0
1985-1986	61	157	0
1986-1987	1	142	3
1987-1988	159	245	7
1988-1989	89	133	2
1989-1990	63	159	0
1990-1991	80	160	0
1991-1992	49	59	0
1992-1993	50	814	0
1993-1994	127	908	30
1994-1995	80	447	9
1995-1996	300	530	80
1996-1997	78	165	20
1997-1998	350	277	105
1998-1999	321	423	137
1999-2000	107	325	105
2000-2001	46	203	82
2001-2002	44	126	53
2002-2003	142	353	12
2003-2004	104	426	23
2004-2005	184	410	33
2005-2006	130	867	87
2006-2007	124	857	127
2007-2008	233	371	386
2008-2009	212	366	368
2009-2010	133	356	124
2010-2011	11	18	19
2011-2012	5	32	5
2012-2013	0	0	0
2013-2014	0	0	0

Πλην της απλής παράθεσης των δεδομένων, έγινε προσπάθεια συσχετισμού του πλήθους των διορισθέντων προς αυτό των αποφοίτων. Στον Πίνακα 23 παρακάτω παρουσιάζεται το ποσοστό απορρόφησης για τα διδακτικά έτη που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και μπορεί να γίνει η σύγκριση.

Πίνακας 25. Λόγος διορισθέντων προς απόφοιτους τμημάτων ξένων γλωσσών ανά κλάδο

Διδακτικό Έτος	Διορισθέντες προς Απόφοιτους ΠΕ05	Διορισθέντες προς Απόφοιτους ΠΕ06	Διορισθέντες προς Απόφοιτους ΠΕ07
1980-1981	46.4%	37.1%	0.0%
1981-1982	85.7%	96.1%	0.0%
1982-1983	68.8%	163.5%	0.0%
1983-1984	17.5%	70.1%	0.0%
1984-1985	12.0%	34.0%	0.0%
1985-1986	15.1%	36.9%	0.0%
2004-2005	40.5%	58.6%	12.5%
2005-2006	31.6%	152.9%	38.3%
2006-2007	37.9%	90.4%	62.6%
2007-2008	64.5%	43.1%	241.3%
2008-2009	70.9%	63.4%	231.4%
2009-2010	43.3%	59.6%	62.3%
2010-2011	4.2%	3.4%	9.9%
2011-2012	2.3%	5.7%	2.6%
2012-2013	0.0%	0.0%	0.0%
2013-2014	0.0%	0.0%	0.0%

Όπως διακρίνεται, τα ποσοστά απορρόφησης – εξαιρώντας κάποια μεμονωμένα έτη – είναι ιδιαίτερα χαμηλά ή και μηδενικά. Αυτό αποτελεί μία πρώτη ένδειξη της τάσης στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, θέλοντας κανείς να αποτυπώσει με μεγαλύτερη ακρίβεια την τάση αυτή, θα πρέπει να συνυπολογίσει ότι οι αδιόριστοι εκπαιδευτικοί από κάθε διδακτικό έτος προστίθενται - σωρεύονται - στο δυνητικό εργατικό δυναμικό που αξιώνει μία θέση εργασίας στα δημόσια σχολεία. Ως δυνητικό εργατικό δυναμικό νοείται το σύνολο των αποφοίτων του κλάδου ανά διδακτικό έτος, προστιθέμενο στους ήδη απόφοιτους παλαιότερων διδακτικών ετών, που μπορεί να παραμένουν αδιόριστοι. Ουσιαστικά δεν μπορεί κανείς με ασφάλεια να δημιουργήσει μία ευθεία σχέση μεταξύ αποφοίτων και διορισθέντων εστιάζοντας στο κάθε διδακτικό έτος ξεχωριστά. Για αυτό το λόγο στους Πίνακες 26.α, 26.β, 26.γ παρουσιάζεται ο σωρευτικός αριθμός των αποφοίτων και διορισθέντων αντίστοιχα, και βεβαίως ο λόγος αυτών που οδηγεί σε ένα πιο ακριβές συμπέρασμα για το ποσοστό απορρόφησης.

Πίνακας 26.α Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ05

Διδακτικό Έτος	Απόφοιτοι ΠΕ05 – Σωρευτικά	Διορισθέντες ΠΕ05 - Σωρευτικά	Ποσοστό Απορρόφησης ΠΕ05
2004-2005	454	184	41%
2005-2006	865	314	36%
2006-2007	1192	438	37%
2007-2008	1553	671	43%
2008-2009	1852	883	48%
2009-2010	2159	1016	47%
2010-2011	2418	1027	42%
2011-2012	2639	1032	39%
2012-2013	2820	1032	37%
2013-2014	3130	1032	33%

Πίνακας 26.β Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ06

Διδακτικό Έτος	Απόφοιτοι ΠΕ06 - Σωρευτικά	Διορισθέντες ΠΕ06 - Σωρευτικά	Ποσοστό Απορρόφησης ΠΕ06
2004-2005	700	410	59%
2005-2006	1267	1277	101%
2006-2007	2215	2134	96%
2007-2008	3076	2505	81%
2008-2009	3653	2871	79%
2009-2010	4250	3227	76%
2010-2011	4779	3245	68%
2011-2012	5338	3277	61%
2012-2013	5853	3277	56%
2013-2014	6483	3277	51%

Πίνακας 26.γ Ποσοστό Απορρόφησης Κλάδου ΠΕ07

Διδακτικό Έτος	Απόφοιτοι ΠΕ07 - Σωρευτικά	Διορισθέντες ΠΕ07 - Σωρευτικά	Ποσοστό Απορρόφησης ΠΕ07
2004-2005	265	33	12%
2005-2006	492	120	24%
2006-2007	695	247	36%
2007-2008	855	633	74%
2008-2009	1014	1001	99%
2009-2010	1213	1125	93%
2010-2011	1405	1144	81%
2011-2012	1596	1149	72%
2012-2013	1759	1149	65%
2013-2014	1996	1149	58%

Όπως φαίνεται παραπάνω, τα χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης παρουσιάζει ο κλάδος των Γαλλικών (ΠΕ05) με μόλις 1 στους 3 υποψηφίους της χρονοσειράς 2004-2014 να απορροφάται από την αγορά εργασίας (διδασκτικό έτος 2013-2014). Στον δε κλάδο των Αγγλικών (ΠΕ06), το ποσοστό απορρόφησης έχει υποδιπλασιαστεί. Από 96% το διδασκτικό έτος 2006-2007 έχει διαμορφωθεί στο 51% το διδασκτικό έτος 2013-2014. Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζει και ο κλάδος των Γερμανικών (ΠΕ07), με τα ποσοστά απορρόφησης να διαμορφώνονται στο 58% το διδασκτικό έτος 2013-2014 σε αντίθεση με το διδασκτικό έτος 2008-2009 που ήταν 99%.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι, η δραματική μείωση - πάγωμα των προσλήψεων σε όλους τους κλάδους από το έτος 2009 και μετά, με την παράλληλη αδιάλειπτη ροή αποφοίτων από τα τμήματα ξένων γλωσσών, έχει οδηγήσει σε πολύ μεγάλη ζήτηση θέσεων εργασίας στα δημόσια σχολεία σε σχέση με τις προσφερόμενες.

4.3.4 Μορφές Απορρόφησης Εκπαιδευτικών διαχρονικά

Όπως έχει ήδη συζητηθεί στο κεφάλαιο 3.4 οι καθηγητές ξένων γλωσσών διορίζονται στα δημόσια σχολεία έως και το 1997 αποκλειστικά από την επετηρίδα. Για τα επόμενα έτη έως και το 2008 που διενεργήθηκε ο τελευταίος γραπτός διαγωνισμός των εκπαιδευτικών, τη διαδικασία διορισμού την αναλαμβάνει το ΑΣΕΠ. Στη διάρκεια αυτών των ετών με ορισμένες διατάξεις αποφασίζεται και ο διορισμός καθηγητών που ανήκουν σε άλλες κατηγορίες πλην αυτής των επιτυχόντων – διοριστέων, στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Στους πίνακες 27.α, 27.β, 27.γ και 27.δ που ακολουθούν παρουσιάζεται το πλήθος των διοριστέων για τα έτη 1980 έως 2014 καθώς επίσης και ο τρόπος διορισμού αυτών.

Πίνακας 27.α Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ05 διαχρονικά

Διδακτικό Έτος	ΠΕ05									Σύνολο
	Β/ΘΜΙΑ									
	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ							ΑΣΕΠ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	
	ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ	16ΜΗΝΟ	24ΜΗΝΟ	30ΜΗΝΟ	ΠΙΝΑΚΑΣ Α	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ			
1980-1981	110									110
1981-1982	275									275
1982-1983	287									287
1983-1984	62									62
1984-1985	45									45
1985-1986	61									61
1986-1987	1									1
1987-1988	159									159
1988-1989	89									89
1989-1990	65									65
1990-1991	80									80
1991-1992	49									49
1992-1993	50									50
1993-1994	127									127
1994-1995	80									80
1995-1996	300									300
1996-1997	78									78
1997-1998	350									350
1998-1999	250							71		321
1999-2000	64							43		107
2000-2001	20							26		46
2001-2002	9							35		44
2002-2003	4	89						49		142
2003-2004		25						79		104
2004-2005	164							2	18	184
2005-2006							61	62	7	130
2006-2007							60	58	6	124
2007-2008							101	122	10	233
2008-2009				1		80		123	8	212
2009-2010			1	1		59		72		133
2010-2011					1		4	6		11
2011-2012							2	3		5
2012-2013										0
2013-2014										0
Σύνολο	2779	114	1	2	1	139	228	751	49	4064

Πίνακας 27.β Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ06 Α/ΘΜΙΑΣ διαχρονικά

Διδακτικό Έτος	ΠΕ06												Σύνολο
	Α/ΘΜΙΑ												
	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ								ΑΣΕΠ	ΑΣΕΠ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	ΙΔΑΧ	
	ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ	16ΜΗΝΟ	24ΜΗΝΟ	30ΜΗΝΟ	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ					
1980-1981													0
1981-1982													0
1982-1983													0
1983-1984													0
1984-1985													0
1985-1986													0
1986-1987													0
1987-1988													0
1988-1989													0
1989-1990													0
1990-1991													0
1991-1992													0
1992-1993	651												651
1993-1994													0
1994-1995													0
1995-1996	332												332
1996-1997	129												129
1997-1998	7												7
1998-1999	116								29				145
1999-2000	26								18				44
2000-2001	20								28				48
2001-2002	2								8				10
2002-2003	1	74							30				105
2003-2004		13							37				50
2004-2005	43										3		46
2005-2006								229	186		1		416
2006-2007				3		149			129	92	1	2	376
2007-2008								73	60	8			141
2008-2009								40	30	21	3		94
2009-2010			40					36	54		1		131
2010-2011												3	3
2011-2012								6	10				16
2012-2013													0
2013-2014													0
Σύνολο	1327	87	40	3	0	149	0	384	619	121	9	5	2744

Πίνακας 27.γ Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ06 Β/ΘΜΙΑΣ διαχρονικά

Διδακτικό Έτος	ΠΕ06											Σύνολο
	Β/ΘΜΙΑ											
	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ								ΑΣΕΠ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	9ΜΕΛΕΣ ΕΙΔΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	
	ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ	16ΜΗΝΟ	24ΜΗΝΟ	30ΜΗΝΟ	ΠΙΝΑΚΑΣ Α	ΠΙΝΑΚΑΣ Β	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ				
1980-1981	156											156
1981-1982	415											415
1982-1983	592											592
1983-1984	263											263
1984-1985	153											153
1985-1986	157											157
1986-1987	142											142
1987-1988	245											245
1988-1989	133											133
1989-1990	159											159
1990-1991	160											160
1991-1992	59											59
1992-1993	163											163
1993-1994	308											308
1994-1995	200											200
1995-1996	198											198
1996-1997	36											36
1997-1998	270											270
1998-1999	216								62			278
1999-2000	168								113			281
2000-2001	64								91			155
2001-2002	22								94			116
2002-2003	7	143							98			248
2003-2004		93							283			376
2004-2005	349								11	4		364
2005-2006								173	271	7		451
2006-2007				4		246			226	5		481
2007-2008								114	99			213
2008-2009			87	5			65		106	9		272
2009-2010			110	2			51		61		1	225
2010-2011			2		1	2	4		6			15
2011-2012								6	10			16
2012-2013												0
2013-2014												0
Σύνολο	4635	236	199	11	1	248	120	293	1531	25	1	7300

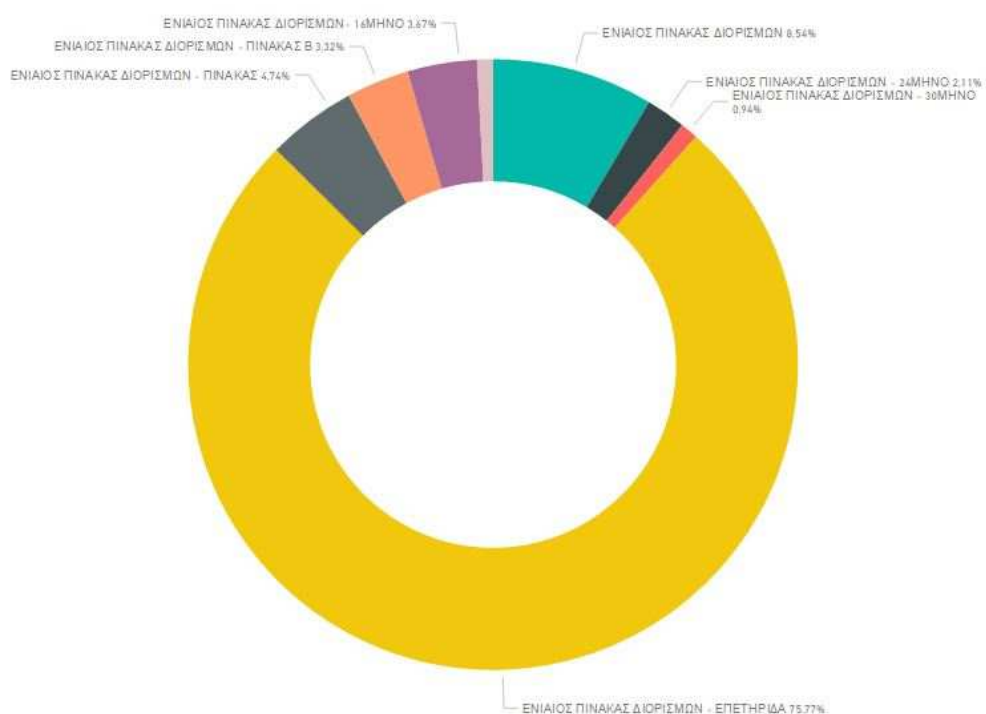
Πίνακας 27.δ Μορφές Διορισμού Καθηγητών Κλάδου ΠΕ07 διαχρονικά

Διδακτικό Έτος	ΠΕ07										Σύνολο
	Β/ΘΜΙΑ										
	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ								ΑΣΕΠ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	
	ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ	16ΜΗΝΟ	24ΜΗΝΟ	30ΜΗΝΟ	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΠΙΝΑΚΑΣ Β	ΠΙΝΑΚΑΣ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ			
1980-1981											0
1981-1982											0
1982-1983											0
1983-1984											0
1984-1985											0
1985-1986											0
1986-1987	3										3
1987-1988	7										7
1988-1989	2										2
1989-1990											0
1990-1991											0
1991-1992											0
1992-1993											0
1993-1994	30										30
1994-1995	9										9
1995-1996	80										80
1996-1997	20										20
1997-1998	105										105
1998-1999	108								29		137
1999-2000	63										63
2000-2001	33								49		82
2001-2002	10								43		53
2002-2003	2	6							4		12
2003-2004		5							18		23
2004-2005	24								1	8	33
2005-2006								83		4	87
2006-2007				76		7			42	2	127
2007-2008				5			181		198	2	386
2008-2009			17	17			132		198	4	368
2009-2010								51	73		124
2010-2011					1	1	6		11		19
2011-2012								2	3		5
2012-2013											0
2013-2014											0
Σύνολο	496	11	17	98	1	8	319	136	669	20	1775

Στο παράρτημα στον Πίνακα 2 στο Παράρτημα Πινάκων (σελίδα 125) μπορούν να βρεθούν τα συγκεντρωτικά δεδομένα για όλες τις βαθμίδες και εξεταζόμενους κλάδους της εκπαίδευσης διαχρονικά που αφορούν τις μορφές απορρόφησης.

Οι παραπάνω πίνακες, ενώ παρέχουν μία αναλυτική αποτύπωση των μορφών διορισμού για τα έτη από 1980 έως και 2014, χρήζουν επιπλέον γραφικής απεικόνισης έτσι ώστε να καταστεί σαφές το ποσοστό συμμετοχής της κάθε μίας μορφής απορρόφησης. Είναι εμφανές, στα παρακάτω γραφήματα, ότι το ποσοστό συμμετοχής της επετηρίδας είναι δυσανάλογα μεγάλο με τις λοιπές μορφές απορρόφησης, γεγονός αναμενόμενο αν συνυπολογίσει κανείς τα εξαχθέντα συμπεράσματα του κεφαλαίου 4.2.3.

Γράφημα 18. Μορφές Απορρόφησης 1980-2014

Γράφημα 19. Μορφές Απορρόφησης 1980-2014, ανά κλάδο

Εάν συμπεριλάβουμε και τη διάσταση του χρόνου στη γραφική μας απεικόνιση, ομαδοποιώντας παράλληλα τις μορφές απορρόφησης σε: Επετηρίδα, ΑΣΕΠ και Ενιαίο Πίνακα Διορισμών, μπορούμε να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις.

Για τα έτη 1980 έως 1997, όπου και ο αποκλειστικός τρόπος διορισμού στο δημόσιο σχολείο είναι η επετηρίδα, το σύνολο των προσλήψεων είναι σημαντικά μεγαλύτερο σε σχέση με αυτό που πραγματοποιείται με τις διαδικασίες ΑΣΕΠ για τα επόμενα δεκαέξι έτη, ήτοι 1998 έως και 2014.

Επιπροσθέτως, στον κλάδο ΠΕ05 (γράφημα 20), παρατηρείται η μικρότερη προσφορά θέσεων με τη διαδικασία του ΑΣΕΠ συγκριτικά με το πλήθος των προσλήψεων βάσει της επετηρίδας.

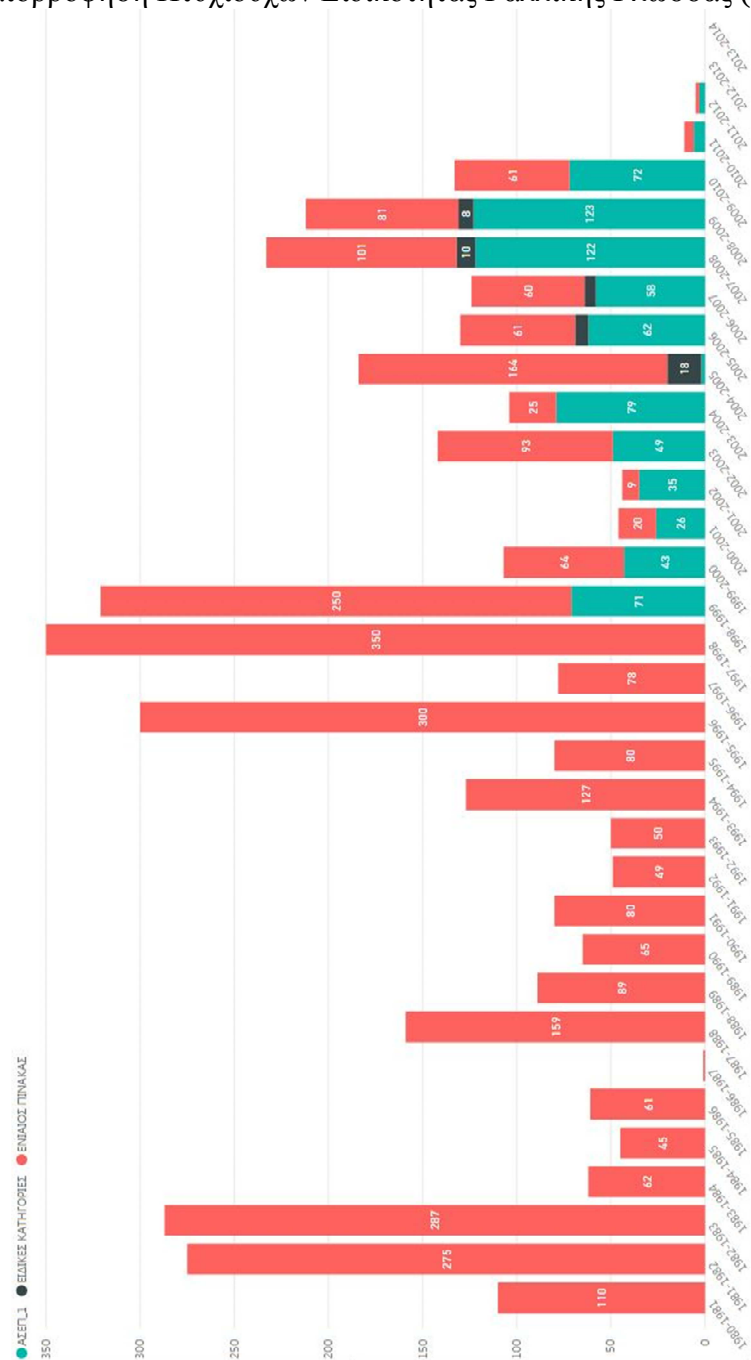
Αναφορικά με τον κλάδο ΠΕ06, μπορεί να παρατηρηθεί υψηλή προσφορά θέσεων μέσω ΑΣΕΠ (ιδίως τα έτη 2005 έως 2007) γράφημα 21. Ωστόσο σε σχέση με την επετηρίδα παλαιότερων ετών παρατηρείται χαμηλότερος αριθμός προσλήψεων, ο οποίος δεν είναι ικανός να καλύψει τη ζήτηση στην αγορά εργασίας.

Εξαίρεση αποτελεί ο κλάδος ΠΕ07, για τον οποίο το μεγαλύτερο ποσοστό προσλήψεων έχει πραγματοποιηθεί βάσει των διαδικασιών του ΑΣΕΠ. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι

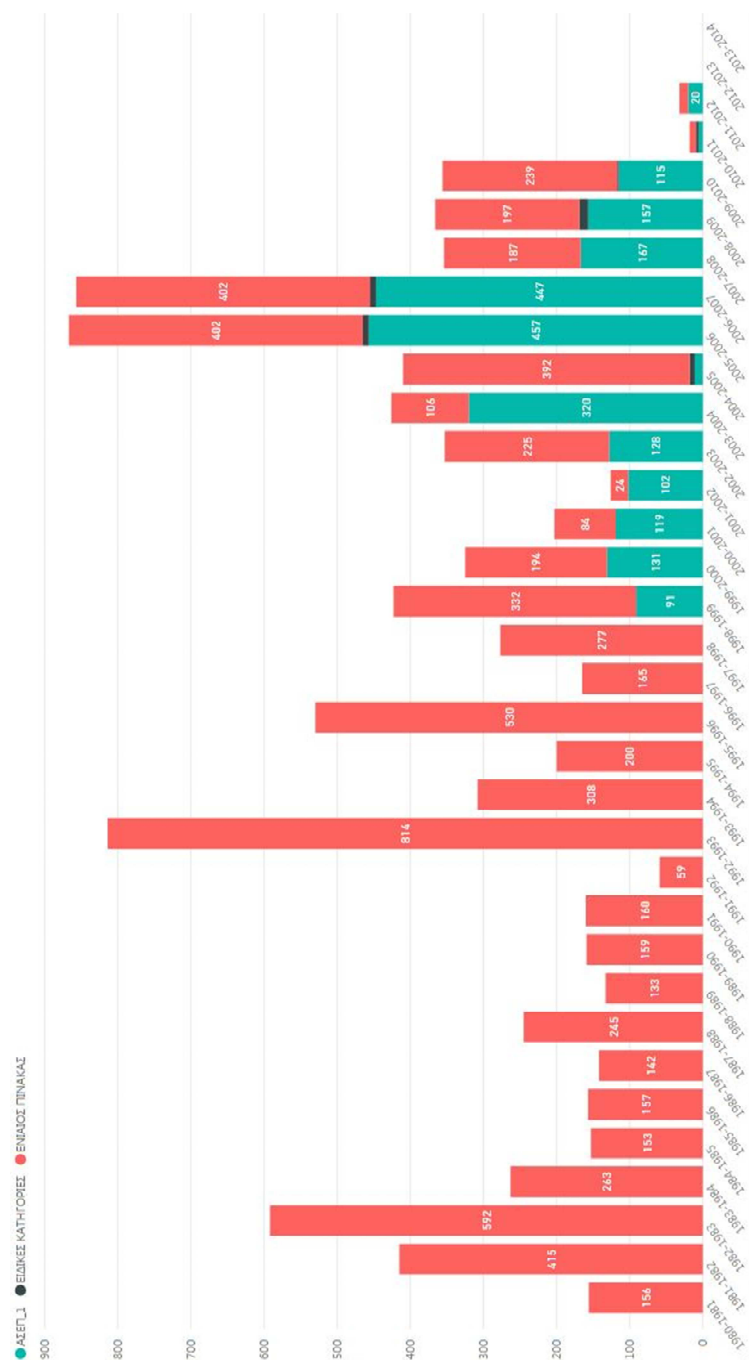
από τα έτη 1980 έως και 1993 δεν πραγματοποιούνται, παρά μόνο ελάχιστες, προσλήψεις με την επετηρίδα.

Οι οποιεσδήποτε αλλαγές στα ΩΠ που απαιτούν αύξηση προσωπικού (λόγω αύξησης ωρών διδασκαλίας), δεν μπορούν να συσχετιστούν με τις προσλήψεις, καθώς αυτές γίνονται πλέον μέσω γραπτών διαγωνισμών του ΑΣΕΠ, οι οποίοι δεν πραγματοποιούνται ετησίως.

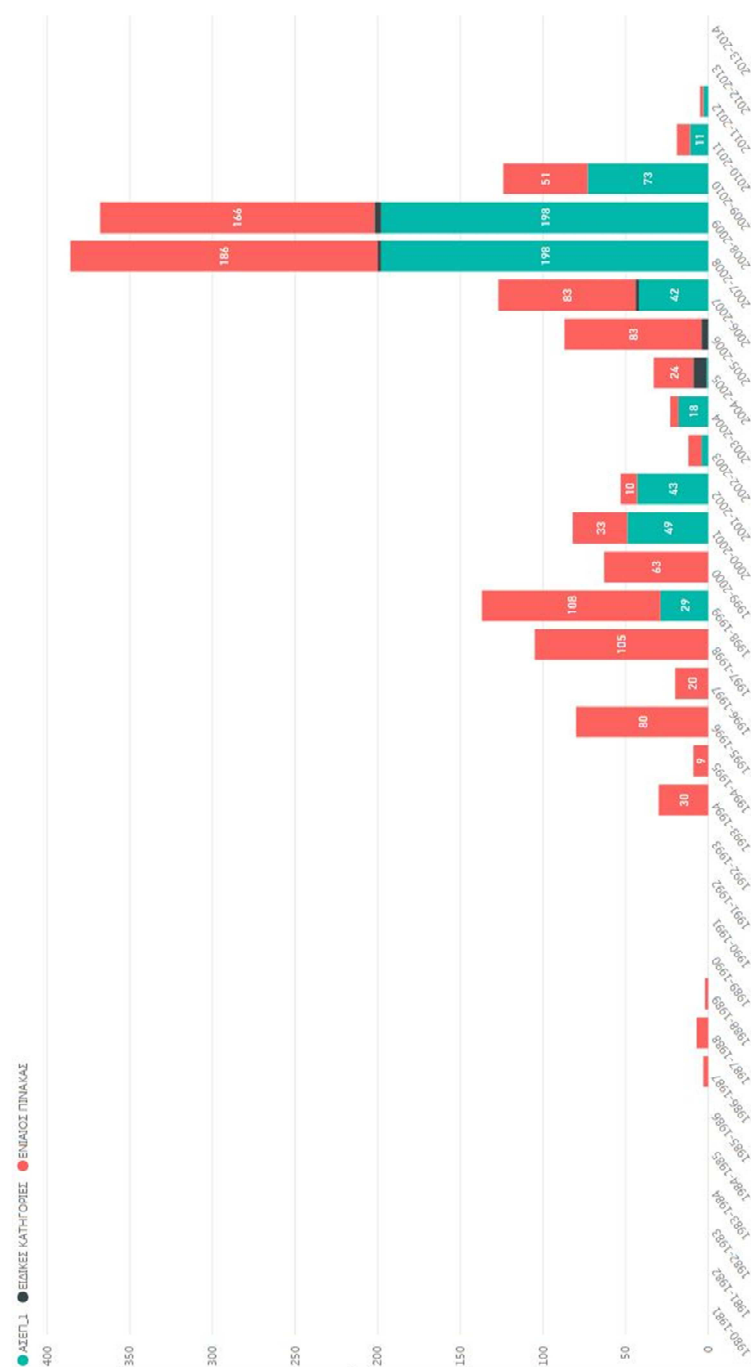
Γράφημα 20. Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Γαλλικής Γλώσσας (ΠΕ05)

Γράφημα 21. Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Αγγλικής Γλώσσας (ΠΕ06)

Γράφημα 22 Απορρόφηση Πτυχιούχων Ειδικότητας Γερμανικής Γλώσσας (ΠΕ07)

Στην έρευνα θα πρέπει να συνυπολογίσουμε ότι κάθε χρόνο αρκετοί εκπαιδευτικοί παραιτούνται – συνταξιοδοτούνται και συνεπώς δημιουργούνται τα αντίστοιχα λειτουργικά κενά. Ωστόσο οι τελευταίοι διορισμοί εκπαιδευτικών πραγματοποιήθηκαν το διδακτικό έτος 2011-2012, για τους κλάδους ΠΕ05, ΠΕ06 και ΠΕ07.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι ο τελευταίος γραπτός διαγωνισμός του ΑΣΕΠ διενεργήθηκε το 2008 και ότι για τη διετία 2012-2014 δεν πραγματοποιείται καμία πρόσληψη εκπαιδευτικών, μπορεί εύλογα να προκύψει το ερώτημα πως καλύπτονται οι διδακτικές ώρες στο Ελληνικό δημόσιο σχολείο.

Κάθε χρόνο χιλιάδες εκπαιδευτικοί εγγράφονται στους πίνακες αναπληρωτών / ωρομισθίων και προσλαμβάνονται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου για να καλύψουν τα λειτουργικά κενά που προκύπτουν σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στον Πίνακα 28 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αριθμητικά δεδομένα για τους εγγεγραμμένους αναπληρωτές ΠΕ05, ΠΕ06 & ΠΕ07 για τη δεκαετία 2004-2014.

Πίνακας 28. Εγγεγραμμένοι στους Πίνακες Αναπληρωτών.

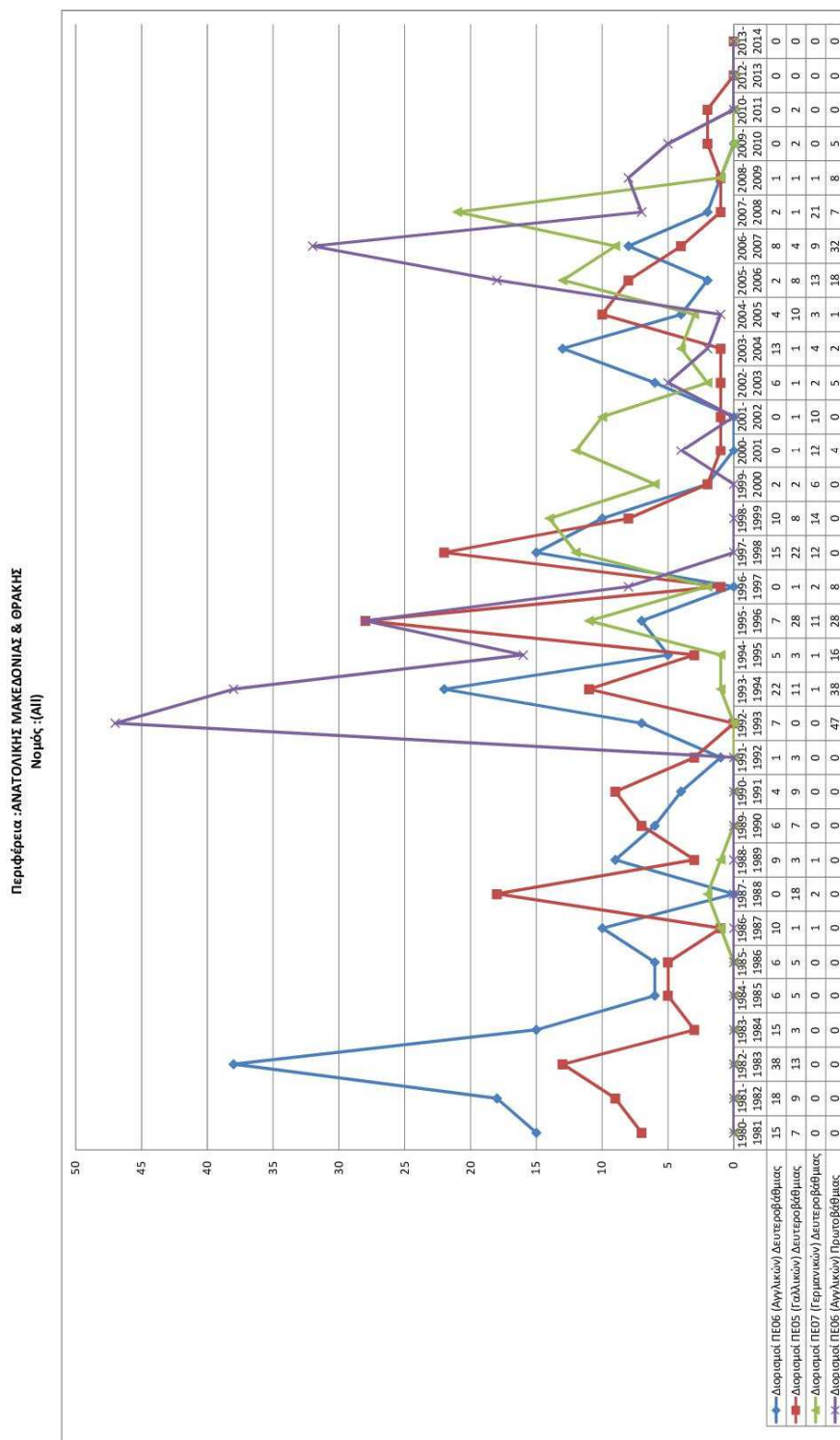
	ΠΕ05 Με	ΠΕ06 Με	ΠΕ07 Με	ΠΕ05 Χωρίς	ΠΕ06 Χωρίς	ΠΕ07 Χωρίς	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
Διδακτικό Έτος	Προϋπηρεσία	Προϋπηρεσία	Προϋπηρεσία	Προϋπηρεσία	Προϋπηρεσία	Προϋπηρεσία	ΠΕ05	ΠΕ06	ΠΕ07
2003-2004	764	2492	714	308	168	357	1072	2660	1071
2004-2005	657	2423	757	0	664	445	657	3087	1202
2005-2006	933	2776	0	1046	437	458	1979	3213	458
2006-2007	903	2088	895	1160	790	576	2063	2878	1471
2007-2008	1293	2502	1218	856	506	231	2149	3008	1449
2008-2009	1178	2226	1007	1095	969	278	2273	3195	1285
2009-2010	1151	2942	1199	850	603	176	2001	3545	1375
2010-2011	1423	2748	1167	697	794	235	2120	3542	1402
2011-2012	1289	2538	1081	751	1168	389	2040	3706	1470
2012-2013	1112	2135	937	698	1198	362	1810	3333	1299
2013-2014	882	1883	807	509	1068	314	1391	2951	1121

Η αριθμητική αύξηση των εγγεγραμμένων αναπληρωτών με την πάροδο των ετών δικαιολογείται εάν λάβουμε υπ'όψιν ότι ετησίως αποφοιτεί ένας σημαντικός αριθμός καθηγητών ξένων γλωσσών από τα αντίστοιχα Πανεπιστημιακά τμήματα που βγαίνει στην αγορά εργασίας με ελάχιστες ή και μηδενικές πιθανότητες απορρόφησης από το δημόσιο σχολείο.

4.3.5 Γεωγραφική Απεικόνιση των Μορφών Απορρόφησης Εκπαιδευτικών για τα έτη 1980-2014

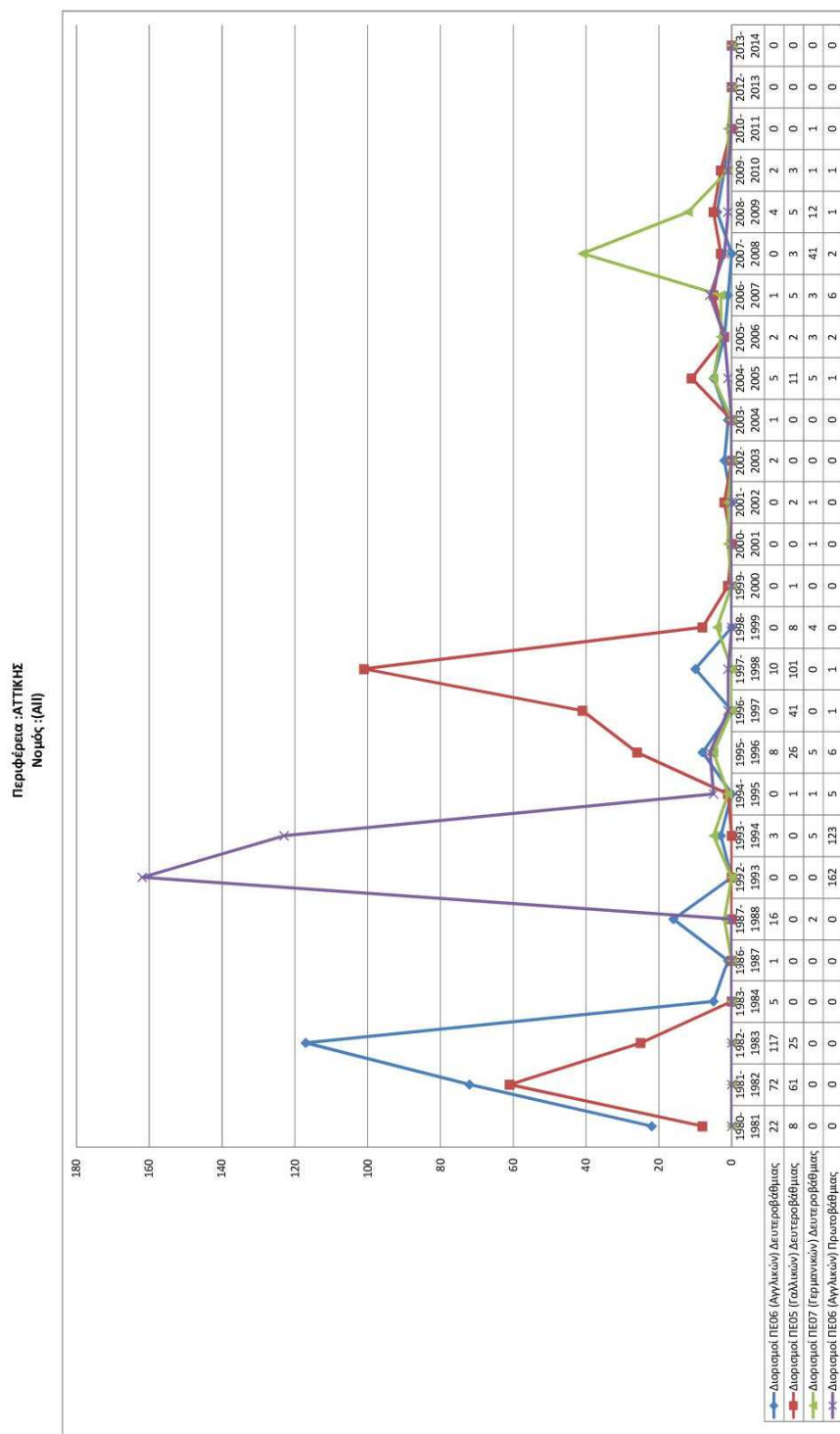
Μέσα από τα ΦΕΚ διορισμών για την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, αντλήθηκαν στοιχεία όχι μόνο για τον αριθμό των προσληφθέντων αλλά και για την τοποθέτηση αυτών ανά την Ελλάδα. Παρακάτω ακολουθούν γραφήματα και χάρτες που αποτυπώνουν τον αριθμό προσλήψεων ανά κλάδο (ΠΕ05, ΠΕ06 ΠΕ07) καθώς επίσης και ανά περιφέρεια για το χρονικό διάστημα 1980 έως 2014. Παρουσιάζονται επίσης τα γραφήματα που αφορούν στην απορρόφηση εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών σε βαθύτερη ανάλυση φτάνοντας σε επίπεδο νομού. Λόγω πλήθους (54) αυτά έχουν τοποθετηθεί στο Παράρτημα Γραφημάτων.

Γράφημα 23. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

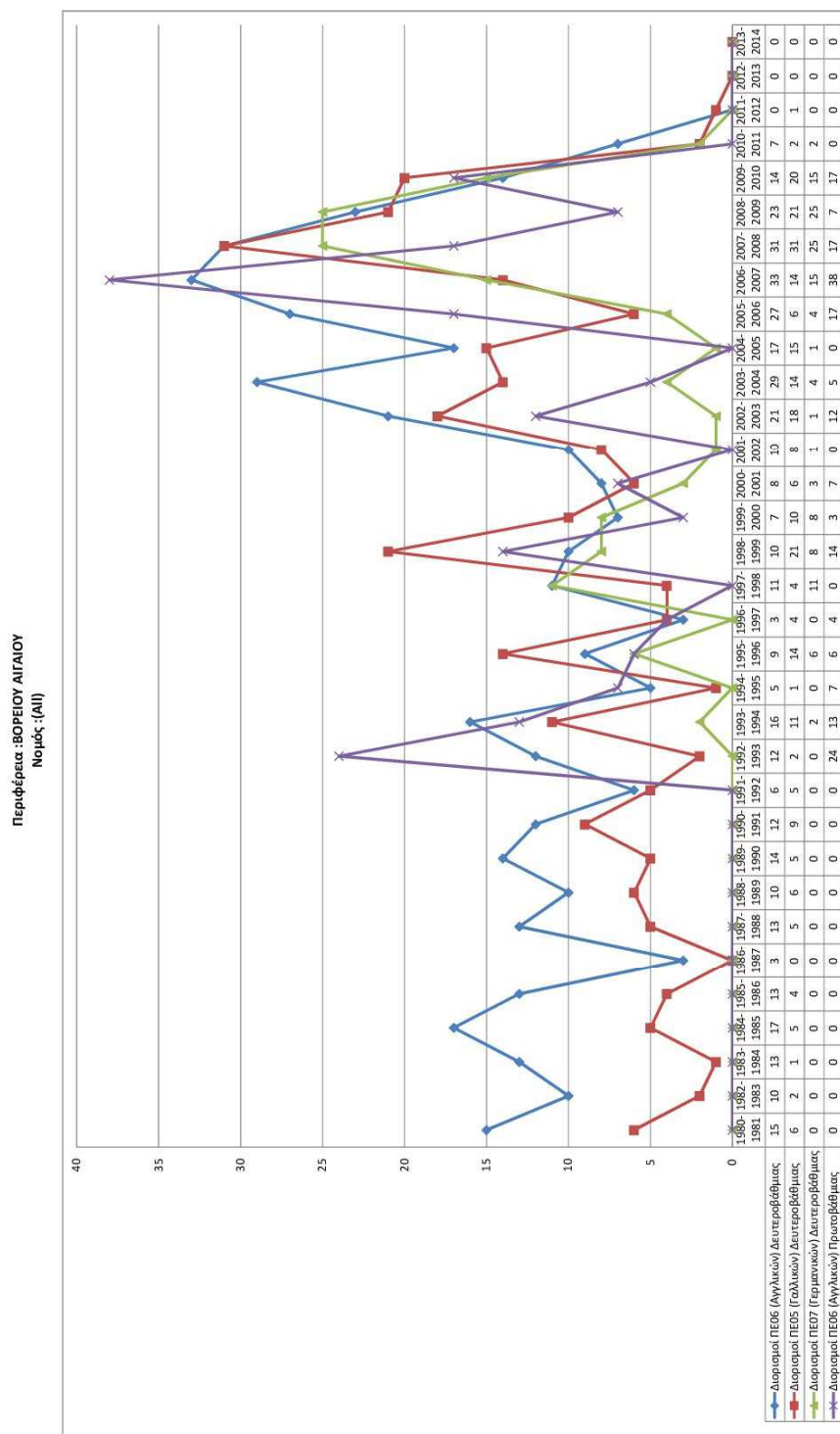
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 24. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΑΤΤΙΚΗΣ

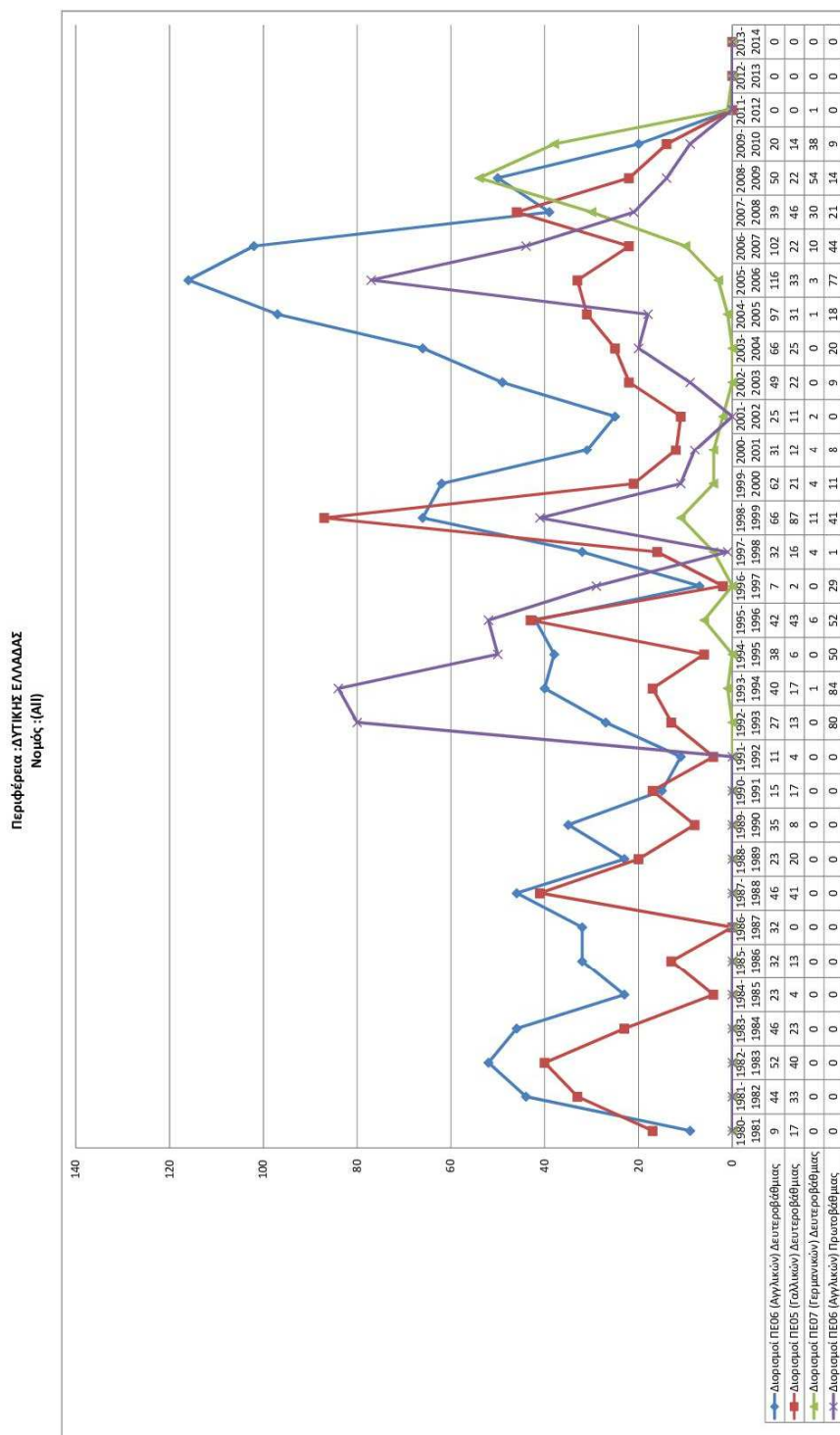
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 25. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

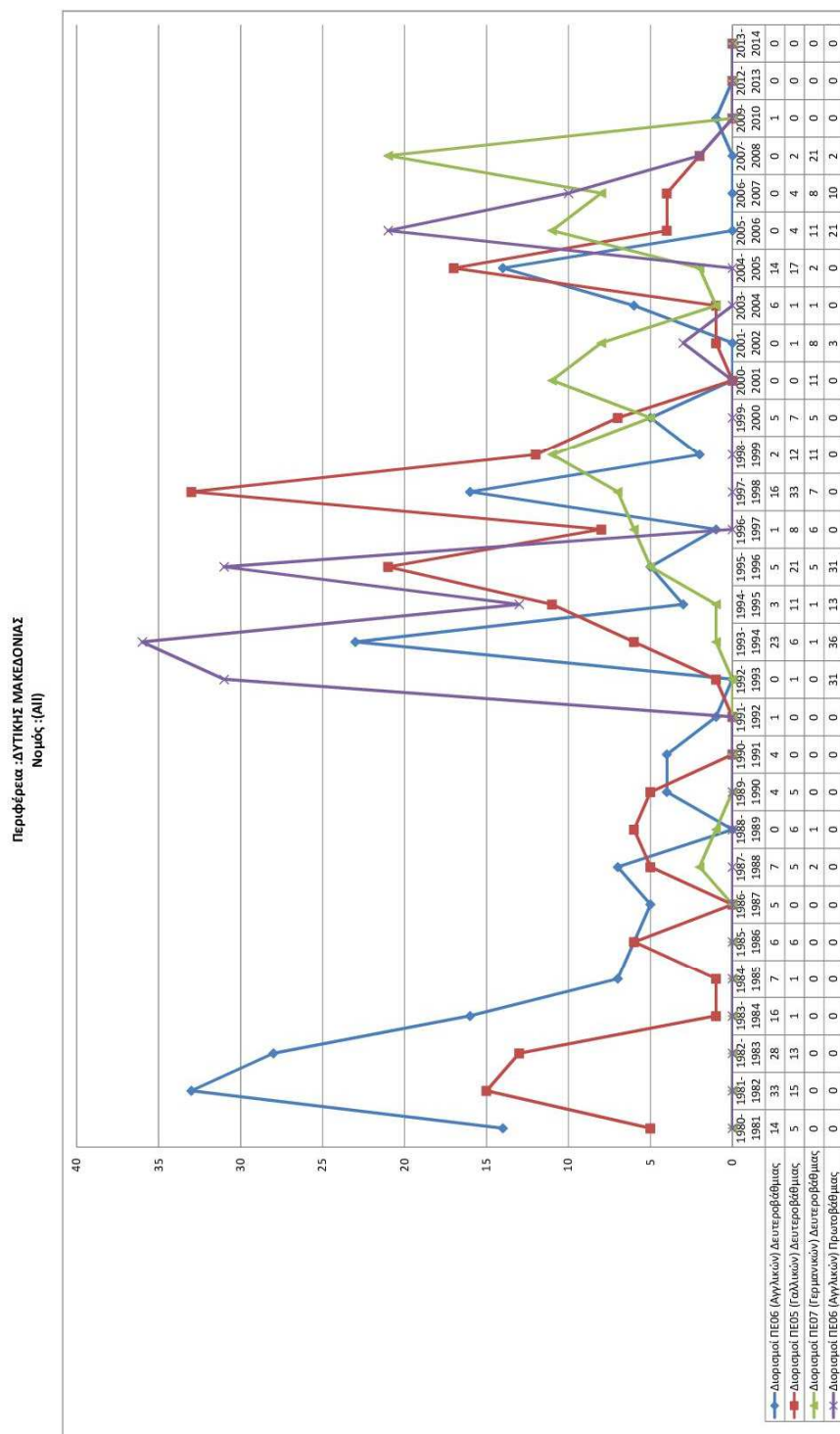
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 26. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

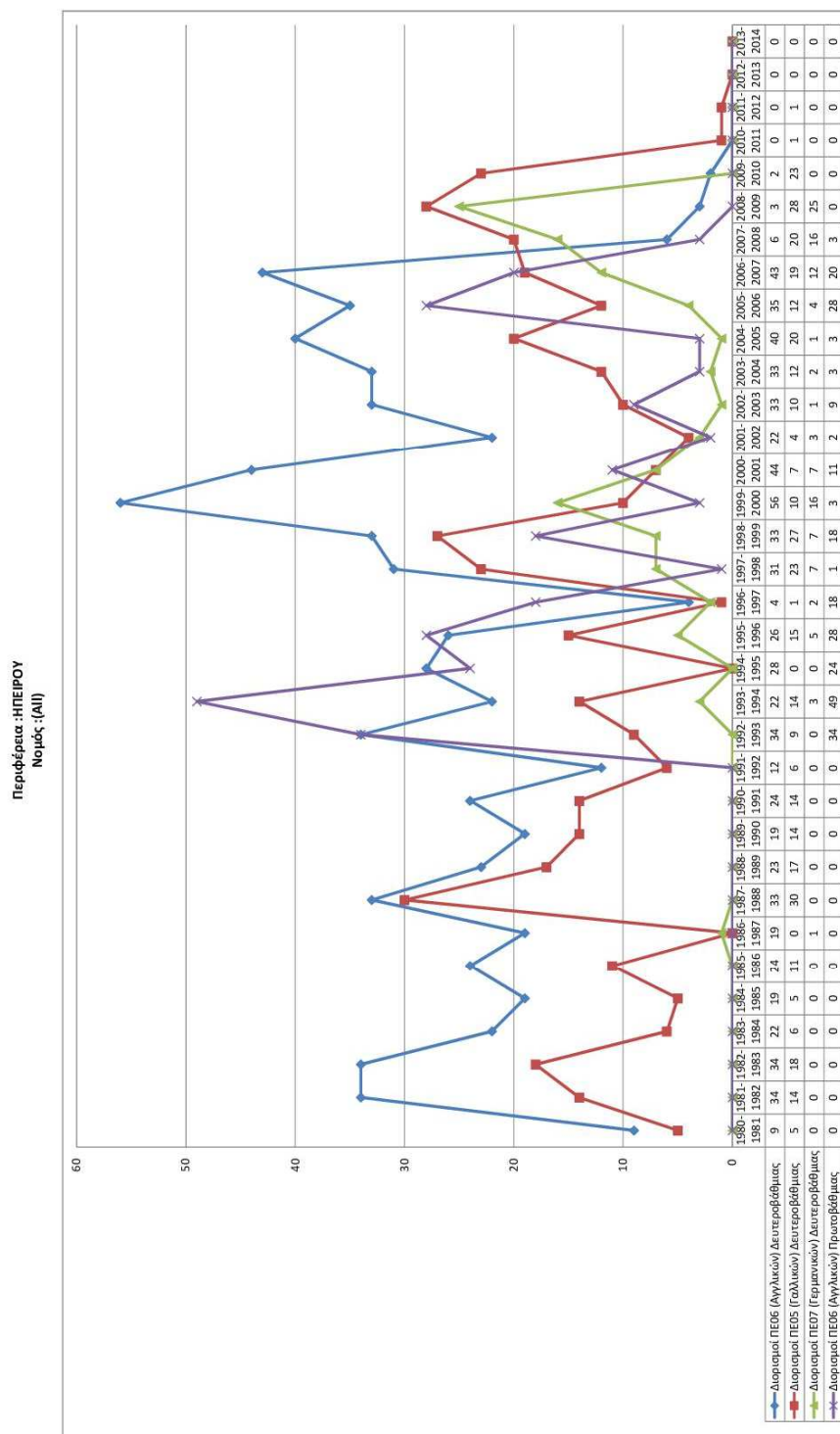
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 27. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

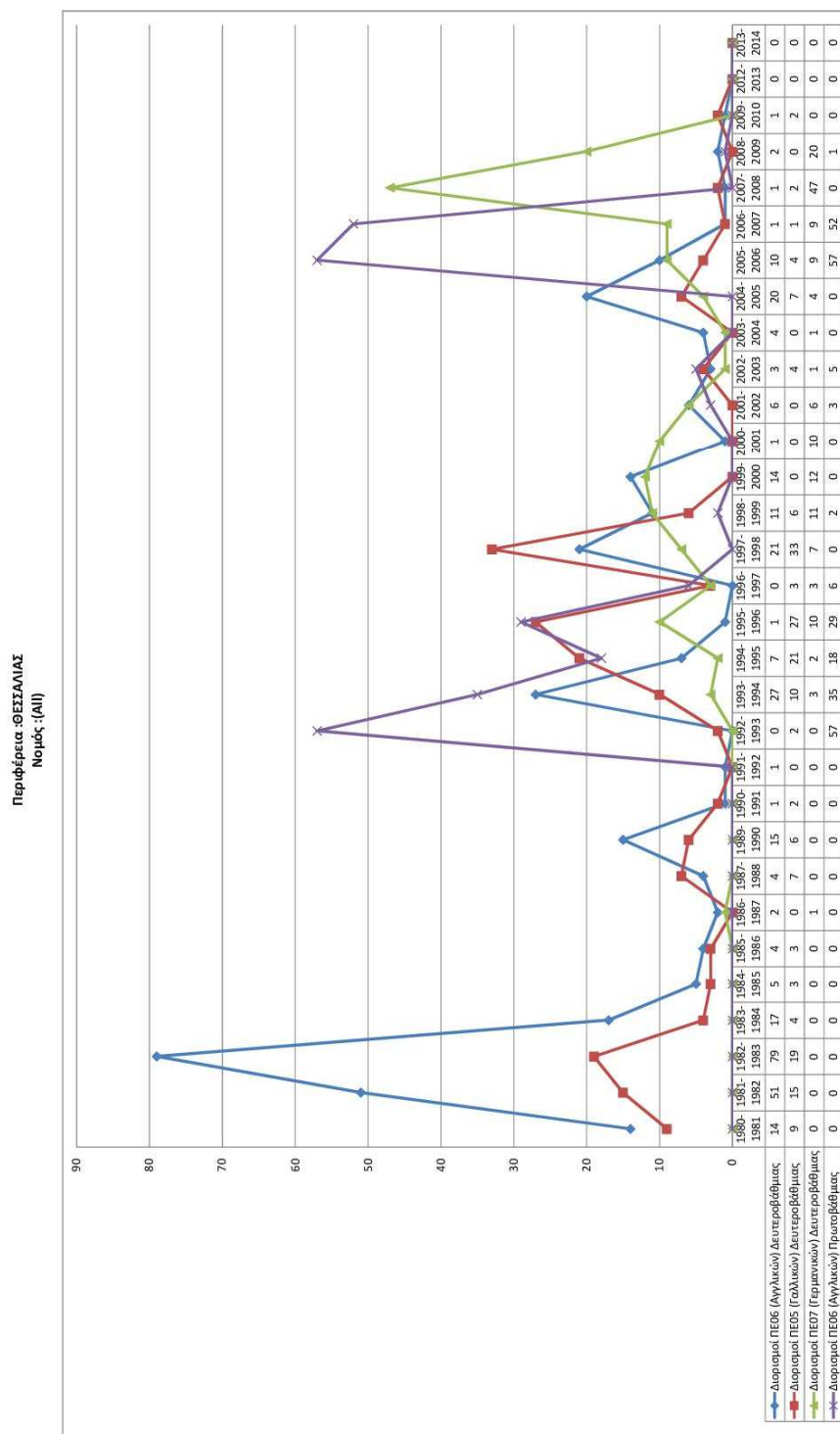
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 28. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΗΠΕΙΡΟΥ

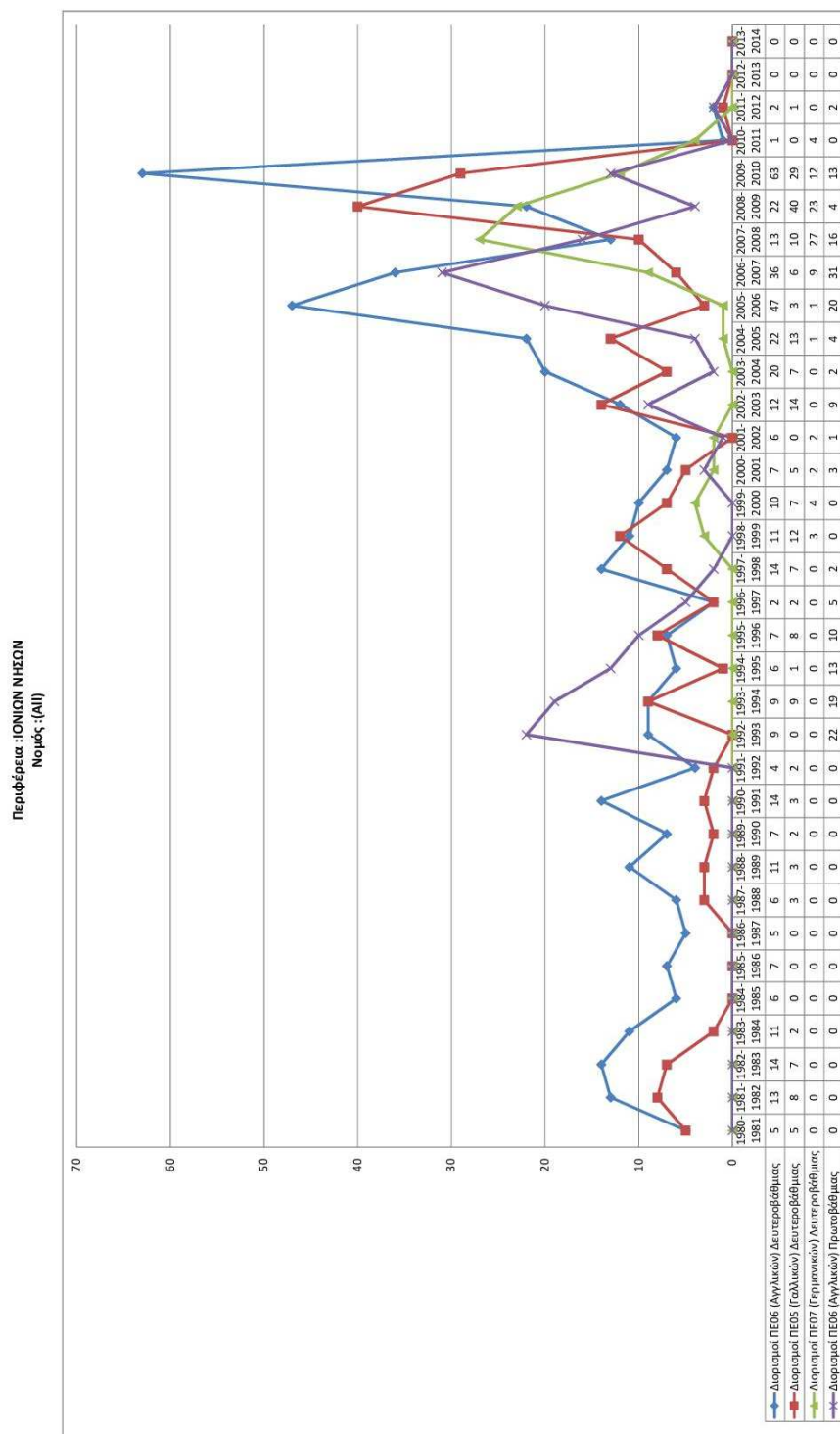
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 29. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

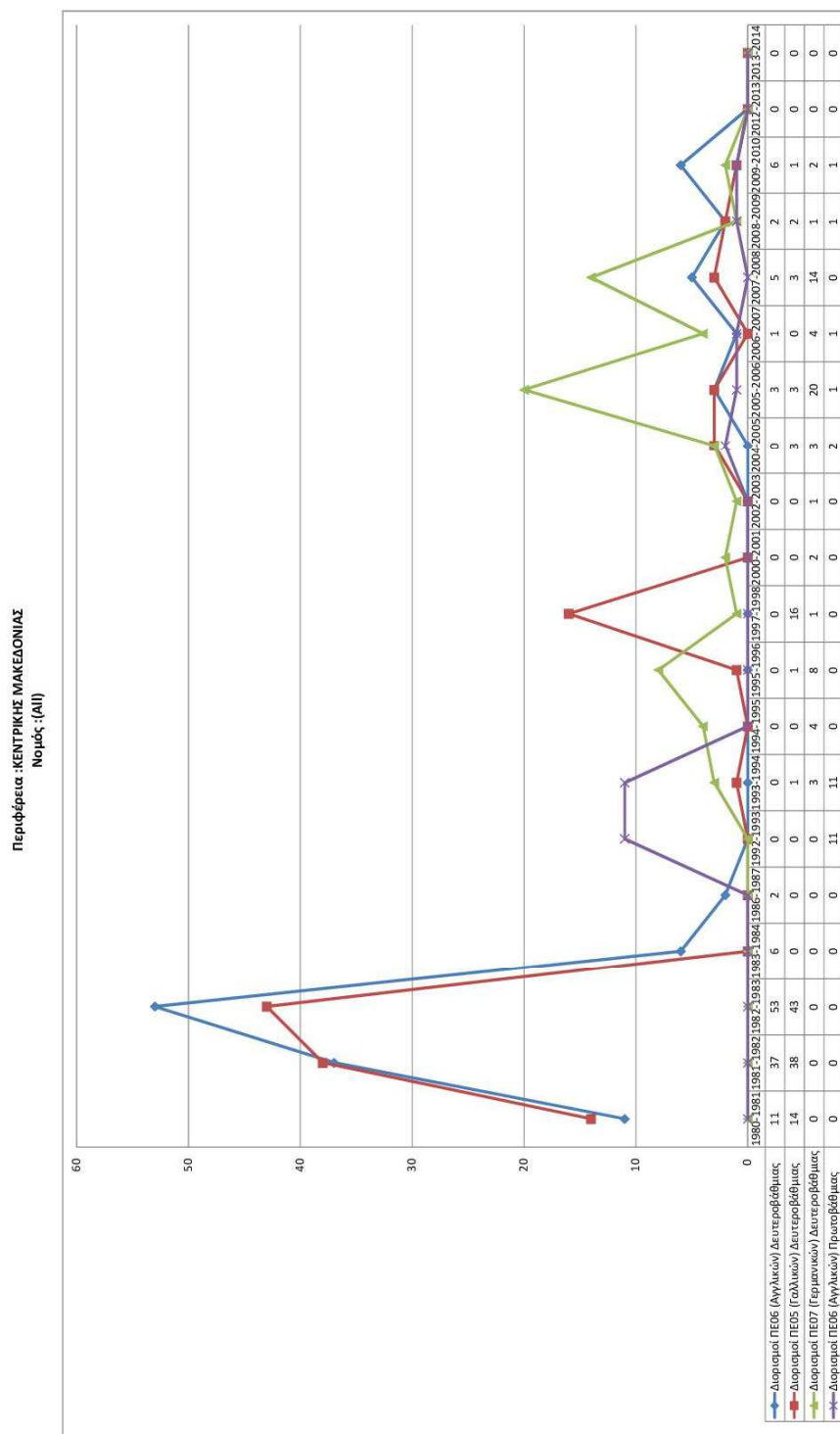
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 30. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

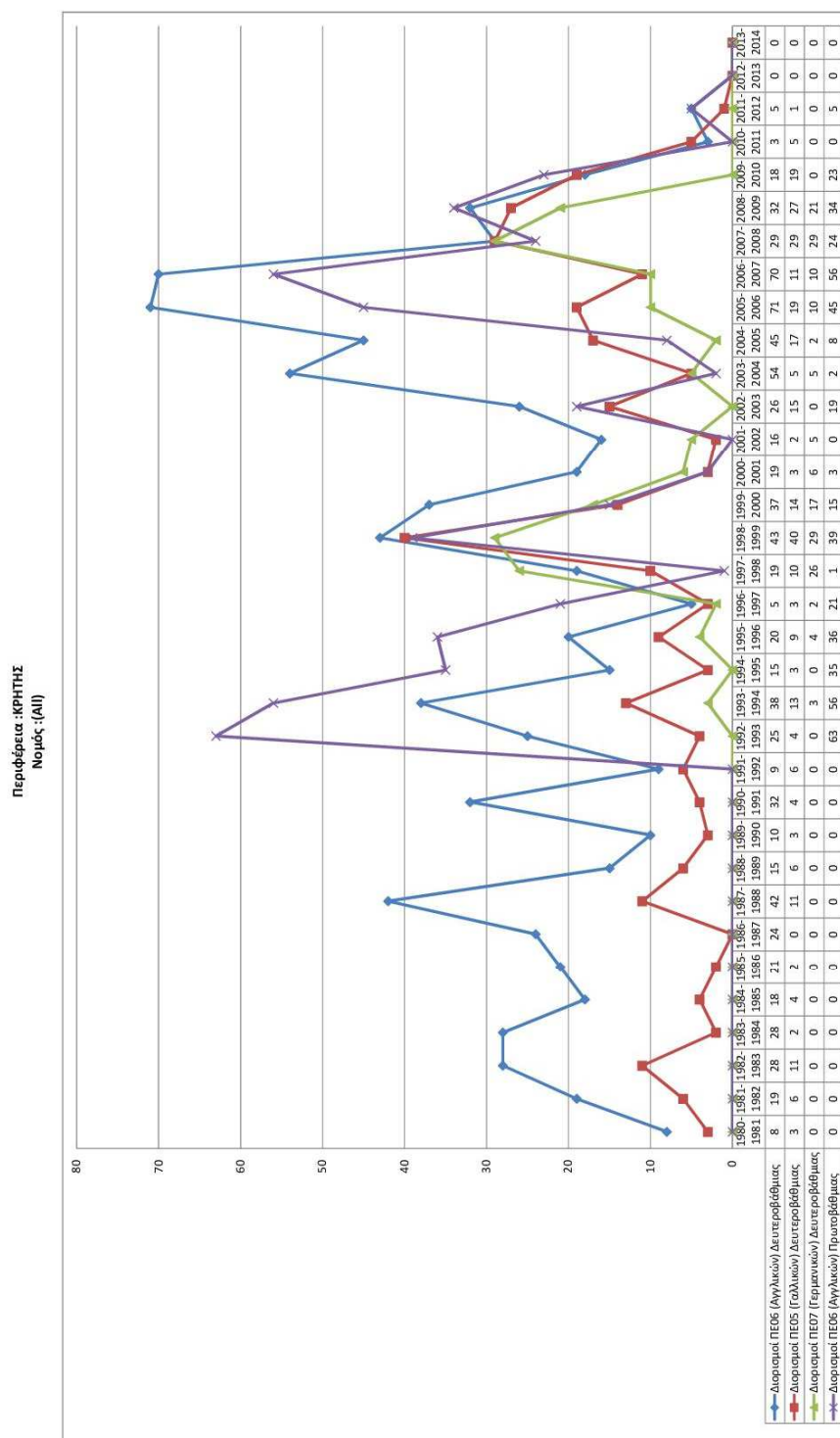
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 31. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

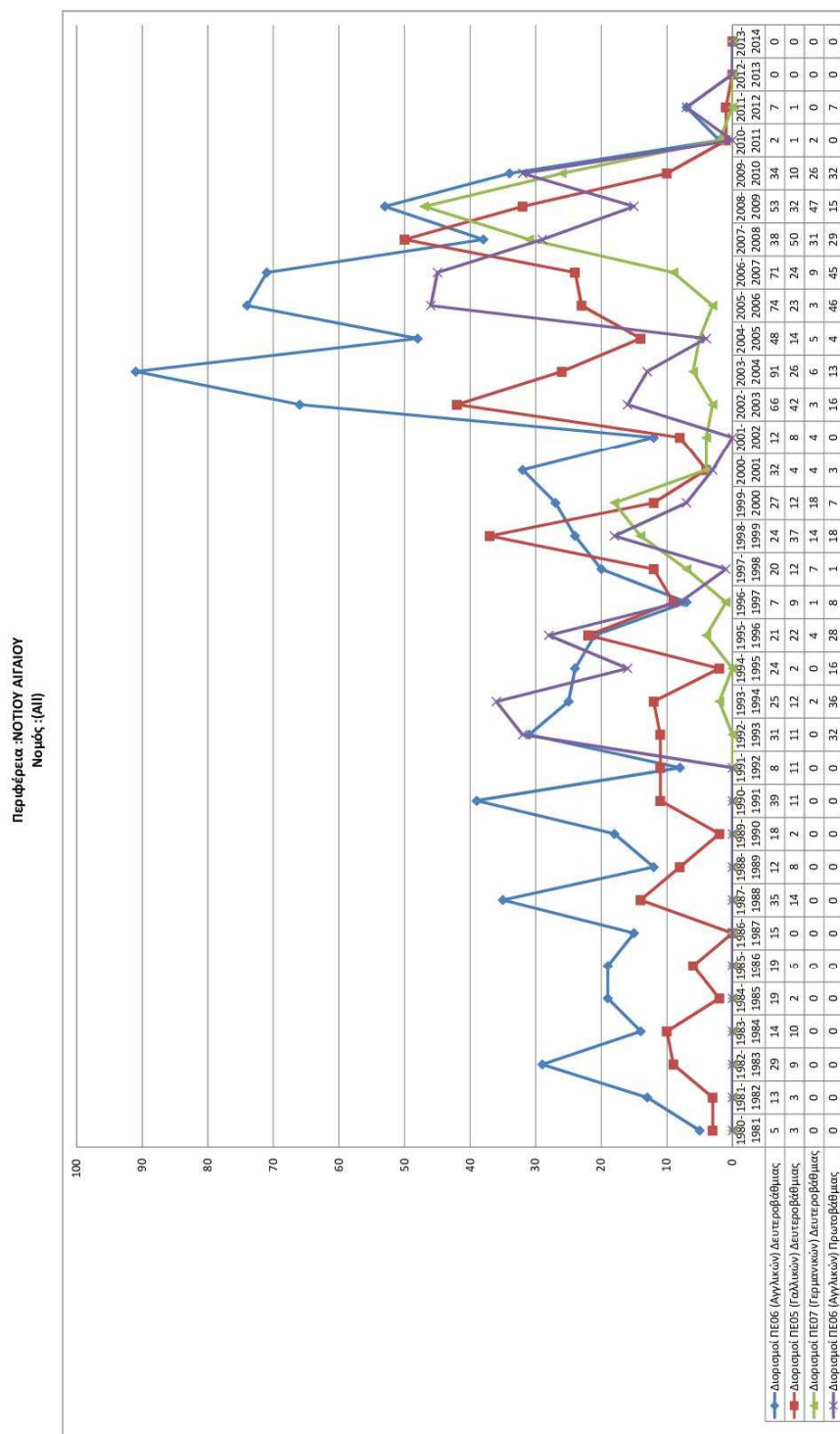
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 32. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ

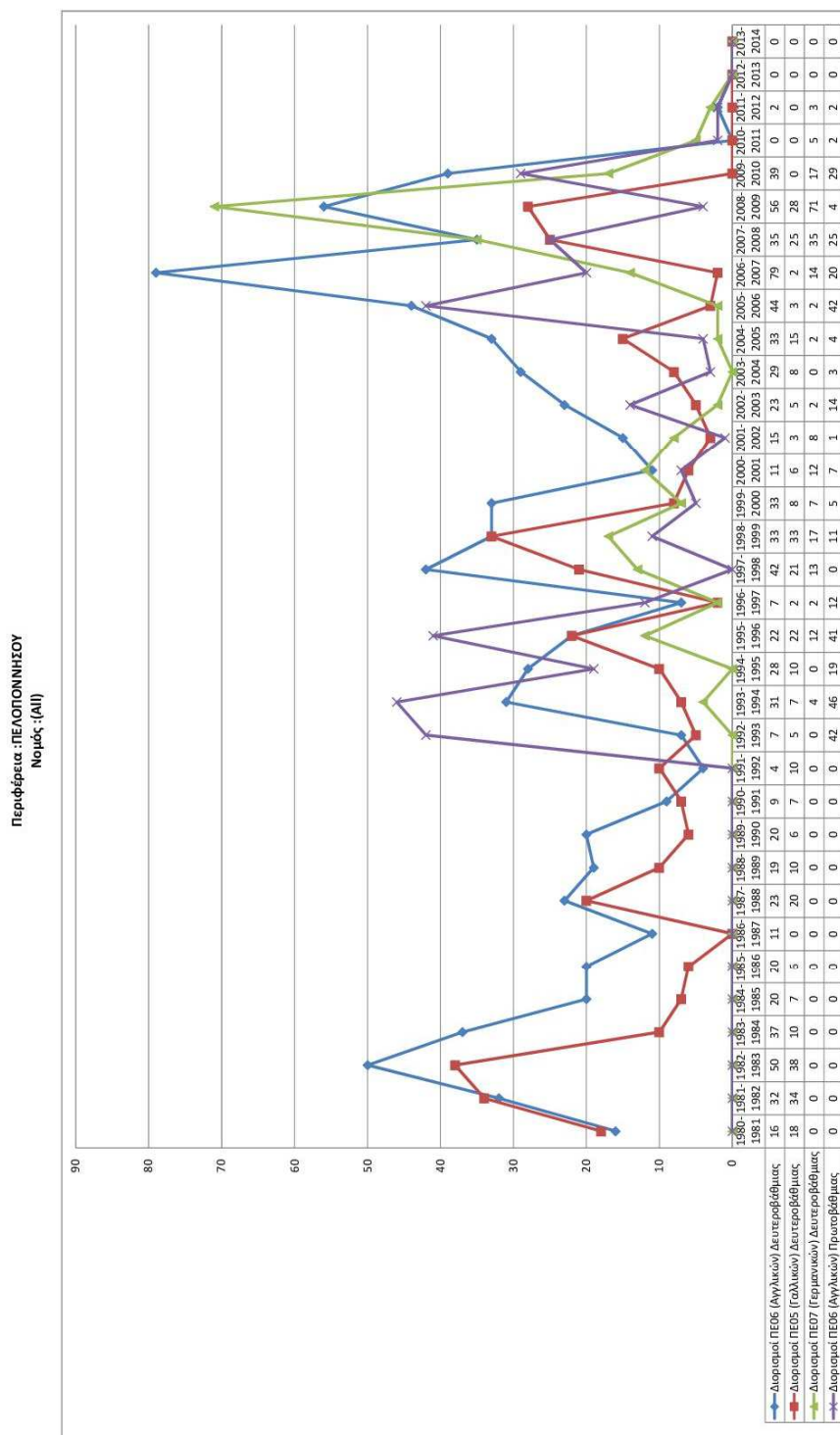
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 33. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

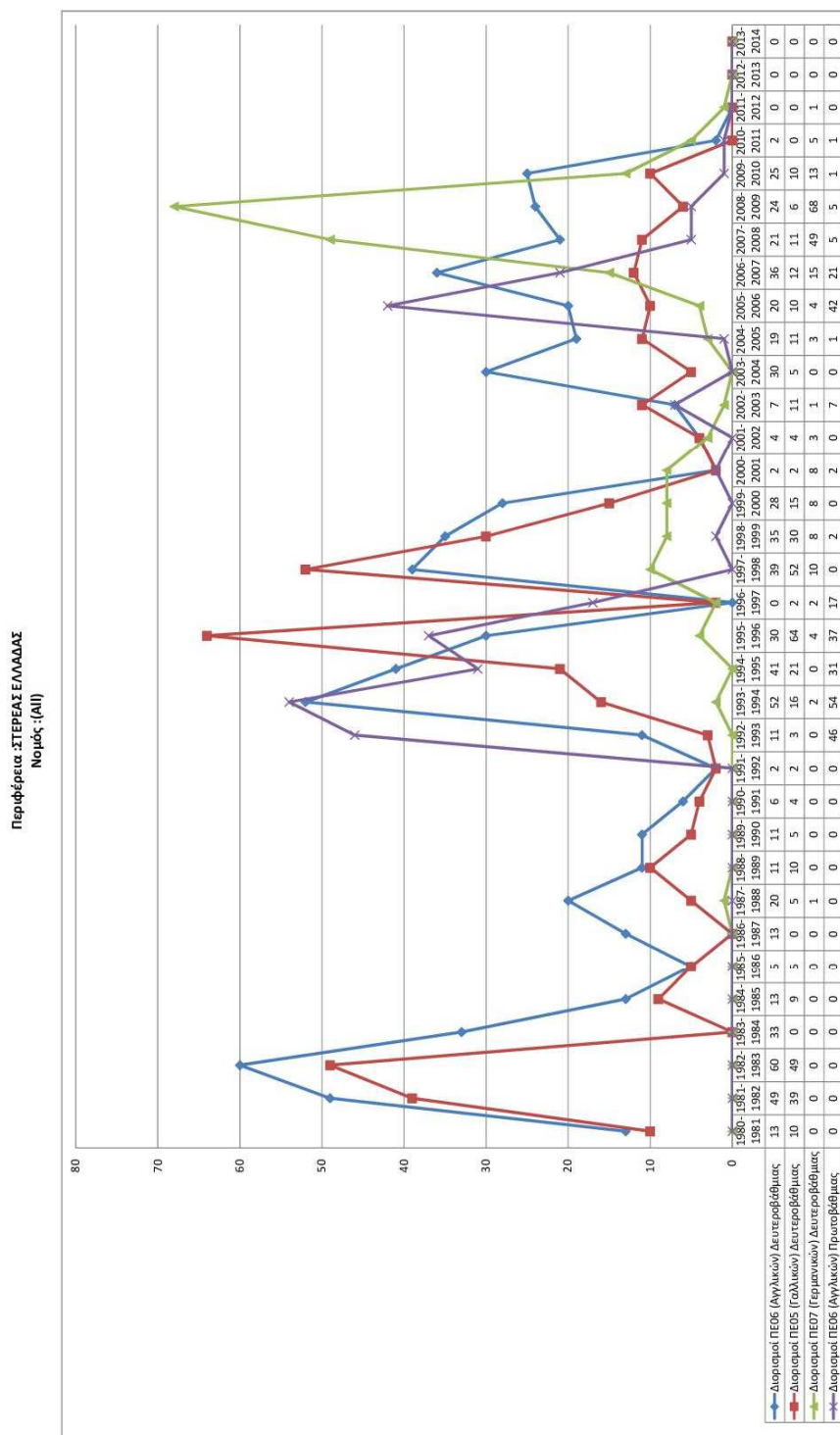
* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 34. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Γράφημα 35. Προσλήψεις καθηγητών κλάδων ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 – Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

* Πηγή Δεδομένων Παράρτημα Πινάκων - Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

Παρατηρώντας τα γραφήματα που απεικονίζουν τις περιοχές τοποθέτησης των διορισθέντων εκπαιδευτικών για τα έτη 1980-2014, σε επίπεδο περιφέρειας, μπορούν να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα. Συγκεκριμένα:

Στην ηπειρωτική χώρα, η Περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μαζί με αυτή της Δυτικής Ελλάδας και της Πελοποννήσου, αποτελούν τις περιοχές με το μεγαλύτερο αριθμό προσλήψεων σε όλη τη χρονοσειρά 1980-2014 (Γραφήματα 23, 26 & 34).

Στα μεγάλα αστικά κέντρα, δηλαδή οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, η όποια σημαντική απορρόφηση έχει πραγματοποιηθεί τη δεκαετία 1980-1990 και μάλιστα σε πολύ λίγα έτη, 1980-1982 & 1988-1990 (Γραφήματα 24 & 31).

Εξαιρώντας τα έτη 1980-1982, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ακολουθεί μια περίοδος μέχρι και το 1991 με ελάχιστες προσλήψεις (<10) ανά κλάδο. Στα μετέπειτα έτη η απορρόφηση είναι ικανοποιητική (Γράφημα 27).

Η περιοχή που παρουσιάζει μεγάλη και σχετικά σταθερή απορρόφηση ανά τα χρόνια, είναι αυτή της Ηπείρου (Γράφημα 28). Ο μεγαλύτερος όγκος προσλήψεων παρατηρείται στον κλάδο ΠΕ06 (Αγγλικών) τόσο στη Δευτεροβάθμια όσο και Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

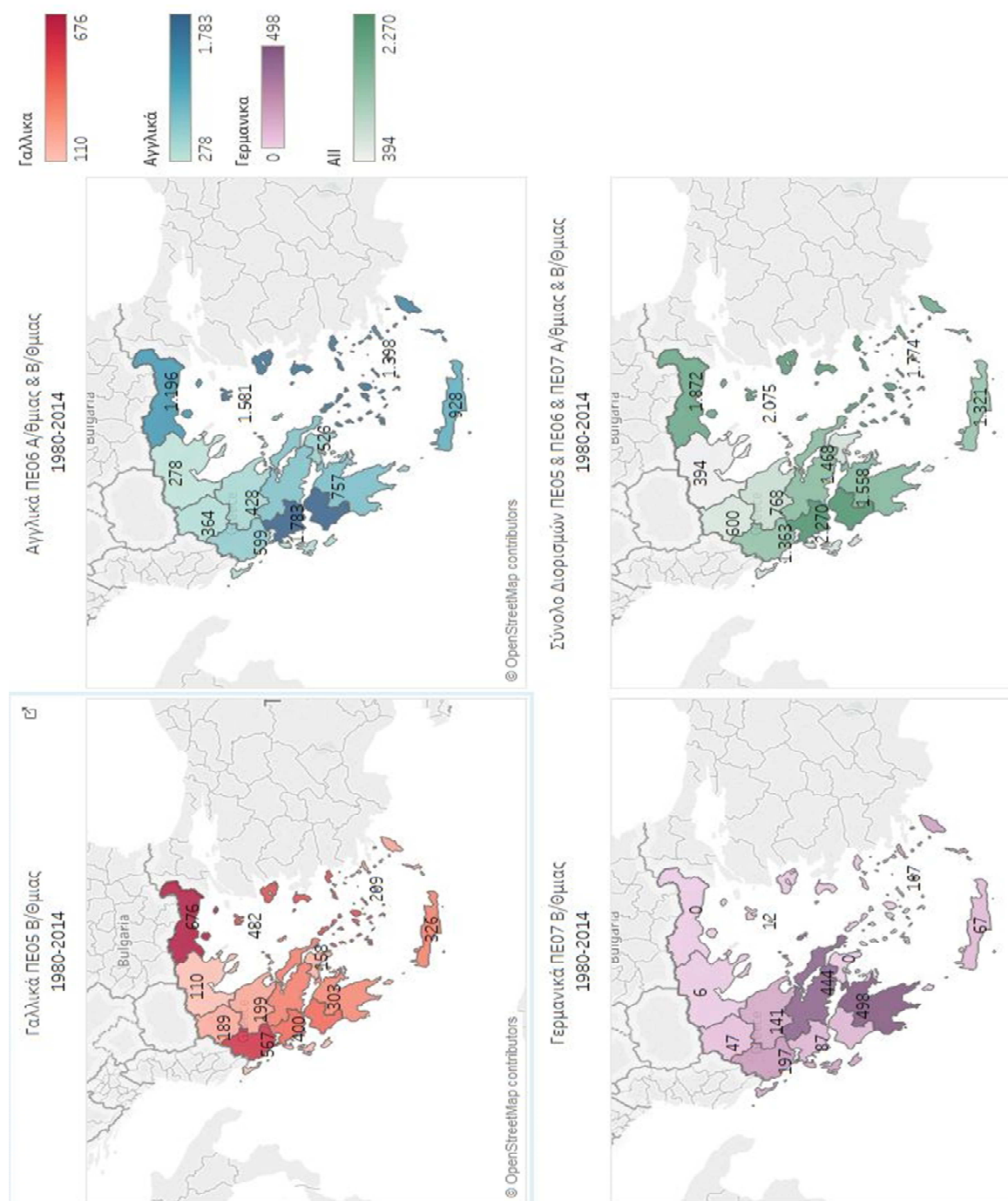
Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζει και η Περιφέρεια της Κρήτης (Γράφημα 32), σε όλη τη διάρκεια των ετών που εξετάζονται με εξαίρεση τον κλάδο ΠΕ05 (Γαλλικά). Εφάμιλλη εικόνα αναφορικά με το πλήθος των διορισθέντων παρουσιάζει και η Στερεά Ελλάδα (Γράφημα 35), με τη διαφορά ότι οι προσλήψεις είναι άνισα κατανομημένες ανά τα έτη.

Αντίστοιχα άνιση κατανομή προσλήψεων παρατηρείται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (Γράφημα 29), με τη διαφορά ότι η ανισορροπία αφορά τους κλάδους εκπαίδευσης όπου μόνο αυτός των Αγγλικών (ΠΕ06) σημειώνει υψηλές απορροφήσεις. Εξαίρεση αποτελεί μόνο για τα έτη 2007-2009 ο κλάδος των Γερμανικών (ΠΕ07).

Μία διαφορετική εικόνα παρουσιάζουν οι νησιωτικές περιοχές. Οι περιφέρειες Βορείου & Νοτίου Αιγαίου (Γράφημα 25 & 33) καθώς επίσης και οι Ιόνιοι Νήσοι (Γράφημα 30), μόνο κατά τα έτη 2002 έως και 2009 σημειώνουν μεγάλη απορρόφηση εκπαιδευτικών όλων των κλάδων.

Όλα τα παραπάνω σημεία απεικονίζονται αριθμητικά και γραφικά στους χάρτες που ακολουθούν συνολικά, αλλά και ανά κλάδο.

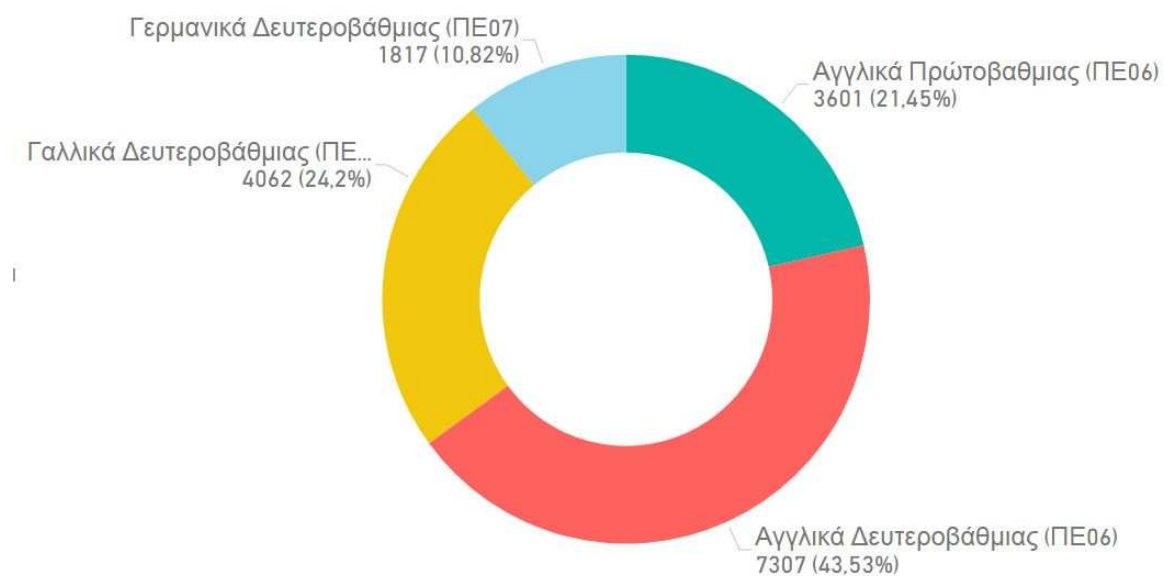
Γράφημα 36. Γεωγραφική Απεικόνιση Διορισμών Εκπαιδευτικών συνολικά και ανά κλάδο για τα έτη 1980-2014

Σύνολο Διορισμών ΠΕ05 & ΠΕ06 & ΠΕ07 Α/θμιας & Β/θμιας ανά Περιφέρεια

	Prefecture														Grand Total
	East Macedonia	North Aegean	Crete	South Aegean	Western Greece	Attica	Peloponnese	Sterea Ellada	Epirus	Thessaly	Ionian Islands	Central Macedonia	Western Macedonia		
Γαλλικά Δευτεροβάθμιας (ΠΕ05)	676	482	326	209	400	158	303	329	567	199	114	110	189		4.062
Αγγλικά Πρωτοβάθμιας (ΠΕ06)	0	531	137	671	1.149	0	279	222	141	87	63	79	242		3.601
Αγγλικά Δευτεροβάθμιας (ΠΕ06) II.	1.196	1.050	791	727	634	526	478	473	458	341	312	199	122		7.307
Γερμανικά Δευτεροβάθμιας (ΠΕ07)	0	12	67	167	87	0	498	444	197	141	151	6	47		1.817

Γράφημα 37. Ποσοστά Απορρόφησης ΠΕ05, ΠΕ06 & ΠΕ07 επί των συνολικών εξεταζόμενων κλάδων για τα έτη 1980-2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5° ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5.1 Υφιστάμενη κατάσταση

Η οικονομική κρίση που έτος αφετηρίας της θεωρείται το 2008, ξεκίνησε ουσιαστικά από το 2006, λόγω της χρεοκοπίας που διαμορφώθηκε στα στεγαστικά δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου στον κλάδο των ακινήτων στις ΗΠΑ. Τα σημάδια της κρίσης έκαναν την εμφάνιση τους σταδιακά, καθώς έως και το 2007 το κλίμα που επικρατούσε για την παγκόσμια οικονομία ήταν αισιόδοξο. Βάσει στοιχείων του Χαρδούβελι (2011), η κρίση αν και είχε προβλεφθεί, οφείλεται σε ένα σύνολο μακροοικονομικών και χρηματοοικονομικών παραγόντων.

Η σημερινή οικονομική κρίση που πλήττει τις χώρες της Ε.Ε. και οι ακολουθούμενες πολιτικές με στόχο την αντιμετώπιση της, οδηγούν όμως σε ακόμη περισσότερο ασταθές περιβάλλον και μεγαλύτερη ύφεση της οικονομίας, διατηρώντας παράλληλα τα ελλείμματα σε κρίσιμα επίπεδα. Τα αποτελέσματα αυτού του ζητήματος είναι πολλαπλά για όλους τους τομείς (Μπιτζένης, 2013). Η εκπαίδευση φυσικά και είναι ένας εκ των κλάδων που λαμβάνει άμεσα ή έμμεσα τις επιδράσεις της κρίσης που ουσιαστικά είναι όχι μόνο οικονομική αλλά και πολιτική.

Σύμφωνα με την καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Ζώνιου-Σιδέρη (2014), το χρονικό διάστημα 2009-2014, σημειώθηκε μείωση κατά 35,5% των δαπανών στο χώρο της εκπαίδευσης. Παράλληλα εκτιμάται πως την περίοδο 2013-2016 θα σημειωθεί συνολικά πρόσθετη μείωση της τάξης του 14%. Κατά δήλωση και στοιχείων επίσης της ίδιας *«οι δαπάνες για την Παιδεία μέσα σε επτά χρόνια υπολογίζεται ότι θα μειωθούν κατά 49,5%, καλύπτοντας συνολικά μόλις το 2.23% επί του εθνικού ΑΕΠ»*. Άμεσο αποτέλεσμα αυτού είναι φυσικά η συγχώνευση πάνω από 2.000 σχολικών μονάδων και κατ' επέκταση η μείωση των ωρών διδασκαλίας, καθώς και η μη πρόσληψη άλλων καθηγητών.

Γενικά τα αποτυπώματα της οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση είναι:

- συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων.
- μετακινήσεις/ διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού προσωπικού.
- οικονομικές περικοπές – λιγότερα κονδύλια.
- διαμόρφωση κλίματος ανασφάλειας και αβεβαιότητας σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.

Αναφορικά με τους εκπαιδευτικούς μαθημάτων γενικής παιδείας, καθώς και τους εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών, το εξεταζόμενο διάστημα της οικονομικής κρίσης σημειώθηκαν οι ακόλουθες εξελίξεις:

- μείωση του αριθμού τους κατά 30%.
- κατάργηση ειδικοτήτων.
- διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών.
- μείωση έως και 87% στις προσλήψεις αναπληρωτών.
- μείωση των μηνιαίων αποδοχών κατά 45%.
- ελαστικοποίηση –με ότι αυτό συνεπάγεται- των εργασιακών σχέσεων.
- αύξηση του διδακτικού ωραρίου .
- αύξηση των ορίων ηλικίας των εκπαιδευτικών.

Πλήθος ερευνών τα τελευταία χρόνια με βασικό θέμα την επίδραση της οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση και την ποιότητα της, ανέδειξε το εύρος των επιπτώσεων. Η οικονομική κρίση επιτάσσει περιορισμό των οικονομικών κονδυλίων για ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης των λειτουργών της παιδείας και μη εμπλουτισμό των σύγχρονων εποπτικών μέσων με στόχο την καλύτερη και αποδοτικότερη διδασκαλία του μαθήματος.

Λόγω της οικονομικής κατάστασης που βιώνει μεγάλο ποσοστό των ευρωπαϊκών χωρών στις μέρες μας, ο αριθμός των εκπαιδευτικών σε κάθε σχολείο μειώνεται διαρκώς, ενώ αντίστοιχα ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη αυξάνεται. Κατά συνέπεια οι εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται να εκπληρώσουν σωστά τα καθήκοντα τους και συνεπώς το μάθημα χάνει την ποιότητα που θα έπρεπε να έχει. Εκτός όμως από τη μείωση του αριθμού των εκπαιδευτικών επηρεάζεται άμεσα και ο μισθός τους, που οδηγεί στο να χάνουν τη διάθεση τους για διδασκαλία και συνεπώς το μάθημα γίνεται μηχανικό χωρίς ενδιαφέρουσες δραστηριότητες. Πολλοί εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να κάνουν και δεύτερη δουλειά για να εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα, φυσικά δεν έχουν διάθεση να προετοιμαστούν για το επόμενο σχολικό μάθημα.

5.2 Επίδραση στις προσλήψεις

Αναπόφευκτα οι προσλήψεις νέων εκπαιδευτικών «παγώνουν» υπό το καθεστώς της οικονομικής κρίσης. Παράλληλα τυχόν πλήρωση θέσεων καλύπτεται από μετατάξεις ήδη προσληφθέντων καθηγητών.

Χαρακτηριστικά το έτος 2013, χιλιάδες ήταν οι εκπαιδευτικοί όχι μόνο των ξένων γλωσσών αλλά και όλων των υπολοίπων ειδικοτήτων που κατέθεσαν σχετικές αιτήσεις για ένταξη τους στους πίνακες, ευελπιστώντας να προσληφθούν ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι. Επιγραμματικά αξίζει να αναφερθούν τα ακόλουθα: στους φιλόλογους υποβλήθηκαν 15.443 αιτήσεις, αντίστοιχα στους μαθηματικούς 3.639 αιτήσεις, στους φυσικούς 2.093, στους χημικούς 965. Οι αιτήσεις γυμναστών έφθασαν τις 3.546, καθηγητές πληροφορικής τις 3051 και μουσικών τις 2.775. Αντίστοιχα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έγιναν συνολικά 17.642 αιτήσεις νηπιαγωγών και δασκάλων (Καλόγηρος, 2013).

Υψηλός όμως ήταν και ο αριθμός των αιτήσεων στον κλάδο των ξένων γλωσσών. Οι καθηγητές αγγλικών έκαναν 2.945 αιτήσεις, γερμανικών 1.116 και γαλλικών 1.389. Όλες αυτές οι αιτήσεις έγιναν για 10.000 θέσεις εκπαιδευτικών σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας. Το ακόλουθο γράφημα 24 παρουσιάζει την κατανομή των αναπληρωτών ανά κλάδο εκπαίδευσης. Όπως προκύπτει το 55% των αναπληρωτών αποτελούν συνολικά 4 ειδικότητες: οι φιλόλογοι (23% των αιτήσεων), οι δάσκαλοι και νηπιαγωγοί (συνολικά 26% των αιτήσεων) και οι μαθηματικοί (6% των αιτήσεων). Οι Ξένες γλώσσες (Αγγλικά, Γερμανικά και Γαλλικά) διαμορφώνουν αθροιστικά μόλις το 8% (Καλόγηρος, 2013).

Γράφημα 38. Κατανομή αναπληρωτών έτους 2013

(Καλόγηρος, 2013)

5.3 Μελλοντικές εκτιμήσεις

Γενικά οι απόφοιτοι των ξένων φιλολογιών εδώ και αρκετά χρόνια αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα επαγγελματικής αποκατάστασης, λόγω του ότι η απορρόφηση τους στα δημόσια σχολεία είναι σημαντικά μικρή. Όμως και τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών δεν αποτελούν μια αξιόλογη λύση, καθώς υπό το υφιστάμενο καθεστώς της οικονομικής κρίσης διακόπτουν σταδιακά τη λειτουργία τους. Θετικό στοιχείο είναι το γεγονός πως η γνώση μίας ξένης γλώσσας αποτελεί προσόν για κάθε ενδιαφερόμενο που εισέρχεται στο «στίβο» της εργασίας και αποτελεί αποδεδειγμένα διαβατήριο για την επαγγελματική του αποκατάσταση στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Συνεπώς μεγάλη ζήτηση αναμένεται να έχουν την επόμενη διετία πτυχιούχοι τμημάτων ξένων γλωσσών και φιλολογιών (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης), όχι όμως στο δημόσιο και ευρύτερα δημόσιο τομέα, αλλά κυρίως στον ιδιωτικό τομέα σε θέσεις όπου απαιτούνται οι γνώσεις και η εξειδίκευσή τους.

Στο πλαίσιο των αλλαγών βέβαια που μελετά η κυβέρνηση ανά διαστήματα για τη διαμόρφωση του νέου Αναλυτικού Προγράμματος, είναι δυνατό να δημιουργηθούν ποικίλες

ανατροπές. Ενδεχόμενη αύξηση των ωρών διδασκαλίας πρώτης ή δεύτερης ξένης γλώσσας εβδομαδιαίως μπορεί να οδηγήσει σε νέες προσλήψεις. Οποιαδήποτε μείωση τους όμως θα οδηγήσει σε διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών και «πάγωμα» των προσλήψεων. Συνεπώς ανάλογα με τις τελικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας (που αποδεδειγμένα δεν είναι ακόμη ξεκάθαρες) θα επηρεάσουν αντίστοιχα τη ροή των Πτυχιούχων Ξένων γλωσσών στη δημόσια εκπαίδευση και γενικότερα τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Βέβαια οι εκπαιδευτικοί Ξένων Γλωσσών θα αποδειχθούν κερδισμένοι με την εφαρμογή - πιλοτική εισαγωγή της δεύτερης ξένης γλώσσας (μαζί με τα αγγλικά) σε 210 δημοτικά σχολεία - Ε' και ΣΤ' τάξη - και ακολούθως επέκταση του μέτρου αυτού. Βάσει του μέτρου αυτού αναμένεται να ευνοηθούν κυρίως οι καθηγητές γερμανικών και γαλλικών, δηλαδή των δύο ξένων γλωσσών που προτείνονται προς διδασκαλία στο Δημοτικό.

Ένα μέτρο που θα επηρεάσει αρνητικά την απορρόφηση τους στη δημόσια εκπαίδευση είναι η προσθήκη μιας επιπλέον ώρα διδασκαλίας Αρχαίων Ελληνικών στο Γυμνάσιο. Αυτό θα οδηγήσει φυσικά σε μείωση ωρών διδασκαλίας της δεύτερης ξένης γλώσσας (γαλλικών ή γερμανικών), από τρεις ώρες που ήταν σε δύο ώρες εβδομαδιαίως.

Από σχετική έρευνα της Συνομοσπονδίας της Βρετανικής Βιομηχανίας (CBI) προέκυψε πως αυξάνονται διαρκώς οι αγγλικές εταιρείες που ζητούν υπαλλήλους που να γνωρίζουν γαλλικά και γερμανικά (με επάρκεια). Γενικά στην αγορά εργασίας, η γνώση δύο ή περισσότερων γλωσσών αποτελεί εξαιρετικό προσόν και μετράει περισσότερο ακόμα και από διάφορους άλλους τίτλους σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Εκτός από την αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική, την ιταλική, την ισπανική γλώσσα, δυναμικό προσόν είναι και γνώση άλλων γλωσσών όπως η κινέζικη, η ρωσική, η ιαπωνική και η αραβική. Εκπαιδευτικοί με γνώσεις των τελευταίων προαναφερόμενων γλωσσών θεωρούνται ιδιαίτερου ενδιαφέροντος στον ιδιωτικό τομέα.

Η επιλογή προς φοίτηση Τμημάτων Ξένων Γλωσσών είναι βέβαια σταθερή τα τελευταία χρόνια από τους ενδιαφερόμενους. Περίπου 80 περισσότεροι αναδείχθηκαν το 2010 συγκριτικά με το 2009. Θα πρέπει παράλληλα να επισημανθούν τα πολύ υψηλά ποσοστά των επιτυχόντων που δηλώνουν ως πρώτη προτίμησή τους τα εν λόγω τμήματα εισαγωγής.

Περίπου 10.000 ήταν οι υποψήφιοι που εξετάστηκαν στο μάθημα των αγγλικών το 2010. Αντίστοιχα 1.300 εξετάστηκαν στα γερμανικά, 1.100 στα γαλλικά, 110 στα ιταλικά και τέλος 170 στα ισπανικά. Πολύ πιθανό (αναμένεται) το ενδιαφέρον για τα τμήματα ξένων γλωσσών να μη μειωθεί τα επόμενα έτη και να παραμείνει σταθερό.

Αποδεδειγμένα στα ελληνικά ξενόγλωσσα τμήματα υπάρχει ένα χάσμα στις προτιμήσεις και ταυτόχρονα τις βάσεις εισαγωγής. Δηλαδή τα περιζήτητα τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και τα υπόλοιπα τμήματα ετησίως δεν κατορθώνουν να συμπληρώσουν τον ανώτατο αριθμό εισακτέων. Αυτό πολύ πιθανό να εξακολουθεί να υφίσταται και την επόμενη δεκαετία.

Οι βάσεις στα τμήματα Αγγλικής Γλώσσας που αυξήθηκαν από 259 έως 403 μόρια, αναμένεται να συνεχίσουν και τα επόμενα χρόνια να βρίσκονται στα επίπεδα αυτά, προσελκύοντας το ίδιο ποσοστό ενδιαφερομένων. Πρόκειται αναμφίβολα για Τμήματα «παραδοσιακά» με ευρύ αντικείμενο επαγγελματικής αποκατάστασης, πέρα από το δημόσιο τομέα.

Πίνακας 29. Βάσεις & ποσοστά επιτυχίας στα Τμήματα Ξένων Γλωσσών

ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΑ ΕΝΤΕΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ				
ΤΜΗΜΑΤΑ	ΒΑΣΕΙΣ 2010	ΔΙΑΦΟΡΑ 2010 - '09	1Η ΠΡΟΤ/ΣΗ	ΠΟΣ. (%) ΕΠΙΤΥΧ. ΠΡΩΤΗΣ ΕΠ/ΓΗΣ
Αγγλ. Γλ. & Φιλ. Αθήνας	20.406	259	556	83,7
Αγγλ. Γλ. & Φιλ. Θεσ/νικης	20.822	403	469	80,1
Γαλλ. Γλ. & Φιλ. Αθήνας	9.145	-2.667	179	68,2
Γαλλ. Γλ. & Φιλ. Θεσ/νικης	6.769	-5.181	59	65,8
Ιταλ. & Ισπαν. Γλ. & Φιλ.				
(Ιταλικής) Αθήνας	8.785	-3.13	26	71,9
Ιταλ. & Ισπαν. Γλ. & Φιλ.				
(Ισπανικής) Αθήνας	9.404	-3.224	42	94,6
Ιταλ. Γλ. & Φιλ. Θεσ/νικης	7.722	-4.416	25	88,2
Γερμ. Γλ. & Φιλ. Αθήνας	15.825	4.207	149	93,6
Γερμ. Γλώσσας &				
Φιλολογίας Θεσ/νικης	16.77	3.409	199	83,3

Σε κάθε περίπτωση τόσο οι βάσεις εισαγωγής στα Ξενόγλωσσα Τμήματα, ο αριθμός των εισακτέων, ο αριθμός των διορισθέντων ετησίως στο δημόσιο τομέα, καθώς και επαγγελματικές δυνατότητες και ευκαιρίες που δίνονται στους ενδιαφερόμενους, επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από το πολιτικό σκηνικό και τις επικρατούσες οικονομικό-κοινωνικές συνθήκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6° ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1 Συμπεράσματα

Ο κλάδος των Ξένων Γλωσσών είναι αναμφίβολα ένας τομέας που συγκεντρώνει κάθε χρόνο σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων για φοίτηση στο πλαίσιο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα τμήματα της Αγγλικής, της Γαλλικής και της Γερμανικής γλώσσας έλκουν σχεδόν σταθερό αριθμό ενδιαφερομένων ετησίως. Τα στατιστικά δεδομένα των τελευταίων ετών που έχουν καταγραφεί το αποδεικνύουν.

Αντίστοιχα σταθερός είναι και ο αριθμός των αποφοίτων από τις προαναφερόμενες σχολές κάθε χρόνο. Πρόκειται για πτυχιούχους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εισέρχονται στον επαγγελματικό «στίβο» δυναμικά, διεκδικώντας κάποια θέση εργασίας στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

Αναμφίβολα τα τελευταία χρόνια η υφιστάμενη οικονομική κρίση που πλήττει τόσο την Ελλάδα όσο και άλλες χώρες διεθνώς έχει επηρεάσει αρνητικά την απορρόφηση των Πτυχιούχων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Παρά το γεγονός πως πρόκειται για Πτυχιούχους που μπορούν να εργασθούν είτε ως εκπαιδευτικοί σε δημόσια σχολεία, είτε ως εκπαιδευτικοί σε ιδιωτικά φροντιστήρια/ κέντρα ξένων γλωσσών, είτε σε άλλες δημόσιες και ιδιωτικές θέσεις (πλην της εκπαίδευσης), αντιμετωπίζουν και αυτοί όπως και πολλά άλλα επαγγέλματα μια ποικιλομορφία προβλημάτων.

Η μείωση των προκηρύξεων ετησίως για κάλυψη οργανικών δημόσιων θέσεων, οι μειωμένες θέσεις στον ιδιωτικό τομέα, οι χαμηλοί μισθοί σε συνδυασμό με τον υψηλό αριθμό απασχόλησης είναι καθημερινά προβλήματα πλέον που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι Πτυχιούχοι Ξένων γλωσσών στην Ελλάδα και άλλες χώρες της Ευρώπης και του κόσμου.

Οι ποικίλες αλλαγές που σημειώνονται στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι μεταβολές στις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζει το Υπουργείο Παιδείας, τα κατά καιρούς πειραματικά σχέδια και προγράμματα αναφορικά με τις ξένες γλώσσες και τη διδασκαλία τους στα σχολεία, ορίζουν ένα ασταθές και ανασφαλές περιβάλλον. Το περιβάλλον αυτό δημιουργεί αντίστοιχη ανασφάλεια και στους πτυχιούχους ξένων γλωσσών που προβληματίζονται για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Το θετικό βέβαια είναι πως οι σύλλογοι των πτυχιούχων ξένων φιλολογιών έχουν δυναμική παρουσία και ιδιαίτερα ως προς τη δημόσια εκπαίδευση θέτουν συνεχώς

προτάσεις, συμφωνώντας ή διαφωνώντας με τις αντίστοιχες προτεινόμενες του Υπουργείου Παιδείας.

Το βέβαιο είναι πως η ροή των πτυχιούχων στη δημόσια εκπαίδευση θα παραμείνει σταθερή ή και θα σταματήσει, εάν δεν αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στα δημόσια σχολεία και δεν καλυφθούν οι ήδη υπάρχουσες κενές θέσεις. Πρόκειται για ένα μάθημα απαραίτητο πλέον για το σύγχρονο δημόσιο σχολείο, καθώς δημιουργεί προοπτικές και εφόδια στους μαθητές, που θα αποτελέσουν τους μελλοντικούς πολίτες και εργαζόμενους κάθε χώρας.

Αναμφίβολα τα υφιστάμενα προβλήματα δημιουργούνται από το γεγονός πως η προσφορά και η ζήτηση δεν είναι στα ίδια επίπεδα (τουλάχιστον για τη δημόσια εκπαίδευση), καθώς οι προσφερόμενες θέσεις ετησίως είναι ελάχιστες και οι απόφοιτοι κάθε έτος αυξάνονται δυσανάλογα της προσφοράς.

6.2 Προτάσεις

Καθίσταται απαραίτητη ανάγκη η διαμόρφωση ενός σχεδίου που θα καταγράψει ακριβώς τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία, τα άτομα που αποφοιτούν από τα Τμήματα των Ξένων Γλωσσών, τις επαγγελματικές τους επιθυμίες/ επιδιώξεις, την τρέχουσα εργασία τους, τις θέσεις που προκηρύσσονται ετησίως για τη δημόσια εκπαίδευση, καθώς και τυχόν άλλες προοπτικές που διαμορφώνονται για την επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων. Βάσει αυτού του σχεδίου καταγραφής, θα προκύψουν πανελλαδικά σημαντικά συμπεράσματα για τις εργασιακές προοπτικές των πτυχιούχων ξένων γλωσσών και θα μπορέσουν να γίνουν έτσι πιο στοχευμένες εκτιμήσεις για την μελλοντική τους εξέλιξη.

Στο πλαίσιο των διαρκών ανακατατάξεων στη δημόσια εκπαίδευση και στα πειραματικά σχέδια που οργανώνονται για αλλαγές του αναλυτικού προγράμματος στο Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο, είναι σημαντικό να καταστεί δυναμική η παρουσία και οι θέσεις των συλλόγων των αποφοίτων και πτυχιούχων ξένων γλωσσών και φιλολογιών. Στα νέα προγράμματα που μεταβάλλονται ανά διαστήματα, είναι υψηλής σημασίας η προβολή προτάσεων για αύξηση των ωρών εβδομαδιαίως των ξένων γλωσσών. Θέσεις με επιχειρήματα και έγκυρα αποδεικτικά στοιχεία (από άλλες χώρες), θα μπορέσουν να πείσουν το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Παιδείας για αύξηση των ωρών διδασκαλίας. Αυτό θα αποτελέσει σπουδαίο βήμα για άνοιγμα των προσλήψεων μονίμων, αναπληρωτών και ωρομισθίων καθηγητών στη δημόσια εκπαίδευση.

Σημαντικό επίσης θα ήταν να πραγματοποιηθούν εκτενείς μελέτες για την εξέλιξη των εκπαιδευτικών συστημάτων και τις τρέχουσες σχετικές αποφάσεις άλλων χωρών (ευρωπαϊκών και μη), ώστε να συγκριθούν με της Ελλάδας και ίσως να αποτελέσουν και παραδείγματα εκπαιδευτικών πολιτικών προς υιοθέτηση. Εξάλλου πολλές φορές μέχρι σήμερα, η Ελλάδα ακολουθώντας κατευθύνσεις άλλων χωρών σε ζητήματα Παιδείας κατάφερε να επιτύχει σημαντικά εξελικτικά βήματα. Είναι βασικό λοιπόν να μελετηθούν θέματα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση και διαμόρφωση ευκαιριών απασχόλησης πτυχιούχων ξένων γλωσσών (Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) άλλων χωρών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Βασιλόπουλος, Δ. κ.α. (2007). Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων. Έκδοση 3.0. Γραφείο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Hargreaves, A. (1995). Η εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Η εκπαίδευση σήμερα – αύριο. Αθήνα: Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ.
- Ζουγανέλη, Κ., Δημητράσκου, Α. (2007). Πανελλήνιο Συνέδριο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Καραμεσίνη, Μ. (2008). Η απορρόφηση των Πτυχιούχων Πανεπιστημίου στην αγορά εργασίας. Πανελλαδική έρευνα στους αποφοίτους των ετών 1998-2000. Αθήνα: Εκδόσεις ΔΙΟΝΙΚΟΣ.
- Κωτσίκης, Β., (2000) Εισαγωγή στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Αθήνα, εκδ. Έλλην.
- Ματσαγγούρας, Η. κ.α. (2014). Επιμορφωτικό υλικό για την αξιολόγηση Στελεχών και Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΔ 152/2013). Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- Μαυρογιώργος, Γ. (1993). Εκπαιδευτικοί και Αξιολόγηση. Αθήνα: Εκδόσεις ‘ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ’.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2008). Η ποιότητα στην εκπαίδευση. Έρευνα για την αξιολόγηση ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παπακωνσταντίνου, Θ. (2001). Συμβολές στην εκπαιδευτική ιστορία του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ου}. Γ’ Έκδοση. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Τοκατλίδου, Β. (1999). Εισαγωγή στη διδακτική των ζωντανών γλωσσών. Εκδόσεις Οδυσσέας.
- Χαρδούβελης, Γ. (2011) *Το χρονικό της διεθνούς και συνακόλουθης ελληνικής και ευρωπαϊκής κρίσης: αίτια, επιπτώσεις, αντιδράσεις, προοπτική*. Αθήνα.
- Χριστοδούλου, Χ. (2009) Παγκόσμια Οικονομική Κρίση και Κυπριακή Οικονομία, Λευκωσία.

Ξένη Βιβλιογραφία

Germain Cl., Evolution de l'enseignement de langues :5000 ans d'histoire, Clé International, Paris, 1993.

Δημοσιεύσεις

Ατλάσης, Χ. Δημοσίευση 16/08/2014. Χωρίς δουλειά οι μισοί απόφοιτοι Πανεπιστημίων.
<http://www.alfavita.gr/>

Καλόγηρος, Β. Δημοσίευση 06/06/2013. Ξενόγλωσσες Φιλολογίες: Συνωστισμός για τα τμήματα Αγγλικής Φιλολογίας.
<http://www.news.gr/ellada/ekpaidefsh/article/71484/xenoglosses-filologies-synostismos-gia-ta-tmhmata.html>

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Ετήσια έκθεση για την εκπαίδευση 2010, Η ελληνική εκπαίδευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Διαθέσιμο: <http://www.kanep-gsee.gr/sitefiles/files/tomos-a-kefalaio-2o.pdf>

Κουρή, Α. 24/11/2001. Σε αναζήτηση ταυτότητας. Πρακτικά Συνεδρίου. Ινστιτούτο GOETHE. ΕΑΠ.

Μαραβέγιας, Ν. Η σημασία της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία. Δημοσίευση 27/10/14. Διαθέσιμο: <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=427645>

Μπιτζένης, Α. (8/7/2009), Τα αίτια της παγκόσμιας κρίσης και το ελληνικό αδιέξοδο, e-magazine.

Πρόσκολλη, Α. 24/11/2001. Εκπαίδευση/ κατάρτιση των Καθηγητών ξένων γλωσσών. Ενδογενείς και εξωγενείς ανάγκες. Πρακτικά Συνεδρίου. Ινστιτούτο GOETHE. ΕΑΠ.

Ηλεκτρονική βιβλιογραφία

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c10241_el.htm

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-13-012/EN/KS-SF-13-012-EN.PDF

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/europe/A6/04.html

<http://www.epeaek.gr/epeaek/el/index.html>

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Main_Page

<http://www.aoth.edu.gr/index.php/24-aoth/articles/283-anergia-krisi>

http://dasta.ionio.gr/liaison/keimena/dikaiomata/dikaiomata_dflti.pdf
[http://elp.enl.uoa.gr/fileadmin/elp.enl.uoa.gr/uploads/Oikonomika_stoicheia_gia_tis_X.G..
pdf](http://elp.enl.uoa.gr/fileadmin/elp.enl.uoa.gr/uploads/Oikonomika_stoicheia_gia_tis_X.G..pdf)
<http://elp.enl.uoa.gr/>
http://dide.mag.sch.gr/php/shownews1.php?topic_id=70
http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/nea-analytika-rogrammata/xenes_glosses_gymnasio_lykeio.pdf
<http://srv-ipeir.pde.sch.gr/educonf/2/08KsenesGlosses/diamanti/diamanti.pdf>
<http://rcel.enl.uoa.gr/peap/steps/teyxos-1-ioynios-2012/profil-ton-sxolikon-takseon-me-peap?cis=39>
<http://www.okpe.gr/okpe/index.php/mathimata/xenesglwsses/aggluka/69-2009-10-06-14-48-06>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Απόφοιτοι Λυκείου ανά διδακτικό έτος

<i>Διδακτικό Έτος</i>	<i>Απόφοιτοι Λυκείου</i>
2000-2001	66,833
2001-2002	67,731
2002-2003	67,267
2003-2004	67,109
2004-2005	68,067
2005-2006	72,913
2006-2007	68,004
2007-2008	68,942
2008-2009	65,770
2009-2010	72,075
2010-2011	71,837
2011-2012	73,221
2012-2013	72,290
2013-2014	76,289

Πίνακας 2. Διοριστέοι ανά Κλάδο και έτος και ανά τρόπο διορισμού

Διαδικαστικό Έτος	Βαθμίδα	Κλάδος	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ - ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ 16ΜΗΝΟ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ - 24ΜΗΝΟ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ - 30ΜΗΝΟ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ - ΠΙΝΑΚΑΣ Α	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ - ΠΙΝΑΚΑΣ Β	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ Ν - ΠΙΝΑΚΑΣ	ΕΝΙΑΙΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ	ΑΣΕΠ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	9ΜΕΛΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΑΣΕΠ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ	ΙΔΑΧ
1980-1981	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	156												
1981-1982	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	415												
1982-1983	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	592												
1983-1984	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	263												
1984-1985	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	153												
1985-1986	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	157												
1986-1987	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	142												
1987-1988	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	245												
1988-1989	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	133												
1989-1990	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	159												
1990-1991	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	160												
1991-1992	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	99												
1992-1993	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	163												
1993-1994	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	308												
1994-1995	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	200												
1995-1996	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	198												
1996-1997	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	36												
1997-1998	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	270												
1998-1999	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	216									62			
1999-2000	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	168									113			
2000-2001	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	64									91			
2001-2002	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	22									64			
2002-2003	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	7	143								98			
2003-2004	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	93									283			
2004-2005	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	349									11	4		
2005-2006	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									173	271	7		
2006-2007	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06				4		246				226	5		
2007-2008	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									114	99			
2008-2009	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06			87	5			65			106	9		
2009-2010	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06			118	2			51			64		3	
2010-2011	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06			2			1	2	4		6			
2011-2012	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									6	10			
1980-1981	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	110												
1981-1982	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	276												
1982-1983	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	287												
1983-1984	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	62												
1984-1985	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	45												
1985-1986	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	61												
1986-1987	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	1												
1987-1988	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	159												
1988-1989	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	89												
1989-1990	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	65												
1990-1991	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	80												
1991-1992	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	49												
1992-1993	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	50												
1993-1994	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	127												
1994-1995	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	80												
1995-1996	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	300												
1996-1997	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	78												
1997-1998	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	350												
1998-1999	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	250									71			
1999-2000	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	64									43			
2000-2001	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	20									26			
2001-2002	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	9									72			
2002-2003	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	4	89								49			
2003-2004	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	25									79			
2004-2005	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05	164									2	18		
2005-2006	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05									61	62	7		
2006-2007	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05									60	58	6		
2007-2008	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05									101	122	10		
2008-2009	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05				1			80			123	8		
2009-2010	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05			1	1			59			72			
2010-2011	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05						1			4	6			
2011-2012	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ05									2	3			
1980-1981	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1981-1982	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1982-1983	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1983-1984	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1984-1985	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1985-1986	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1986-1987	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	3												
1987-1988	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	7												
1988-1989	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	2												
1989-1990	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1990-1991	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1991-1992	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1992-1993	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07													
1993-1994	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	30												
1994-1995	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	9												
1995-1996	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	80												
1996-1997	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	20												
1997-1998	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	106												
1998-1999	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	108									29			
1999-2000	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	63												
2000-2001	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	33									49			
2001-2002	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	10									43			
2002-2003	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	2	6								4			
2003-2004	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	5									18			
2004-2005	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07	24									1	8		
2005-2006	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07									83				
2006-2007	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07			76			7				42	2		
2007-2008	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07			5				181			198	2		
2008-2009	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07			17	17			132			198	4		
2009-2010	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07								51		72			
2010-2011	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07						1	1	6		11			
2011-2012	Β/ΘΜΙΑ	ΠΕ07									2	3			
1980-1981	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1981-1982	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1982-1983	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1983-1984	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1984-1985	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1985-1986	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1986-1987	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1987-1988	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1988-1989	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1989-1990	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1990-1991	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1991-1992	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1992-1993	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	651												
1993-1994	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1994-1995	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06													
1995-1996	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	332												
1996-1997	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	129												
1997-1998	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	7												
1998-1999	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	116									29			
1999-2000	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	26									18			
2000-2001	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	20									28			
2001-2002	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	3									8			
2002-2003	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	1	74								30			
2003-2004	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	13									37			
2004-2005	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06	43										3		
2005-2006	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									229	186	1		
2006-2007	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06				3		149				129	1	92	2
2007-2008	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									73	60	3	8	
2008-2009	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06									40	30	3	21	
2009-2010	Α/ΘΜΙΑ	ΠΕ06			40						36	54	1		

Πίνακας 3. ΦΕΚ Διορισμών

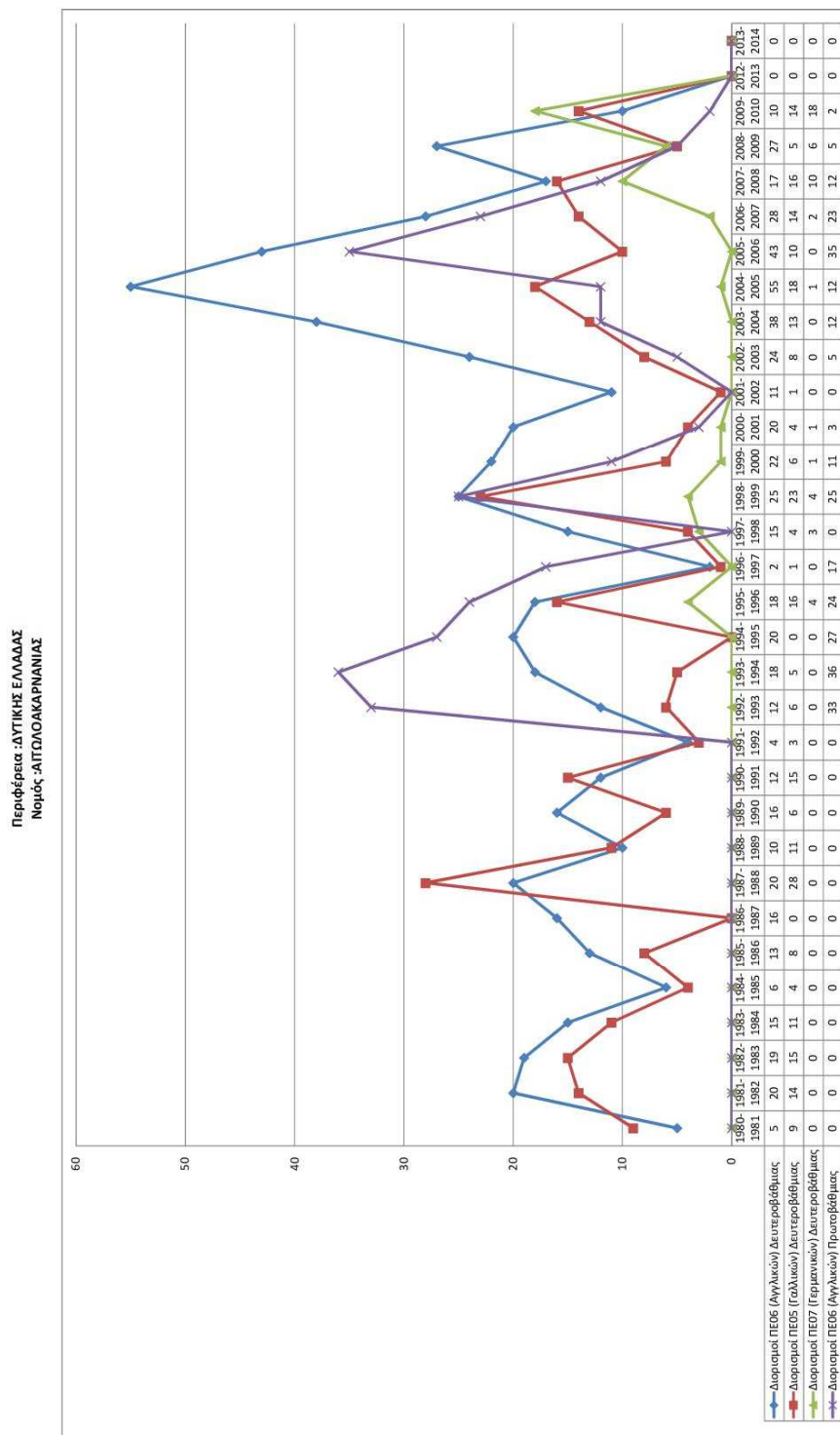
Διδακτικό Έτος	ΦΕΚ
1980-1981	Δ/25035/2-9-1980 (ΦΕΚ 266/13-9-1980 τ.Γ')
1980-1981	Δ/35769/13-11-1980 (ΦΕΚ 343/25-11-1980 τ.Γ')
1980-1981	Δ/39718/ 17-12-1980 (ΦΕΚ 6/12-1-1981 τ.Γ')
1980-1981	Δ/5572/ 20-2-1981 (ΦΕΚ 57/ 26-2-1981 τ.Γ')
1981-1982	Δ/18194/30-6-1981 (ΦΕΚ 193/13-7-1981 τ.Γ')
1981-1982	Δ/24221/12-8-1981 (ΦΕΚ248/ 1-9-1981 τ.Γ')
1981-1982	Δ/41351/ 14-12-1981 (ΦΕΚ 383/ 18-12-1981 τ.Γ')
1982-1983	Δ2/14885/1-9-1982 (ΦΕΚ 271/1-9-1982 τ.Γ')
1982-1983	Δ2/20931/23-10-1982 (ΦΕΚ 331/29-10-1982 τ.Γ')
1982-1983	Ε2/1577/2-3-1983 (ΦΕΚ 68/4-3-1983 τ.Γ')
1983-1984	Δ2/20238/11-8-1983 (ΦΕΚ 274/ 22-8-1983 τ.Γ')
1983-1984	Δ2/23608/ 27-9/1983 (ΦΕΚ 333/ 19-10-1983 τ.Γ')
1983-1984	Ε2/6233/16-8-1983 (ΦΕΚ 276/ 24-8-1983 τ.Γ')
1983-1984	Ε2/9812/29-11-1983 (ΦΕΚ 388/ 30-11-1983 τ.Γ')
1984-1985	Δ2/ 19571/27-7-1984 (ΦΕΚ 250/ 6-8-1984 τ.Γ')
1984-1985	Δ2/21151/20-8-1984 (ΦΕΚ 262/ 22-8-1984 τ.Γ')
1985-1986	Δ2/ 19466/ 2-9-1985 (ΦΕΚ 237/ 3-9-1985 τ.Γ')
1986-1987	Δ2/ 22182/ 3-9-1986 (ΦΕΚ 205/ 3-9-1986 τ.Γ')
1986-1987	Δ2/ 23909/ 27-9-1986 (ΦΕΚ 228/ 29-9-1986 τ.Γ')
1987-1988	Δ2/ 3859/ 24-7-1987 (ΦΕΚ 155/ 13-8-1987 τ.Γ')
1987-1988	Δ2/17322/ 21-8-1987 (ΦΕΚ 166/ 21-8-1987 τ.Γ')
1987-1988	Δ2/21736/ 22-8-1987 (ΦΕΚ 170/ 27-8-1987 τ.Γ')
1987-1988	Δ2/ 25425/ 17-9-1987 (ΦΕΚ 192/ 18-9-1987 τ.Γ')
1987-1988	Δ2/ 25650/ 21-9-1987 (ΦΕΚ 193/ 22-9-1987 τ.Γ')
1988-1989	Δ2/21426/ 9-8-1988 (ΦΕΚ 139/ 11-8-1988 τ.Γ')
1988-1989	Δ2/23105/ 23-8-1988 (ΦΕΚ 161/ 1-9-1988 τ.Γ')
1989-1990	Δ2/16189/29-8-1989 (ΦΕΚ 188/ 1-9-1989 τ.Γ')
1990-1991	Δ2/16986/3-9-1990 (ΦΕΚ 161/ 3-9-1990 τ.Γ')

1991-1992	Δ2/11492/8-7-1991 (ΦΕΚ 132/ 6-8-1991 τ.Γ')
1992-1993	Δ2/13058/7-7-1992 (ΦΕΚ 161/28-8-1992 τ.Γ')
1992-1993	Δ2/27151/23-12-1992 (ΦΕΚ 238/30-12-1992 τ.Γ')
1993-1994	Δ2/12741/12-7-1993 (ΦΕΚ 137/25-8-1993 τ.Γ')
1994-1995	Δ2/15949/17-8-1994 (ΦΕΚ 159/5-9-1994 τ.Γ')
1995-1996	Δ2/18761/18-8-1995 (ΦΕΚ 184/ 30-8-1995 τ.Γ')
1995-1996	Δ2/19094/24-8-1995 (ΦΕΚ 184/ 30-8-1995 τ.Γ')
1996-1997	Δ2/19057/23-8-1996 (ΦΕΚ 166/23-8-1996 τ. Γ')
1996-1997	Δ2/ 19058/23-8-1996 (ΦΕΚ 166/23-8-1996 τ. Γ')
1997-1998	Δ2/ 18435/1-9-1997 (ΦΕΚ 180/1-9-1997 τ.Γ')
1997-1998	Δ2/ 18436/1-9-1997 (ΦΕΚ 181/1-9-1997 τ.Γ')
1998-1999	Δ2/9183/1-9-1998 (ΦΕΚ 164/ 2-9-1998 τ.Γ')
1998-1999	Δ2/13319/23-12-1998 (ΦΕΚ 249/31-12-1998 τ.Γ')
1998-1999	Δ2/13320/23-12-1998 (ΦΕΚ 250/31-12-1998 τ.Γ')
1999-2000	Δ2/22470/30-8-1999 (ΦΕΚ 177/31-8-1999 τ.Γ')
1999-2000	Δ2/22471/30-8-1999 (ΦΕΚ 177/31-8-1999 τ.Γ')
1999-2000	Δ2/26667/22-11-1999 (ΦΕΚ 240/1-12-1999 τ.Γ')
2000-2001	Δ2/8987/23-8-2000 (ΦΕΚ 250/31-8-2000 τ.Γ')
2000-2001	Δ2/8988/23-8-2000 (ΦΕΚ 251/31-8-2000 τ.Γ')
2000-2001	Δ2/14444/14-12-2000 (ΦΕΚ 359/29-12-2000 τ.Γ')
2000-2001	Δ2/14685/21-12-2000 (ΦΕΚ 26/31-1-2001 τ.Γ')
2001-2002	Δ2/27169/31-8-2001 (ΦΕΚ 219/31-8-2001 τ.Γ')
2001-2002	Δ2/26549/24-8-2001 (ΦΕΚ 219/31-8-2001 τ.Γ')
2001-2002	Δ2/77291/28-12-2001 (ΦΕΚ 3/ 7-1-2002 τ.Γ')
2002-2003	Δ2/87098/29-8-2002 (ΦΕΚ 193/29-8-2002 τ.Γ')
2002-2003	Δ2/87099/29-8-2002 (ΦΕΚ 194/29-8-2002 τ.Γ')
2002-2003	Δ2/92246/10-9-2002 (ΦΕΚ 212/16-9-2002 τ.Γ')
2003-2004	Δ2/4376/17-1-2003 (ΦΕΚ 25/7-2-2003 τ.Γ')
2003-2004	Δ2/90883/29-8-2003 (ΦΕΚ 206/2-9-2003 τ.Γ')
2003-2004	Δ2/68935/9-7-2003 (ΦΕΚ 206/2-9-2003 τ.Γ')

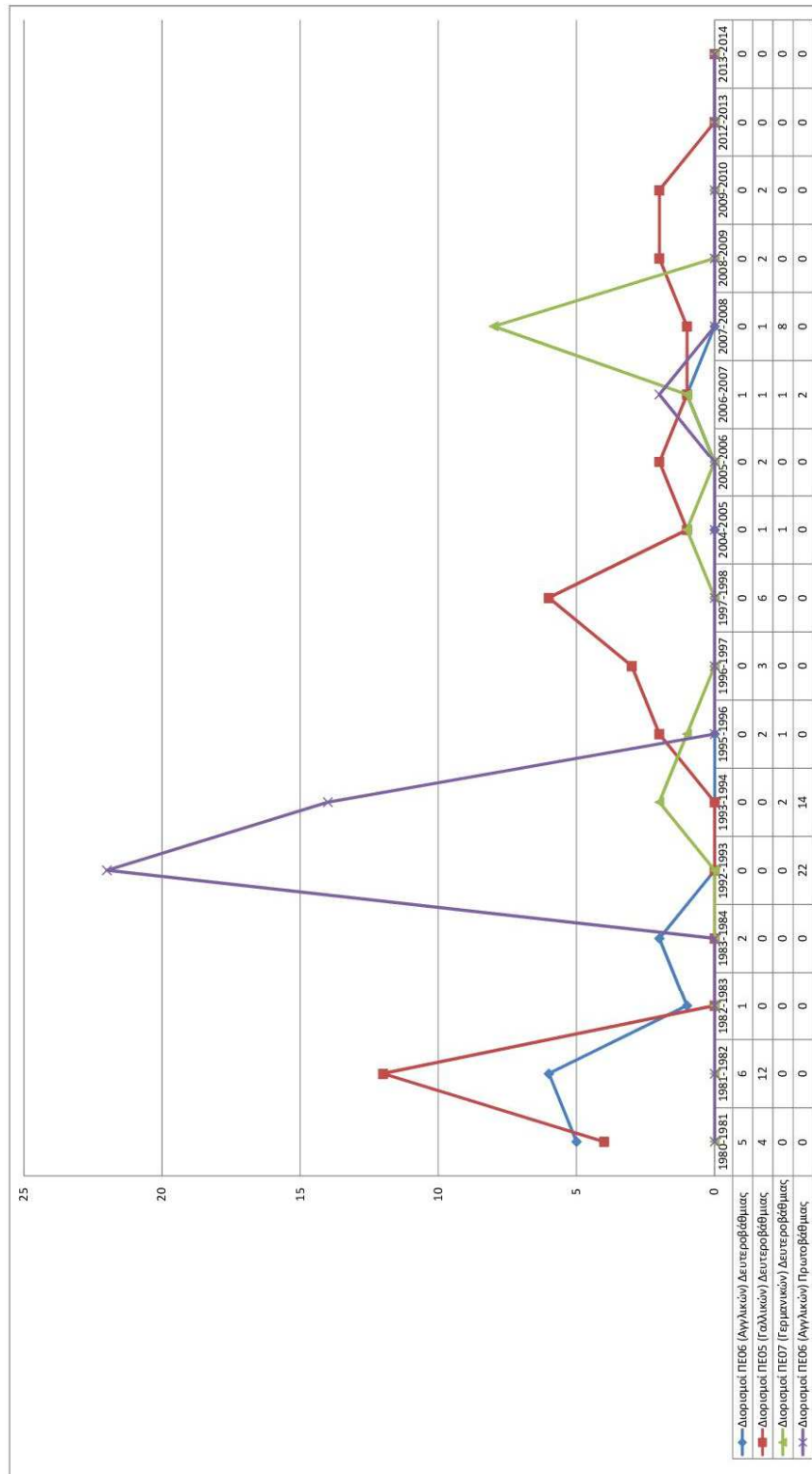
2004-2005	Δ2/ 87675/31-8-2004 (ΦΕΚ 231/ 31-8-2004 τ.Γ')
2004-2005	Δ2/ 87674/31-8-2004 (ΦΕΚ 231/ 31-8-2004 τ.Γ')
2004-2005	Δ2/ 123053/2-11-2004 (ΦΕΚ 294/ 11-11-2004 τ.Γ')
2004-2005	Δ2/ 124780/4-11-2004 (ΦΕΚ 301/ 11-11-2004 τ.Γ')
2005-2006	Δ2/73888/26-7-2005 (ΦΕΚ 193/5-8-2005 τ.Γ')
2005-2006	Δ2/86424/1-9-2005 (ΦΕΚ 218/1-9-2005 τ.Γ')
2005-2006	Δ2/86425/1-9-2005 (ΦΕΚ 218/1-9-2005 τ.Γ')
2005-2006	Δ2/96164/22-9-2005 (ΦΕΚ 249/22-9-2005 τ.Γ')
2006-2007	Δ2/86492/31-8-2006 (ΦΕΚ 231/31-8-2006 τ.Γ')
2006-2007	Δ2/87086/1-9-2006 (ΦΕΚ 236/1-9-2006 τ.Γ')
2006-2007	Δ2/96530/22-9-2006 (ΦΕΚ 298/29-9-2006 τ.Γ')
2007-2008	Δ2/89181/10-8-2007 (ΦΕΚ 599/16-8-2007 τ.Γ')
2007-2008	Δ2/89025/9-8-2007 (ΦΕΚ 639/17-8-2007 τ.Γ')
2007-2008	Δ2/96287 (ΦΕΚ 691/6-9-2007 τ.Γ')
2008-2009	Δ2/103031/1-8-2008 (ΦΕΚ 775/20-8-2008 τ.Γ')
2008-2009	Δ2/104896/1-8-2008 (ΦΕΚ 775/20-8-2008 τ.Γ')
2008-2009	Δ2/112189/2-9-2008 (ΦΕΚ 862/15-9-2008 τ.Γ')
2008-2009	Δ2/112020/2-9-2008 (ΦΕΚ 862/15-9-2008 τ.Γ')
2008-2009	(ΦΕΚ 927/6-10-2008 τ.Γ')
2008-2009	Δ2/162662/16-12-2008 (ΦΕΚ 1189/31-12-2008 τ.Γ')
2009-2010	Δ2/78358/2-7-2009 (ΦΕΚ 573/24-7-2009 τ.Γ')
2009-2010	Δ2/98373/13-8-2009 (ΦΕΚ 654/18-8-2009 τ.Γ')
2009-2010	Δ2/103596/27-8-2009 (ΦΕΚ 683/27-8-2009 τ.Γ')
2009-2010	Δ2/102276/25-8-2009 (ΦΕΚ 720/3-9-2009 τ.Γ')
2009-2010	Δ2/106611/3-9-2009 (ΦΕΚ 728/4-9-2009 τ.Γ')
2010-2011	Δ2/12-8-2010 (ΦΕΚ 772/23-8-2010 τ.Γ')
2011-2012	Δ1/95226/23-8-2011 (ΦΕΚ 588/23-8-2011 τ. Γ')

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

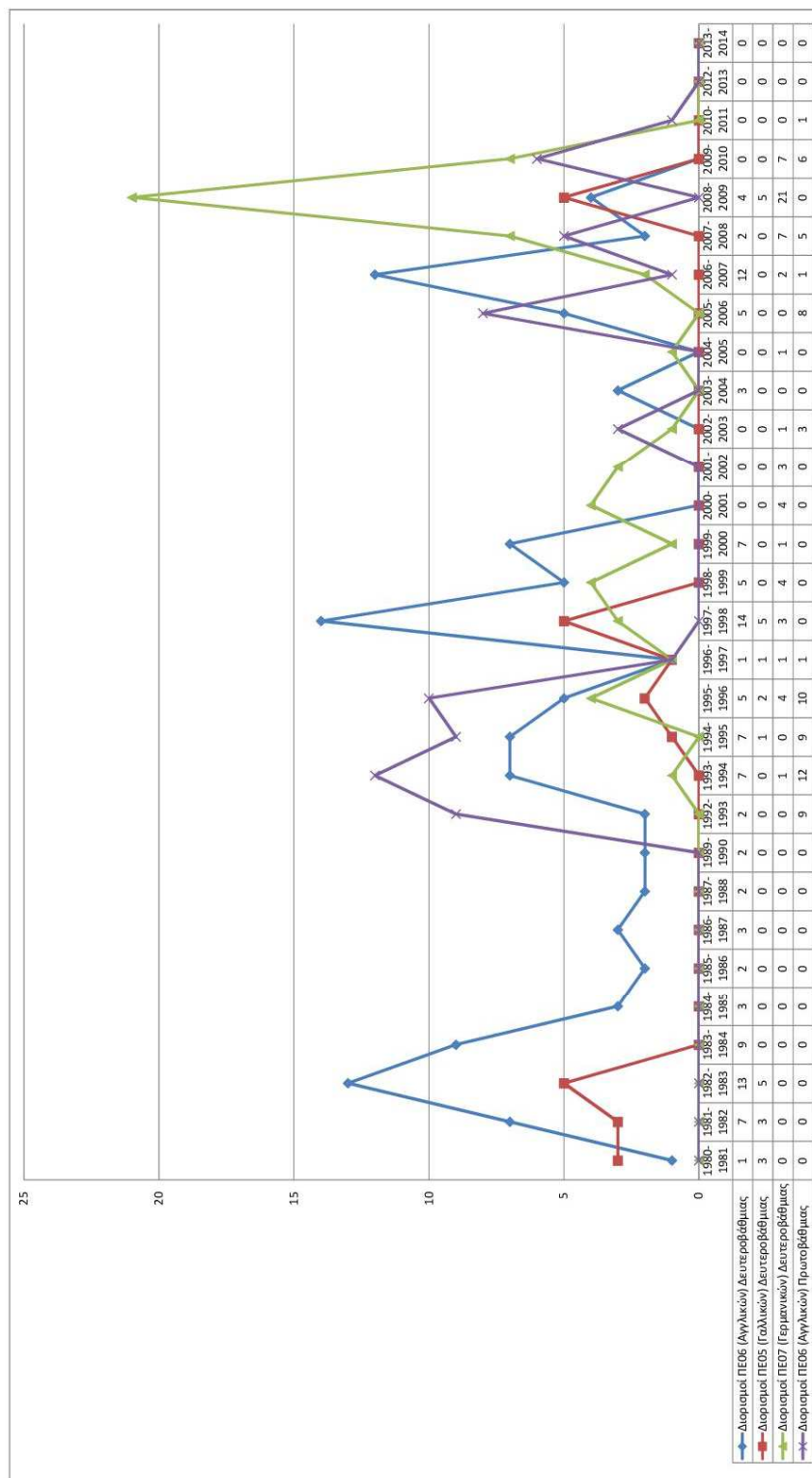
Προσλήψεις Καθηγητών ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07 ανά Νομό (Αλφαβητική Σειρά Νομών) - Πίνακας 3. ΦΕΚ
Διορισμών

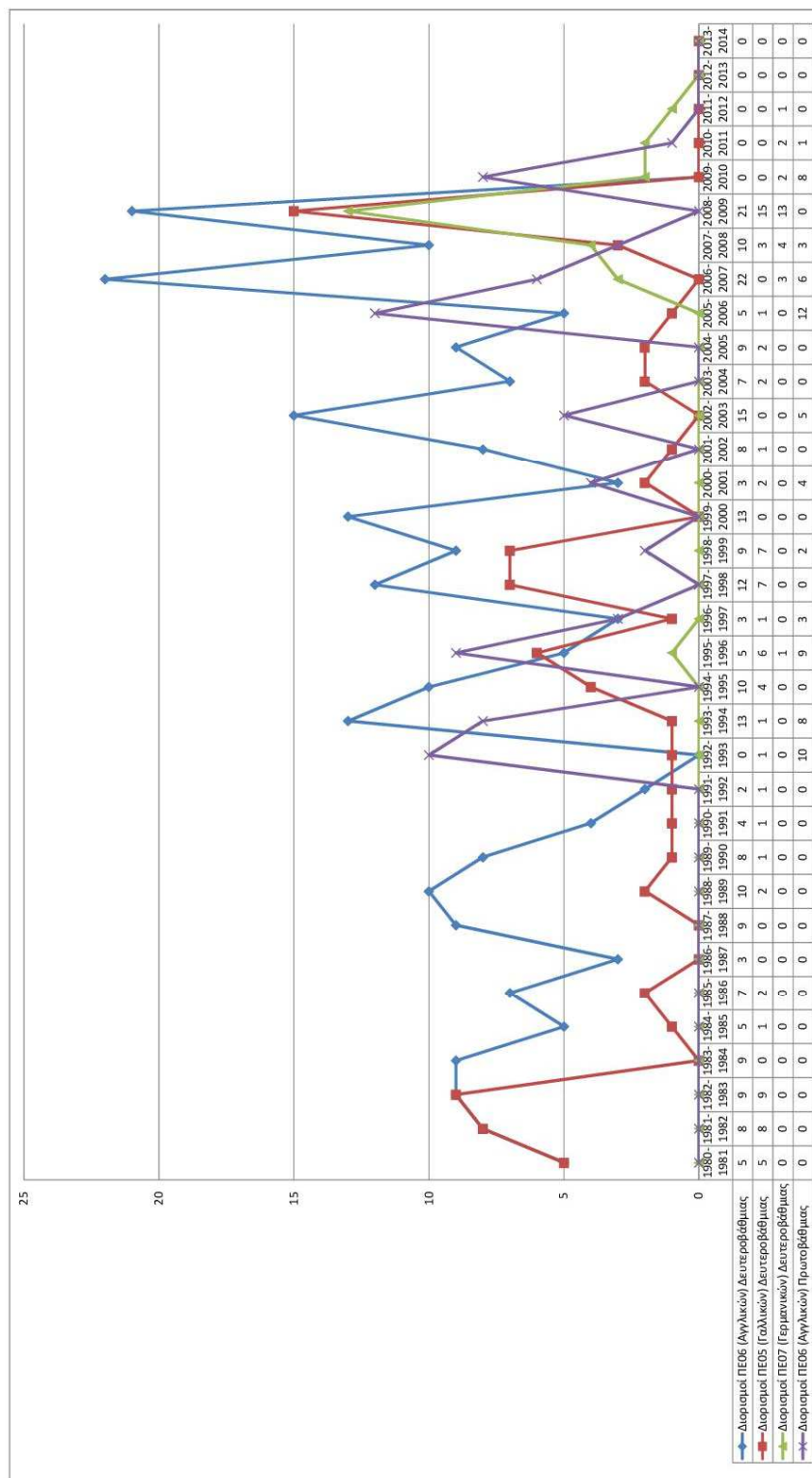
Περιφέρεια :ΑΤΤΙΚΗΣ
Νομός :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

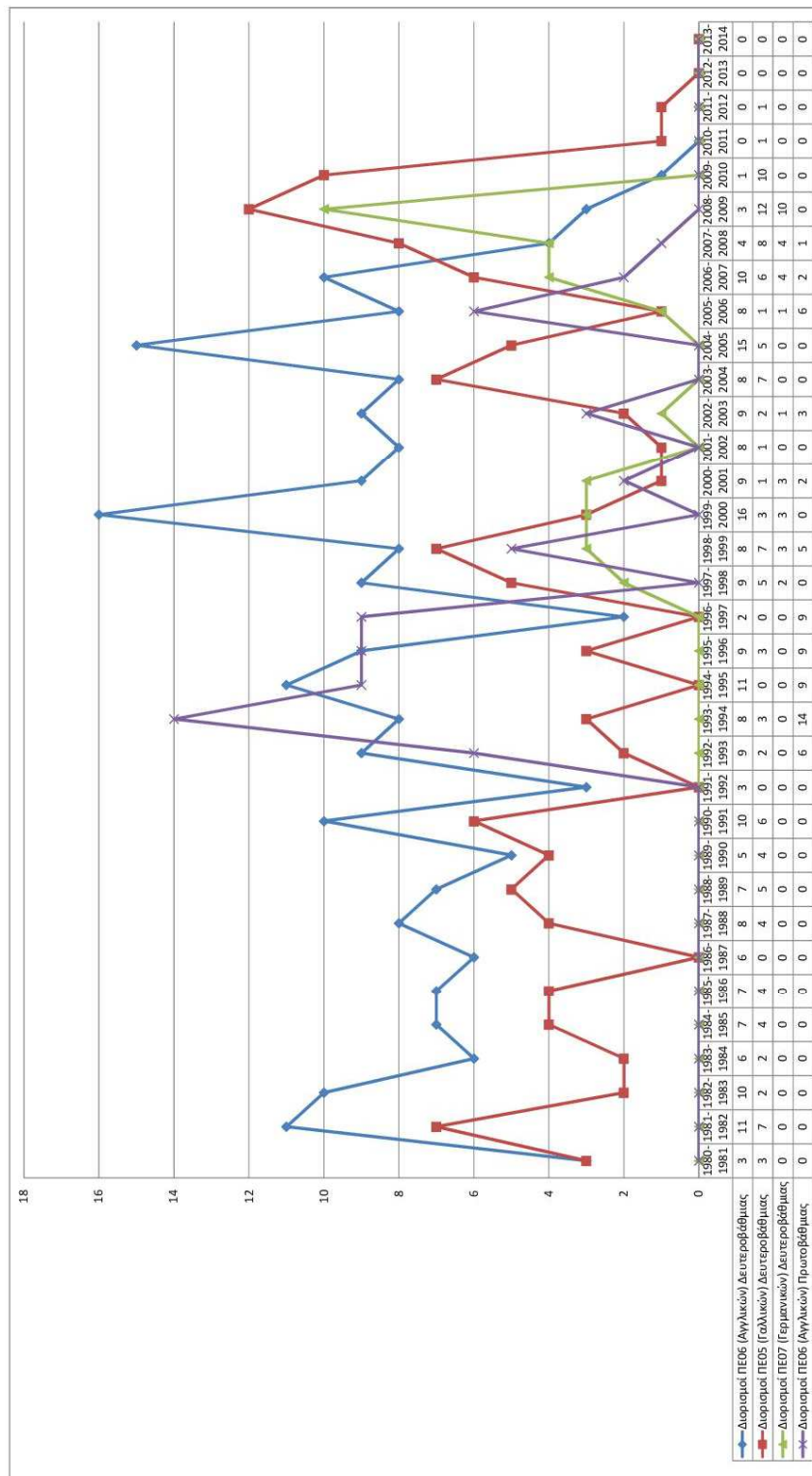
Περιφέρεια :ΓΕΛ/ΛΟΠΟΝΗΙΟΥ
Νομός :ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

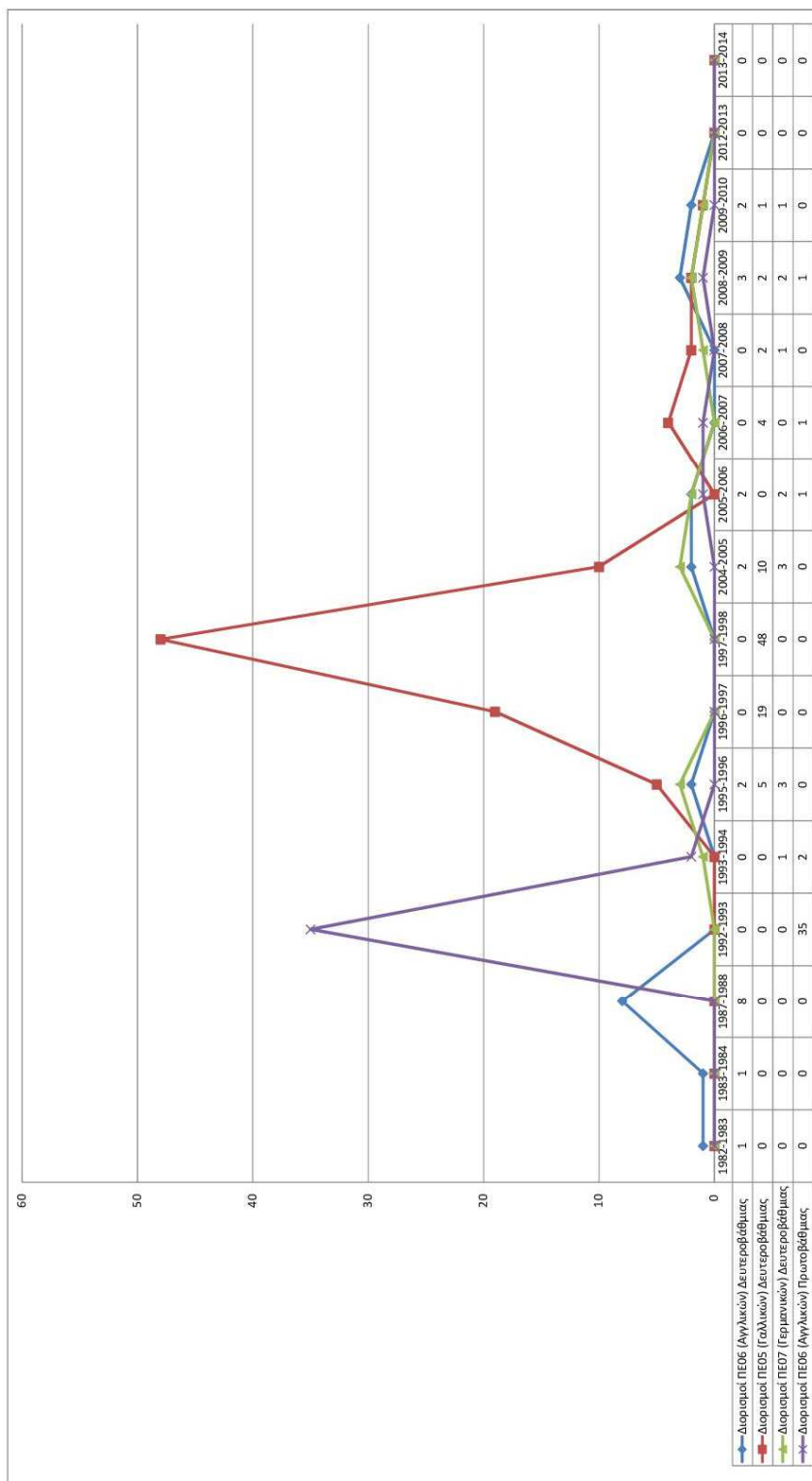
Περιφέρεια :ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ
Νομός :ΑΡΚΑΔΙΑΣ

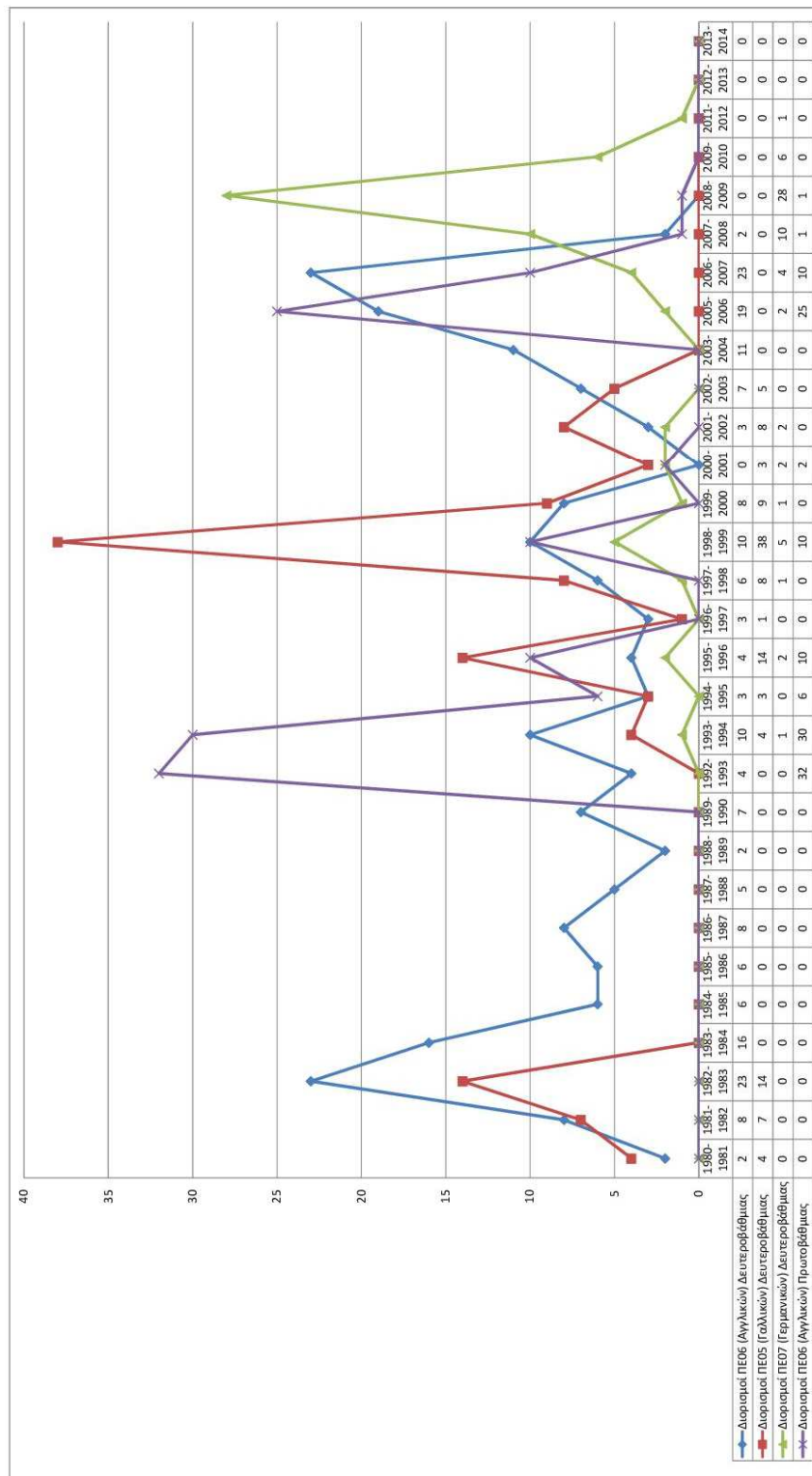
Περιφέρεια :ΗΠΕΙΡΟΥ
Νομός :ΑΡΤΑΣ

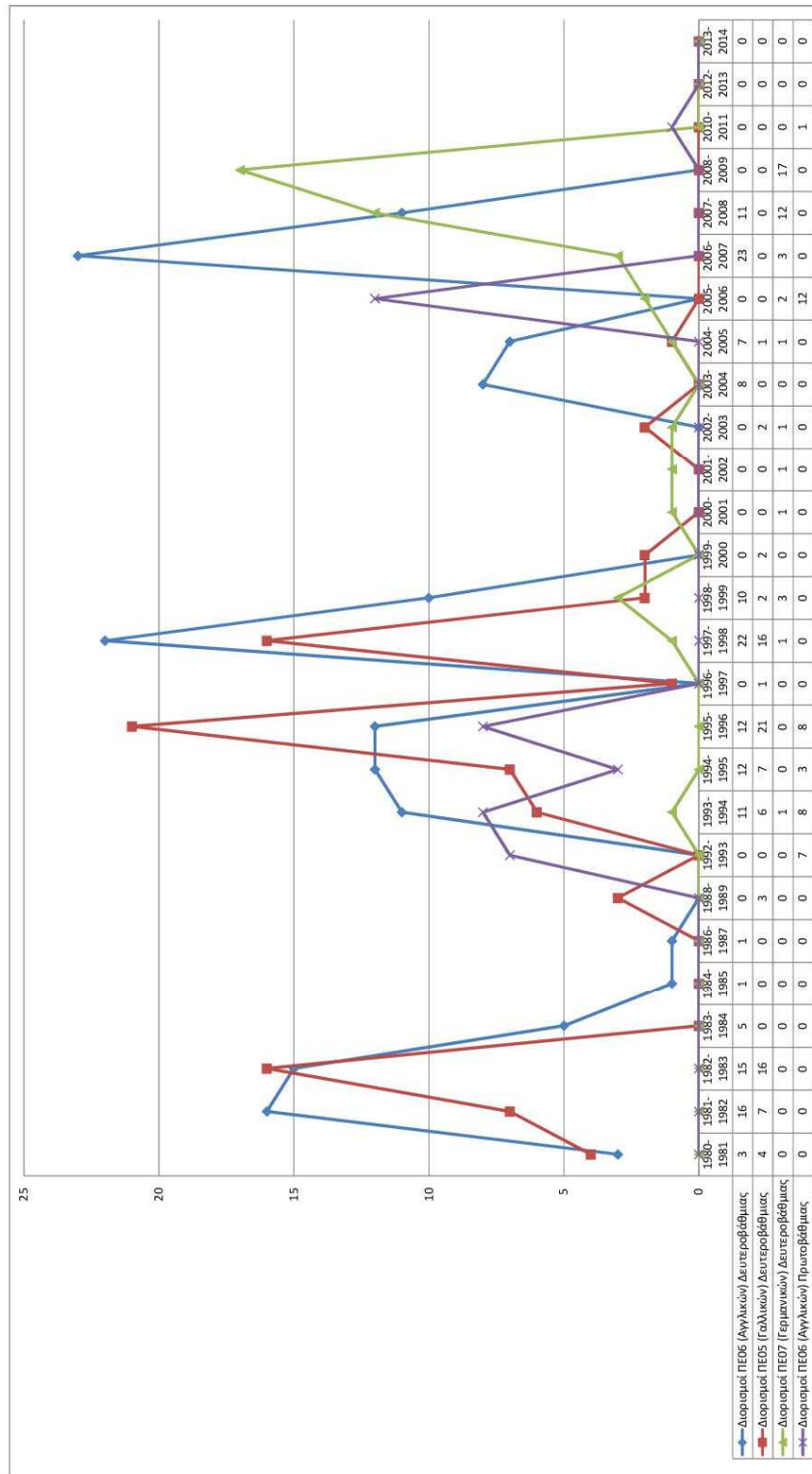
Περίοδος : ΑΤΤΙΚΗΣ
Νομός : ΑΤΤΙΚΗΣ

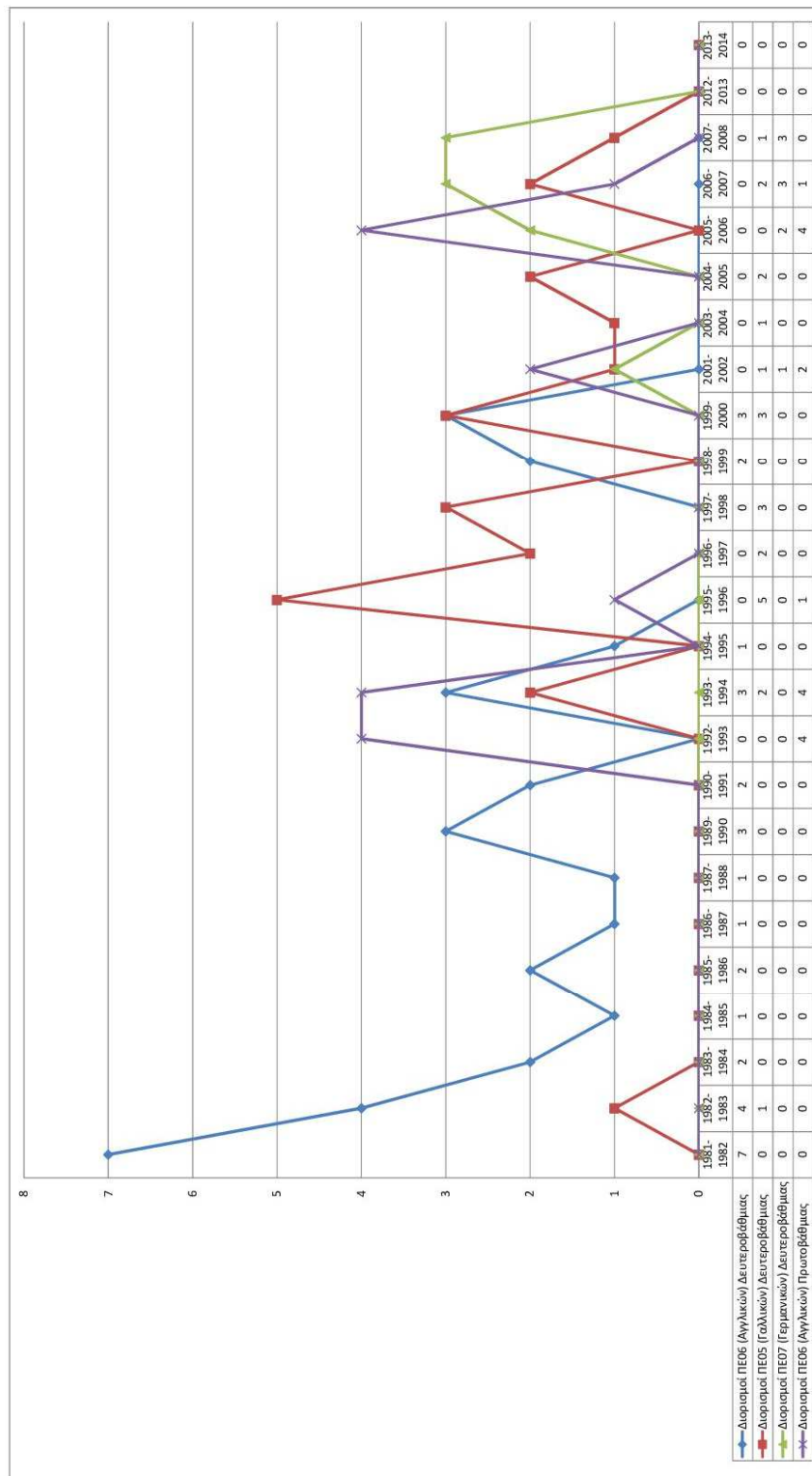
Περιφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός :ΑΧΑΪΑΣ

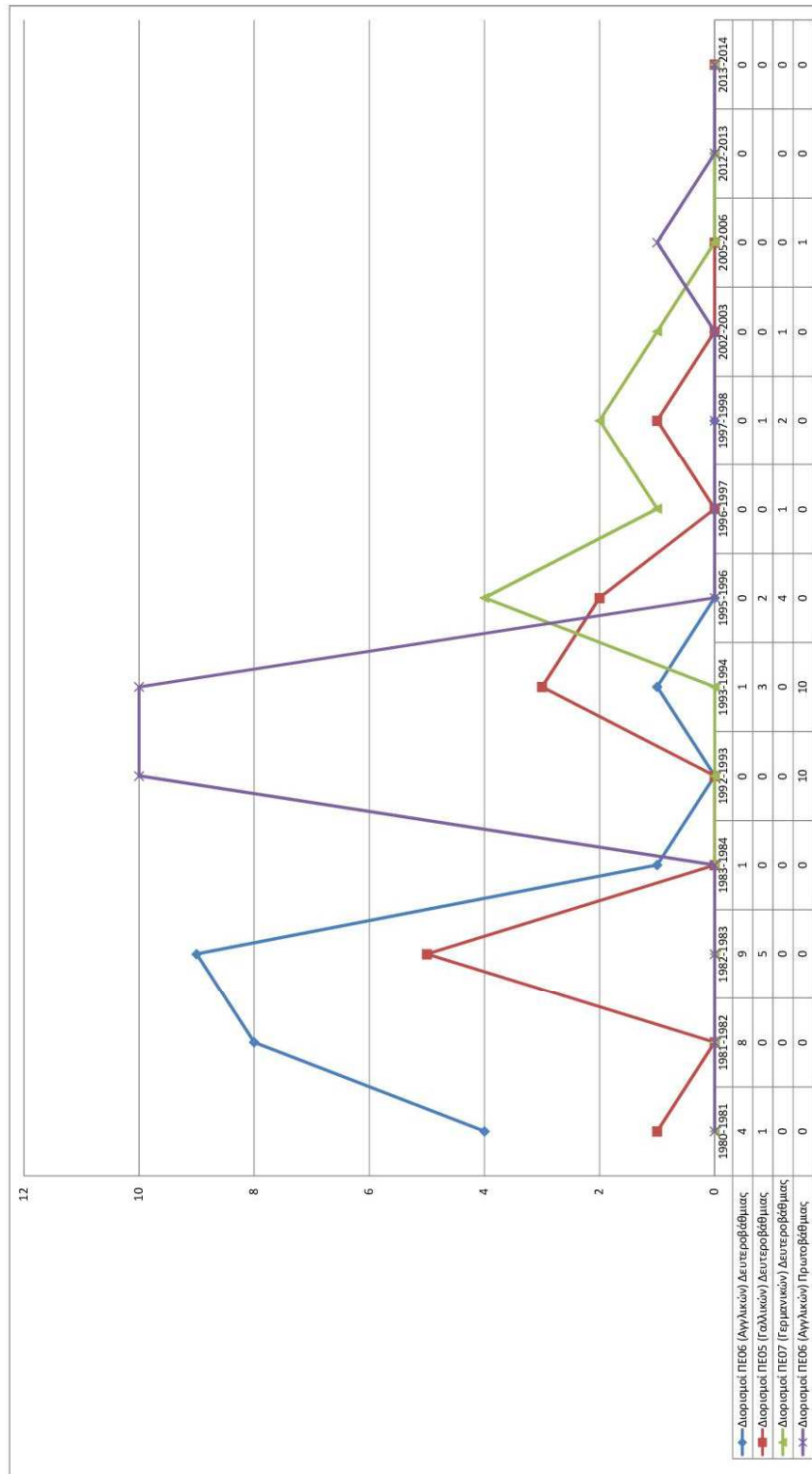
Περίοδος ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός :ΒΟΙΩΤΙΑΣ

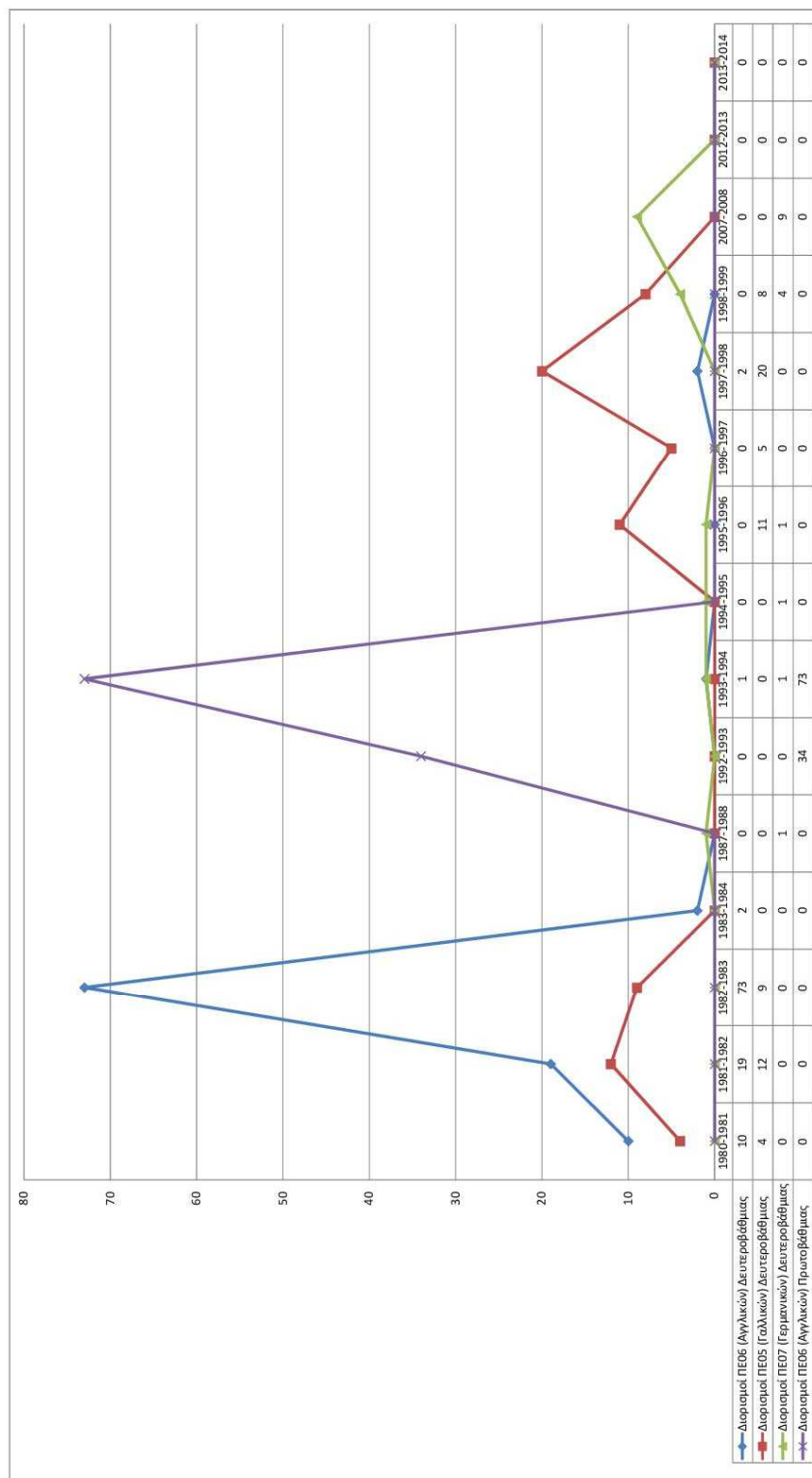
Περιοφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός :ΓΡΕΒΕΝΩΝ

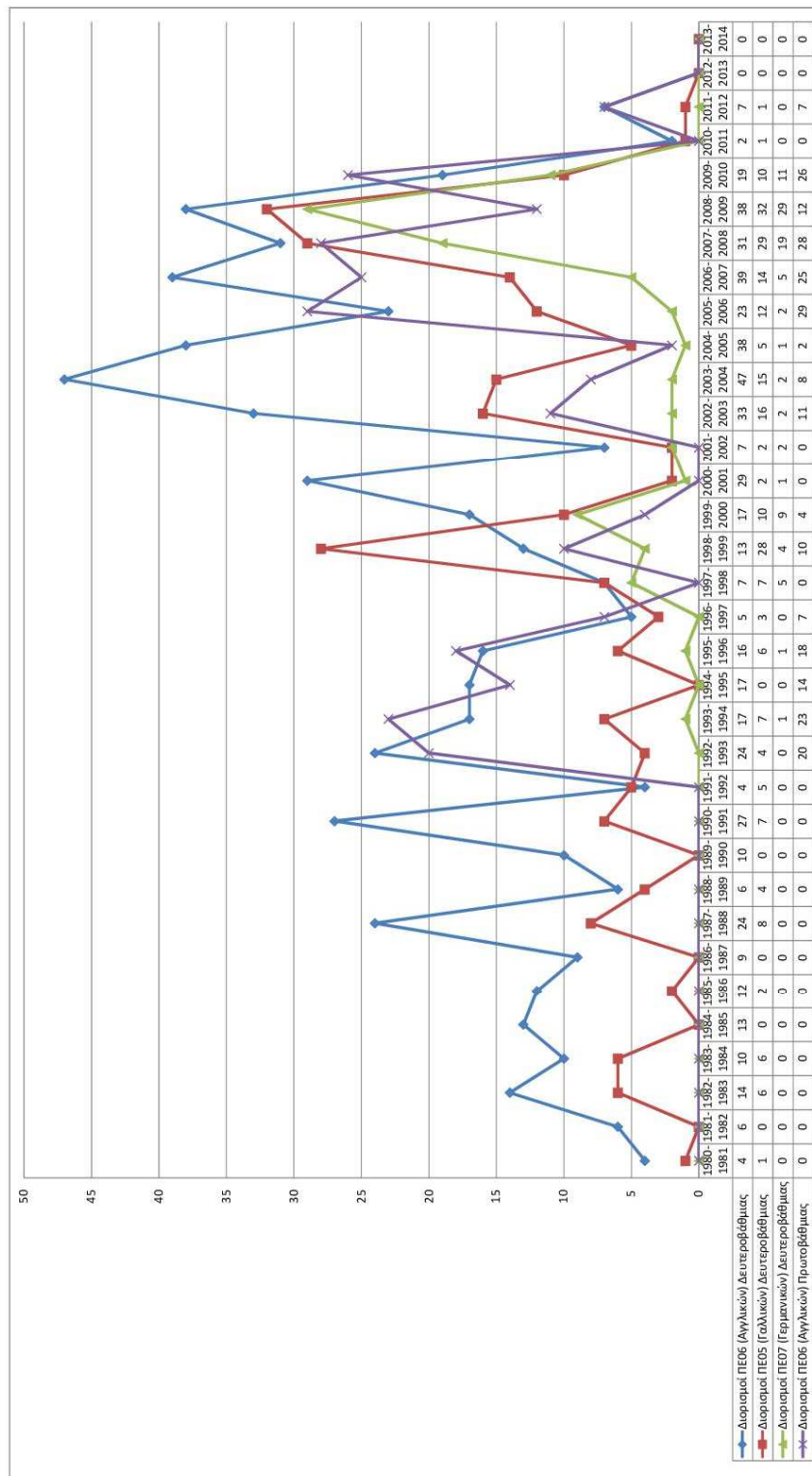
Περιφέρεια :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
Νομός :ΔΡΑΜΑΣ

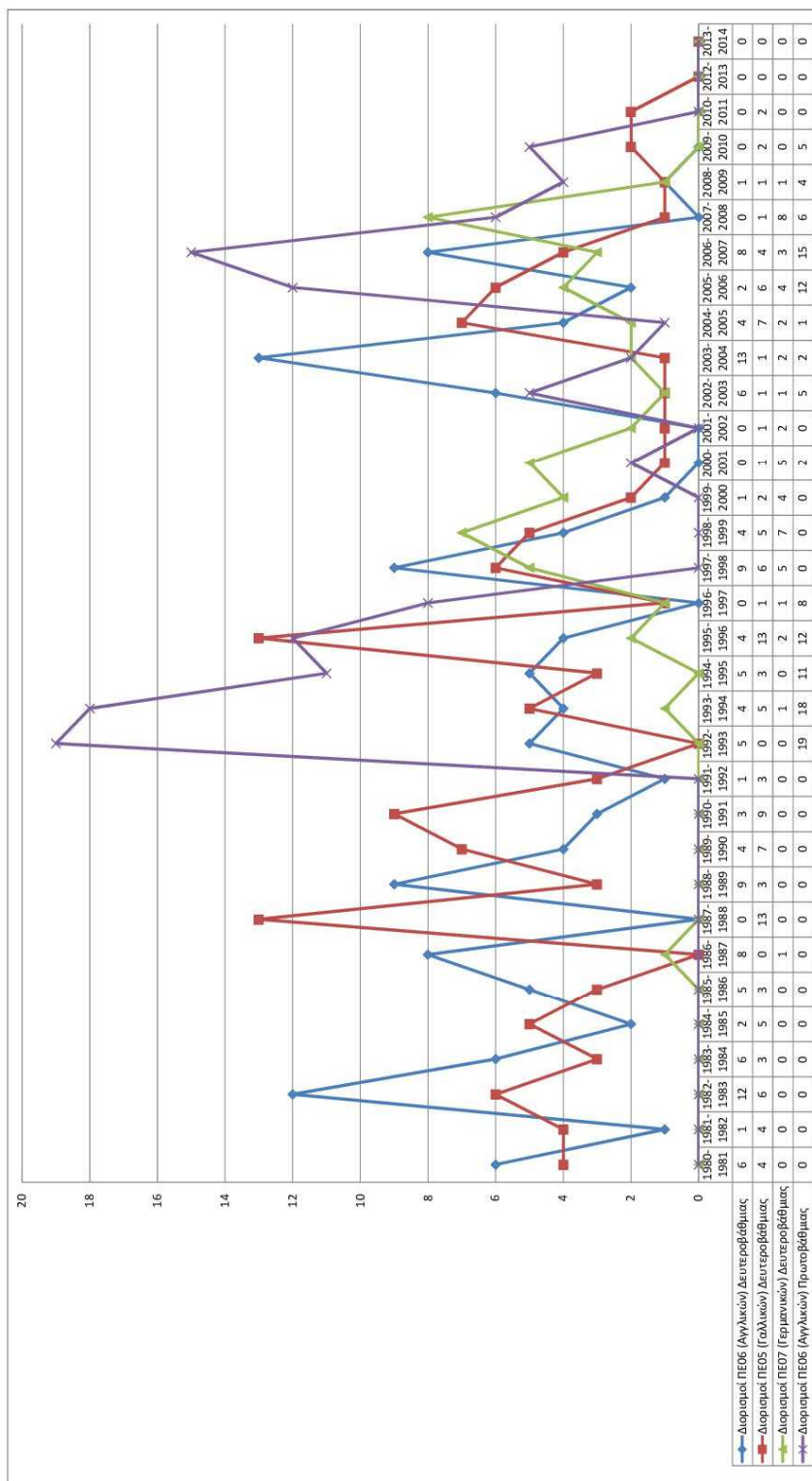
Περιφέρεια :ΑΤΤΙΚΗΣ
Νομός :ΑΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

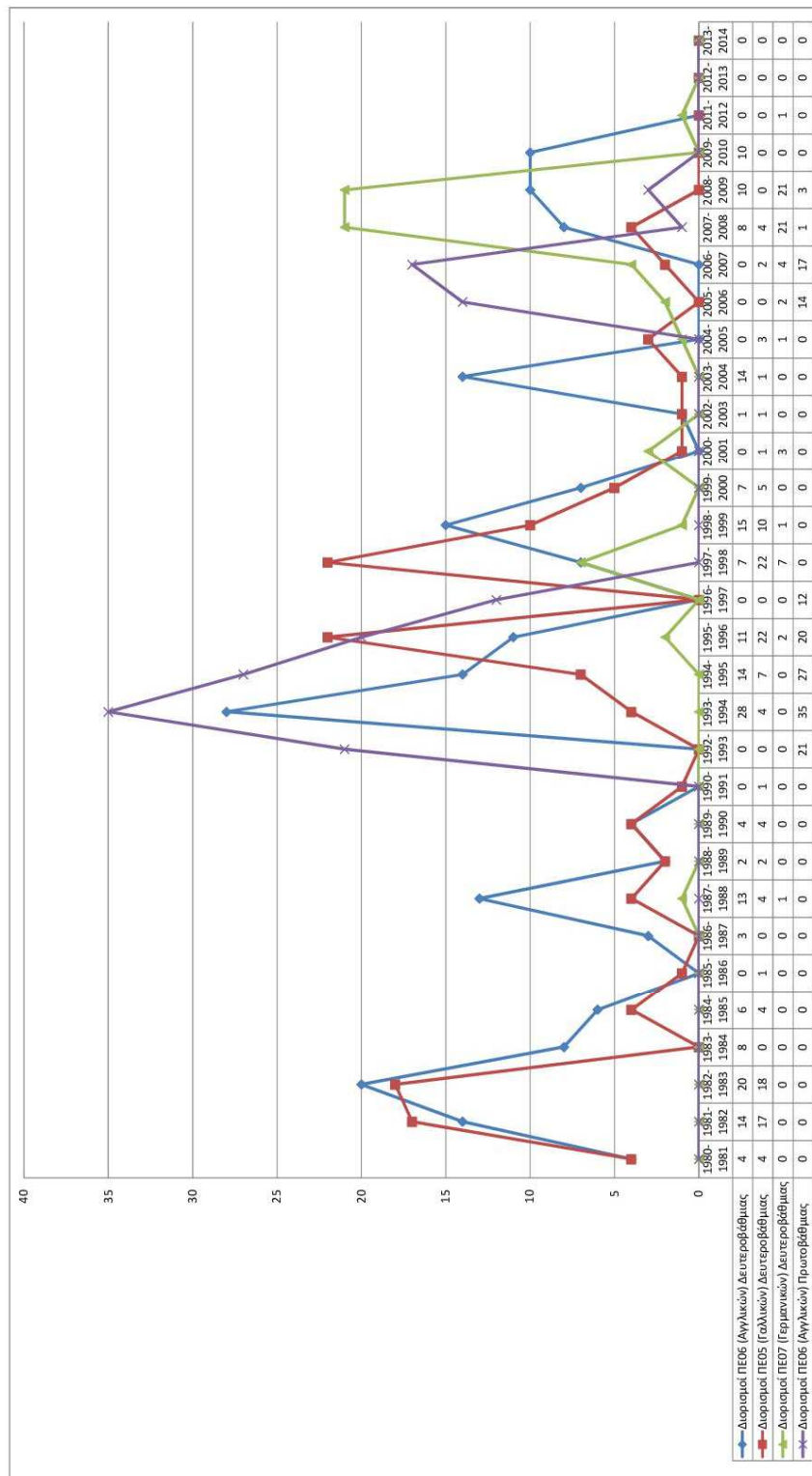
Περφόρετα :ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Νομός :ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

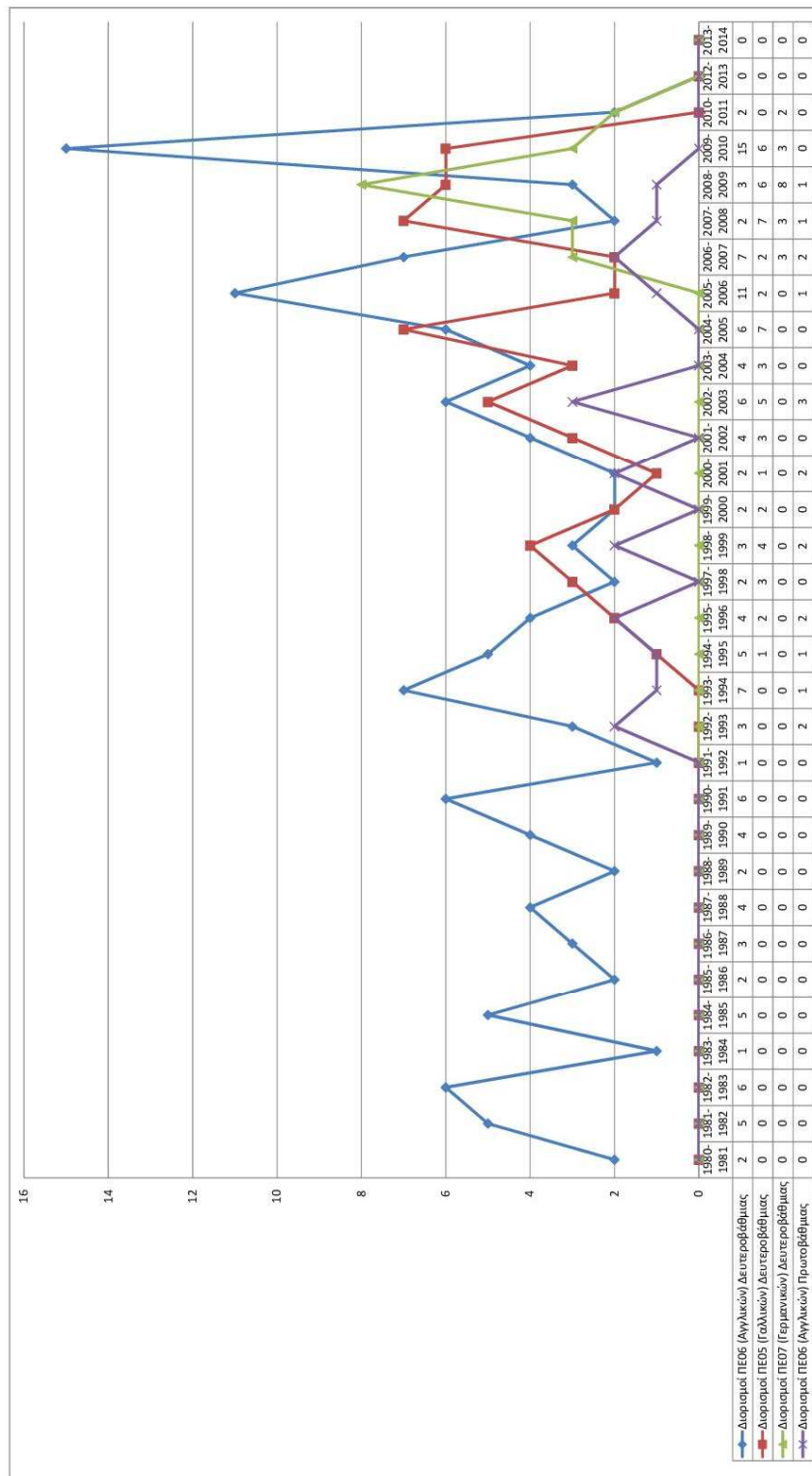
Περιφέρεια :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
Νομός :ΕΒΡΟΥ

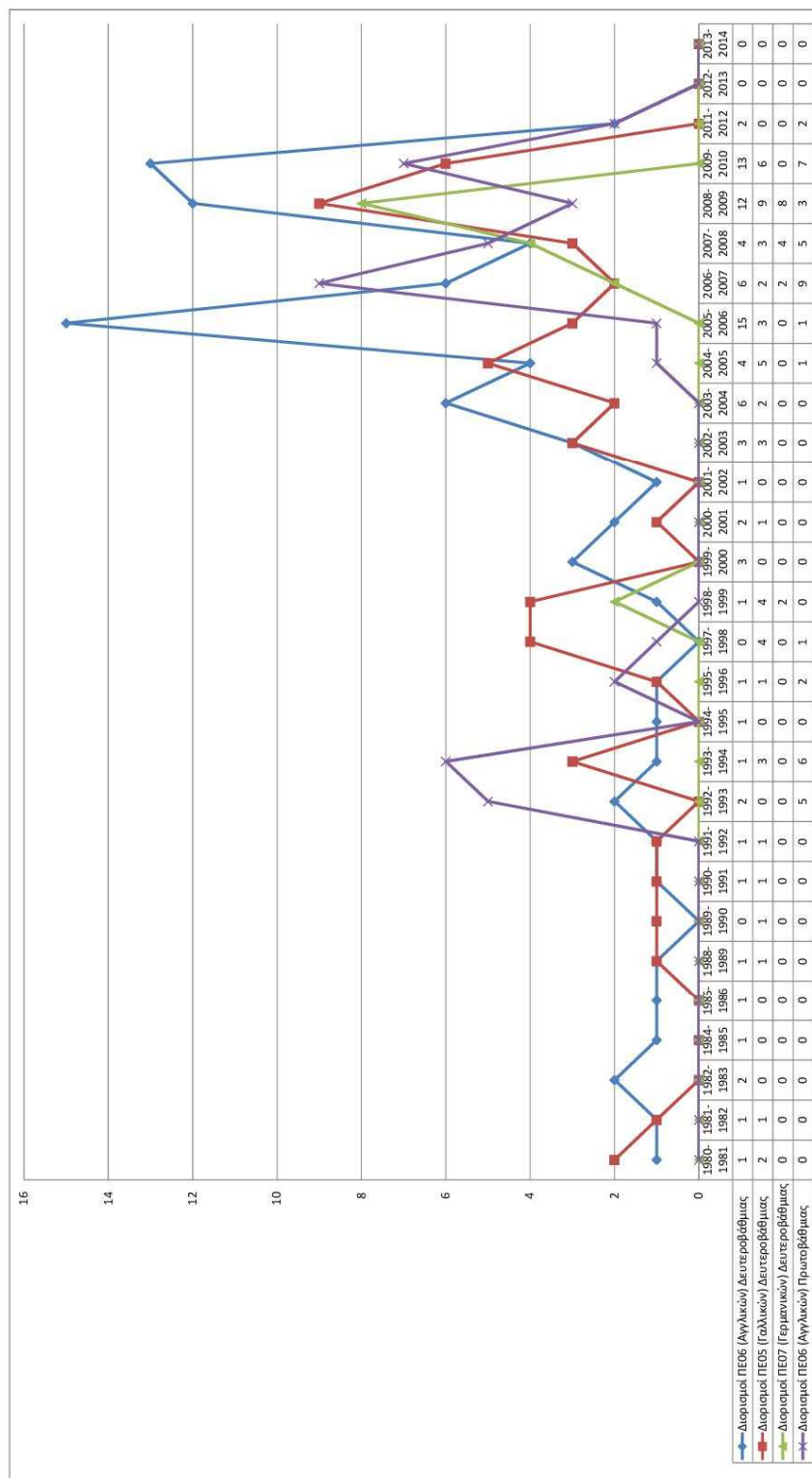
Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός:ΕΥΒΟΙΑΣ

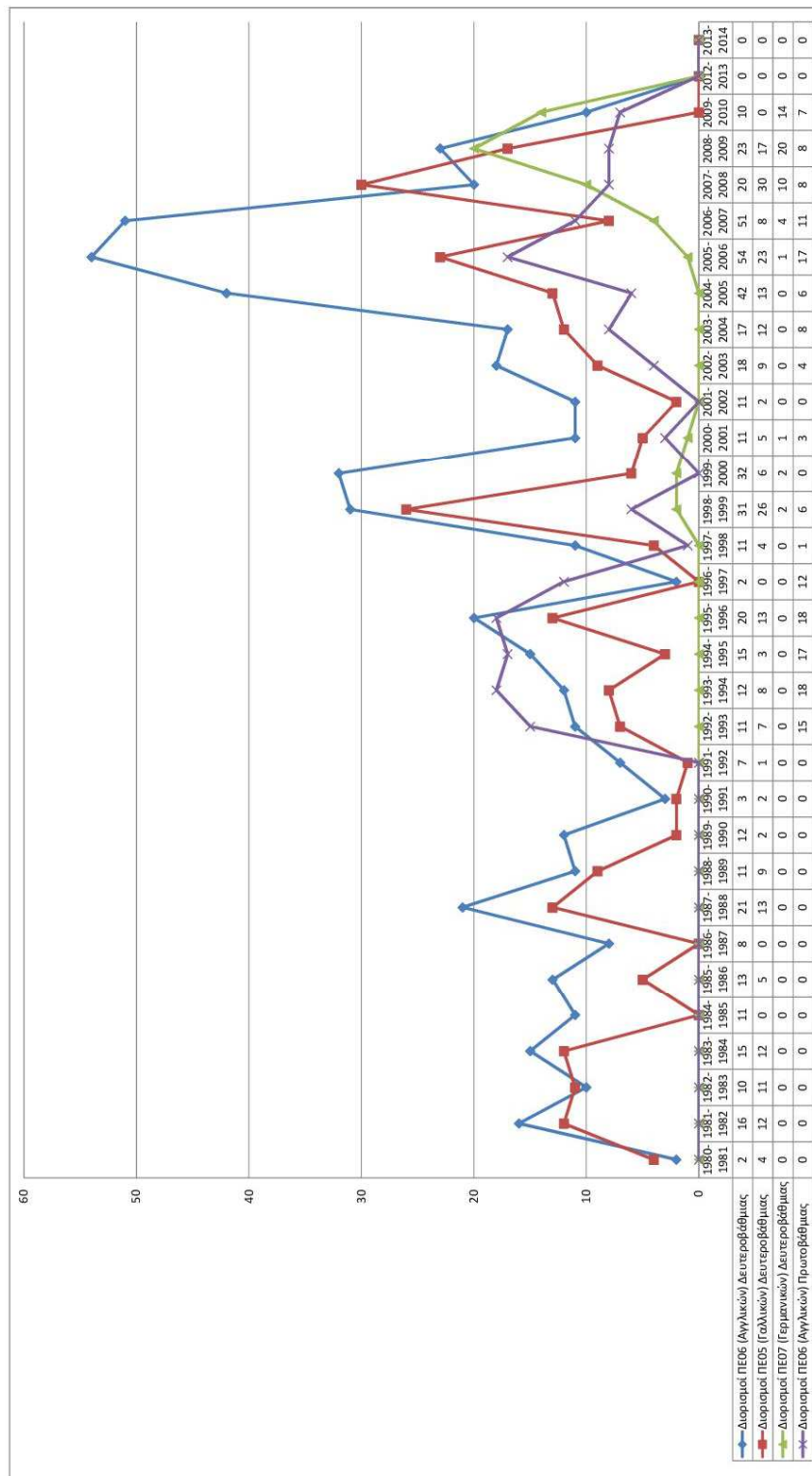
Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός: ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

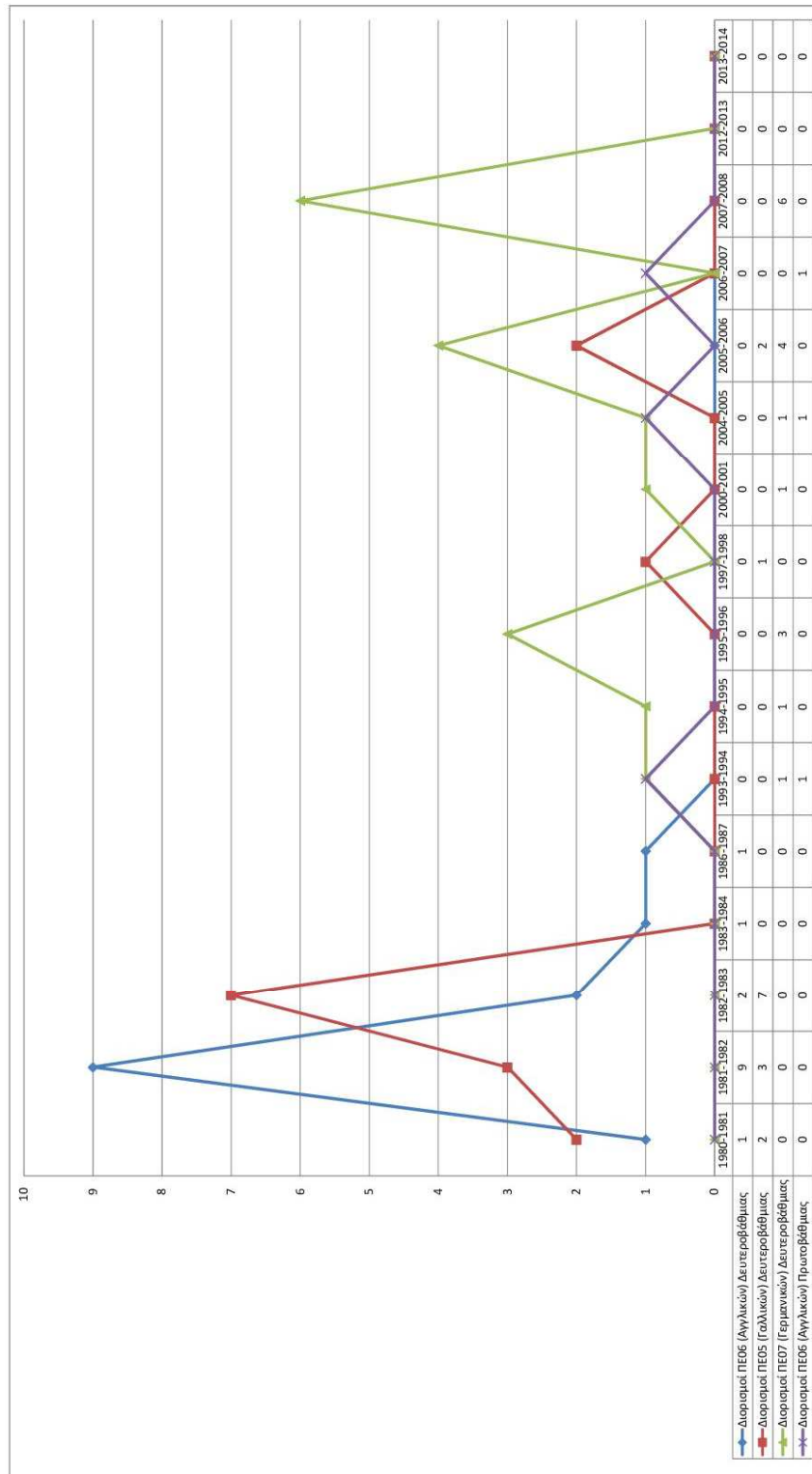
Περιφέρεια : ΙΟΝΙΟΝ ΝΗΣΩΝ
Νομός : ΖΑΚΥΝΘΟΥ

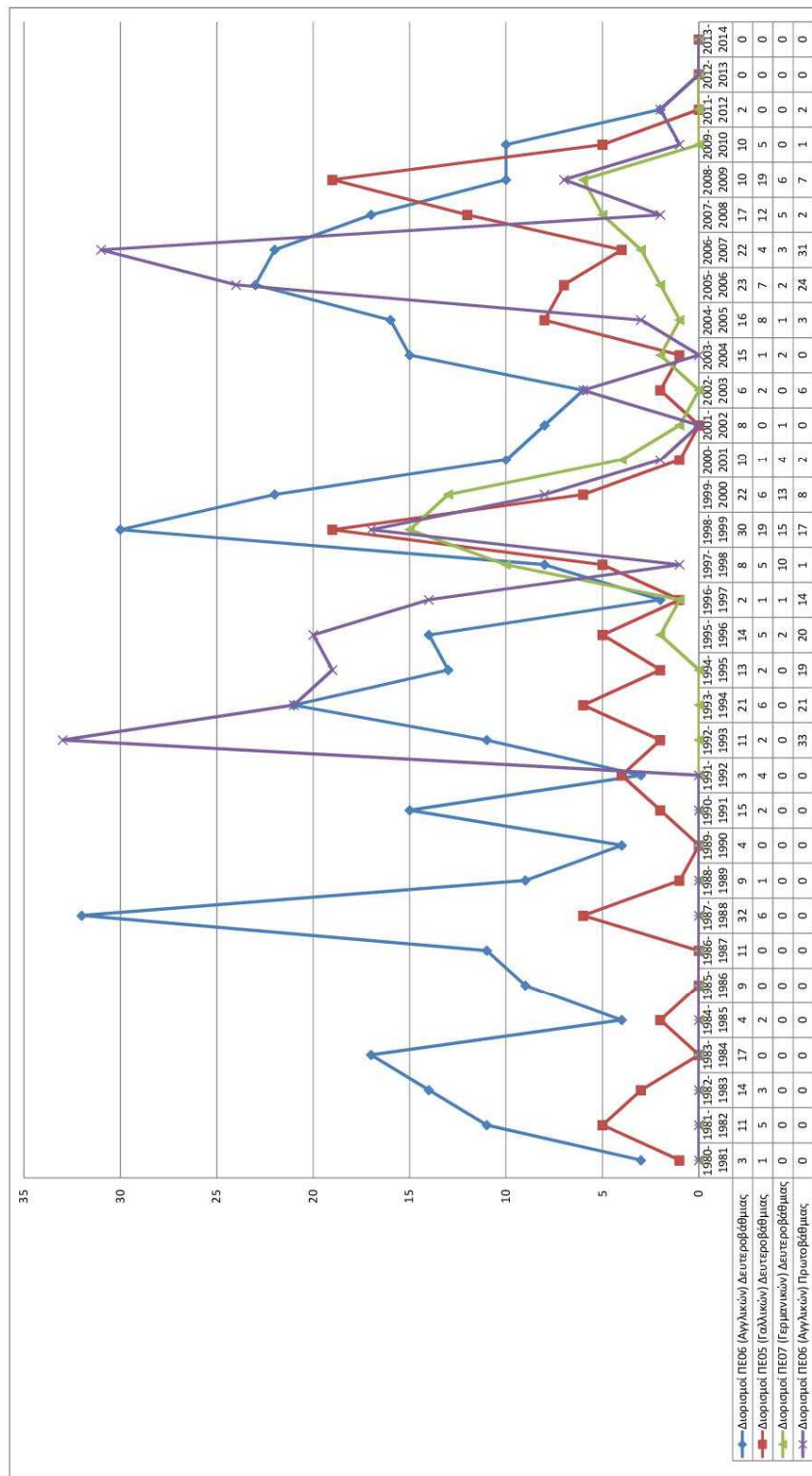
Περιφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός :ΗΛΕΙΑΣ

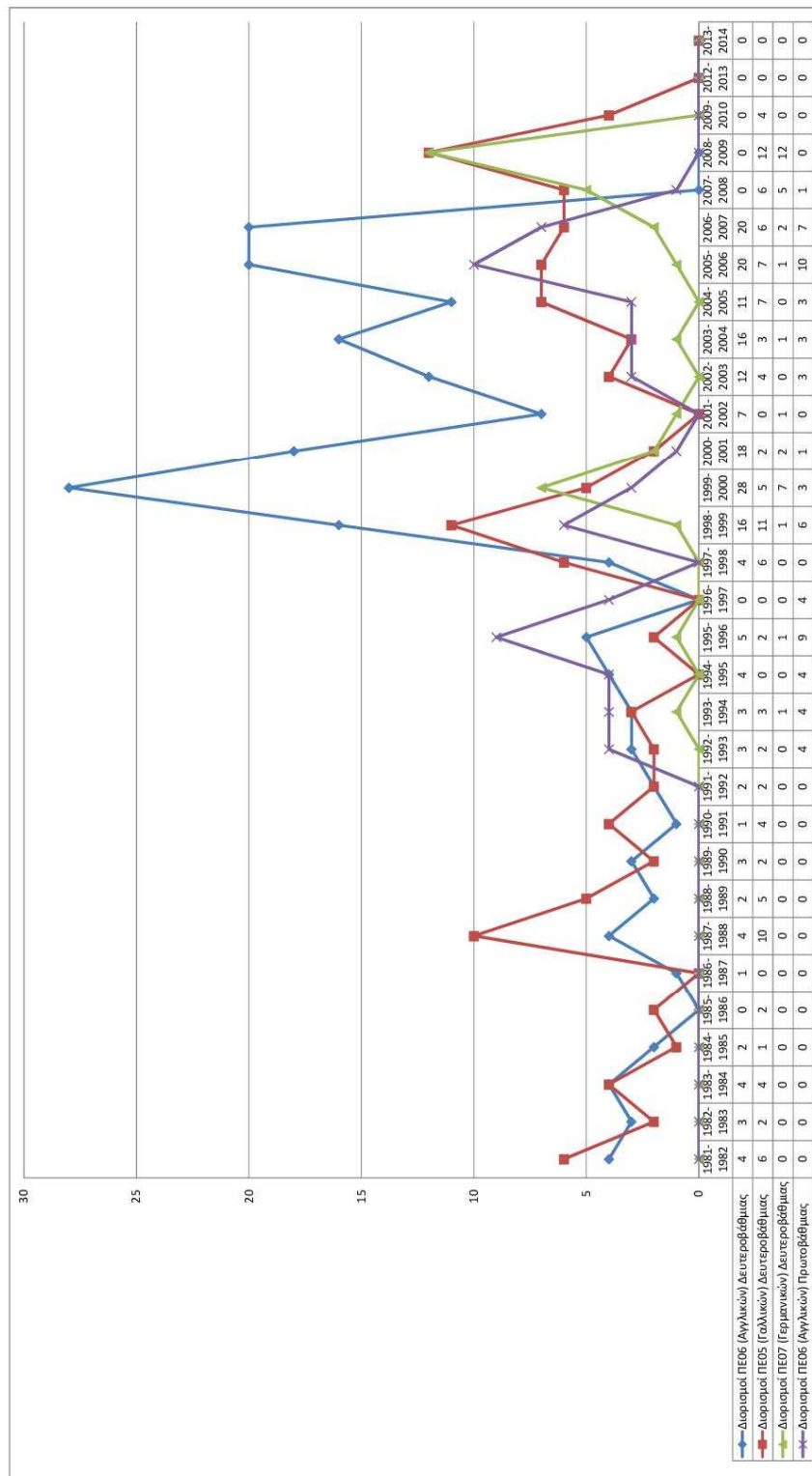
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Νομός Ημαθίας

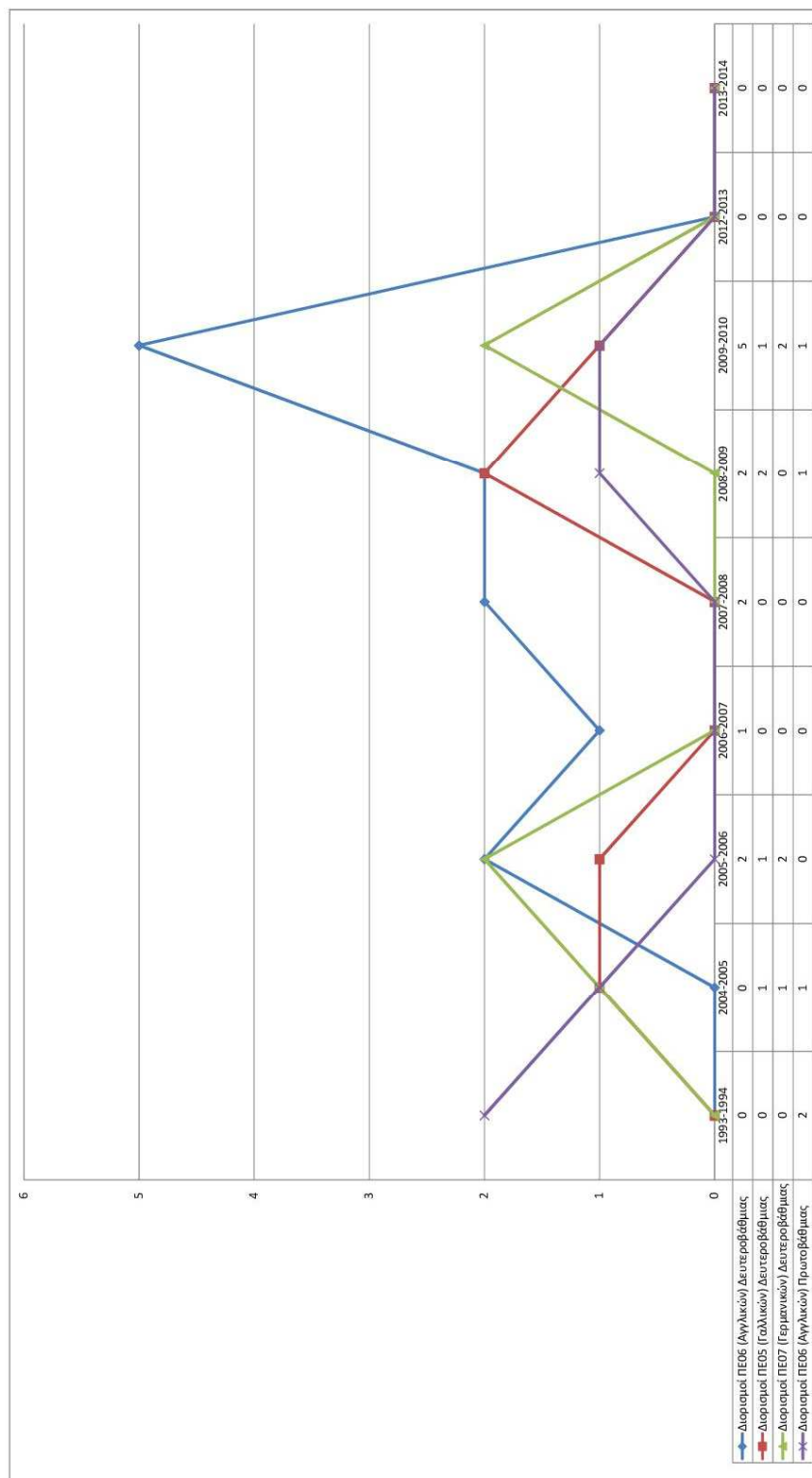
Περιφέρεια :ΚΡΗΤΗΣ
Νομός :ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

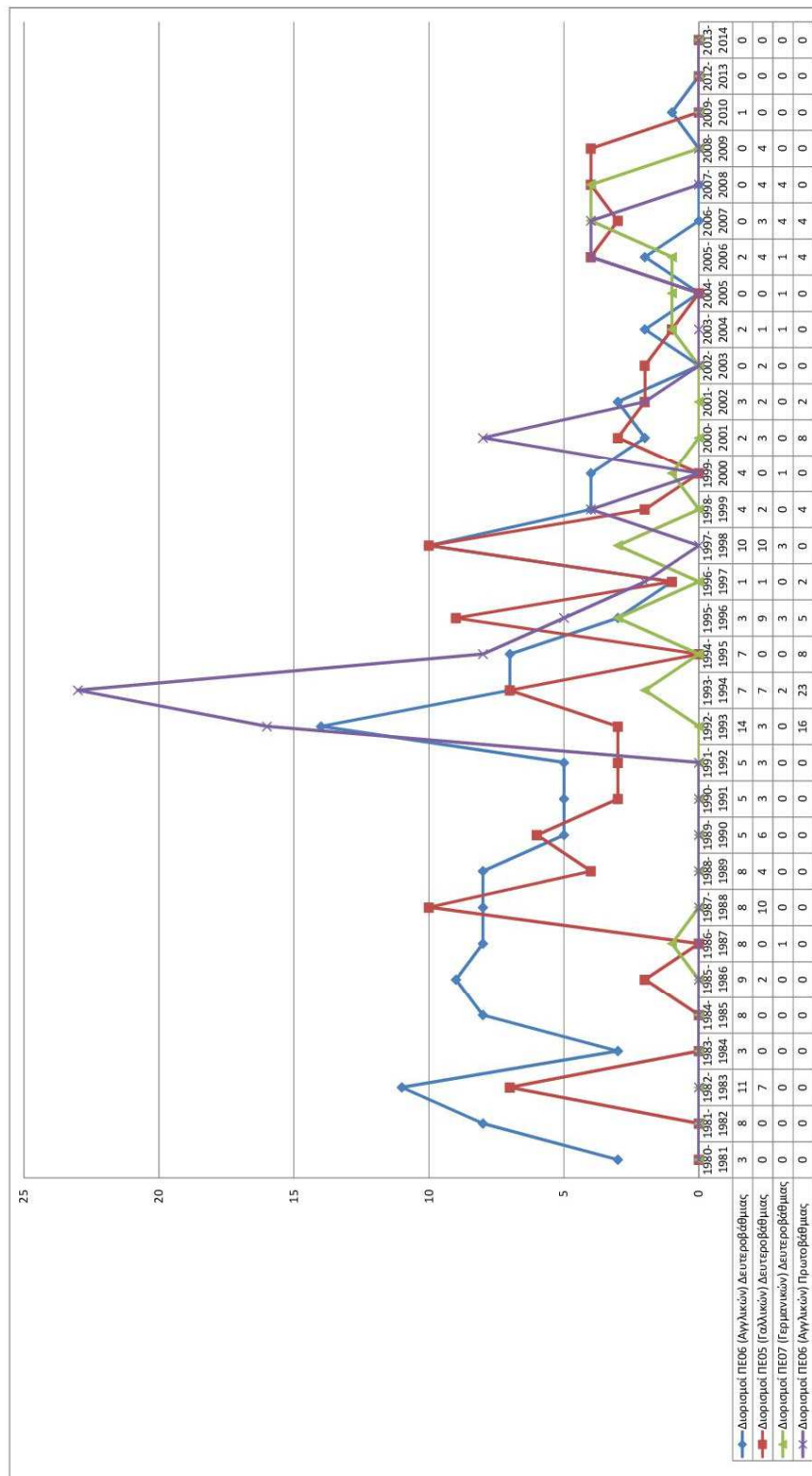
Περιφέρεια: ΗΠΕΙΡΟΥ
Νομός: ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ

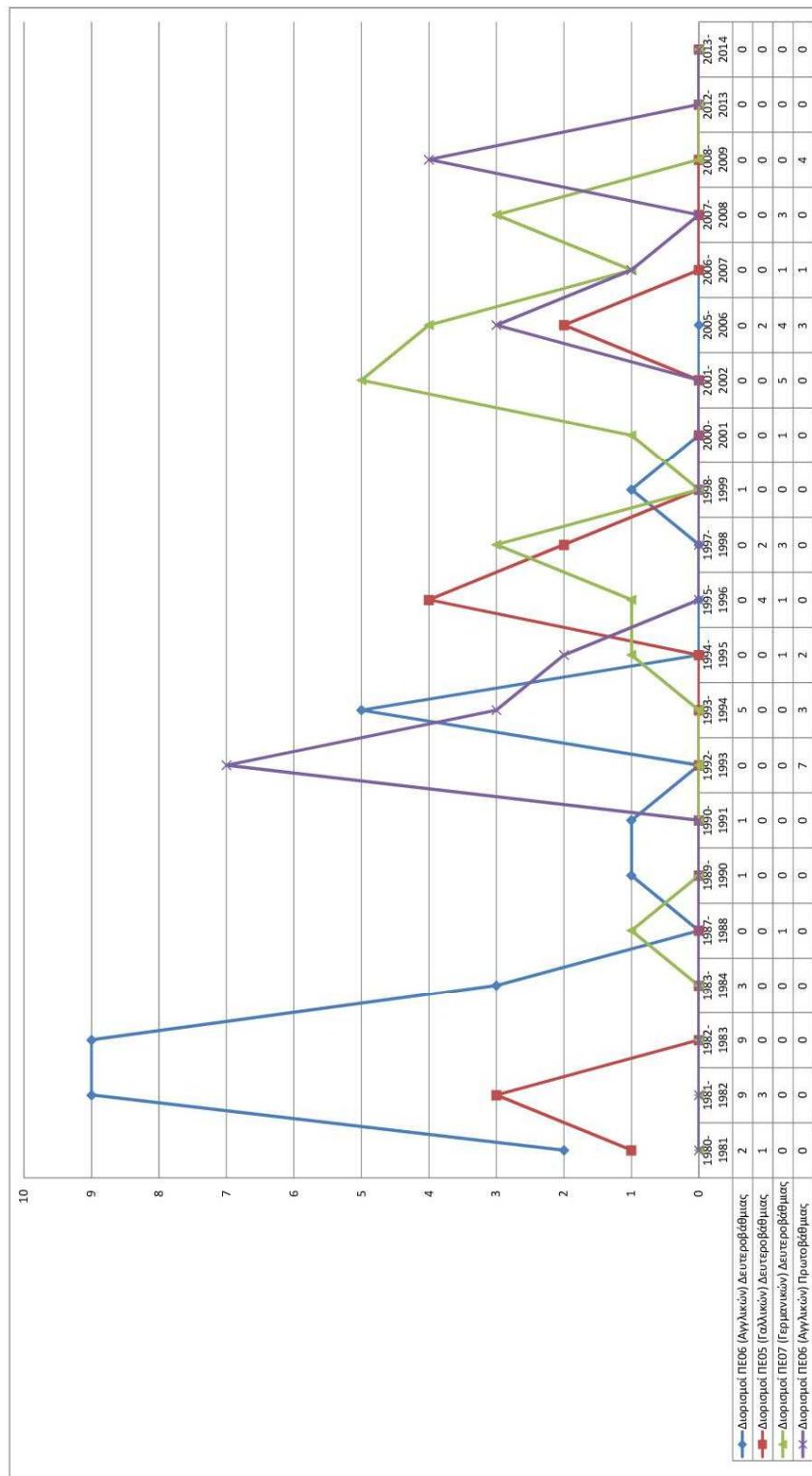
Περιφέρεια: ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

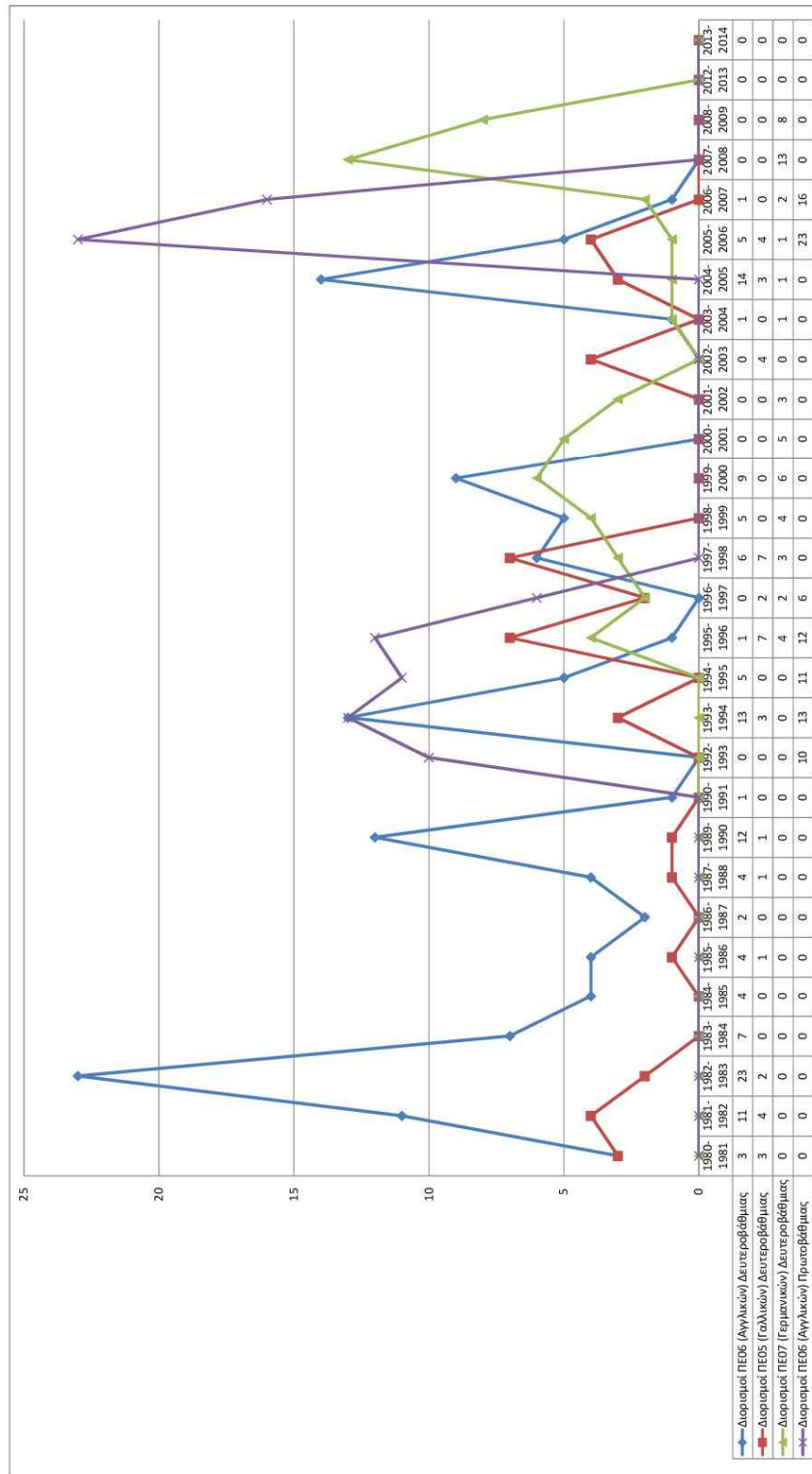
Περιφέρεια : ΗΠΕΙΡΟΥ
Νομός : ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

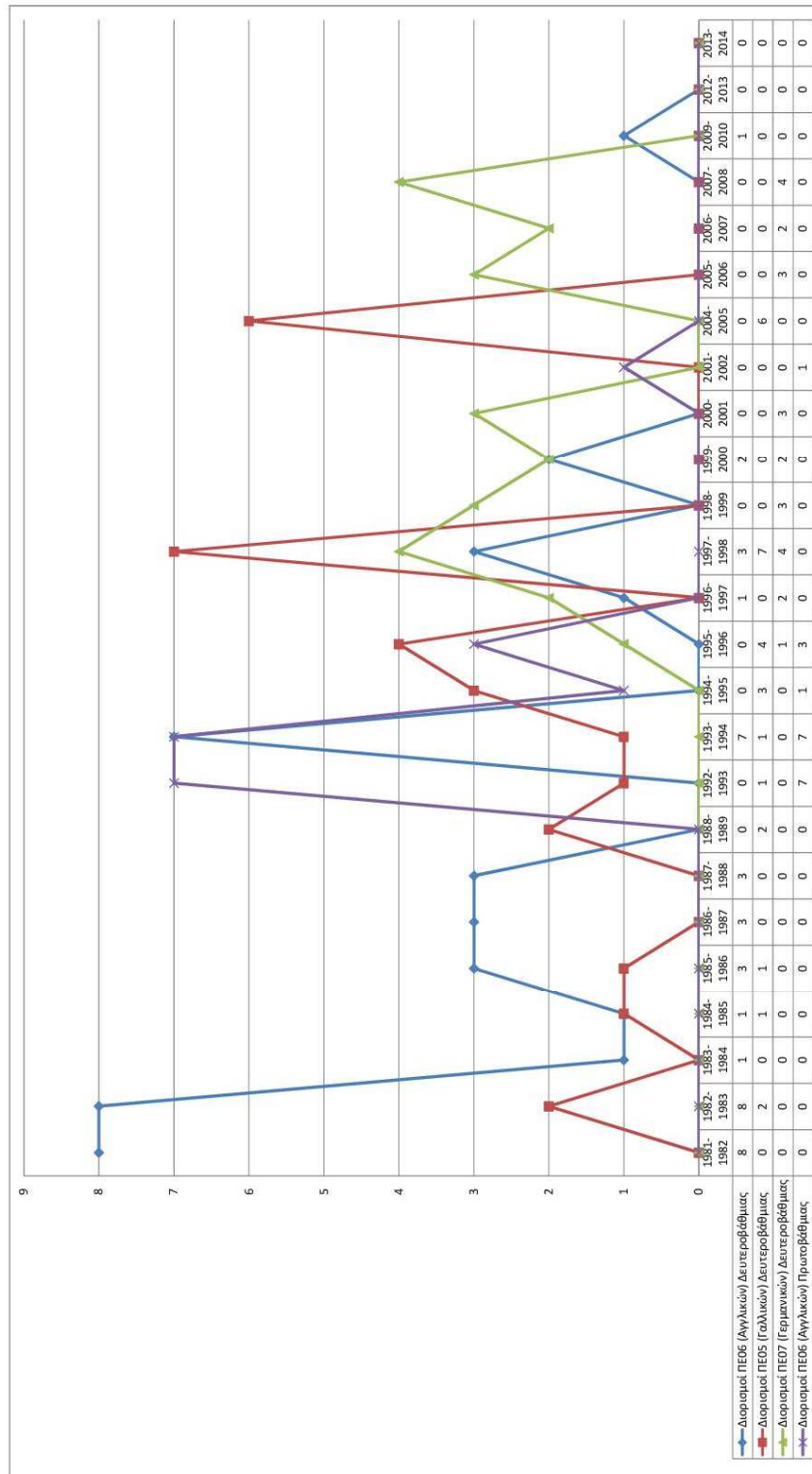
Περιφέρεια :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
Νομός :ΚΑΒΑΛΑΣ

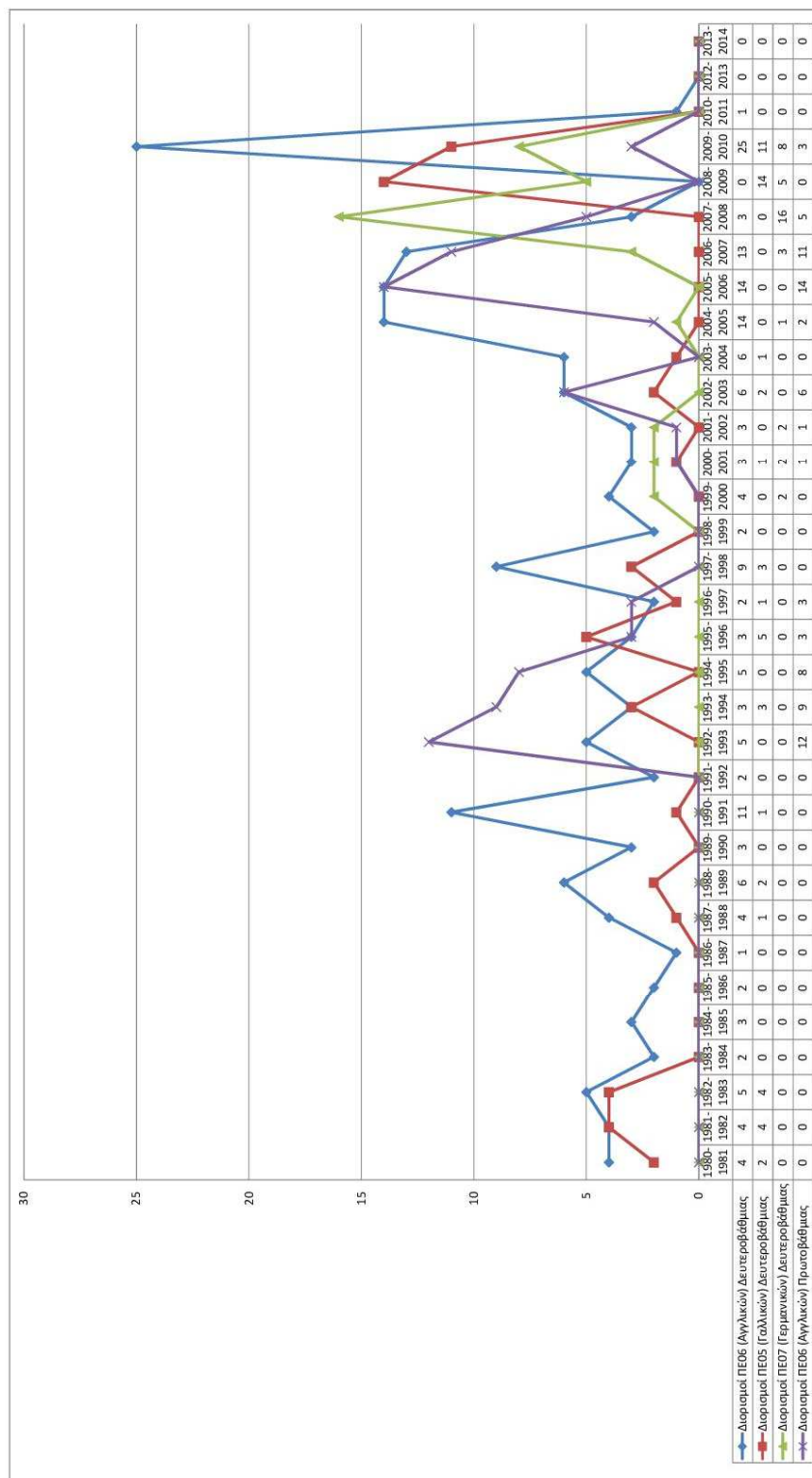
Περιοχή: ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Νομός: ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

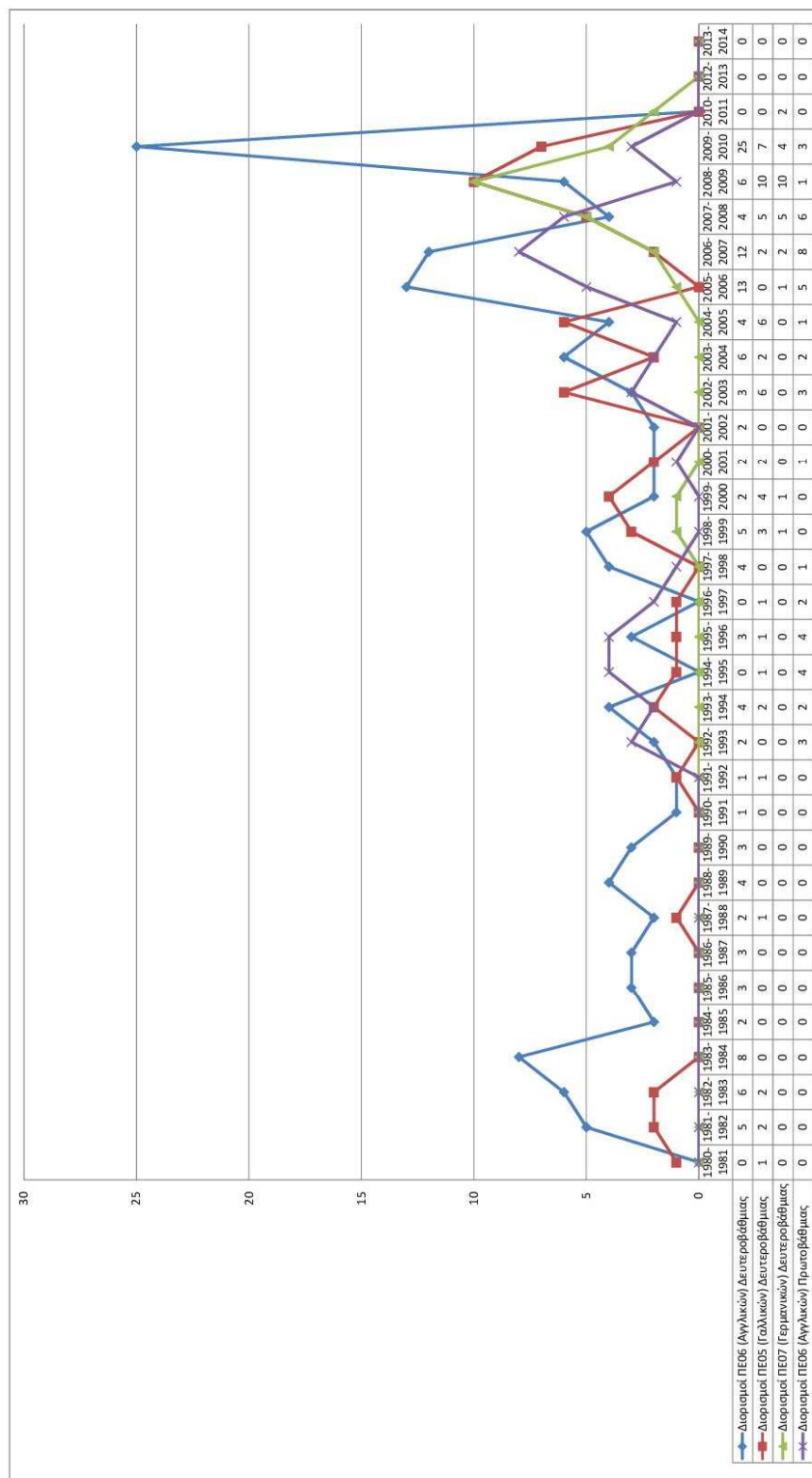
Περιοφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός : ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

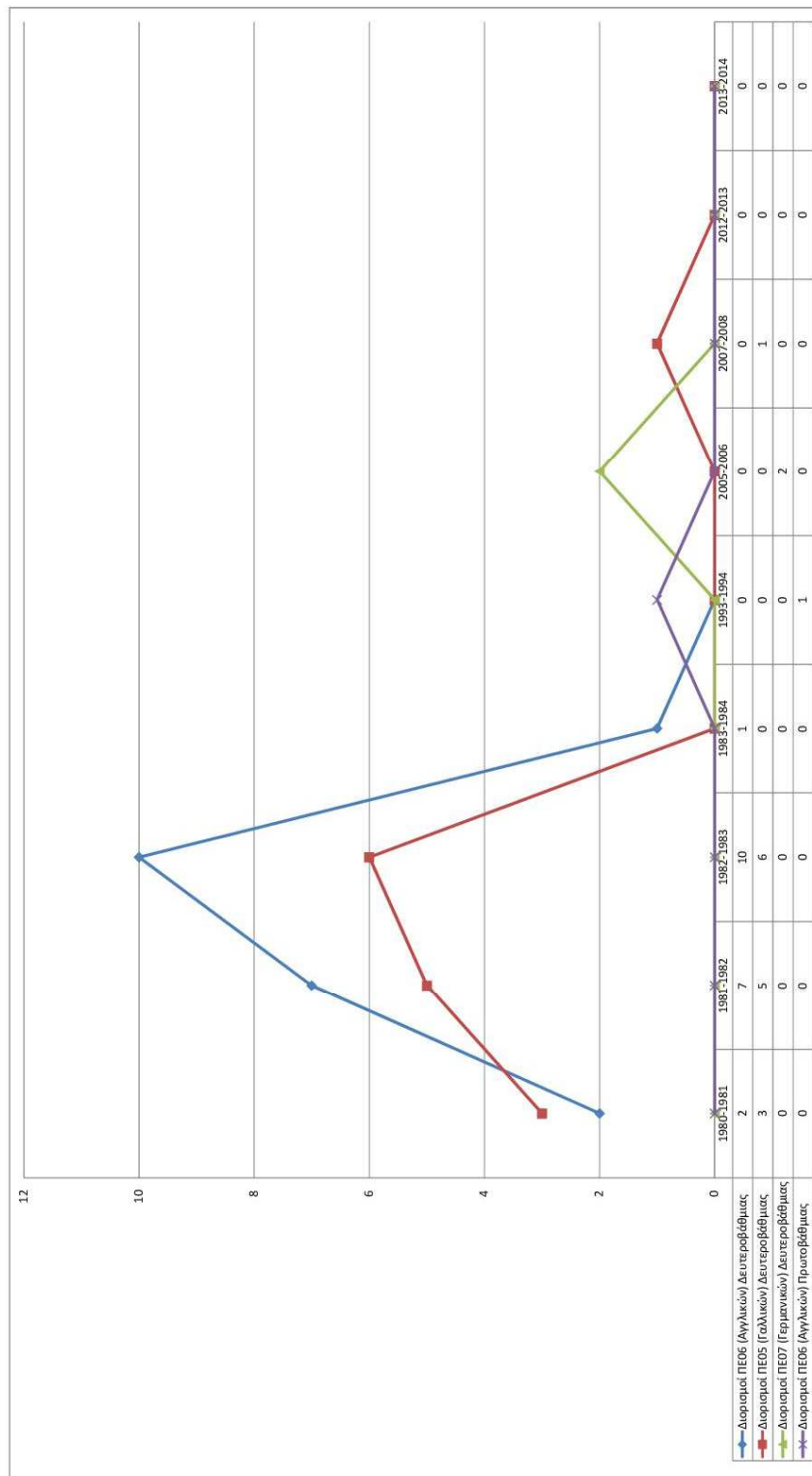
Περιφέρεια : ΙΟΝΙΟΝ ΝΗΣΩΝ
Νομός : ΚΕΡΚΥΡΑΣ

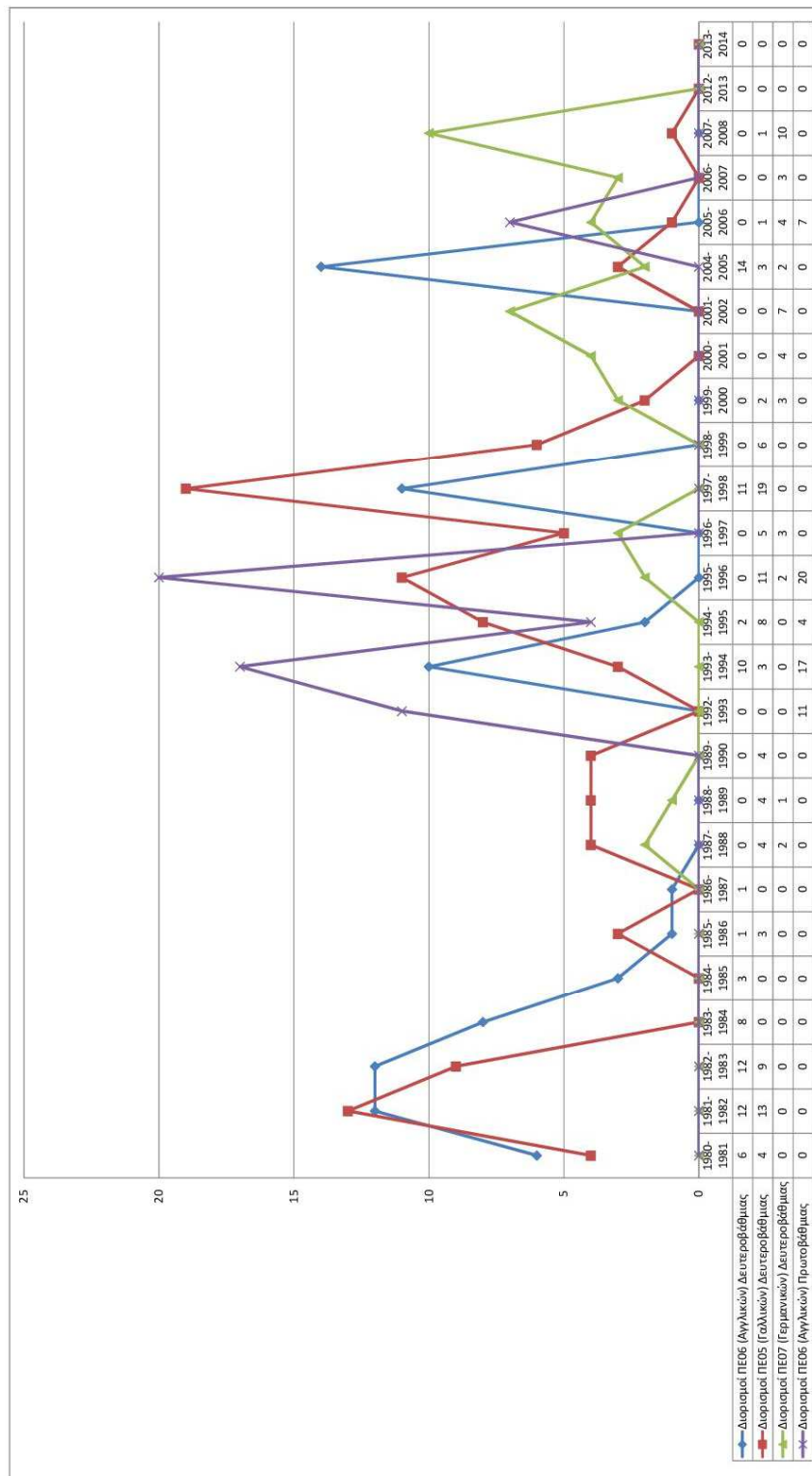
Περίοδος : ΙΟΝΙΟΝ ΝΗΣΩΝ
Νομός : ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

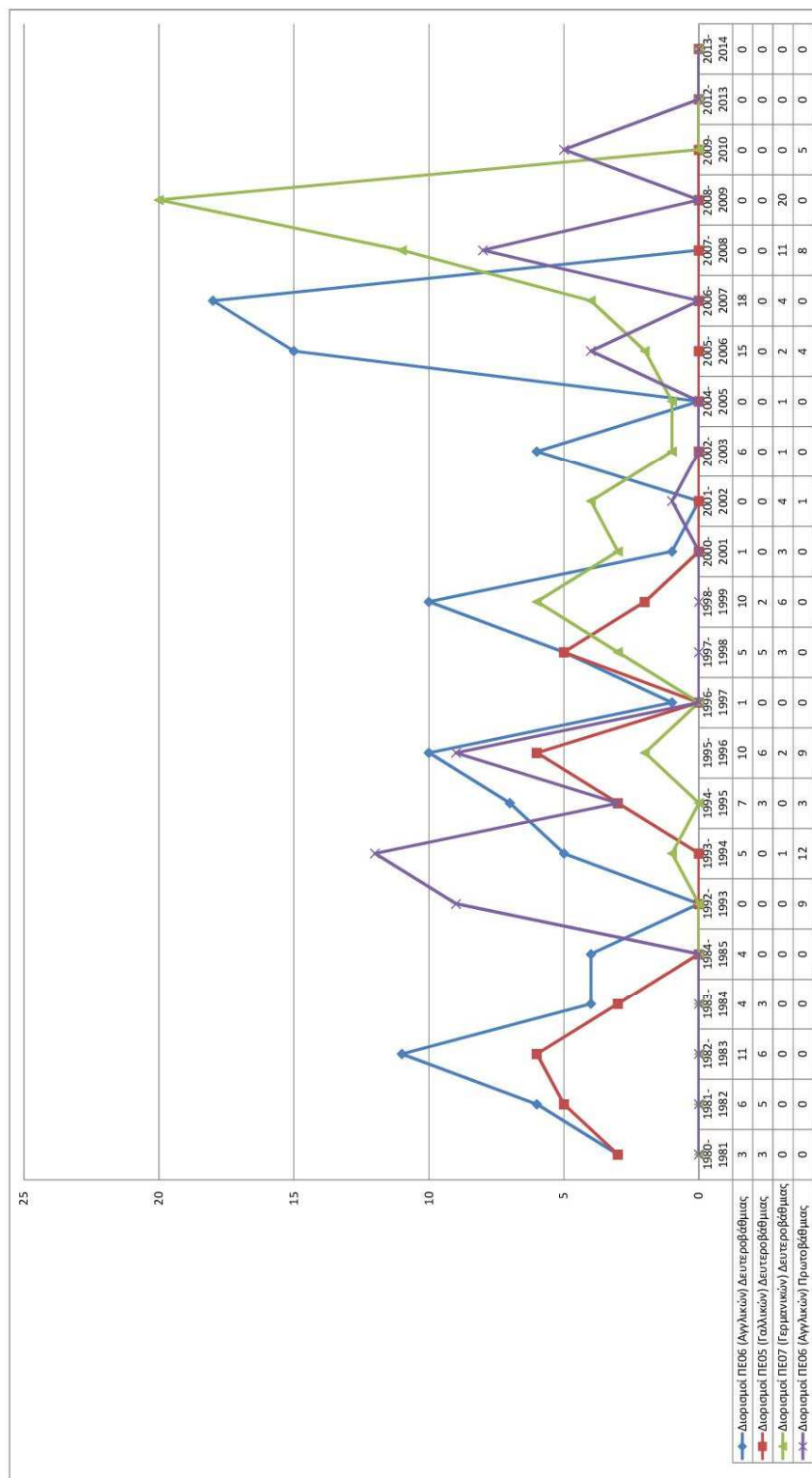
Περιφέρεια: ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός: ΚΙΛΙΚΙΑ

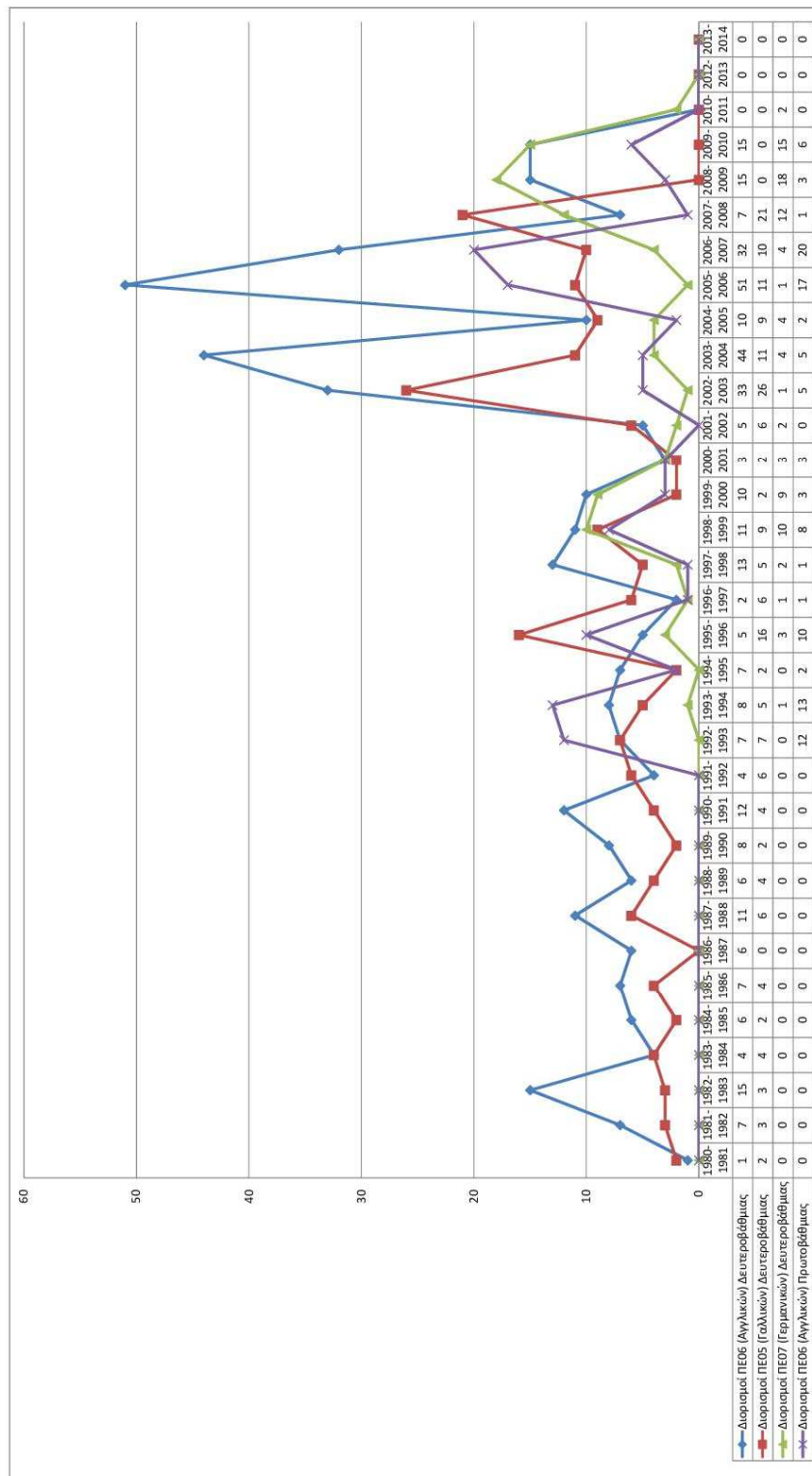
Περιφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός :ΚΟΖΑΝΗΣ

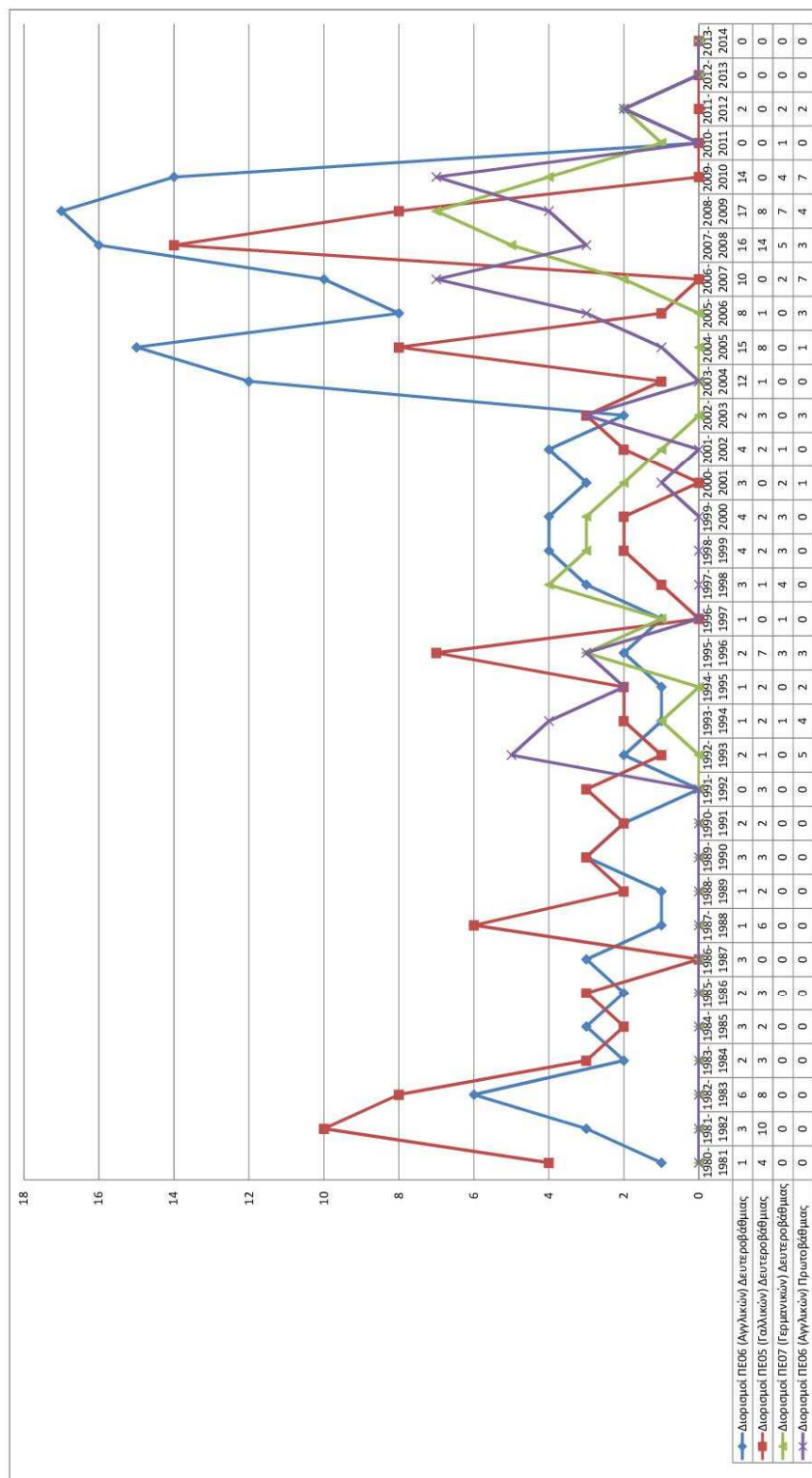
Περιφέρεια :ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ
Νομός :ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

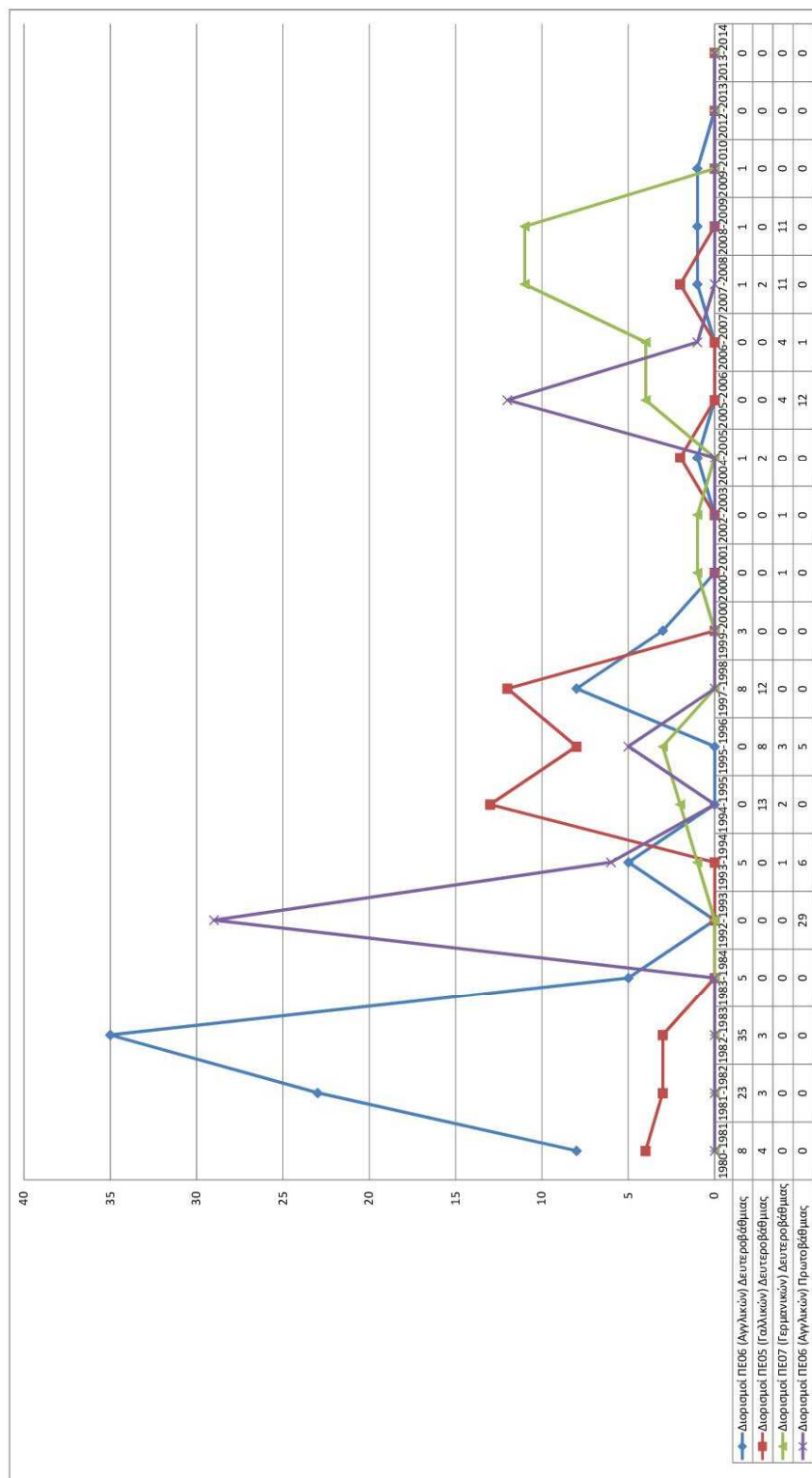
Περσφέρεα :ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Νομός :ΚΥΚΛΑΔΩΝ

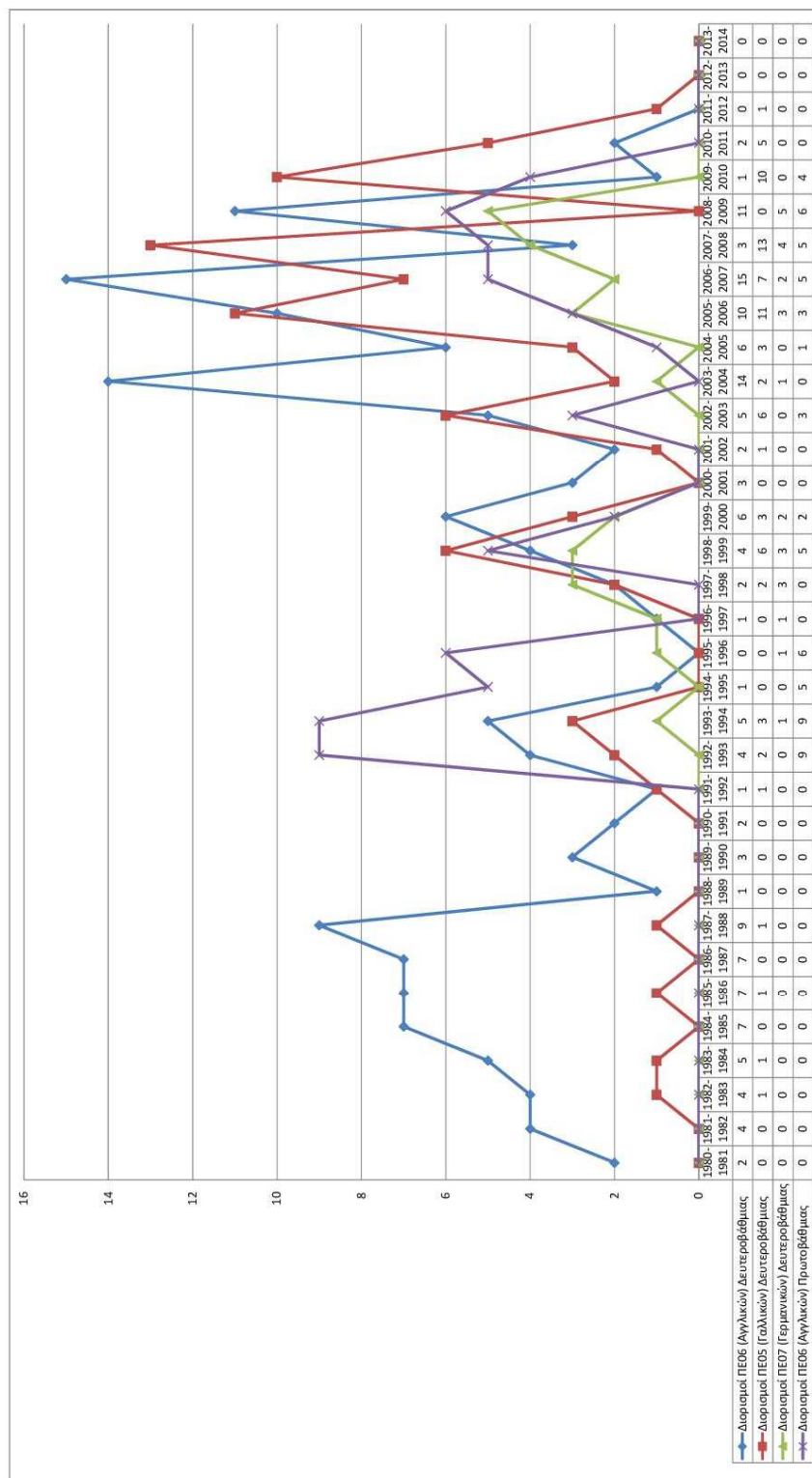
Περιφέρεια : ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ
Νομός : ΛΑΚΩΝΙΑΣ

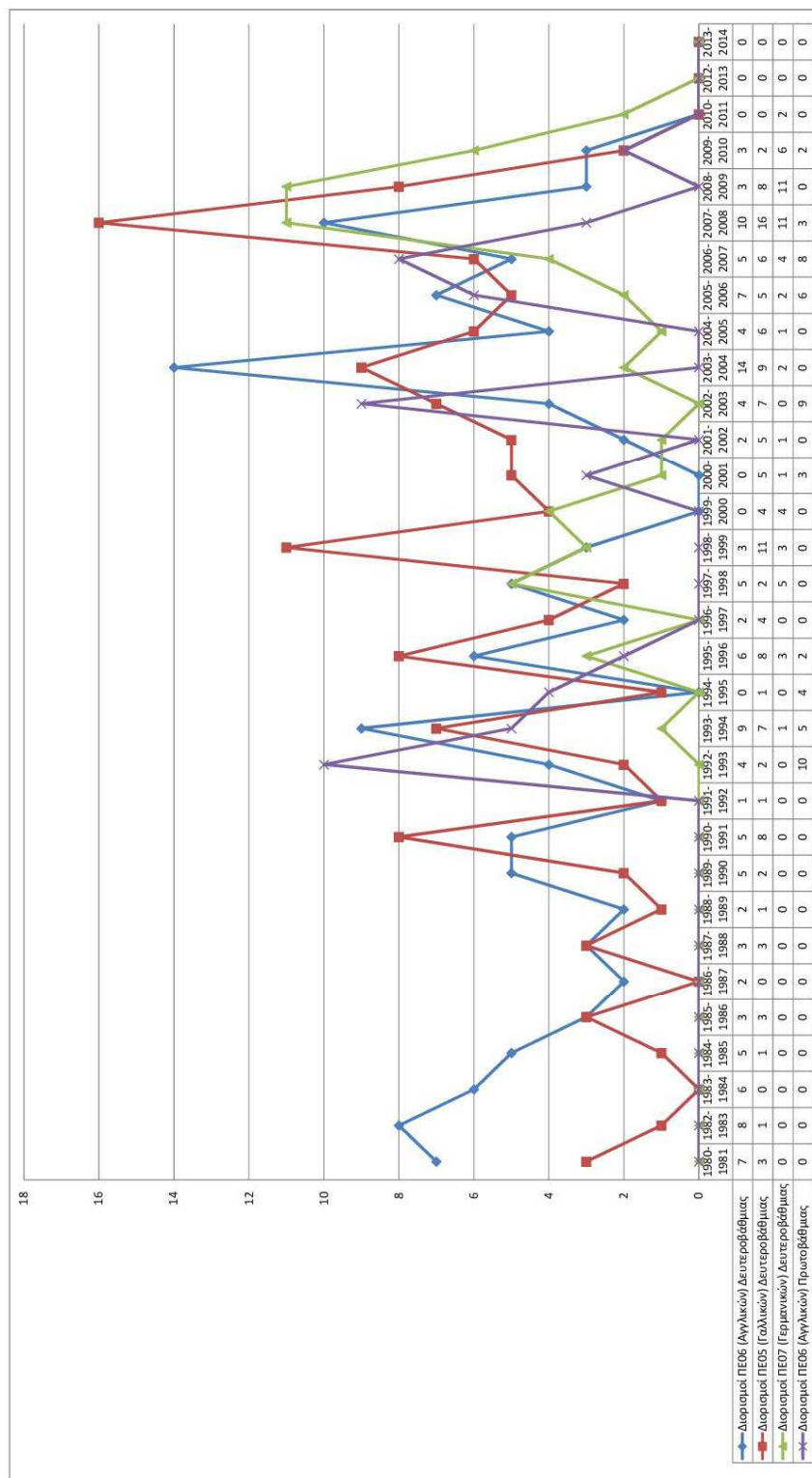
Περφόρεα :ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Νομός :ΛΑΡΙΣΣΑΣ

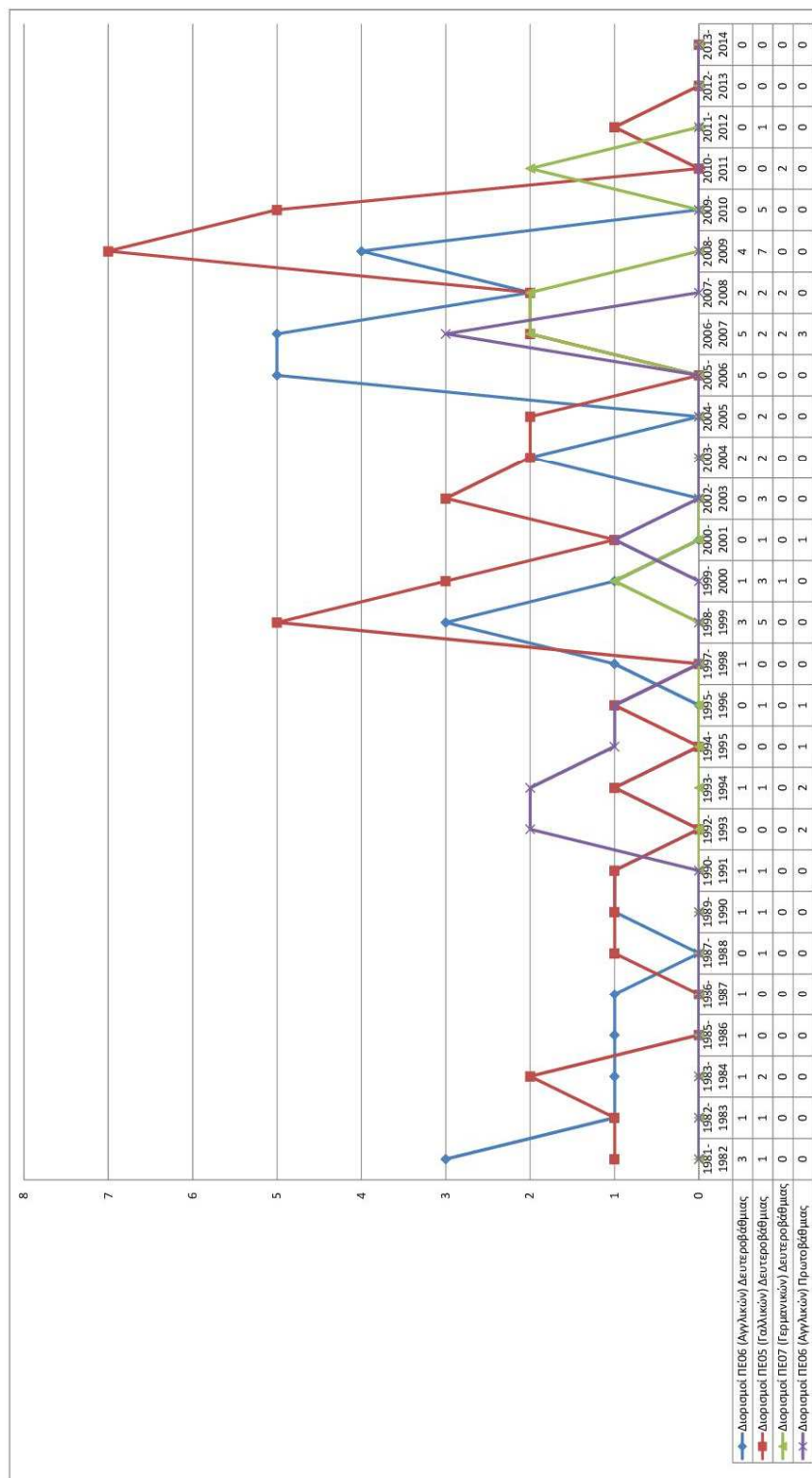
Περιφέρεια : ΚΡΗΤΗΣ
Νομός : ΛΑΣΙΘΙΟΥ

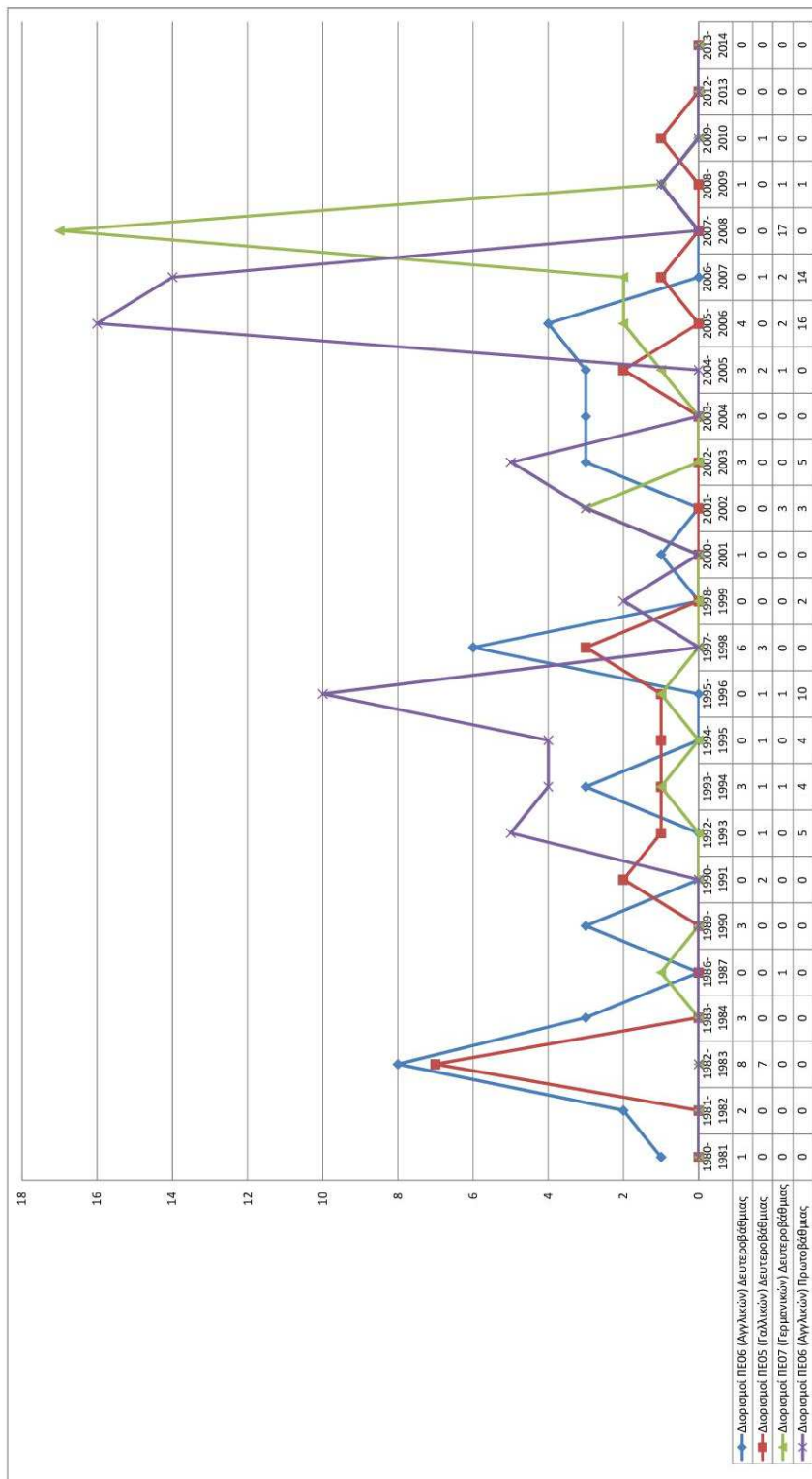
Περιφέρεια :ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Νομός :ΛΕΣΒΟΥ

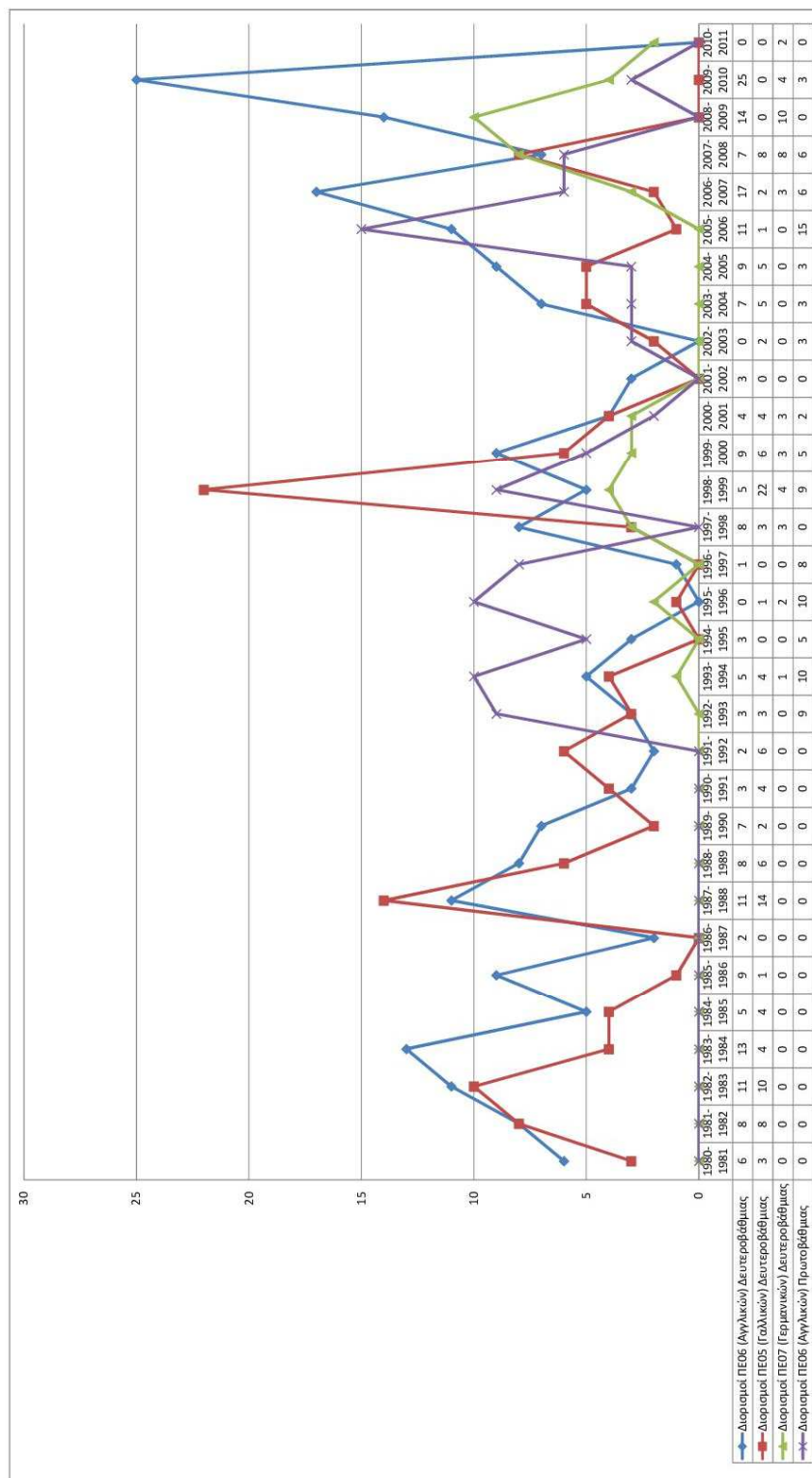
Περιφέρεια : ΙΟΝΙΟΝ ΝΗΣΩΝ
Νομός : ΛΕΥΚΑΔΑΣ

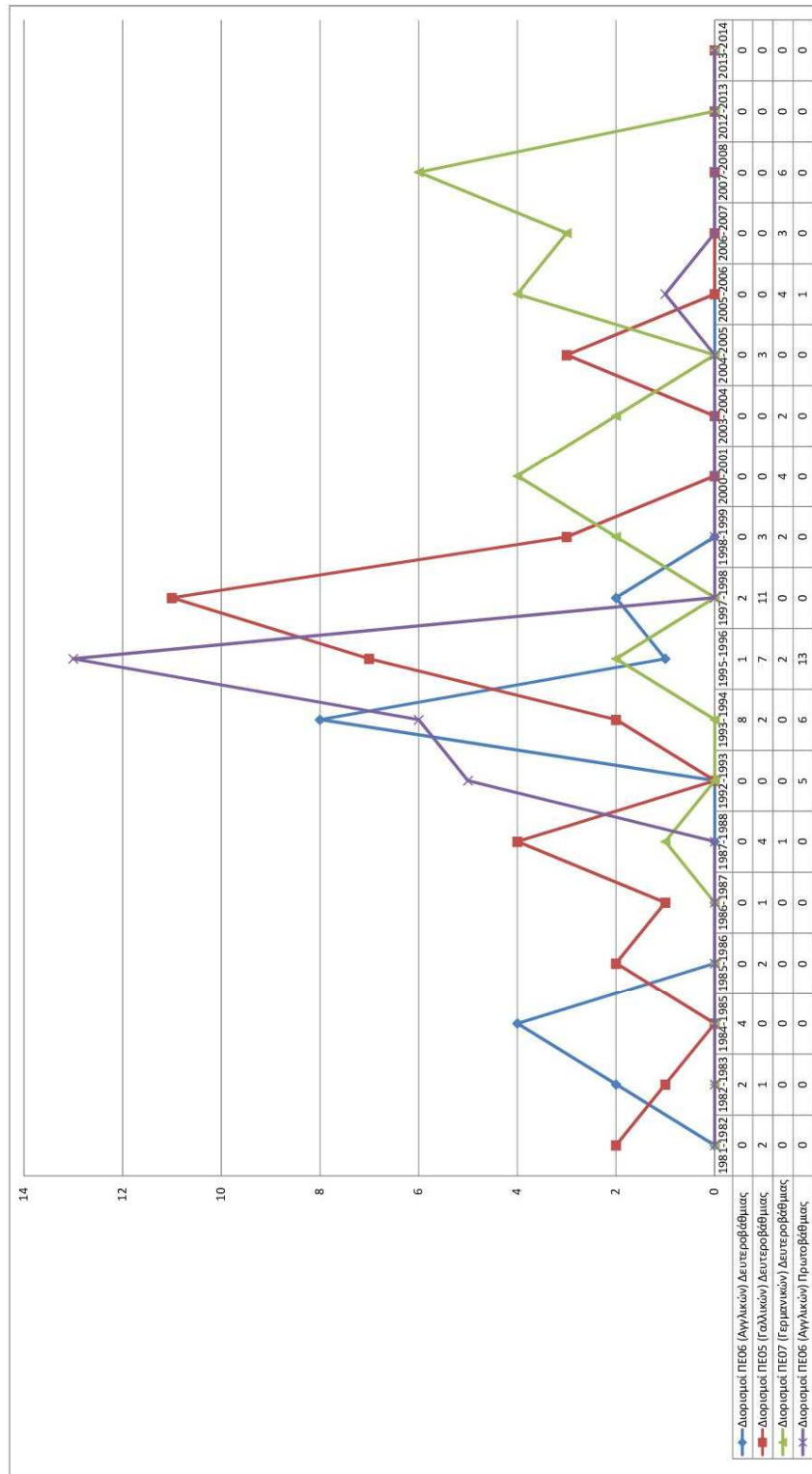
Περιοχή: ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Νομός: ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

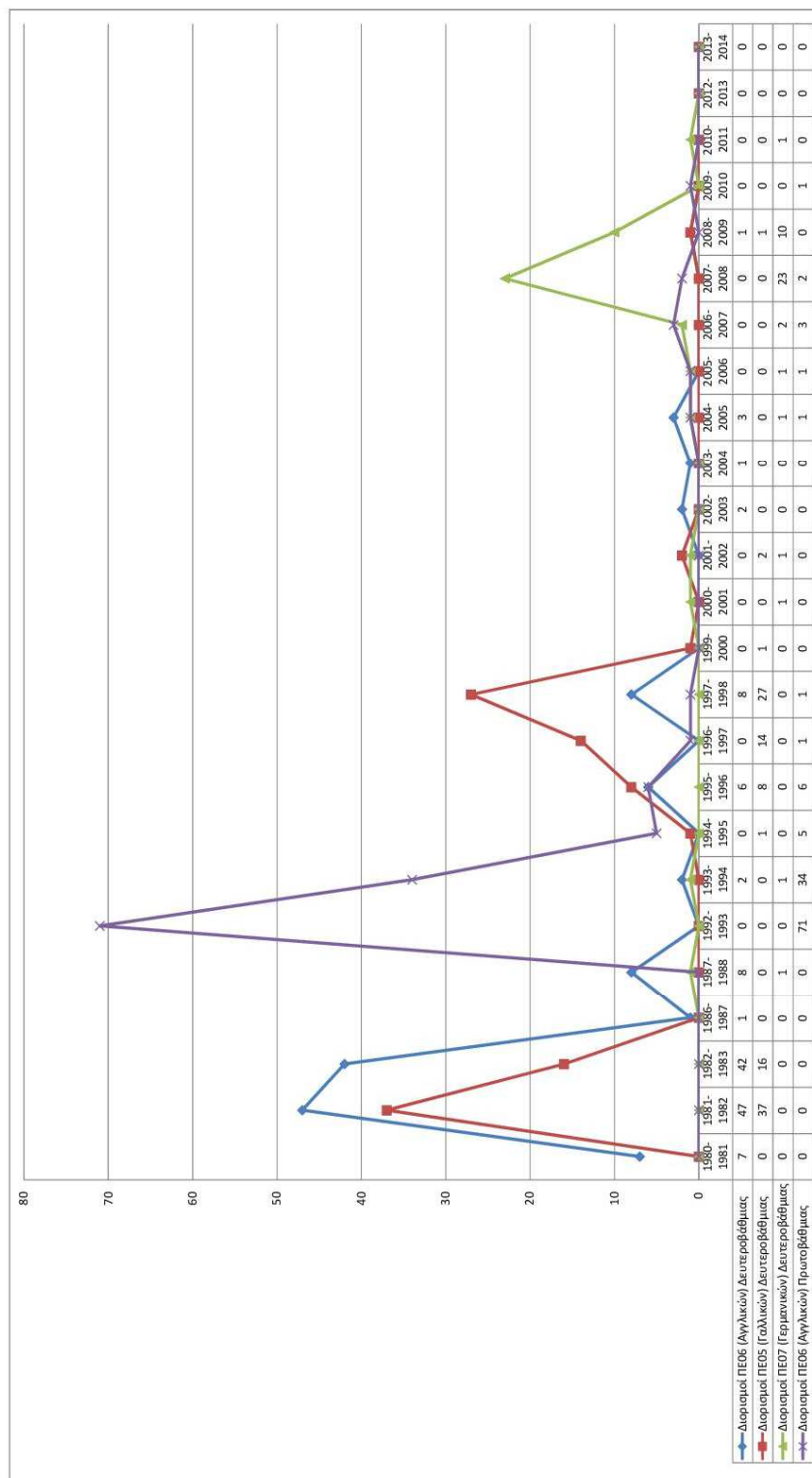
Περιφέρεια :ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ
Νομός :ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

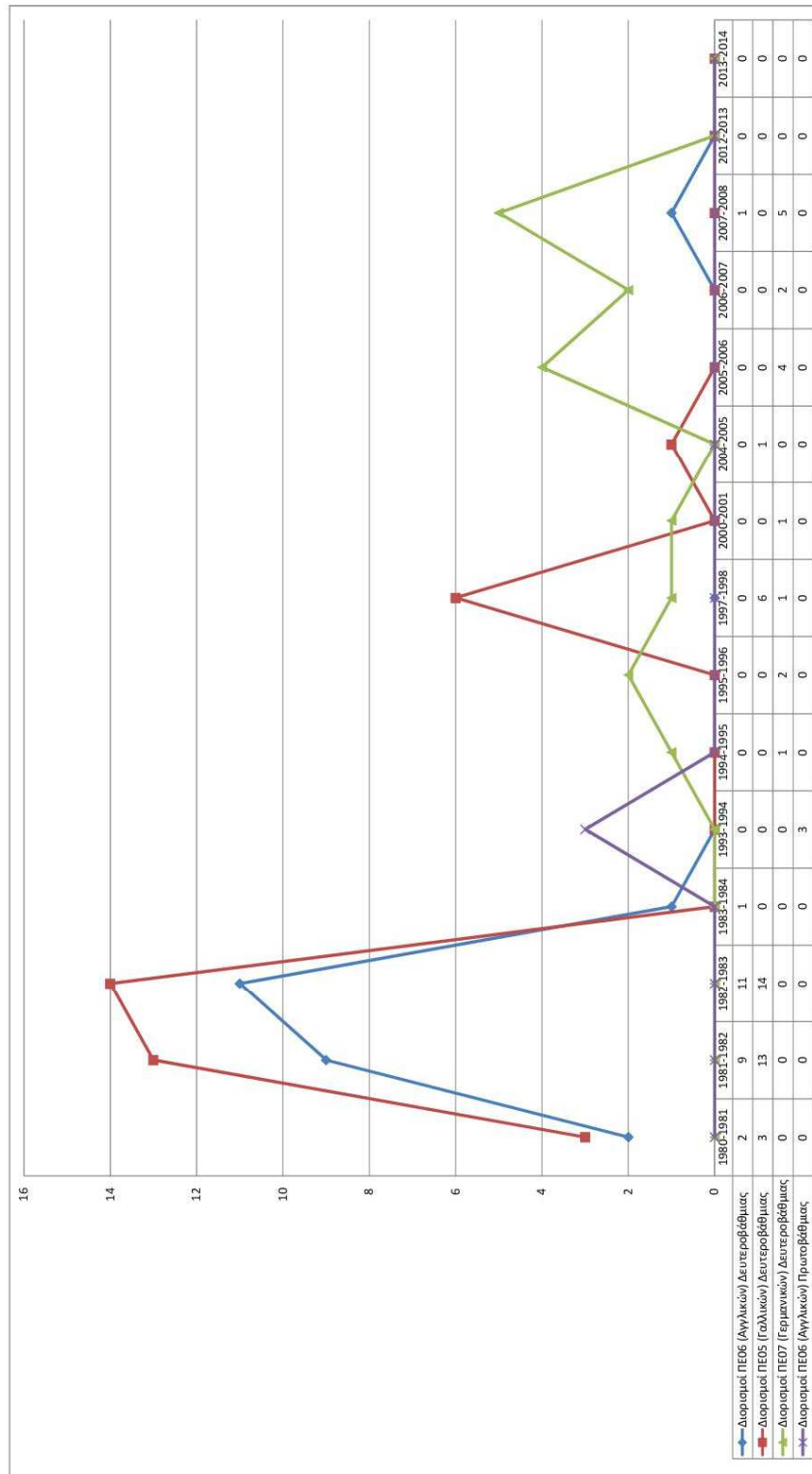
Περιφέρεια :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
Νομός :ΞΑΝΘΗΣ

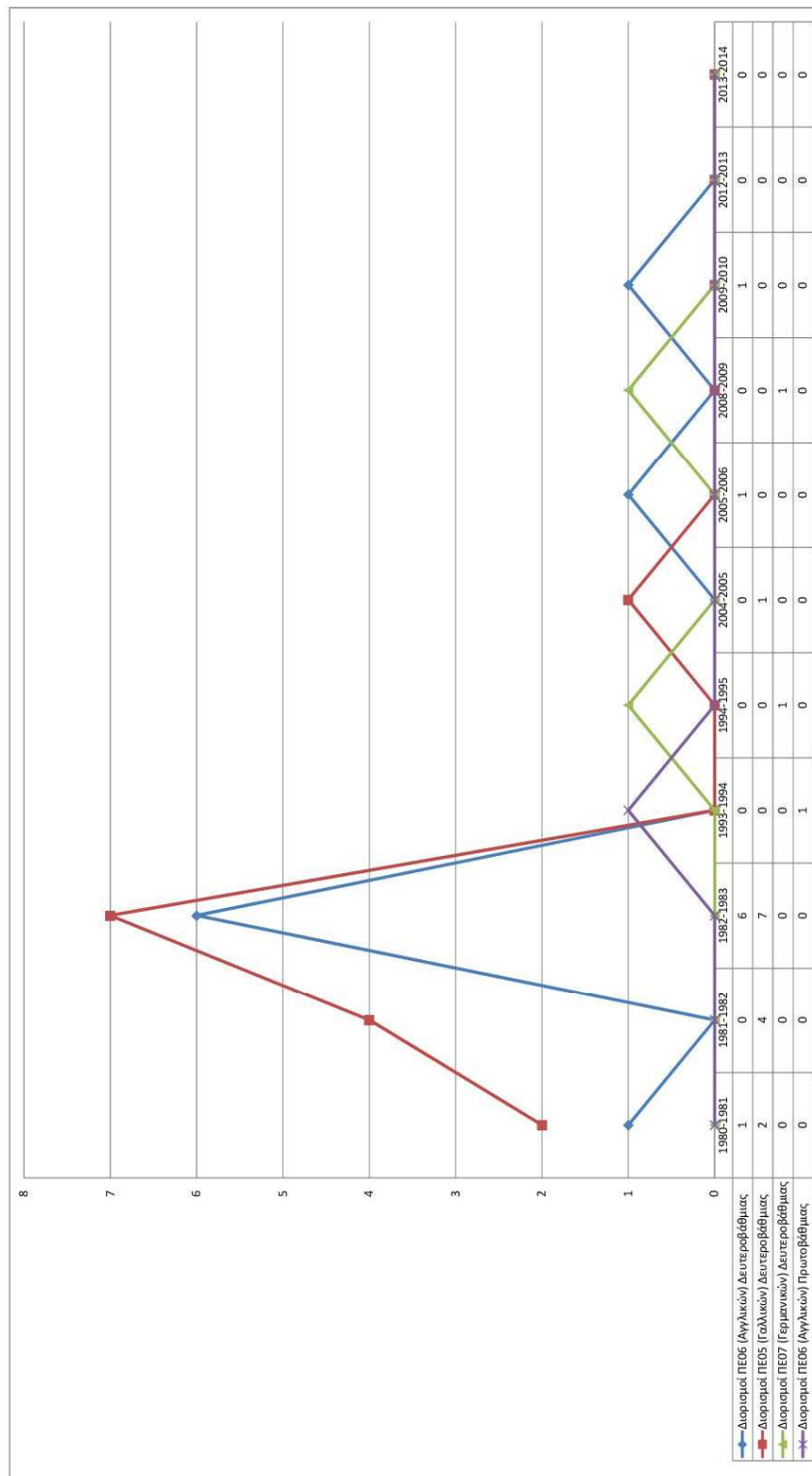
Περιφέρεια :ΑΤΤΙΚΗΣ
Νομός :ΠΕΡΑΙΑ

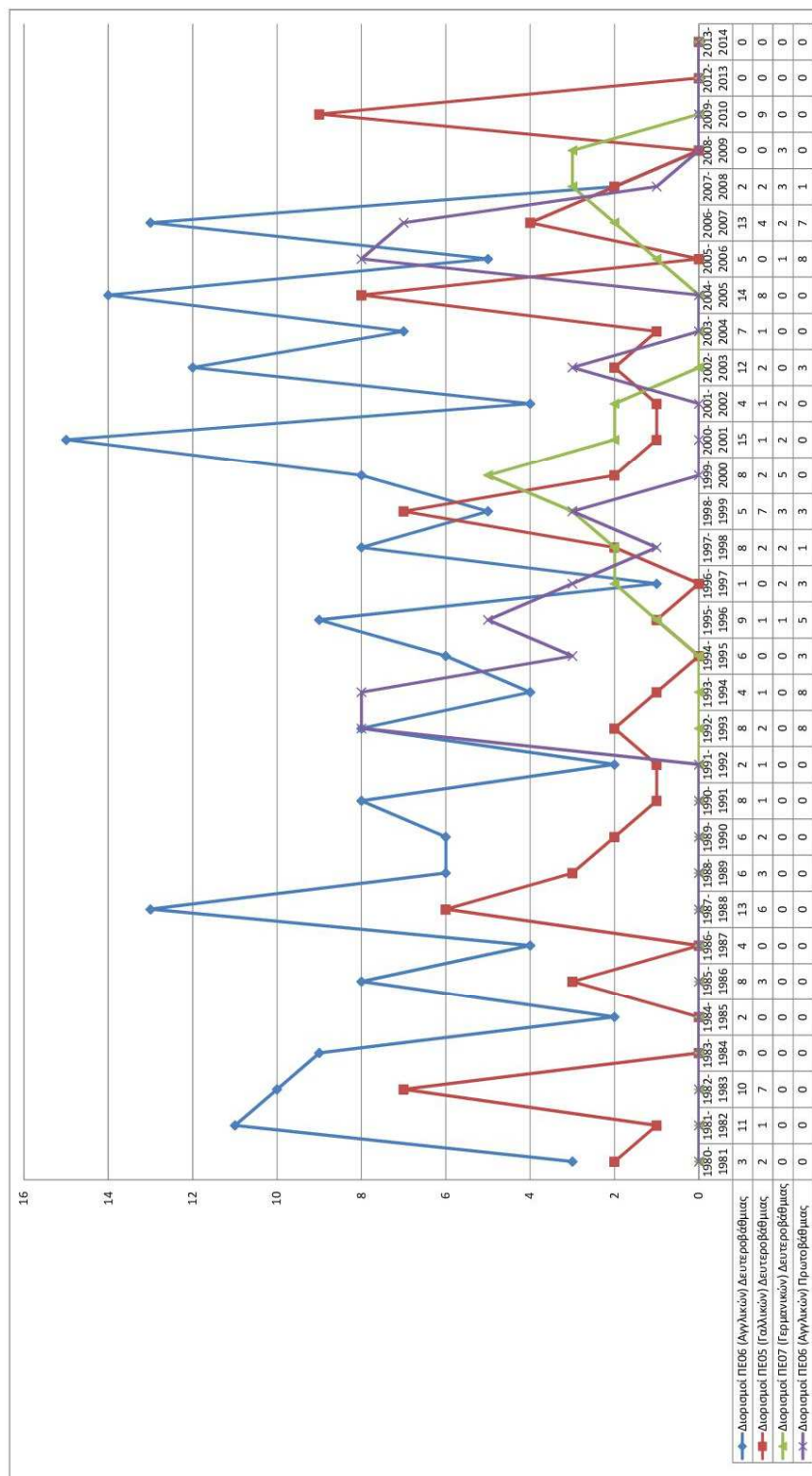
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Νομός Πέλλας

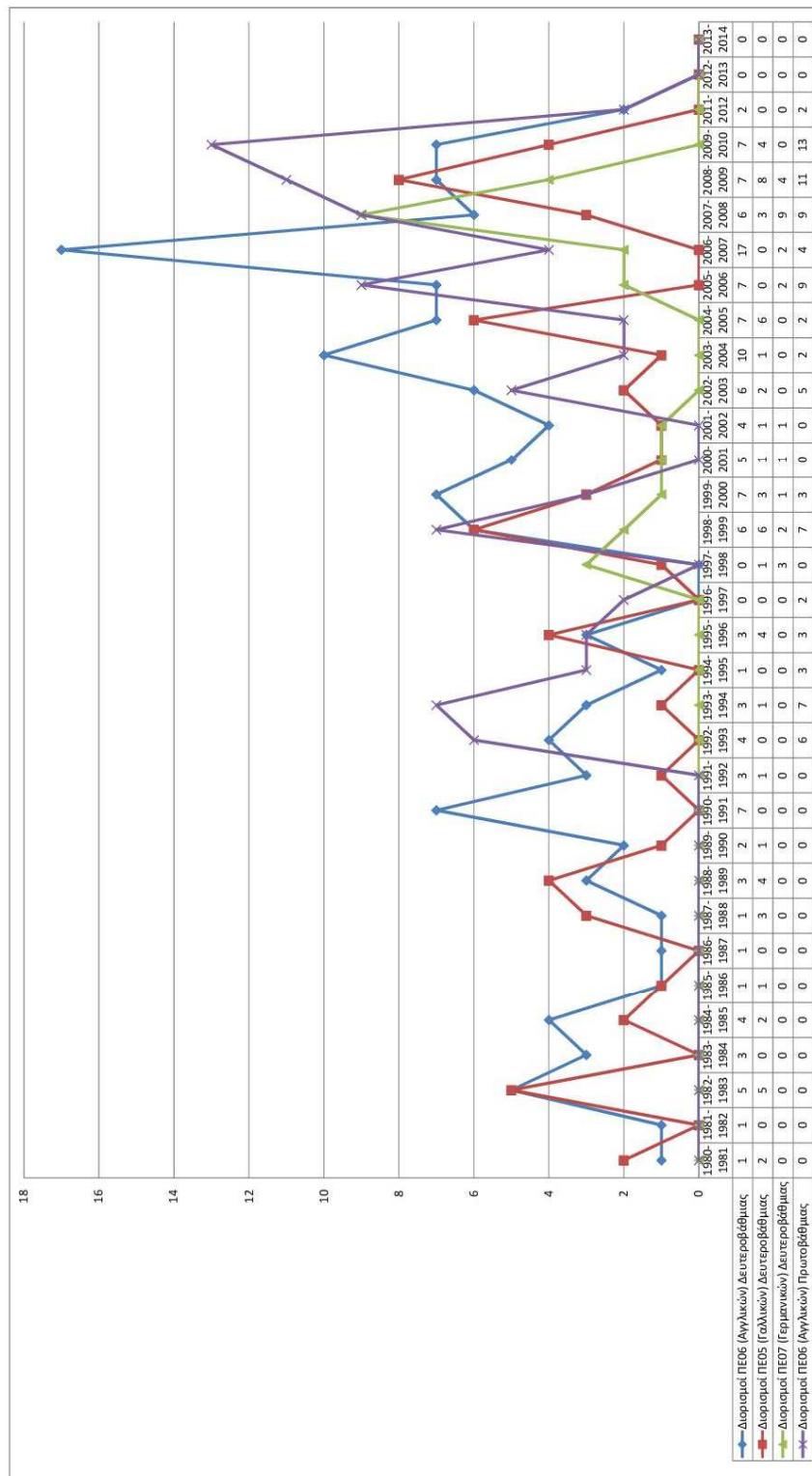
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Νομός: ΠΙΕΡΙΑΣ

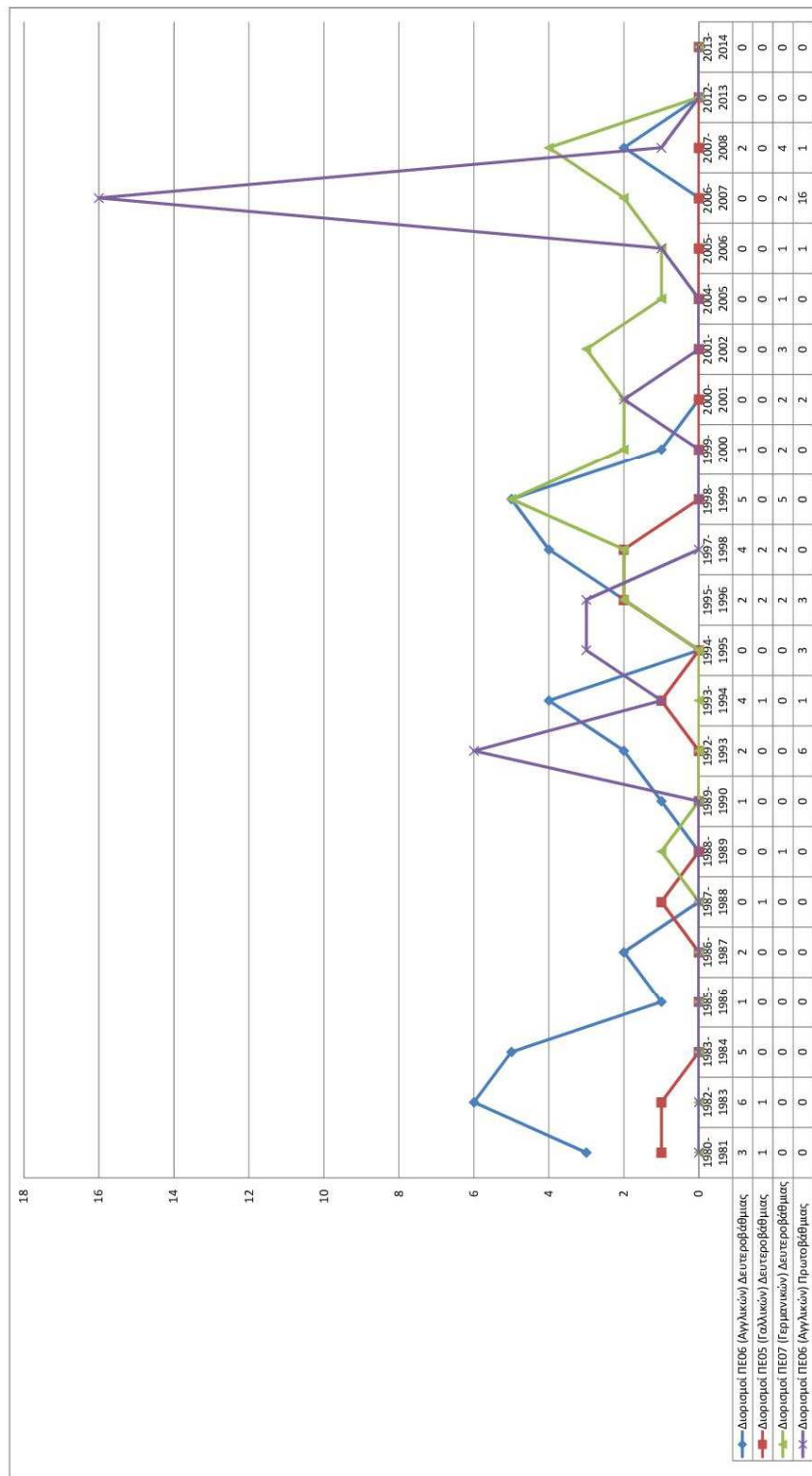
Περιφέρεια :ΗΠΕΙΡΟΥ
Νομός :ΠΡΕΒΕΖΑΣ

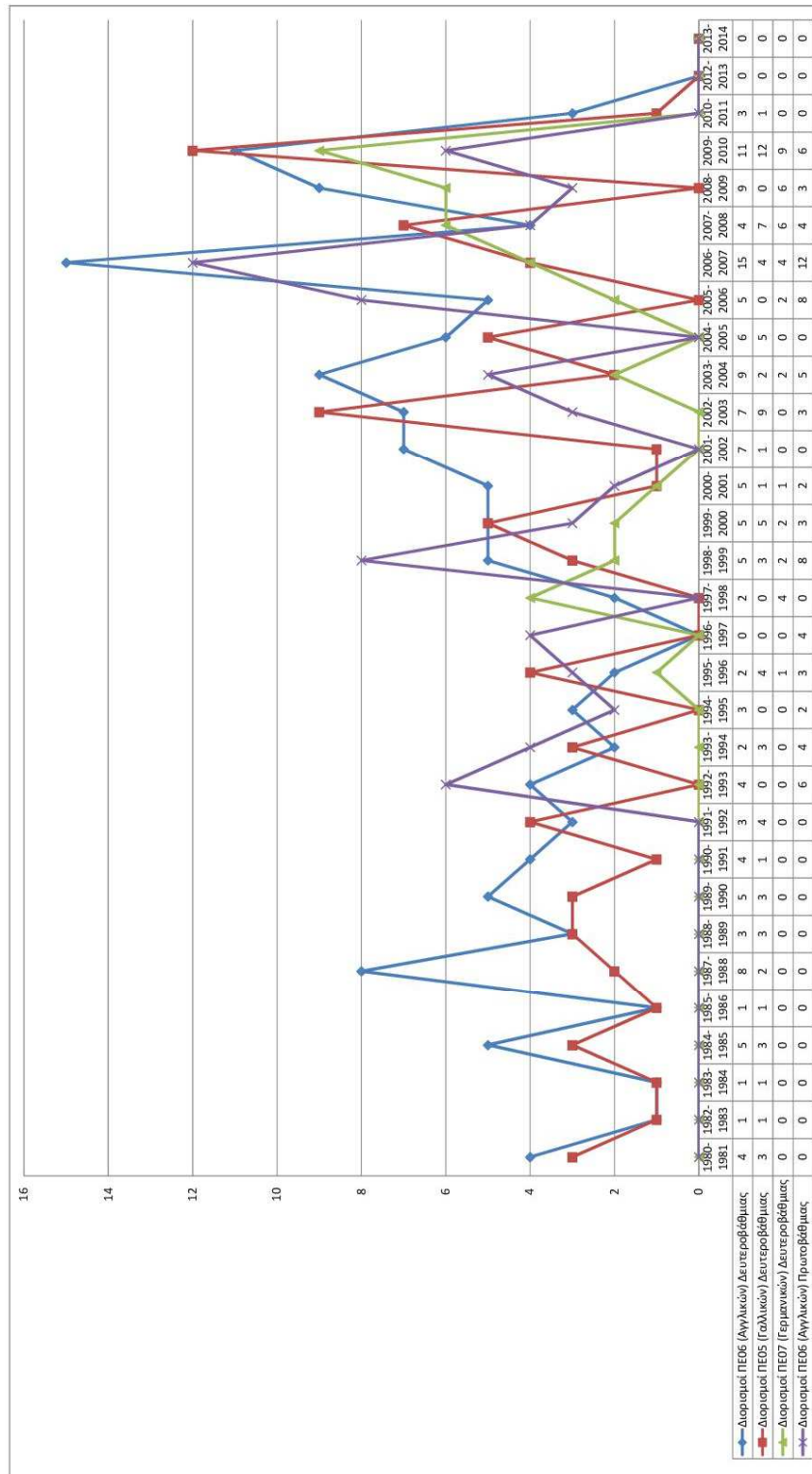
Περιφέρεια :ΚΡΗΤΗΣ
Νομός :ΡΕΘΥΜΝΟΥ

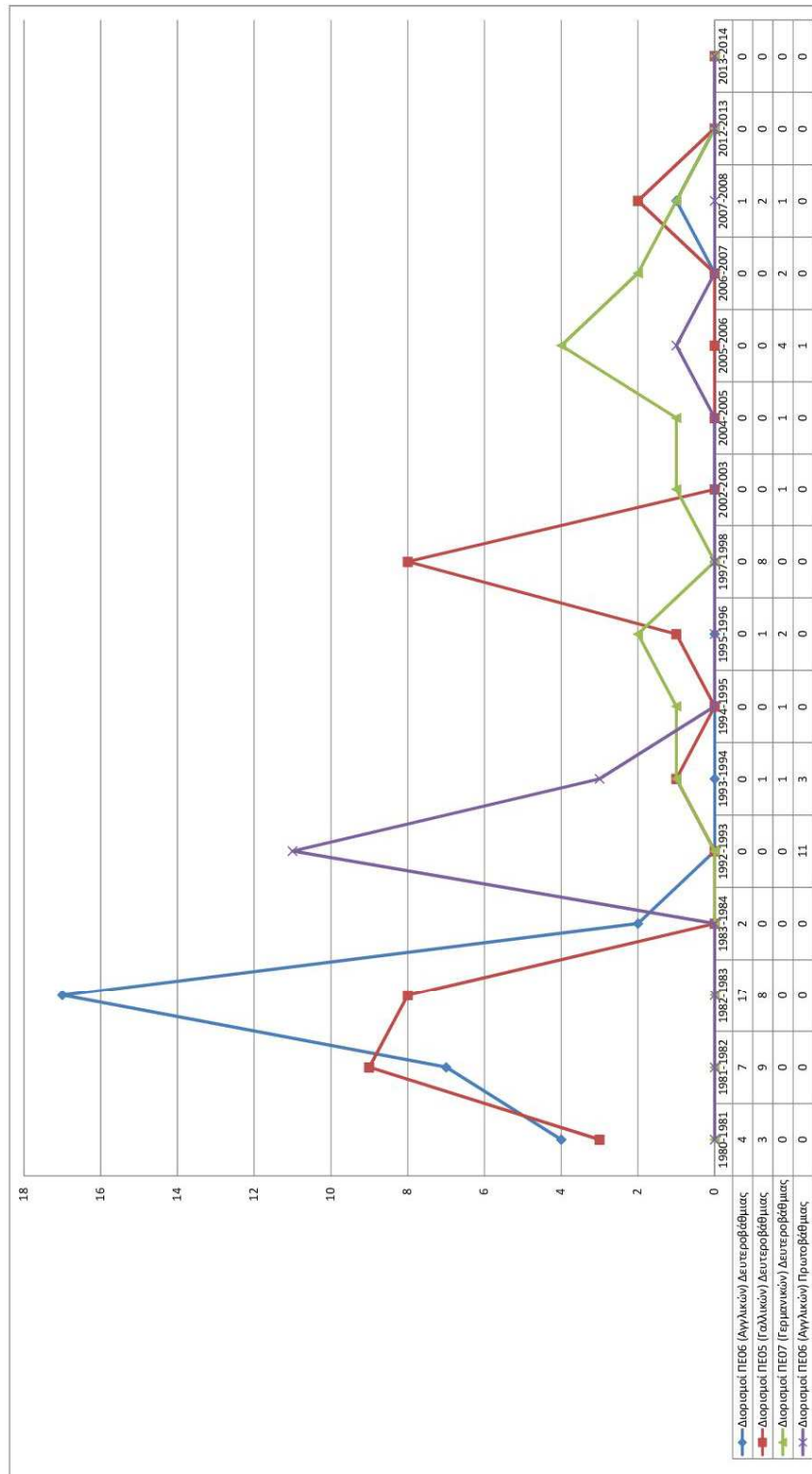
Περιφέρεια :ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
Νομός :ΡΟΔΟΠΗΣ

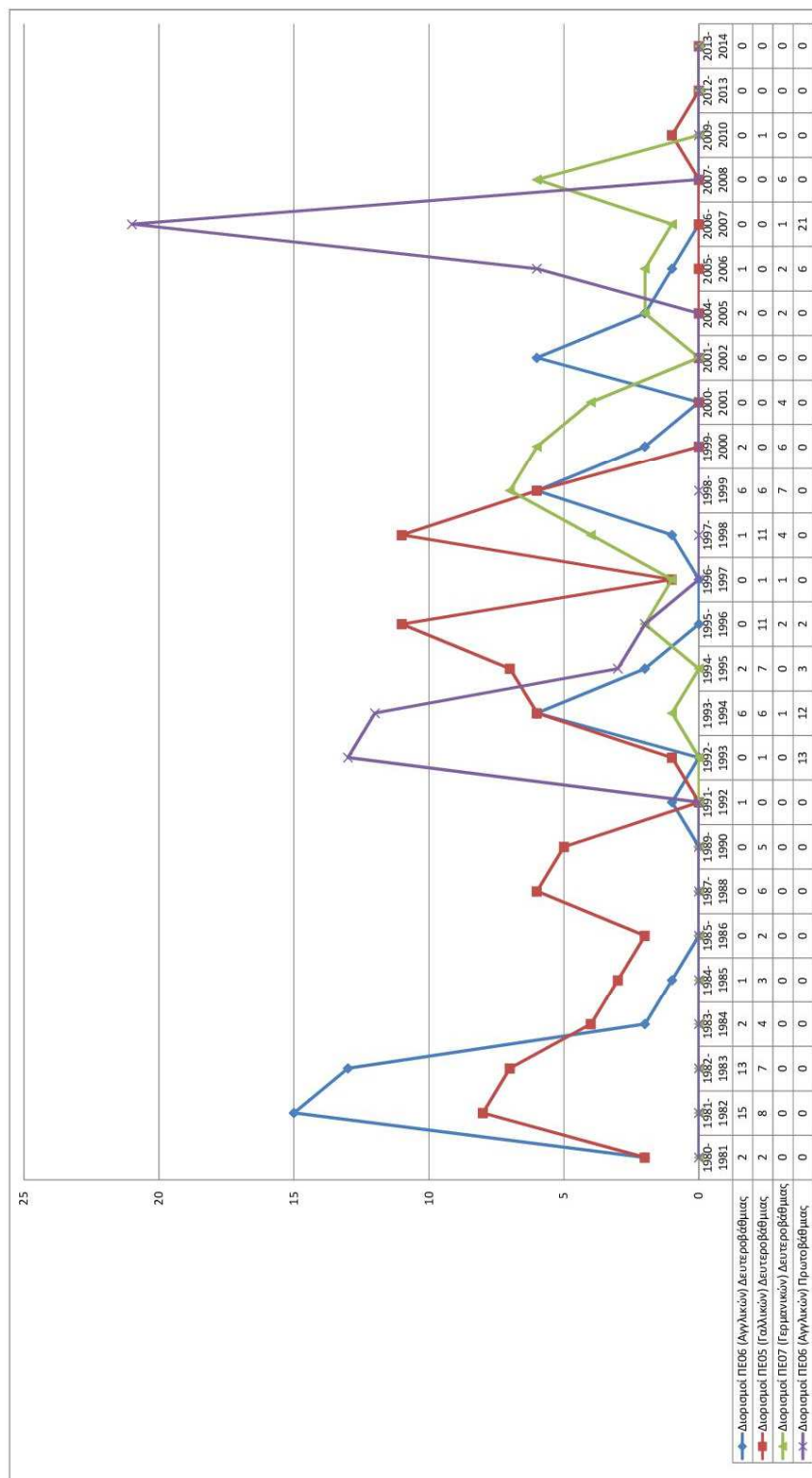
Περιφέρεια :ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Νομός :ΣΑΜΟΥ

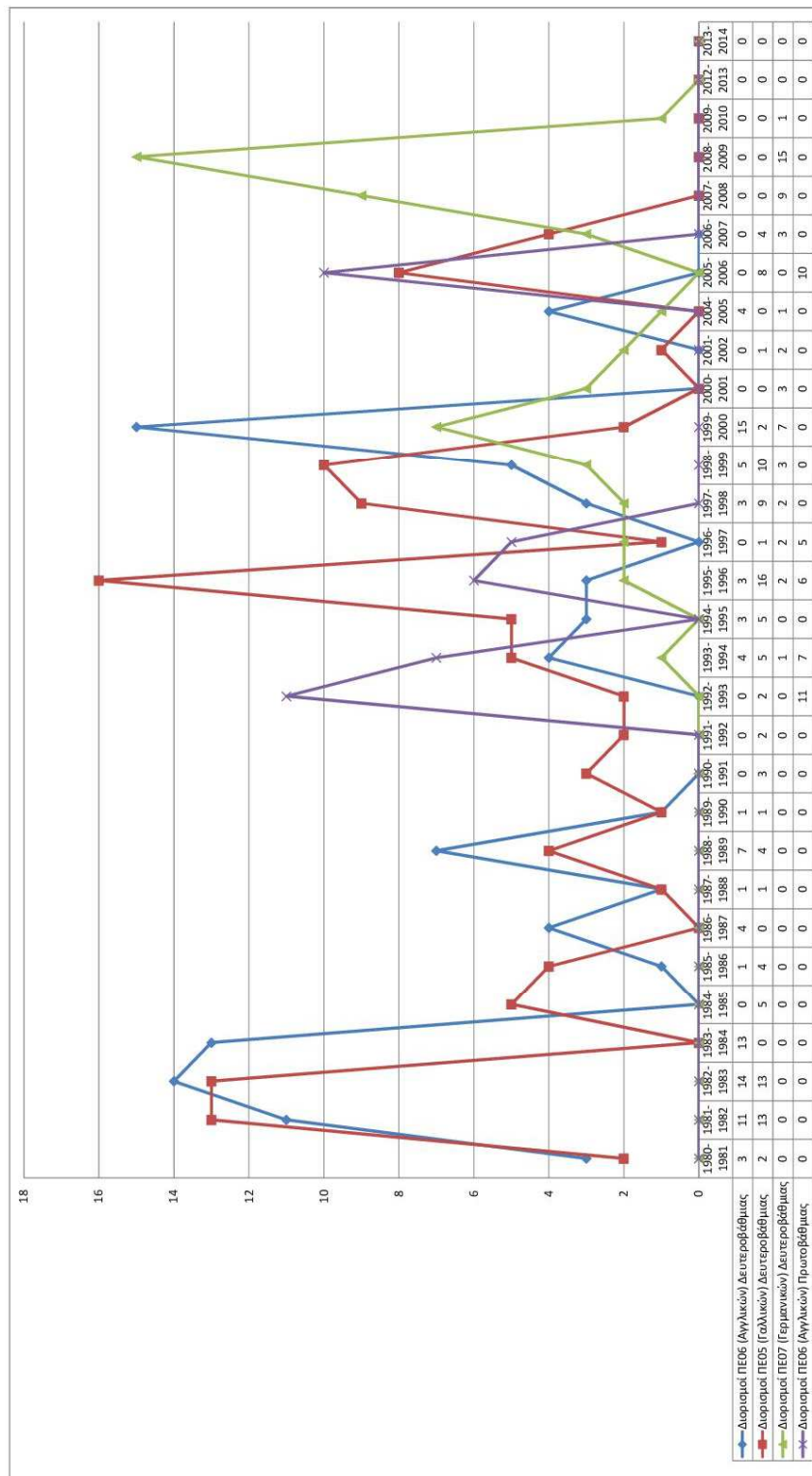
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Νομός Σερρών

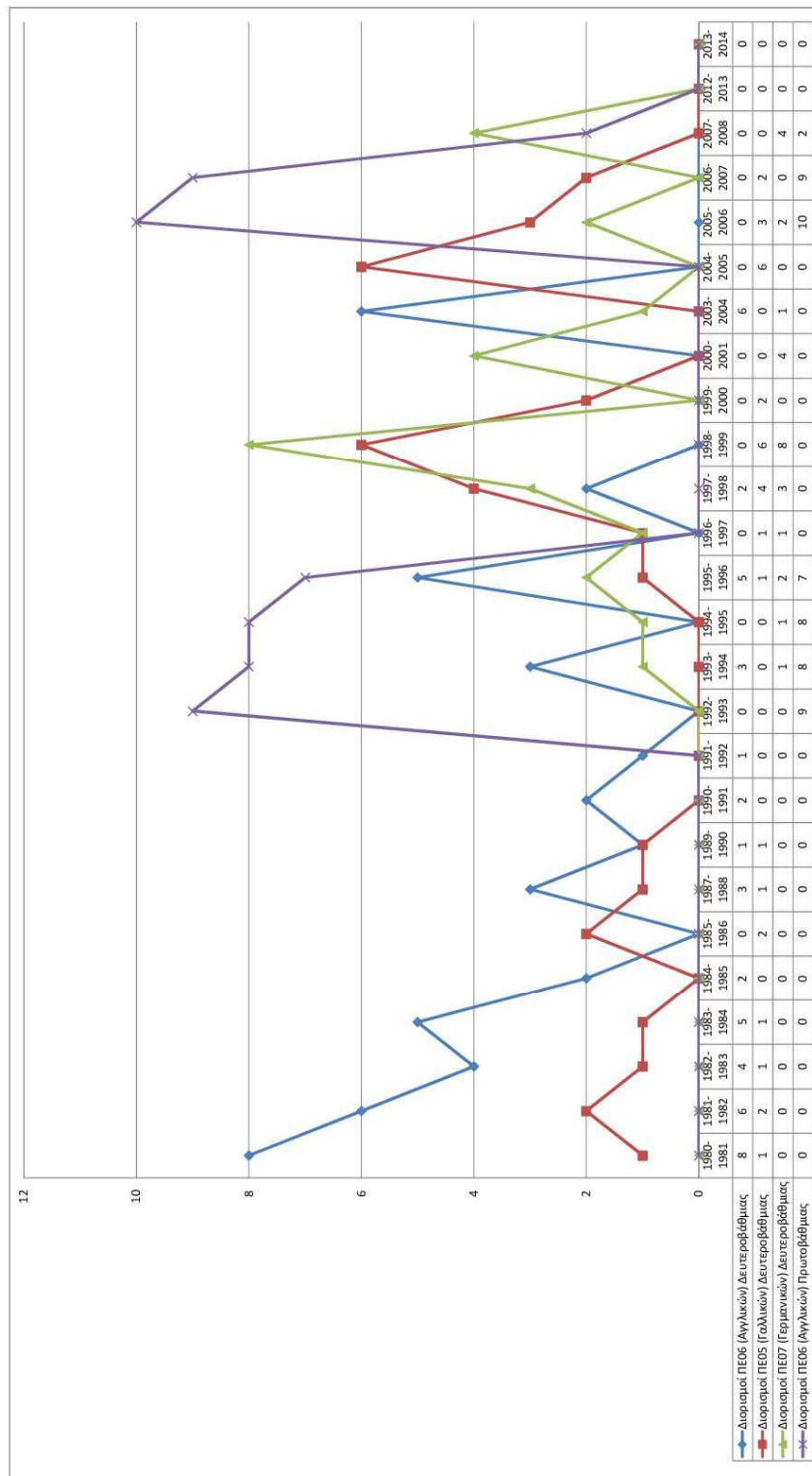
Περιοχή: ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Νομός: ΤΡΙΚΑΛΩΝ

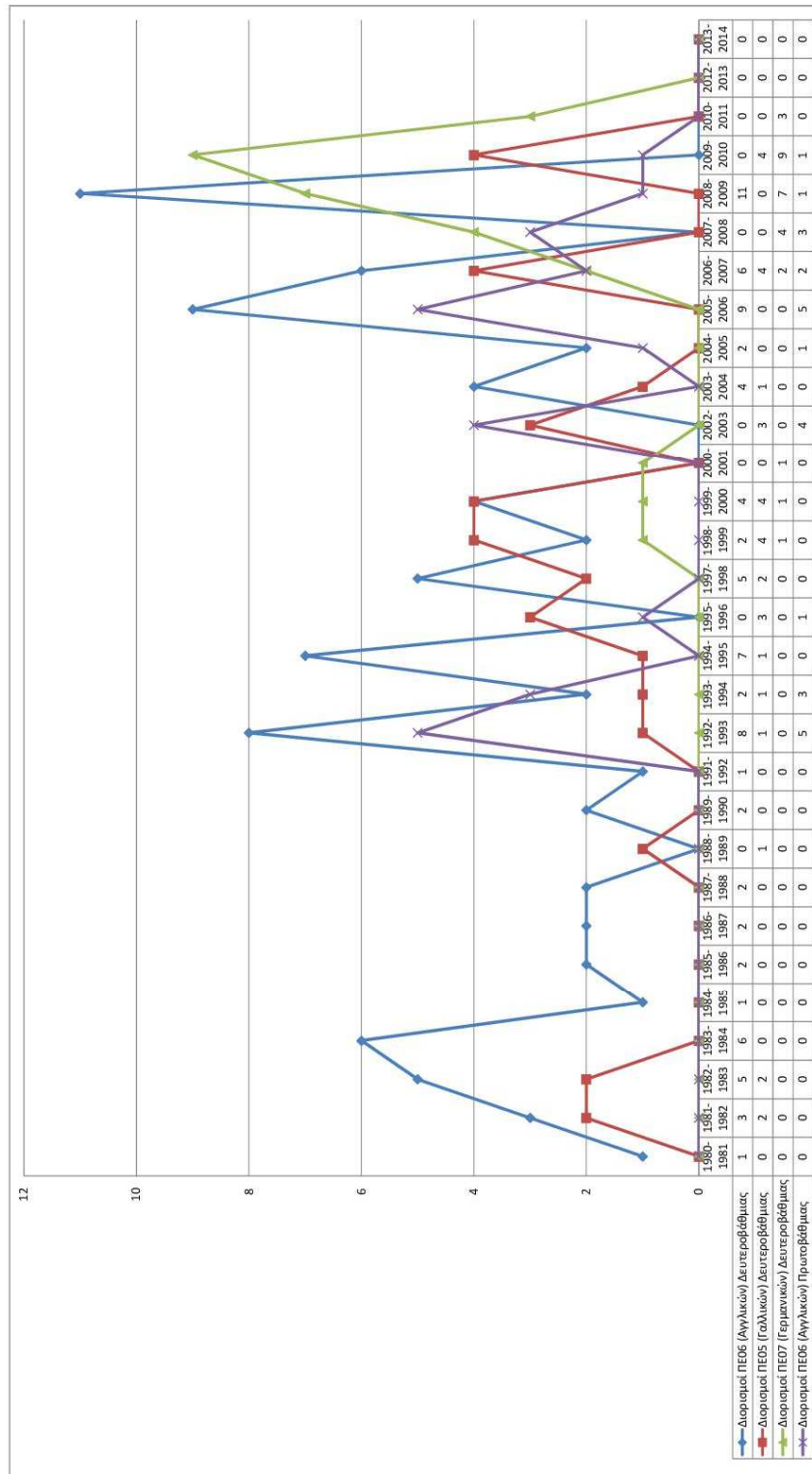
Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

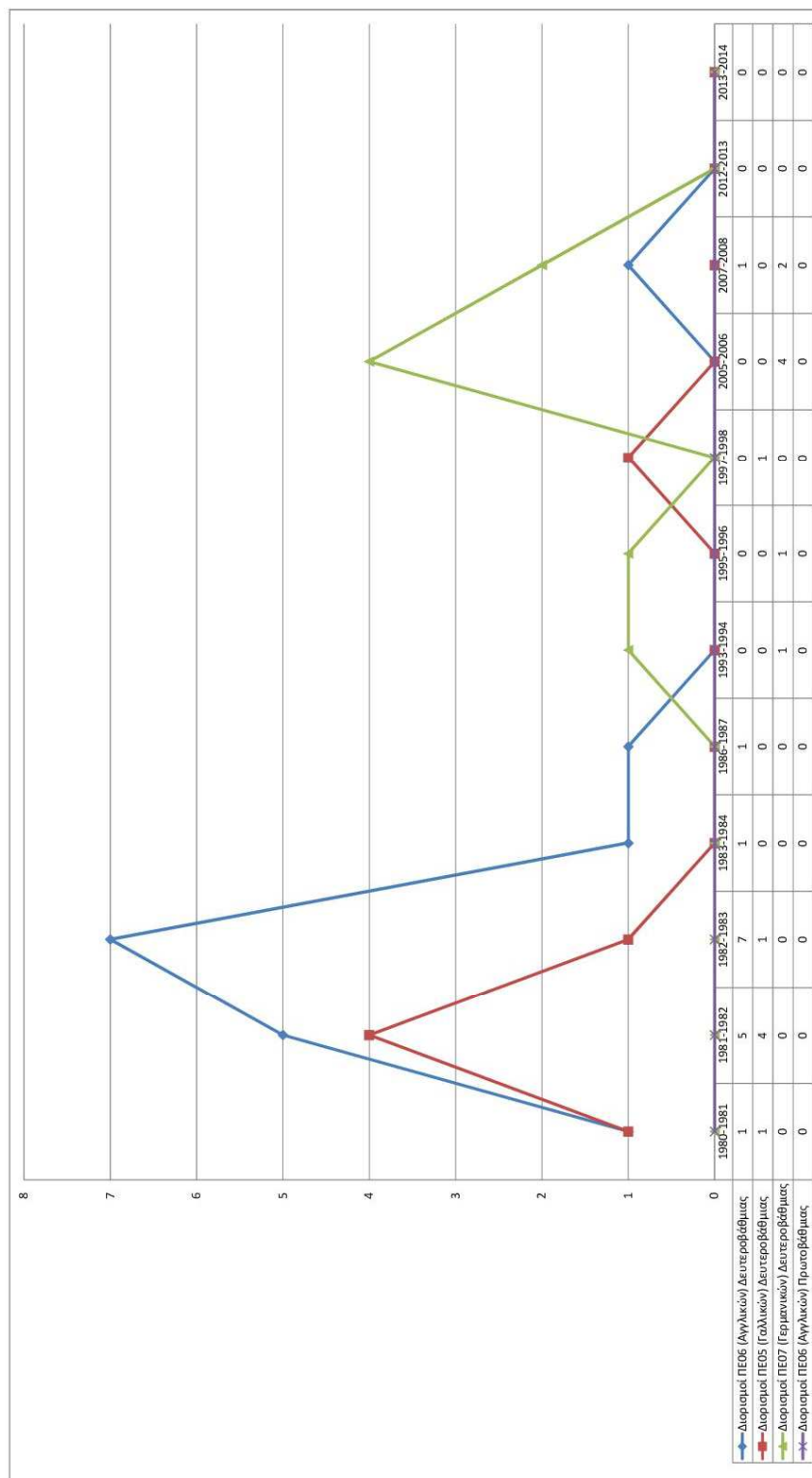
Περιφέρεια :ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός :ΦΛΩΡΙΝΑΣ

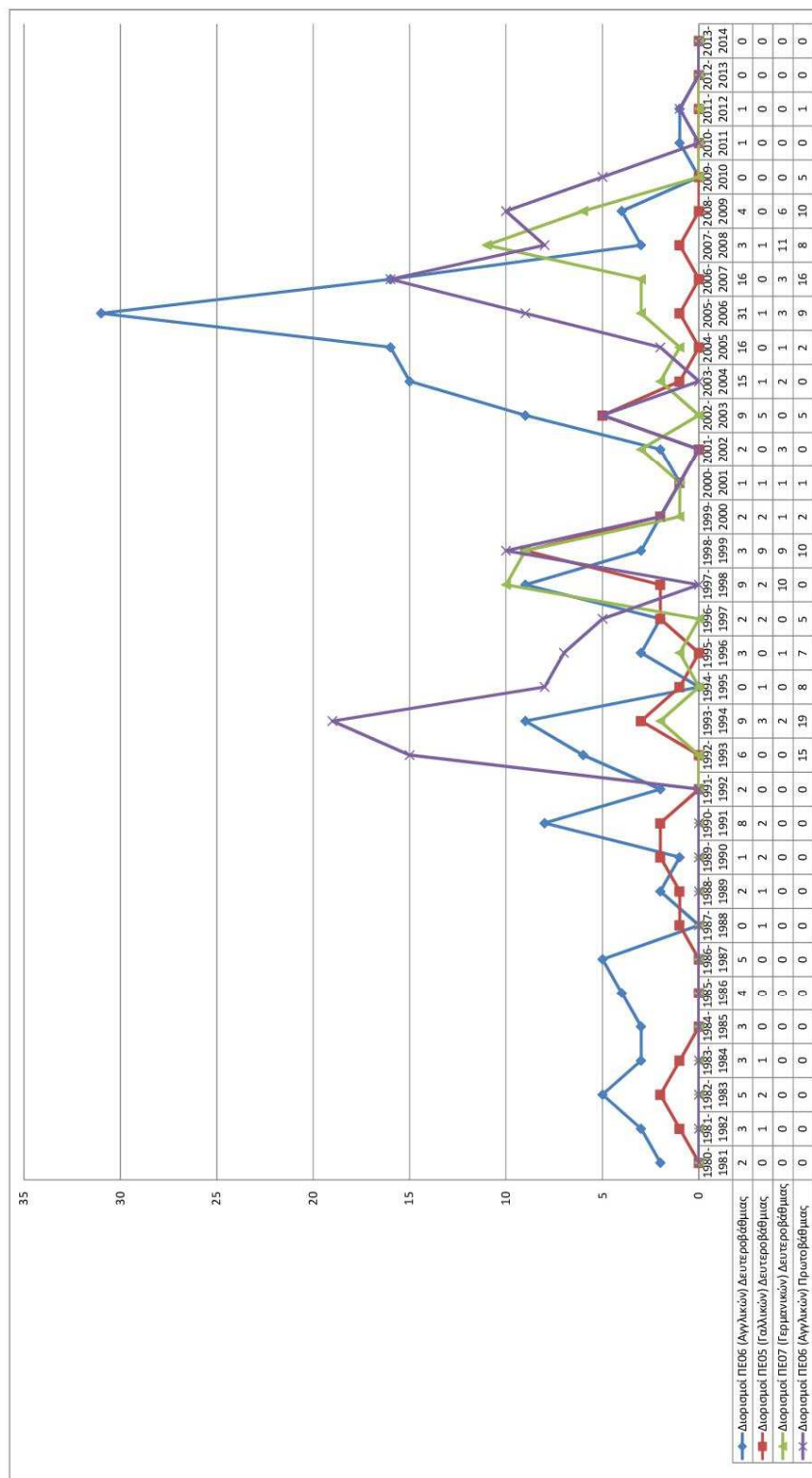
Περιφέρεια ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Νομός: ΦΩΚΙΔΑΣ

Περιφέρεια: ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Νομός: ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Νομός Χανίων

Line graph showing the number of deaths from COVID-19 in Greece from 1980 to 2013, categorized by country of origin: Greek (blue diamonds), German (red squares), Italian (green triangles), and Turkish (purple crosses). The Y-axis represents the number of deaths (0 to 20). The X-axis represents the year (1980 to 2013). The graph shows a significant increase in deaths starting around 2020, with Greek deaths reaching approximately 18, German deaths reaching approximately 10, Italian deaths reaching approximately 8, and Turkish deaths reaching approximately 4.

Year	Δοκιμασία ΠΕ06 (Αγλικών) Δευτεροβάθμιας	Δοκιμασία ΠΕ05 (Γαλλικών) Δευτεροβάθμιας	Δοκιμασία ΠΕ07 (Γερμανικών) Δευτεροβάθμιας	Δοκιμασία ΠΕ06 (Αγλικών) Πρωτοβάθμιας
1980	0	0	0	0
1981	0	0	0	0
1982	0	0	0	0
1983	0	0	0	0
1984	0	0	0	0
1985	0	0	0	0
1986	0	0	0	0
1987	0	0	0	0
1988	0	0	0	0
1989	0	0	0	0
1990	0	0	0	0
1991	0	0	0	0
1992	0	0	0	0
1993	0	0	0	0
1994	0	0	0	0
1995	0	0	0	0
1996	0	0	0	0
1997	0	0	0	0
1998	0	0	0	0
1999	0	0	0	0
2000	0	0	0	0
2001	0	0	0	0
2002	0	0	0	0
2003	0	0	0	0
2004	0	0	0	0
2005	0	0	0	0
2006	0	0	0	0
2007	0	0	0	0
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	18	10	8	4
2021	18	10	8	4
2022	18	10	8	4
2023	18	10	8	4
2024	18	10	8	4
2025	18	10	8	4
2026	18	10	8	4
2027	18	10	8	4
2028	18	10	8	4
2029	18	10	8	4
2030	18	10	8	4

